THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Ninteenth Day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 11th July, 1972.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy in the Chair.)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

BUCKINGHAM CANAL

211—

*174 Q.—Sri D. Venkatesam: -Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) what is the length of the Buckingham Canal in the State;

(b) what is the amount allotted and spent on Buckingham Canal for the year 1971-72 ;

(c) the items of works on which the amount was spent ; and

(d) whether any income is derived from the canal on account o transport ?

The Deputy Chief Minister (Sri B. V. Subba Reddy) :—(a) About 160 Miles.

(b) Rs. 5,74,700 was allotted out of which an amount of Rs. 5,62,403 was spent.

(c) Extentions, improvements, maintenance, repair works, establishment and preliminary works of Buckingham canal stage improvements.

(d) Yes, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పము) :—అధ్యక్షా, బి కి సమాధానం చెబుతూ అవును అన్నారు. ఇప్పటివరకు వచ్చిన ఆదాయం యెంత ? పోలినా యెంత ఆదాయం వస్తోంది ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇప్పుడే ఆదాయం సంగతి చెప్పేదానికి, ఫీలు లేదు. It is now making improvements, It has been I included in the IV Plan

and Government propose to spend Rs. 49 lakhs for the improvemen of the Buckingham Canal. Last year, we spent about Rs. 5 lakhs and odd and this year so far we spent about Rs. 50,000. After the entire repairs and improvements are made, the question of profit or loss will arise.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్షా, యీ 160 మైళ్ళలో యెంతవరకు యీ కాలవపైన రిపైర్స్ జరిగాయి. ఇంకా యెంత పని ఉంది ? పూర్తి కావడానికి యింకా యెంత కాలం పడుతుంది ?

Sri B. V. Subba Reddy :—Last year only one mile was done and this year we have taken up another mile. Work is going on. It will take 5 or 6 years. We cannot say it will be completed in one or two years.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) :— ఈ బకింగ్‌హామ్ కాలువను వెడల్పు చేసే పథకం పని ప్రారంభించినారా ?

Sri B. V. Subba Reddy :—That I can not say. I do not have the details. Work is going on.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— స్పెషల్ సబ్ డివిజన్స్, డివిజన్స్ పెట్టి వైడనింగ్ ది ఛానల్ పని ప్రారంభించి పని జరుగుతోంది. దాని విషయం యేమైనా చెప్పగలరా ?

Sri B. V. Subba Reddy :—In mile 178, lining has been done. Widening has not been taken up.

శ్రీ బి. రత్న సభాపతి (రాజంపేట) :— నంబరు సి కు. 'items of the works on which amount was spent' అన్నది నేను సరిగా వినలేదు. Whether in this item, the money spent on the purchase of dredgers is included or not ? If so, how many dredgers ? యింక్లూడెడా లేదా అని ?

Sri B. V. Subba Reddy :—If you want the details I will get the details and furnish.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— దాని నేవిగేషన్‌కు యేమీ అభ్యంతరం లేకుండా నడుస్తోందా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— ఇప్పటికి అయితే లేదు. బాగానే జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి (గురజాల) :— ఇప్పుడు రిపైర్స్ దానిని చేయడం నావి గేషన్ స్కీమ్ బోర్డ్సులాంటివి వెళ్ళడానికి దీనికి అనేటటువంటిదా ? లేకపోతే దాని క్రింద ఆయకట్టు అనేటటువంటిది కూడా యీ సమస్య. ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కోసం అని ఒక ఆలోచన. మద్రాసుకు నీళ్ళు పడిపోతాయని ఒక ఆలోచన. కాబట్టి ట్రాన్స్ పోర్ట్‌కు స్కీమ్ బోర్డులాంటివి పెట్టడానికి అవకాశం ఉండేటట్లు చేస్తున్నారా ? సంవత్సరానికి ఒక మైలు చొప్పున అయితే 160 మైళ్ళు కావడానికి యెన్ని శతాబ్దాలు పట్టాలి ? కాబట్టి దానిని గూర్చి వెంటనే కావడానికి యేమి చర్యలు తీసుకుంటారు ?

Sri B. V. Subba Reddy :—It is purely intended for inland transport. I think it includes navigation also.

DEVELOPMENT BOARD FOR CIRCAR DISTRICTS

212—

*903 Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasulu Reddy :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is a proposal to constitute a Development Board for the Circar Districts

(b) when will the said Board be constituted ; and

(c) what are the Districts proposed to be included in the said Board ?

Sri B. V Subba Reddy :—(a) Yes, Sir. A proposal for constituting a Development Board for tha backward areas in the Coastal Districts of the State is under consideration.

(b) & (c) Government are examining the question of the basis on which such backward areas could be identified. In this connection, the advice of the Planning Commission has also been sought. As soon as a reply is received from the Planning Commission, a decision will be taken regarding the constitution of a Board for areas identified as backward in the Coastal Districts.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మూడు సంవత్సరములు నుంచి వింటూనే ఉన్నాము. పరిశీలనలో ఉందని, యేమైనప్పటికి యీ బోర్డును నియమిస్తామని, యీ బోర్డు పని ప్రారంభిస్తామని చెబితే బాగుంటుంది.

Sri B. V. Subba Reddy:—The Planning Commission has been addressed twice. ఇటీవలనె వారి సమాధానం కూడా వచ్చింది. కొంతకాలం పడుతుంది ఇది అంతా ఎగ్జామిన్ చేసి త్వరలోనే వారు డాటా పంపిస్తాము అంటున్నారు. అది వచ్చిన వెంటనే పంపిస్తాము.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) :—అధ్యక్షా. అనవసరంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీకిపోతూ ఉంటారు. దీని పనిమీదనైనా ఒకసారి పోయి ప్లానింగ్ కమీషన్‌తో మాట్లాడి యీ అనుమతి తెచ్చుకుంటే బాగుంటుంది కదండి.

శ్రీ బి.వి. సుబ్బారెడ్డి :—అది సాధ్యమైనంత త్వరలో చూస్తాము.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు రాయలసీమ బోర్డు క్రియేట్ చేసినప్పుడు యే ప్రాతిపదికపై చేశారో ఆ ప్రాతిపదికపై చేయడానికి దానికి అభ్యంతరం యేమిటి? అది మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఇదే ఫ్లోర్ మీద అనేక పర్యాయాలు చేయడం జరిగింది. ఎప్పుడు చూసినా ఆలోచిస్తాము, ఆలోచిస్తాము అంటున్నారు. ఒక డెడ్‌లైను లేకుండా పోతోంది. At least, fix up a deadline before which you are going to decide.

శ్రీ బి.వి. సుబ్బారెడ్డి :—రాయలసీమకు సంబంధించినంతవరకు అనాదినుంచి కూడా అక్కడ కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్నటువంటి ప్రాంతం కాబట్టి దానికి

ఏ క్రైటీరియా కూడా అవసరంలేదు. అందరికీ తెలిసిన విషయం. కాని కోస్టల్ డిస్ట్రిక్టునకు సంబంధించినంతవరకు అప్‌లాండ్ తాలూక్స్ అంటున్నారు. అప్ లాండ్ తాలూక్స్ అంటే areas which are not served by the waters of Godavari and Krishna అని చెప్పినారు. కాని ఏ క్రైటీరియా పైన యేయే ప్రాంతాలు కలుపుకొని యీ ప్రాంతాలు అన్నింటికి కలిపి డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు యేర్పాటు చేయాలన్న విషయం గురించి మేము ఆలోచిస్తున్నాము. సాధ్యమైనంత త్వరలోనే చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కాజా రామనాధం (ముదినేపల్లి) :— అధ్యక్షా, యీ సర్కార్ జిల్లాల్లో ఉన్నటువంటి అప్‌లాండ్స్‌ను దానిలో చేర్చుదామని ఏదైవి చేర్చలేనేటటువంటి విషయం ఆలోచిస్తాము అన్నారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి డెల్టా ప్రాంతాలకు కూడా ఏ కొద్ది అయినప్పటికి డెవలప్‌మెంట్ అవసరం అవుతుంది కనుక డెవలప్‌మెంట్ గురించి ఆలోచించేటప్పుడు అప్ లాండ్స్ అని ఇది ఏదో డెల్టా ఏరియా అనేవి విడదీయకుండా మొత్తం అంతటికి కలిపి ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డును స్థాపిస్తే బాగుంటుందని ఉంది. దానిని ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ బి వి. సుబ్బారెడ్డి :— అట్లా అనుకున్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా యీ డెవలప్ బోర్డ్స్ అవసరం లేదు. రాష్ట్రానికి అంతటికీ కలిపి ఒకటే బోర్డు పెట్టుకోవచ్చును. కాని అక్కడ ఆ ప్రాంతంలో కోస్టల్ డిస్ట్రిక్టులో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అనగా యింతవరకు అభివృద్ధిచెందనటువంటి ప్రాంతాలు కరువు కాటకాలు యిదే మాదిరిగా గురి అవుతున్నటువంటి ప్రాంతాలకు ప్రత్యేకంగా ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డును ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2) :— అప్ లాండ్ ఏరియాస్‌లో కాకుండా గుంటూరు జిల్లాలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అనేకం ఉన్నాయి. అంటే యిప్పుడు వినుకొండ మొదలైన అనేక ప్రాంతాలలో అసలు నీటి ఆధారం లేనటువంటి ప్రాంతాలు చాలా ఉన్నాయి. అప్‌లాండ్ ఏరియానా లేకపోతే అటువంటి ప్రాంతాలు అన్నీ కలిపి పరిశీలింప చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అల్ బాక్‌వర్డ్ ఏరియాస్ అని చెప్పినారు కదా.

శ్రీ బి.వి. సుబ్బారెడ్డి :— అప్‌లాండ్ తాలూక్స్ అన్నీకూడా మేము బాక్‌వర్డు ఎరియాస్ అని అనుకోవడం లేదు. ఈ అప్‌లాండ్ తాలూక్స్‌లో బాక్‌వర్డుగా ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలన్నీ కలిపి అభివృద్ధి మండలిని యేర్పాటుచేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :— అధ్యక్షా, ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు వ్రాసాము అన్నారు. అసలు ప్లానింగ్ కమీషన్ వారు యేమి చెప్పారు. జవాబు వచ్చిందంటున్నారు. దానిమీద ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు వ్రాయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది.

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—దానిలో క్రైటీరియా ఫిక్స్ చేయవలసి ఉంది. ఏ క్రైటీరియాపైన బాక్‌వర్డునెస్‌ను ఐడెంటిఫై చేయాలని. దానిని గురించి వ్రాసాము. అనగా యిప్పుడు రైన్ ఫాల్ కానివ్వండి యింకొకటి అనండి యివి అన్నీ కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక క్రైటీరియా ఫిక్స్‌చేస్తే ఆ క్రైటీరియాను మనం ఆధారం చేసుకొని మనం ఒక బాక్‌వర్డు తాలూక్స్ అని నిర్ణయం చేయవచ్చు. దానికిగాను వారికి వ్రాసాము. ఏ ప్రాంతం యిక్కడ ఐడింటిఫై చేయాలి బాక్‌వర్డు అని చెప్పి వ్రాయలేము. ఏ క్రైటీరియా పైన బాక్‌వర్డునెస్‌కు డిసైడ్ చేయవలెననే విషయం డిసైడ్ చేయాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఇప్పుడు బాక్‌వర్డు ఏరియాస్ క్రైటీరియాను గురించి యిదివరకు మన దగ్గర సమాచారం లేదు. ఇదివరకే నిర్ణయించినవి కూడా ఉన్నాయి. ఏదో కొంత క్రైటీరియా ఒకటి నిర్ణయిస్తున్నాము. ఆ క్రైటీరియా దానికి యెందుకు అప్లయి కాదు? మనం వ్రాస్తే రిప్లయి యేమీ రాలేదా? ఎప్పుడు వ్రాశారు?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇది వారిని మరొకసారికూడా సాధ్యమైనంత త్వరలో యీ క్రైటీరియా వారు నిర్ణయించి తెలుపవలసిందని కోరుతాము కాని ఆలస్యం జరిగేటట్లయితే మేమే ఏదో డెసిషన్ తీసుకొని ఫారమ్ చేయవలసుకొన్నాము.

ENHANCEMENT OF FIXED T. A TO PROGRESS ASSISTANTS

213—

*905 Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy : -Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to enhance the fixed travelling allowance of Progress Assistants ;

(b) when will it materialise ;

(c) whether the scale of pay has been revised at any time since the creation of the posts of the Progress Assistants ; and

(d) if not, what are the reasons ?

Sri B. V. Subba Reddy :—(a) & (b) The proposal for enhancement of Fixed Travelling Allowance to Progress Assistants has been deffered in view of the need to observe economy.

(c) The pay scale of Progress Assistants was revised four times since the creation of the posts of Progress Assistants.

(created in November, 1956 – Rs 80–120)

(1) Revised in November, 1958 – Rs. 90–150.

(2) Revised in November, 1961 – Rs. 125–180.

(3) Revised in January, 1964 – 130–220.

(4) Revised in March, 1969 – Rs. 140–280.

(d) Does not arise.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఈ ప్రోగ్రెస్ అసిస్టెంట్స్‌కి ఇస్తున్న ఫిక్స్‌డ్ టి. ఎ. సమితిలో వున్న ఇతర ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్స్‌కు ఇచ్చే ఫిక్స్‌డ్ టి. ఎ. తో సమానంగా లేదు. న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—వారు చెప్పేదాంట్లో కొంతవరకు సబబు వుంది. There is reason in it After all Rs 25 per progress Assistant to discharge his duties and touring for 15 days in the month- it is too meagre I will certainly consider the question when the question of F T A is taken up

శ్రీ పి శ్రీరామమూర్తి :— ఈ ప్రోగ్రెస్ అసిస్టెంట్సుకి మిగతా ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్స్‌తోబాటు బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసర్‌గా ప్రమోట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

Sri B. V. Subba Rao:—The matter is under the consideration of the Government. All the Progress Assistants made a representation to the Goveenment that their pay scales should be revised on par with the scales of other extension Officers in the Development Blocks. Finance Dept. has also agreed.

Mr. Speaker:—What they want to know is whether they are eligible for promotion as B. D. Os. along with other Extension Officers.

Sri B. V. Subba Reddy:—They are eligible.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి (గురజాల):—ఉపముఖ్యమంత్రిగారు వాళ్ళు ఎలిజిబుల్ అంటున్నారు కాని ఒక్కరికీకూడా ఈ ప్రోగ్రెస్ అసిస్టెంటుగా ఉండేవారికి బి డి.ఒ. లు గా రాలేదు. జీతాలు enhancement వచ్చేసరికి 4 సంవత్సరాలు చేసినట్లు చెప్పారు అనుకోండి. అదే qualifications ఉండే Panchayat Extension officers కు 189_10_350 వుండి ఇండస్ట్రీస్‌వారికికూడా అలాగే వుంది. వాళ్లూ బి. ఏ. లు ఎం. ఎ. లు చదివినవారే. వాళ్ళకు అడిషనల్‌గా టెక్నికల్ qualification ఏమీ లేవు. కాబట్టి ఈ disparity ని పోగొట్టడం ప్రమోషన్ విషయంలో ఏ డిపార్టుమెంటు ఏ ప్రపోర్షన్‌లో బి. డి. ఓ. లు గా ఇస్తున్నారో అదే ప్రపోర్షన్‌లో ఇవ్వడానికి, అలాగే వాళ్ళకు 25 రూపాయలు డి. ఎ. వీళ్ళకు రోజుకు 2½ ఇస్తున్నారు. వీళ్ళకు అలా లేదు.

TECHNO-ECONOMIC SURVEY OF THE STATE

214—

*18 Q.—Sri V. Srikrishna:—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) the year in which the Government commissioned the National Council of Applied Economic Research to undertake the Techno-Economic Survey of the State;

(b) whether the Council has submitted its report;

(c) if so, when;

(d) what were the guide lines suggested and the recommendation made for the development of the State Economy with particular reference to Industry and Agiculture; and

(e) what action Government has taken in regard to clause (d) ?

The Minister for Industries (Sri J. Vengala Rao) :—(a) The Government commissioned the Council to undertake the Survey in 1958.

(b) & (c) The Council furnished its report in 1962.

(d) A note on the summary of the major recommendations is placed on the Table of the House.

(e) While promoting and implementing schemes under different sectors, with which the Department of Industries is concerned, the various recommendations of the Techno-Economic Survey were inter-alia, broadly kept in view and action taken accordingly.

NOTE PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE IN ANSWER TO CLAUSE (d) OF L.A.Q. No. 18 (STARRED) [*214]

1. AGRICULTURE :

Agricultural Sector will have to play the main role in the development of the State economy during 1961-1971. Future cropping pattern should be oriented more towards high value industrial and commercial crops, to ensure optimum use of the available agricultural resources-land, water, capital and labour. For this ayacut under the new irrigation projects should be localized for dry irrigated crops to the maximum possible extent. Water must be given for dry irrigated zones both for kharif and rabi crops. In the deltaic and tank-fed areas already under irrigation, the existin mono culture (paddy economy) should be changed and sugarcane should be introduced in rotation with paddy. Groundnut or cotton should be encouraged in paddy fallows in place of the existing catch crops. Irrigation policy should be modified so as to facilitate such changes in cropping pattern. Wherever ground water facilities are available in dry areas, lift irrigation by power should be encourged. Land improvements, balanced application of different inputs, the use of improved seeds and the pest control measures should be encouraged, with the object of increasing crop yields. In the new project areas, proper cultural and cultivating practices for dry irrigated crops should be evolved and popularized among the farmers. The drainage system should be improved. Soil conservation measures and manning must be combined in dry areas to raise the average yields in general. Intensive cultivation practices need to be evolved and raise the average yields in general. Intensive cultivation practices need to be evolved and encouraged for all important crops, as has been done for paddy, by adoption of the Japanese method.

In the implementation of such a programme, the developing areas will experience acute shortage of labour and capital. Migration of farm families from the over-crowded and developed areas to the new project's areas should be encouraged and organised on a large scale. A state Migration Bureaue should be established to implement this policy. Large scale supply of fertilizers and rapid development of green manure crops are necessary to arrest the declining trend in fertility of the soils. The developments contemplated in agriculture would require about Rs. 600 crores of capital investment during 1961-1971. Irrigation development takes away large portion of such investment. Most of the fixed and working capital requirements of the farmers should be met by the Co-operatives. For this, the existing cooperative should be reorganized and strengthened so as to enable the primary societies to meet the increasing credit needs of the farmers;

credit policy should also cover medium and long term loans, credit and marketing should be linked. The state should introduce crop insurance scheme and fix minimum prices for important crops in the State.

2 INDUSTRIES :

On the basis of the available and potential raw meterial resources and other favourable factors, an investment programme of Rs. 215 Crores is suggested for the development of large scale industries in the State during 1961-1971.

The major recommendations in the agriculture based industries are : new sugar factories with a total daily crushing capacity of 20,000 tons new spinning mills to produce annually 63 million lbs. of yarn, 30 solvent extraction plants each to process 50 tons of coke per day and new fruit canning units to produce annually 50,000 lbs. of canned fruits.

The major recommendations in the fish based industries are : an additional fish curing capacity to produce annually 25,000 to 30,000 tons of cured fish, new prawn reezing units with an annual capacity of 1,000 to 2,000 tons of prawns, two canning units with annual capacity of 400 to 600 tons, one shark liver oil plant with an annual capacity of 80,000 to 100,000 lbs of crude oil and two reduction plants with an annual capacity of 10 to 12 thousand tons of fish meal.

The major recommendations in the forest based industries are : six pulp and paper mills with a total daily capacity of 450 tons, five particle board plants with a total daily capacity of 80 tons and six composite wood seasoning, saw mill and wood working units with an aggregate daily capacity of 200 tons.

The major recommendations in the mineral based industries are : new units to produce annually 1,200 tons of barium chemicals, two stoneware fartories each with an annual capacity of 3,000 tons, one fire-clay factory with an annual capacity of 3,000 tons one modern brick factory with a daily capacity of 10,0 0 numbers, one low temperature carbonization plant with a daily capacity of 1,600 tons of coal, two cement factories each with a daily capacity of 2 lakh tons, one distemper factory with a daily capacity of 1,00 lbs. one sheet glass plant with an annual capacity of 16,500 tons and the revival of Taj Glass Works.

The important engineering industries suggested are : one unit to manufacture special alloy steels of 20,000 tons per annum pig iron plant with a capacity of 10,000 tons, one steel structural plant with an annual capacity of 5,000 tons, one wire rope plant with an annual capaciry of 3,000 tons, one welding electrods plant with an annual capacity of 85 million feet, one plant for power tillers with an annual capacity of 6,000 tillers, one plont to manufacture annually 1,200 units of boilers, kilns and related equipment, one kerosene and petrol engines plant with an annual capacity of 6,500 one plant to manufacture annual six million yards of VIR wires and 12 million yards of CTS cables one electric motor plant with an annual capacity of 20,000 HP and one plant to manufacture annuaty 1,000 distribution transformers, jute mill machinery plant, a plant to manufacture coal

mining equipment one plant to manufacture annually 5,000 power driven pumps and expansion of the units manufacturing rice, dal, flour and oil mill machinery, machine-tools, machine-tool accessories and bicycle parts. Other major industries are heavy electricals and marine diesel engines.

The major recommendations in the industries based on basic chemicals and their products are : four fertilizer plants, two with an annual capacity of 70 to 80 thousand tons of nitrogen, one with an annual capacity of 50,000 tons of superphosophate and another to produce fused Phosphatic fertilizers with an annual capacity of 15,000 tons, one sulphuric acid plant with an annual capacity of 50,000 tons and one caustic soda plant with an annual capacity of 6,600 tons other industries are synthetic drug plant, carbon black, insecticides, calcium carbide. silican carbite and Chemicals from alcohol.

An aggregate investment of Rs. 74 crores is envisaged during 1961-1971 for the development of small scale and cottage industries in the State.

The future development of small scale industries will be mainly related to increase in agricultural production and the increasing regional demand for consumer goods. Additional capacities to process about 1.1 million tons of groundnut, 200,000 bales of cotton and 1 million tons of paddy are envisaged in oil milling, cotton ginning and pressing and rice milling industries respectively. The State Government should take the necessary measures to ensure that all the agricultural raw materials are processed by primary procesring units in the State so as to minimise the idle capacity of the existing units, and to create larger incomes within the State.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ రిపోర్టు సబ్‌మిట్ చేసింది 1962 లో అనుకుంటాను. 1961 నుంచి 1971 వరకు వాళ్లు ఇచ్చిన స్కీమ్సు ఇవి. టెక్నో ఎకనామిక్ సర్వే జరిపి దానికి resources ఎట్లా రాబట్టాలా, industries ఎట్లా పెట్టాలి అనిన్నీ డీటేల్డ్‌గా ఇచ్చారు. ఇచ్చినవాటిలో shortfall చాలా ఉంది. అనుకొన్న టార్గెట్స్‌కి చేయలేక పోయాము. ఎందుకు చేయలేకపోయాము జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఎంతవరకు ఇంప్లిమెంటు చేయగలుగుతాము ఆలోచించి ఆ రిసోర్సెస్ అన్నీకూడ మొబిలైజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసిందా ప్రభుత్వం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రభుత్వం రివ్యూ చేసింది కాని కొన్నిటిలో షార్టుఫాల్స్ వున్నా, వాళ్ళు చెప్పినదానికన్నా మనం కొన్ని రంగాలలో ఎక్కువచేసినాము. వాళ్ళు చెప్పనివికూడా కొన్ని యిండస్ట్రీస్ ఎక్కువ వచ్చినవి. అది పాత రిపోర్టు. 1958 లో వ్రాశారు. 62 లో పెట్టారు. 72 లో అయిపోయింది. ఇప్పుడు దానికన్నాముందుకు మనం పోబోతున్నాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ముందుకుపోతున్నామునరే. మనము వాళ్ళను పిలిపించి అంతా సర్వే చేయించాము. మేజర్ అయిటమ్స్‌లో ఎక్కడైనా టార్గెట్ మించామా. ముఖ్యంగా గ్రౌండువాటర్ సోర్సెస్ ఎక్కడవుంటే అక్కడ టాప్ చేయమని చెప్పారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఎక్కడ ఏది జరగలేదో అది మాత్రము పట్టుకున్నారు జరిగినది చెప్పలేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—చెప్పమంటే చాలా చెబుతాను. డజన్ చెబుతాను నాకు టైము యిస్తే. డజన్ మేజర్ ఐటమ్స్‌లో మనం ఫేల్ అయినాము. వాళ్లు ఇంత ప్రయాసపడి సర్వే చేసి ఒక వేయి పేజీలు వ్రాసి, అదికూడా తృప్తిగా లేదు, రిపోర్టు ఇంకా ఇన్ఏడిక్వేట్ అయినప్పటికీ వున్నమేరకు మనం చేసినంత ప్రయత్నం చేసి దాన్ని ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి .. చెప్పాలి అంటే ఉదాహరణ చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రశ్న వేయండి?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మేజర్ ఐటమ్స్‌లో షార్టుఫాల్స్ అన్నింటిలో వున్నాయి. దాన్ని బేస్ చేసుకొని దాని ఆధారంతో రిసోర్సెస్‌కు ప్రయత్నం చేసి దాని ప్రకారం implementation of the programmes given in the report, గవర్నమెంటు సీరియస్‌గా ప్రయత్నం చేసిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—బ్రాడ్‌గా ఇవి అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే చేసినాము. చాలా వాటిలో ఎచివ్‌మెంట్స్ చేశారు. ఈ రిపోర్టులో వారు వ్రాయనటువంటి సెక్టార్స్‌లో కూడా ముందుకు వెళ్లాము. పాతకాలపు రిపోర్టు. 1958 వ సంవత్సరంలో వ్రాశారు. దానికన్న ఇంకా ఎక్కువ ముందుకు మనం ఆలోచించవలసి ఉంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయ (పెనుకొండ) :—చాలా బాక్‌వర్డ్ అయిన ఫారెస్టు ఏరియాలో ఫారెస్టు బేస్‌డ్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేయమని వారు ప్రధానమైన రికమెండేషన్ చేశారు. ఏ మేరకు మీరు ఇండస్ట్రీస్ పెట్టారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఫారెస్టు బేస్‌డ్ ఇండస్ట్రీస్ కూడ కొన్నిచోట్ల డెవలప్ అయినాయి. కొంతవరకు బాగానే అయినాయి. నేను కావాలంటే వారి రిపోర్టులో ఎక్కడెక్కడ ఎచివ్ చేసినామో ఎక్కడ షార్టుఫాల్స్ ఉన్నాయో స్టేటుమెంటు పెట్టమంటే టేబిల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఉదాహరణలు చెప్పకుండా ఎక్కడెక్కడ చేయాలో ఆమేరకు అంటున్నారు. ఎక్కడెక్కడ పెట్టారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఫారెస్టు బేసిన్‌లో—వారు ఏమి చెప్పారంటే 450 టన్నులు పల్ప్ మరియు పేపర్ కోసం వారు రికమెండు చేశారు. మన దగ్గర 300 వరకు పెరిగింది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— రాజమండ్రీ పేపర్ మిల్లు....

జె. వెంగళరావు :—రాజమండ్రి పేపరు మిల్లు వారు రిపోర్టు చేసిన తరువాత వచ్చింది అది కూడా ఈ కాతాలోకే వస్తుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—మినిష్టర్‌గారు అతి తెలివిగా చెబుతున్నారు. రాజమండ్రి పేపర్‌మిల్లు లాంటి దానిని కలుపుకొని చెబుతున్నారు. అది ఉండగానే వాళ్లు రిపోర్టు సబ్‌మిట్ చేశారు. కెపాసిటీ అదీ తరువాత పెంచవచ్చు—

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—రాజమండ్రీ పేపర్ మిల్లు 1958 వ సంవత్సరంలో ఉందో లేదో తమకు తెలుసు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—తెలియదు అనడం లేదు. నాకు ఎందుకు తెలియదు. ఆ ప్రాంతం వాడిని. మీకు తెలియక పోతే తెలియదుకాని.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—డ్రైనేజ్ సిస్టమ్ ఇమ్‌ప్రూవ్‌మెంటు. ఫెర్టిలైజర్స్ ఎంత సప్లై చేయాలి. ప్రొడక్షన్ టార్గెట్ క్రాప్ ఇన్‌సూరెన్స్ స్కీము, fixed minimum prices for important crops in the state, alloyed steel, most important strategic alloyed steel production అదే రకంగా low temperature carbonization factory, pulp paper mill 6 మిల్లులు suggest చేశారు. ఇలాంటి చాలా కీ సెక్టార్స్ వారు చేశారు ఏదైనా ఫుల్‌ఫిల్ చేశారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఫెర్టిలైజర్స్, డ్రైనేజ్ ఇవి అన్ని కార్యక్రమములు ఇప్పుడు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. 450 టన్నుల పల్ప్‌నూ, మనదగ్గర 400 పని జరుగుతోంది. లో టెంపరేచర్ ఫేక్టరీ సగము ఇది వరకు సింగరేణి కోలరీస్‌కు లైసెన్స్ ఇస్తుంది. ఈ సంవత్సరంలో అదిలాబాద్ జిల్లాలో రామకృష్ణాపురంలో ఈ ప్లాంటు పెట్టడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—దీనిలో మనకు మినరల్ బేసెడ్ ఇండస్ట్రీస్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. మినరల్ బేసెడ్ క్రింద ఈ సర్వే రిపోర్టు క్రింద ఏదైనా మనకు మినరల్స్ ఎక్కడెక్కడ ఏమి దొరుకుతాయని అందజేశారో దాన్ని గురించి ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు ఏమైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మినరల్ బేస్‌డ్ ఇండస్ట్రీస్‌లో వీరు రికమెండు చేసిన ప్రకారం బేరియమ్ కెమికల్స్ ఒకటి పెట్టబడింది. సి గ్లాసు ప్లాంటు పెట్టబడింది. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టబడినాయి. వారు ఏదైతే చెప్పారో అది ఎచీవ్ చేసినాము.

Sri D. Venkatesam :—There are so many ores available in Rayalaseema. No survey has been conducted regarding these mineral ores in Rayalaseema. దాన్ని సక్రమంగా జరిపించనందువల్ల మనకు చాలా లోహాలు దొరికినాగాని ఉపయోగించ లేకపోతున్నాము.

(జవాబు లేదు.)

STARTING OF INDUSTRIES AT NAGARJUNASAGAR PROJECT

215—

* 36 Q.—Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Industries be placed to state ;

(a) whether any proposal is under the consideration of the Government to start industries at Nagarjuna Sagar Project ;

(b) if so, what are those industries; and

(c) when will they go into production ?

Sri J. Vengala Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) It is proposed to set up two Sugar Factories of 1250 tonnes of cane crushing per day, one each at Miryalguda and near Gurzala. It is also proposed to set up a Jute Mill near Narasaraopet.

(c) It is likely that the sugar factories may start production by 1974-1975 crushing season. Regarding the jute mill, the time when it will go into production can be estimated only if and after the letter of intent is received, for which recommendation has been made to the Government of India.

శ్రీ ఎం నాగిరెడ్డి :—అసలు నా ప్రశ్న ఏమిటి? వీరు చెబుతున్నది ఏమిటి? Whether any proposal is under the consideration of the Government to start industries at Nagarjunasagar project ?

నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు దగర ఇప్పుడు ఆ బిల్డింగ్స్ కొన్ని ఉన్నాయి కాబట్టి అక్కడే ఏమైనా పెడతారా అంటే గురజాలలో పెట్టేది. నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతం ఏరియాలో అంటారు. ఆయకట్టు ఏరియా ప్రాజక్టు ఫేడ్ కాదు, ప్రాజెక్టు దగ్గర పెట్టే ఆలోచన ఉందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ప్రాజెక్టు దగ్గర పెట్టే ఆలోచన ఉంది. 1200 ఎకరాలు ఫారెస్టు తీసుకొని రెడీగా ఉంది. ఉప ప్రశ్నలో చెబుదామని అలా రిజర్వులో పెట్టాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పుడు తీసుకున్న 12 వందల ఎకరాలలో అక్కడ ఒక పెద్ద వర్కుషాపు ఉంది. ఇతర ప్రాజక్టులకు కూడా సప్లయి చేయ గలిగినటువంటి పెద్ద వర్కుషాపు ఉంది. అందువల్ల ఆ వర్క్‌షాపును అభివృద్ధి చేయడానికి వెటరినరీ కాలేజీలాంటి యిండస్ట్రీస్ చిన్న చిన్నవి పెట్టడానికి యేమైనా ఆలోచన ఉందా ? ఏవి పెడతారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వెటరినరీ కాలేజీ కావాలంటే కాకానిగారిని అడగాలి, నన్ను అడగనక్కరలేదు. యిరిగేషన్ స్కీమ్స్ అక్కడ పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే 12 వందల యెకరములు తీసుకున్నారు. అది బాక్‌వర్డు ఏరియా క్రింద డిక్లేర్ అయింది. 10 పర్సెంటు సబ్సిడీ కూడా యిస్తారు. అక్కడ తప్పకుండా 1, 2 ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేసి పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—12 వందల ఎకరాలలో .. ..

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఈ 12 వందల యెకరాలు కూడా గవర్నమెంటు మన స్టేట్ సర్కిల్ నుంచి ఆ ప్రాంతంలో కేస్టర్ సీడ్ యిండస్ట్రీ పెట్టాలని ఆలోచన ఉంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఏదో 12 వందల ఎకరాలు తీసుకుని పరిశ్రమలు పెట్టడం అనేది సమస్య కాదు. నాగార్జున సాగర్‌లో ఏవి అయితే బిల్డింగ్స్ వేకెంట్‌గా పడి ఉన్నాయో అక్కడ మీరేమైనా ఇండస్ట్రీస్ పెట్టబోతున్నారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆ బిల్డింగ్‌లో స్కూల్ పెడతారా అంటే ఆ ప్రశ్న సరిపోదు. ఇండస్ట్రీస్‌కు ఆ బిల్డింగ్స్ ఎట్లా పనికివస్తాయి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పము) :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చాలా స్పీడ్‌గా ఉన్నది. ఫాలో కావడం చాలా కష్టంగా ఉంది. మినిస్టర్‌గారిని కొంచెం నెమ్మదిగా చెప్పమనండి. ఎందుచేతనంటే నాగార్జునసాగర్ ఏరియాలో 12 వందల యెకరాలు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంట్ కోసం పెట్టినాము అన్నారు. అది పది పర్సెంటు ఇంటెన్సివ్ స్కీము క్రింద బాక్‌వర్డు ఏరియా క్రింద డెవలప్ చేస్తాము అన్నారు. ఇంటెన్సివ్ స్కీము క్రింద మన రాష్ట్రంలో ఏ ఏ ప్రదేశాలు సెలెక్టు చేయబడినాయి ? ఎటువంటి ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి 10 పర్సెంటు సబ్సిడీ యిచ్చారు ?

Mr. Speaker :—It is a wide question covering the entire State.

శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ) :—అధ్యక్షా, మన యీ పరిశ్రమల డిమాండులో తెలంగాణాలో 3 పరిశ్రమలు పెడతామని చూపించినారు. అటువంటిది యీ నాగార్జునసాగర్‌లో పెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నాగార్జునసాగర్‌లో దేవరకొండ తాలూకాలో ఆముదాలు యెక్కువగా పండుతాయి. దానికి తగిన పరిశ్రమ పెట్టాలని ఉద్దేశ్యం. చాలా త్వరలోనే ప్రాజక్టు తయారు చేయబోతున్నాము.

KHADI PRODUCTION UNIT AT MACHERLA

216—

* 43 Q—Sarvarai M. Nagi Reddy and Vanka Satyanareyana :- Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Khadi Production Unit with its headquarters at Macherla, Palanad Taluq has been stated under the Management of Khadi Board ;

(b) the names of the Directors of the said institution ;

(c) the amounts sanctioned to the said institution in the form of grants and loans, by the Khadi Board;

(d) whether it is a fact that thousands of rupees of the said institution have been misappreprrated ;

(e) if so, the amount missapropriated ;

(f) the persons responsible therefor; and

(g) the action taken by the Government against them?

Sri J. Vengala Rao :—(a) No, Sir. But the Andra Pradesh Khadi & Village Industries Board has financed one institution called Sarvodaya Nava Nirmana Samithi, Macherla, Guntur District. It is not however under the management of the Board.

(b) The names of the Directors of the institution are as follows:

President : Sri C. V. Chary.

Secretary : Sri Vankata Reddy.

Treasurer : Sri V. Linga Reddy.

Directors : Sri T. Musalaiah.
Sri Ch Veeraiah.

(c) The Andra Pradesh Khadi & Village Industries Board sanctioned the following amounts to the institution :

		Loan	Grant
1.	Non-Edible Oil & Soap industry	6,500·00	1,500.00
2.	Lime Manufacturing Industry	2,500.00	500 00
3.	Hand Pounding of Paddy Industry	19,135.00	4,135.00
4.	Ambar Khadi Industry	2,000.00	—
5.	Village Oil Industry	5,000.00	—
6,	Khadi Cloth on Credit	17,425·10	—
	Total Rs.	2,5600.10	6,13 ,00
	Grand Total Rs.	58,695 10	

(d) The institution has not utilised the amount for the purpose for which it was granted.

(e) The institution has repaid an amount of Rs. 9,694.84 leaving a balance of Rs· 49,000.26.

(f) The Managing Committee.

(g) The Andhra Pradesh Khadi & Village Industries Board is investigating the matter.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఇది కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందటి వ్యవహారం. మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ప్రకారమే 45 వేలు 50 వేలు వరకు మిస్ అప్రాప్రియేట్ అయినట్లు స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. కాబట్టి దానిని యిప్పుడు రాబట్టుటకు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు యేమిటి? వాళ్ళ ప్రాసిక్యూషన్ కేసు యేమైనా లాంచ్ చేసినారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వాళ్ళు తినిపారేసిన మాట నిజం. ఇందులో కాదనేది లేదు. వాళ్ళమీద యాక్షన్ తీసుకోవడానికి ఖాది బోర్డు పోలీసు కంప్లైంట్ లాంచ్ చేసింది. తర్వాత యిప్పుడు ఆ ఖాదీ బోర్డువారు యేదో ఆర్బిట్రేషన్ కోసం వేస్తారు. అది కన్సిడరేషన్‌లో ఉంది. త్వరలో యాక్షన్ తీసుకొని ప్రాసిక్యూషన్‌కు ప్రొసీడ్ అవమని వ్రాశాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—మిస్ అప్రాప్రియేషన్ అని ఒప్పుకున్నారు. ఈ ఆర్బిట్రేషన్‌లో తిమ్మిని బమ్మిని చేసి రైట్ అఫ్ చేసే ఆలోచన యేమైనా ఉందా ప్రభుత్వానికి?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అట్లా యేమి జరగదు. అట్లా సాగదు కూడాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇప్పుడు ఎవరైతే యీ డబ్బు అంతా కాజేశారో వారు డిపార్టుమెంటులో ఉన్నట్లా? వారు యిప్పుడు ఉన్నారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—డిపార్టుమెంటు కాదండి, అది సర్వోదయ సంఘం.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు (వేమూరు) :—అధ్యక్షా, యీ ఖాదీ బోర్డు క్రింద చాలా ఇండస్ట్రీస్ స్టార్టు చేశారు. మిస్ ప్రాప్రియేట్ కాని ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చూడాలి, వెతకకుండా చెప్పలేను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు మిస్ అప్రాప్రియేట్ చేసినటువంటి యీ బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్స్‌లోనుంచి అక్కడనుండి మరల గవర్నమెంటు అప్పాయింట్ చేసే కమిటీలో కూడా ఖాదీ ఇండస్ట్రీ కమిటీలో వేశారు కదా, అది యెట్లా వేస్తున్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది తెలియదు. ఆ బుద్ధిమంతుడు యెవరో నాకు తెలియదు.

JUTE MILL AT NARSARAOPET, GUNTUR DISTRICT

217 —

* 1:5 Q.—Sri D. Krishna Reddy: —Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to instal a Jute Mill either by Government or by any Private person at Narasaraopet, Guntur district; and

(b) if so, the stage at which the matter stands now?

Sri J. Vengala Rao: -(a) and (b) Sree Bajrang Industries of Guntur have applied for a licence under the Industries (Development and Regulation) Act, 1951 to set up a new Industrial Undertaking at Narasaraopet. Guntur District. The application has been recommended to the Government of India and their sanction is awaited.

శ్రీ డి. కృష్ణారెడ్డి :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు యెప్పుడు పంపించారు. మీరు రికమెండు చేసి యెంతకాలం క్రిందట పంపారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు పంపించి ఒక సంవత్సరం పైన అయి ఉంటుంది. మన దగ్గర నుంచి 5 ఫ్యాక్టరీస్‌కు ఆ విధంగా పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ డి. కృష్ణారెడ్డి : అధ్యక్షా, పార్లమెంటు ఎలక్షన్స్‌కు ముందు అసలు పని ప్రారంభిస్తామని అప్పుడు చెప్పారు. సంవత్సరం నుంచి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వ్రాపాము అన్నారు. ఇంతవరకు రాలేదు. 6 నెలల్లో అయినా వస్తుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎలక్షన్ ముందు చాలా చెబుతూ ఉంటారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఇప్పుడు మన దగ్గర నుంచి 5 ఫ్యాక్టరీస్ రికమండ్ చేశాము. 5 రికమెండు చేస్తే 5 కు వచ్చేటట్లుగా లేదు. ఒక ఫ్యాక్టరీ యిస్తామని వారు చెప్పారు. ఆ ఒక్క ఫ్యాక్టరీకి ప్రయారిటీ యేమి కావాలని అడిగితే మనం ప్రయారిటీ కూడా చెప్పాము. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో సాలూరులో గిరిజన కో. ఆపరేటివ్ క్రింద జ్యూట్ మిల్ కావాలని గవర్నమెంటుకు వ్రాశాము. అది త్వరలోనే వస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నర్సరావుపేటకు రాదా యిప్పట్లో?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఇప్పుడు క్రొత్తగా ఒక ఇండస్ట్రీస్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. డెవలప్‌మెంట్ జరుగుతున్నటువంటి ఏరియాలో యిది గత 4.3 సంవత్సరాల నుంచి చాలా ప్రాఫిటబుల్ ఇండస్ట్రీ, సొఫిస్టికేటెడ్ మెషినరీ పెట్టడానికి, కాంపిటివ్‌గా పెట్టవచ్చు. కనీసం మోడల్‌గా రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో పెట్టడానికి ప్రభుత్వం యెందుకు ప్రయత్నించడం లేదు? ఎందుచేతనంటె కన్‌సూమర్స్ యిక్కడ మన రాష్ట్రంలోనే ఉన్నారు. ఎక్కువ భాగం మార్కెటు ఉంది. మనకు రా మెటీరియల్ ఉంది అందువల్ల ఒకటి అయినా పెట్టి కాంపిటేషన్‌లో మనం నిలబడి మన స్టేటు యెందుకు తీసుకోకూడదు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అందుచేతనే ప్రయారిటీ ఏది కావాలంటే కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో అడిగాము.

Mr. Speaker:—They have recommended one under priority.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇది ప్రైవేటు సెక్టారులో యివ్వడానికి గవర్నమెంటు అంగీకరించిందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్టేటుకు ఒకటి యివ్వడానికి నిర్ణయించారు. ప్రభాకరరావుగారు యీ ఐదింటిలో మీ ప్రయారిటీ యేమిటి అని అడిగారు. మాకు గిరిజన కోఆపరేటివ్ యివ్వాలని వ్రాయడం జరిగింది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు విశాఖపట్టణంలో యిస్తామని చదివినట్లనిపించింది. అది ఎంతవరకు నిజం.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—చెప్పలేదు. వారు పొరబాటు చదివి ఉంటారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎందుచేతనంటే యిందాక అడిగినప్పుడు రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు యే వైతే ఉన్నవో యీ జూట్ ఇండస్ట్రీ ఎక్కడ పెట్టడం అంటే నర్సారావుపేటలో పెడుతున్నాము అన్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నర్సరావుపేటలో జ్యూట్ ఫ్యాక్టరీకి ప్రపోజల్ ఉందని చెప్పాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ప్రపోజల్స్ లక్ష ఉంటాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నా ప్రొసీడింగ్సు చదివి చూడండి. ఐదు పంపించాం. ఐదింటిలో ఒకటి యిస్తాము అన్నారు. అది కావాలని అడిగాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పెట్టవిదానికే ప్రపోజల్ అని అంటారు. పెడితే పెట్టినామని చెబుతారు కదా.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, యిప్పుడు ఒకటి యీ సంవత్సరానికి యివ్వవచ్చును అనుకుంటే దీనిలో జూట్ అనేటటువంటిది చాలా తక్కువ జూట్ స్కేర్సిటీ కనబడుతో రెండే మొత్తం మీద కాబట్టి యిది దృష్టిలో ఉంచుకొని మరల వెంటనే నర్సరావుపేటలో యీ జూట్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—స్టేటు గవర్నమెంటు 5 కావాలని వ్రాశాము ఐదు కావాలంటే ఒకటే యిస్తామని దానికి ప్రయారిటీ ఏది అంటే ఫలానా ప్రయారిటీ అని చెప్పాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—జూట్ సర్ప్లస్ కాదు కదా. ఇప్పుడు జూట్ వస్తువులకు సంబంధించినటువంటి నార, గోతాలు అన్నీ కూడా స్కేర్సిటీ, ఎందుకు అని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఒకటే యిస్తాము అంటోంది?

జె. వెంగళరావు :—ఇది పార్లమెంటులో క్వశ్చన్ వేయాలి. నేను యేమి చెప్పను. అది ఫారిన్ ఎక్స్పోర్టు క్రింద ఉంటుంది. జూట్ కమీషనర్ యిప్పుడు దానికి ఉన్నటువంటి కెపాసిటీ యెక్కువ అయింది. అప్పుడు యెక్కువ యిస్తే యిది ఎక్స్పాండ్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో యీ సంవత్సరం యీ నాలుగు ఐదింటిలో మనకు ఒకటి వచ్చింది.

SHIFTING OF "NIGHT SOIL DEPOSIT DEPOT" FROM ARUNDALPET, GUNTUR DISTRICT

218—

* 373 Q —Sri N. Venkataratnam :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a Municipal "Night soil deposit Depot" is located adjacent to Sri Kurma Venkata Reddy Telaga Students Hostel at Arundalpet in Guntur District;

(b) whether repeated representations were made to the Municipality and also to the Government in this regard and satyagraha was also resorted to by the executive body of the hostel; and

(c) the reasons why Government have not taken steps to shift the said depot to some other far off place?

The Minister for Municipal Administration (Sri M. Manik Rao):—(a) Yes, Sir.

(b) It is true that repeated representations were made to the Municipality in the matter.

(e) The question of shifting the depot in question is a matter within the purview of the Municipal Council and it is reported the Council has already taken up the question and are in search of an alternative site.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—దీనిమీద డైరెక్టర్, పబ్లిక్ హెల్తు 18-9-68 న వ్రాసిన లెటర్‌లో అప్పుడే తొందరగా చర్య తీసుకోమని 68 లో అన్నారు. దీనిమీద ఆందోళన దాదాపు 10 సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతోంది. ఈ సైటు తీసుకోడానికి ఇంకా ఆలోచనలో ఉందని మంత్రులు చెబుతున్నారు. వెంటనే చర్య తీసుకుంటారా? తీసుకుంటే ఏ చర్య తీసుకుంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అక్కడ మున్సిపల్ కౌన్సిలే తీసుకోవాలని ఒక మాట చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మున్సిపల్ కౌన్సిల్‌కి సంబంధించినవారు ఇప్పుడు సమాధానం చెబుతున్నారు. 10 సంవత్సరాలనుంచి ఇదే మాట చెబుతున్నారు. దాన్ని గురించి వెంటనే చర్య తీసుకుంటారా? తీసుకుంటే దానిమీద డైరెక్షన్స్ ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ వారికి చెప్పినాము. వారు ఒక సబ్-కమిటీ వేశారు, ఈ హాస్టల్ లేనప్పటినుంచీ అది ఉంది. నేను గుంటూరు వెళ్ళినప్పుడు కమీషర్‌కు చెప్పాను. And they are seaching the land. Convenient గా ఉన్నప్పుడు immediately they want to shift.

శ్రీ వై వెంకటరావు :—ఆ స్టేటుమెంటు నిజం కాదు. అవసరం కొద్దీ మంత్రులు అబద్ధాలు చెప్పడం అలవాటు చేసుకున్నారు. హాస్టల్ పెట్టిన తరువాత ఈ డిపో పెట్టినారు. అంతకుముందు లేదు ఈ విషయం మంత్రిగారికి నేను మళ్ళీ మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విషయం మళ్ళీ దర్యాప్తు చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—హాస్పటల్ కాదు. హాస్టల్.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—హాస్టలే. ఈ హాస్టల్ పెట్టిన తరువాత ఇది అక్కడ పెట్టారు. అసలు ఇది పబ్లిక్ హెల్తు రూలుకు విరుద్ధం. ముందు అది వచ్చింది తరువాత హాస్టల్ పెట్టాము అంటున్నారు. అది నిజం కాదు. అబద్ధం-స్టేట్‌మెంటు క్రింద వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సంగతి మళ్ళా ఒకసారి విచారిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నవి అన్ని అబద్ధం. నాకు వచ్చిన సమాచారాన్ని బట్టి గౌరవసభ్యులు నన్ను గుంటూరులో కలిసినప్పుడు అందరూ కలిసి మాట్లాడినప్పుడు చెప్పారు. ఈ ప్రశ్న రాకముందే నాకు తెలిసినపుడు నేను కమీషనర్‌ను కలిసి ప్రక్క గవర్నమెంటు లాండుగాని ప్రయివేటు లాండు ఉన్నా దానిని అక్వైర్ చేసి తీసుకోవాలని చెప్పాను. ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లేదు మీ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్‌లో ఇది హాస్టల్ పెట్టే దానికి ముందే ఉంది అని ఇచ్చారు. It is a serious matter. The hon. member is telling that it came up only after the hostal was situated there. Your information is contrary to that. You get the correct information and tell the House.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—సభ్యులు చెప్పేది ఈ హాస్టల్ వచ్చిన తరువాత వీరు ఎవరిని ఎన్‌క్వైర్ చేసినారో వాళ్లు ఇదివరకే రిపోర్టు ఇచ్చినారు. If the hon. Minister conducts enquiry from such people who had already given the information to him, what sort of truth will come out ?

Mr. Speaker :—The truth will certainly come out. He should ask the senior officer like the Collector to enquire.

Sri B. Ratnasabhapathy :—The enquiry must be from the people and not officer. The officers have already given the report. They will not give another report.

Mr. Speaker :—This matter relates to Guntur. The hon member comes from Guntur. Therefore I feel what the hon. member has said is true. Therefore, I am giving another opportunity to the hon. Minister to get the correct information.

Sri B. Ratnasabhapathi :—If he entrusts it to the officers again, he will get the same report which he has already received. There is no use. There must be an enquiry from the the people.

Mr. Speaker :-Even then if you are not satisfied, I do not mind to send a committee from this House and get the thing enquired into.

Sri B. Ratnasabhapathi :-Thank you, Sir.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అది హాస్టల్. పట్టణానికి మధ్యలో ఉంది. ఒక ఏరియా మొత్తం బట్టలు ఉతకడానికి నీళ్ల చెరువుఉంది. అట్లాంటి ప్రదేశం అయినప్పుడు ఊరికే ఆలోచిస్తాము అనేకంటే తీసివేయడానికి ఎందుకు ఆలస్యం చేస్తున్నారు ? ఎక్స్పిడైట్ చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—అదే నేను మనవిచేశాను. Already I have given instructions during my inspection. Local people represented to me. It is only a question of acquiring the land whether private land or Government land.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆల్టర్నేట్ సైటు కాదండి. ఊరిమధ్య ప్రదేశంలో స్టూడెంట్ హాస్టల్ సిటీ మధ్య బట్టలుఉతికే చెరువు ఒడ్డున. అది రిమూవ్ చేయించండి. ఎక్కడైనా పెట్టండి.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—వెంటనే రిమూవ్ చేయాలని నేను చెప్పానండి. I have already requested so many people who represented to me during my visit to Guntur. I told the Commissioner there. I think within a month or so, some thing will be done and they will get the land.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—మెంబర్ చెప్పడం 10 సంవత్సరాలనుంచి ఉందని. ఇంతవరకు దానిని ఎత్తలేదంటే హెల్తు పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూలో అది అక్కడ ఉండ తగదుగదా ? 10 సంవత్సరాలనుంచి కరెస్పాండెన్స్ నడుస్తుంటే ఎందుకు దీనిలో ఆలస్యం ?

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—నేను అనలేదు సర్.

HIRE RATES OF BULLDOZERE

219 –

* 555 Q.—Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state.

(a) whether it is a fact that 43 minutes is being calculated as mechine hour when the bulldozers are hired to ryots;

(b) if so, is it not a loss to the ryots to forgo 17 minutes in every hour; and

(c) what does the Government propose to do to compensate the loss to the ryots?

Sri M. Manik Rao :—(a) No, Sir.

(b) and (c) Do not arise.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఇలాంటి జవాబులు ఇస్తే ఏమిచెప్పాలో నాకు అర్థం కాలేదు. అగ్రో ఇన్‌డస్ట్రీస్ రాకముందు ఒక గంటకు చార్జి 18 రూపాయలు. అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ వచ్చినతరువాత గంటకు 55 రూపాయల చార్జీ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు answer to (a) and (b) does not arise అన్నారు. ఇప్పుడు వెంకటరెడ్డి అనంతపూర్ 1,750 గంటలు పనిచేశారు. మెషిన్ అవర్ వచ్చి గంటకు 15 నిమిషాలు తగ్గుతాయి 43 నిమిషాలకే మీరు గంట అంటున్నారు. ఇది న్యాయమేనా అంటే అది మెషీన్ అవర్ 43 నిమిషాలకే ఒక గంట అవుతుంది అన్నారు. అందు పైన అతను నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. దానిమీద 43 minutes is calculated as machine hour అని reply కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది.

శ్రీ ఎం. మాణిక్యరావు :—గౌరవసభ్యుడు వెంకటరెడ్డిగారి విషయం నేను చీఫ్ ఇంజనీర్‌తోను మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌తోను మాట్లాడినాను. ఫారిన్ మెషిన్. మెషిన్ అవర్ పెరుగుతుంది. ఈ మెషిన్‌పని చేసేప్పుడు ఆర్.పి.ఎమ్. తక్కువవస్తే టైము పెరుగుతుంది. కాని కనీసం 3 సంవత్సరాలనుంచి, మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌గాని వేరేచోట్లగాని ఇవిఅన్నీ మెషిన్ అవర్స్‌మీద పనిచేస్తున్నాయి.

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి :—గంటకు 55 రూపాయలు అనిన్నీ 150 గంటలు చేస్తే 10% కన్‌సెషన్ అని రూల్సులో వున్నది. ఇందులో మేము 10% కన్‌సెషన్ పైన 1,750 గంటలు భూమిలో చేయించినాము. కొద్దిరోజులలోనే మేము కనుక్కొని అక్కడ డిపార్టుమెంటును అడిగితే కొత్తగా బుల్‌డోజరు ఈ సంవత్సరమే అమెరికానుంచి తెప్పించాము అది క్రొత్తగా మీపనిలోకే వచ్చింది, అవి 43 నిమిషాలకే గంట వస్తోంది మేము ఏమిచేయాలి అన్నారు. కాని నేను డైరెక్టర్‌తో కలిశాను. యోచిస్తామన్నారు. కాని పనిఅంతా అయిపోయినతరువాత 90,000 రూపాయలు కట్టిన తరువాత భూమిలోనుంచి వెళ్ళిపోయేటప్పుడు అది మాకు సంబంధం లేదు, అది అవర్ మీటర్. అది మేము ఇచ్చేందుకు కాదు అన్నారు. దానిమీద నోటీసు ఇస్తే అది అవర్ మీటర్ అని తిరిగి బదులు నోటీసు ఇచ్చారు. అది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—రూ. 24,000 ఒక శాసన సభ్యుడికే నష్టం వచ్చింది. ఎందువలనంటే ఆ మెషిను 43 నిమిషాలకే గంట చూపించేస్తుంది కనుక.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లేదు అది వేరే ఏదో మీటర్ అది చెప్పినారే.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—అది ఫిక్స్ చేసి వచ్చింది. ప్రతి బుల్‌డోజర్‌కు కూడా అదే విధంగా ఫిక్స్ చేసి ఉంది. 43 నిమిషాలకే 60 నిమిషాలు చూపిస్తోంది ఆ మీటరు. దానివల్ల కొన్ని వేల రూపాయలు రైతులకు నష్టం వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అమెరికా నుంచి వచ్చింది అన్నారు. అమెరికాలో 43 నిమిషాలు భారత దేశంలో 60 నిమిషాలకు సమానం అని అనుకోవాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి :—దాని విషయం ఖచ్చితంగా చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అర్థం అయ్యేట్లు చెప్పండి అది.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అధ్యక్షా, యీ హెవీ మెషీన్స్‌కు ప్రతి ఒక దానికి మీటరుతో ఒక మెషీన్ ఉంటుంది. దానిలో యేమి ఉందంటే క్రొత్త మెషీన్స్ వచ్చినప్పుడు 2,000 గంటలకు యింత, 5,000 గంటలకు యింత ఆయిల్ మార్పు చేసినప్పుడు మొత్తం సిస్టమేటిక్‌గా ఉంటుంది. పని చేసేటప్పుడు ఒక మీటరు ఉంటుంది. దానిమీద గంటలు యీ లెక్కనుంచి పని చేసినట్లు ఉంటుంది. 60 నిమిషాలు లెక్కనుంచి పెట్టినట్లయితే యిది మెషిన్ హవరు ఫేరు. మెషీన్ హవరు యెట్లా ఉన్నదంటే if machines rotate in a particular time it becomes 60 minutes. Per minute 2000 R.P.M. Sometimes it is 7 minutes. 12 minutes, 15 minutes depending upon the soil, place. Because we are getting the machines from other countries we cannot change the whole system.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారి సమాధానం ఎట్లా ఉన్నదంటే 2.000 ఆర్.పి.ఎమ్. అయితే ఒక నిమిషం అవుతుంది అన్నారు. వీటన్నింటిని లెక్క చేసి అగ్రిమెంట్ చేసేటప్పుడు రైతుతో వారు 43 నిమిషములకు గంట ఇండియన్ స్టాండర్డు టైము ప్రకారం అవుతుందని తెలియజేశారు. రైతుకు గంటకు 55 రూపాయలు ఇండియన్ స్టాండర్డు టైము ప్రకారం చూస్తారు, కాని మెషిన్ హవర్ చూసే అవకాశం యీ రైతుకు కలగలేదు. మంత్రిగారి దృష్టికి యెప్పుడు వచ్చిందో నాకు అర్థం కాలేదు. మెషిన్ హవర్ ఉందని యిప్పుడే మంత్రిగారు తెలుసుకున్నారు అనుకుంటాను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చేసిన అగ్రిమెంటు ప్రకారంగా రైతాంగానికి యేర్పడిన నష్టాన్ని ప్రభుత్వం కట్టించేదానికి పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—వెంకటరెడ్డిగారు పోయిన సభలో వారు అప్లికేషన్ యిచ్చినప్పుడు నేను చీఫ్ ఇంజనీర్‌ను, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్స్‌ను పిలిచి మాట్లాడితే యిది మెషిన్ హవర్ మీద ఉంటుందని వారు వెల్స్‌మీద చాలా రోజులు పని చేసినారని. కాని అకౌంట్స్ సెటిల్ అయినప్పుడు గౌరవ సభ్యులు యేమి అన్నారంటే లేదు యిప్పుడే మేము హవర్ అని పెట్టుకున్నాము అని చెప్పినారు. మెషిన్ హవర్ నుంచి రేటు లెక్క అవుతుంది. నోట్ అవుతుంది. వాళ్ళకు గుర్తు ఉంది. దాని విషయంలో వారు అప్లికేషన్ యిస్తే నేను మేనేజింగ్ డైరెక్టర్స్‌కు యిచ్చి — ఆ టైముకు వారు రిప్రజంటేషన్ యిచ్చిన మీదటనే యీ కేసు యీ మెషిన్ హవర్ మీదనే లెక్క చేసి మొత్తం రేటు ఫిక్స్ అయింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఇప్పుడు అసలు ప్రశ్నలోనే "whether it is a fact that 43 minutes are being calculated as machine hour when bulldozers are hired" అని అడిగాము. దీనికి నో అని సమాధానం యిస్తున్నారు. స్పెసిఫిక్‌గా 43 నిముషాలు తిరిగేటట్లయితే గంటక్రింద మిషిన్ హవర్ క్రింద లెక్క చేస్తారంటే డిపార్టుమెంటు అటువంటి రిప్లయి ఎట్లా యిచ్చింది. రెండవది అక్కడ ప్రజలు హైర్‌కు తీసుకున్నప్పుడు కూడా 43 నిమిషములకే గంట చూపిస్తుంది. అదే లెక్క చేస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు. హైర్‌కు తీసుకున్న వారికి, లేకపోతే మనకు సమాధానం యిస్తూ చేస్తున్న పని అక్కడ రైతులకు కూడా చేస్తున్నారా ?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అధ్యక్షా, యీ 43 నిమిషాలు అంటే లెక్క

ఫిక్స్ కాదు. ఒకసారి 45 నిమిషాలు యింకొకసారి 46 నిమిషాలు వస్తుంది. It depends on the soil and place.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కనీసం ప్రశ్నలో ఇలా చేసినారు. ఆ మాత్రం తెలియదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ జవాబు చూడండి. ఇప్పుడు యేమి ఉంది అంటే బుల్‌డోజర్లు రైతులు కిరాయికి యిచ్చినప్పుడు 43 నిమిషములు ఒక మిషన్ హవర్‌గా లెక్కించబడుతున్న విషయం వాస్తవమా? అంటే కాదు అన్నారు.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—కాదు, ఇది వేర్వేరుగా ఉంటుంది. 43 నిమిషాలే కాదు ఒకసారి 45 నిమిషాలు ఒకసారి 46 నిమిషాలు ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇక్కడ అట్లా లెక్కవేయడం లేదు అన్నారు. 43 నిమిషాలు కానివ్వండి 42 నిమిషాలు కానివ్వండి. ఇది జవాబు. అవును అని చెప్పాలికదా.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—43 నిమిషాలు అంటే కాదు అన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—42 నిమిషాలు అవును అనిఅంటారా.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అది కాదండి యీ రకమైనటువంటి సమాధానాలు వచ్చినట్లయితే మనం చిక్కులలో పడతాము.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యీ బుల్‌డోజర్లు అనేక యితరదేశాల నుంచి తెప్పించుకోవడం ఒక్కొక్క రకంగా చేయడంవల్ల యీ హవర్ డిఫరంటుగా వస్తోంది. ఇప్పటికైనా డిఫరెన్స్ ఉందని ప్రభుత్వం గమనించింది కాబట్టి బయటి గడియారం గంటలు లెక్కవేసుకొని ఆ రేటు వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అధ్యక్షా, అది గంటలను లెక్కపెట్టడం కాదు. ఎందుచేతనంటే మెషిన్ హవర్ వెంటనే మెషిన్ హవర్ వస్తుంది. దానిని బట్టి 1-5-72 నుంచి పూర్తిగా రేట్సు మార్పు యిచ్చినాము.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్షా, మన లెక్క ప్రకారంగా 60 నిమిషాలు గంట అనుకుంటున్నాము. మెషిన్ హవర్ 43 నిమిషాలు అంటున్నారు. నా ప్రశ్న కూడా అదే. 15 నిమిషాలకు ప్రపోర్షనేట్‌గా రేటు తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అసలు రేటు యేమిటంటే యీ మెషిన్ లెక్క ప్రకారం స్పీడు యెంత ఉంది, ఆయిల్ ఖర్చు యెంత ఆ లెక్క మీదనే రెండుమూడు సంవత్సరాల నుంచి ప్రతివారు చెల్లిస్తున్నారు.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :—అధ్యక్షా, యీ బుల్‌డోజర్ రేట్లు పెర్ హవర్‌కు పెంచిన మాట వాస్తవమా? దానికి కారణాలు యేమిటి?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అన్ని ధరలు పెరిగినాయి. అయిల్ ధర కూడా పెరిగిపోయింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పము) :—అధ్యక్షా, ప్రశ్న యెందుకు వేస్తున్నామా అనిపిస్తోంది. వారు చెప్పింది ఏమి లేదు అన్నారు. మరల మా లెక్కల ప్రకారం 42 నిమిషాలు అయితే అవును కాని 43 నిమిషాలు గంట క్రింద లెక్కించడం లేదు అన్నారు. కాని ప్రభుత్వం రైతు చేసుకున్న కాంట్రాక్టు ప్రకారంగా ఇండియన్

స్టాండర్డు టైము గంటకు లెక్కపెట్టి అగ్రిమెంటు అయిన దానిమీదట రైతుకు ఏర్పడిన నష్టాన్ని ప్రభుత్వం కట్టించేదానికి పూనుకుంటుందా? అట్లా లేనప్పుడు రైతు కోర్టుకు వెళ్లవలసిందేనా అంటున్నాను. మనం ఇప్పుడు రైతును కోర్టుకు ఎక్కిస్తున్నాము. మనయొక్క డిఫెక్ట్సు వల్ల రైతుకు నష్టం కల్గిస్తున్నది. మీరు యిటువంటి తప్పుడు జవాబు ఇవ్వడంవల్ల హౌస్‌ను తప్పుడు త్రోవకు పెట్టిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అధ్యక్షా, వెంకటరెడ్డిగారి కేసు నాకు కొత్తది కాదు. నేను యీ హవుస్‌కు రాకముందు అర్థగంట ముందు ఆగ్రో కార్పొరేషన్‌లో ఉండే మెషిన్ టైప్స్ ఏమి ఉన్నాయి అవి చూసి వచ్చాను. వెంకటరెడ్డిగారు ముందుగానే అప్లికేషన్ ఇచ్చినారు. వెంకటరెడ్డిగారు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌గారితో చర్చ జరుగుతుంది. దాని గురించి యేమి చేయాలని యీ సభలో చెబితే బాగుండదు.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—ప్రభుత్వం రేటు నిర్ణయించేటప్పుడు మెషిన్‌హవర్ నుంచి నిర్ణయించింది. రెండవది యేమిటంటే ఒకవేళ మెషిన్ హవర్‌ను బట్టి నిర్ణయించినట్లయితే రైతులకు ఏ రూపములో దానిని తెలియజేయడం జరుగుతున్నది. దానికి వైడు ప్రాపగాండా ఇచ్చారు. వెంకటరెడ్డిగారు లాంటివాటిని వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పుడు మాత్రమే ఇది బయటకు వస్తుంది కాని మామూలుగా కనబడడం లేదు. అందుచేత ఆ ప్రచారం లోపం వల్ల రైతుకు వచ్చిన నష్టాన్ని ముదరా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—ఇది మిషన్ హవర్ మీదనే ఉంటుంది. ఇది 5, 6 జిల్లాలలో అన్ని జిల్లాలలో పని జరుగుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—హవర్‌కు ఇంత అని జనరల్ ఆర్డర్ కదా.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—హవర్ నుంచి కాదు. మెషిన్ హవర్ అంటేనే వేరే ఉంటుంది. దానివల్లనే అనుభవం అయి ఇప్పుడు 1-5-72 నుండి మొత్తం మెషిన్ హవర్ నుంచి పెట్టి వివరాలన్నీ చెప్పి పూర్తిగా ఆ పేంఫ్‌లెట్‌చేసి ఎవరైనా కావాలంటే he has to go according to that reading only, he has to sign the agreement and then the machine will come:

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్):—ఒక డ్రైవరు 60 నిమిషాలువదిలితే ఇంకో ఎఫిషియంటు కాని డ్రైవరు 43నిమిషాలు 30నిమిషాలు ఉంచుతాడు. అది ఆర్.పి.ఎమ్ మీద ఆదారపడి ఉంటుంది. మన దగ్గర మెకానిక్స్ డ్రైవర్సు సంగతి మీకు తెలుసు. అందుకని ఇది ఏవరేజిగా తీసి, మంచి డ్రైవరు, ఏవరేజి డ్రైవరు వాళ్లు ఎట్లా పని చేస్తారో మిషన్ అవర్స్ తీసి ఏవరేజిగా మన లెక్కలోనే మన అవర్స్‌లోనే పెడితే మన ఇబ్బంది పోతుందేమో. ఇవే మిషన్స్ ప్రయివేటు ఏజన్సీస్ ద్వారా దున్నిస్తే చాల తక్కువ ధరకు దున్నుతుంది. మరి ప్రభుత్వం పెట్టుబడితో మంత్రివర్గం ఇలా పనిచేస్తే చాలా నష్టం కలుగుతుంది. కనుక మీరు తీవ్రంగా ఆలోచించాలి.

(జవాబు లేదు.)

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—ఈ మెషిన్ అవర్ అనే పేరుతో రైతులకు తెలియకుండానే ఎక్కువ డబ్బు వాళ్ళ దగ్గర పుచ్చుకోవడం జరుగుతుంది. అసలు దానికి పూర్వం ఈ డిపార్టుమెంటుకు వచ్చిన నష్టాన్ని అడ్మినిస్ట్రేషన్ నష్టాలన్నీ కలిపి

గుంటకు రూ. 18 లు ఉంటే రూ. 54 లకు పెంచారు. ఈ మెషిన్ అవర్ వల్ల ఇంకా పెరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఇది అంతా పరిశీలన చేసి రేటుకూడా తక్కువ అవడం కోసం ఎందుకు ఇంత పెరిగిందో అది కూడా ఆలోచించి మీరు రేటు ఫిక్సు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాలో ఉన్న కొన్ని ఆఫీసులు మన కార్పొరేషను మైసూరు కేరళ స్టేట్స్ ఇతర స్టేట్స్‌లో ఏమి ధరలో జరుగుతుందని చూసి అన్నీ లెక్కకట్టి మెషిన్ అవర్‌కు ఎంత పడుతుందో దాని లెక్కనుంచే మొత్తం డిటెయిల్‌గా వారు ఇచ్చారు. డ్రిల్లింగు మెషిన్స్, బోరింగ్ మెషిన్స్, ట్రాక్టర్స్, బుల్‌డ్రోజర్సు అని చెప్పి 1-5-70 నుంచి వచ్చింది అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రేటు ఫిక్స్ చేసేది గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు మొత్తం ఖర్చు ఎంత ఉన్నదో మేము దానికి లెక్క చేస్తున్నాము. కనుక ఇది తొందరగా నేను ఈ సభలో చెప్పాలి అంటే కష్టము. దానిని చక్కబరచి స్ట్రీమ్‌లైన్ చేయాలని డిపార్టు మెంటులో ఆలోచన ఉంది. కొంత టైము పడుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు వారి సమాధానంలో మెషిన్ అవర్ 43 నిమిషాలు వస్తుందని చెప్పి లెక్కకట్టాము అన్నారు. What was the practice in vogue previously మీ దృష్టికి ఎప్పుడు వచ్చింది ? అంతకుముందు మీరు ఏ గంటలపైన లెక్కకట్టి బుల్‌డోజర్స్ ఇస్తూ వచ్చారు.

Sri M. Manik Rao :—I want a separate question, Sir.

Sri D. Venkatesham :—It is a pertinent point—ప్రభుత్వం దృష్టికి 43 నిమిషాలకే ఒక గంట అవుతుంది అప్పుడు వచ్చింది ? What was the practice తరువాత మైసూరు గవర్నమెంటును మద్రాసు గవర్నమెంటును అడిగాము అని చెబితే ఏమి చెప్పాలి. 43 నిమిషాలకే గంట అవుతుందని మీరు ఎప్పుడూ గమనించలేదు. రైతుకు కలిగిన అన్యాయాన్ని మీ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు అనుకున్నారు. అనుకున్నపుడు ఇంతకుముందు ఆ సిస్టమ్ లేదు కాబట్టి ఇప్పుడు రైతు రెస్క్యూకు గవర్నమెంటు రావలసిన అవసరం ఉందా లేదా ?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్‌రావు :—అసలు ఈ మెషిన్ వచ్చినప్పటినుంచీ 2, 3 సంవత్సరాల నుంచి మెషిన్ అవర్ ఉందని వెంకటరెడ్డిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఈ మెషిన్ అవర్ నుంచి పని చేస్తుందని కాని దానికి ఇంత పనిచేస్తే మాకు 10 శాతం డిడక్షన్ ఇచ్చి—

శ్రీ డి. వెంకటరెడ్డి :—నేను ఒప్పుకోలేదు సర్.

శ్రీ వి. రాజేశ్వరరావు :—మన దగ్గర ఉన్న ఫారిన్ ట్రాక్టర్లు ఇండియన్ ట్రాక్టర్లు చూస్తే మంత్రిగారు చెప్పేది కొంతవరకు సత్యం. ఫారిన్ మెషినరీ, మన దగ్గర ఉండబట్టే ఓల్డు మెషినరీకన్నా కొంత ఎక్కువ పని తప్పక చేస్తుంది. అందుకని బహుశః టైము డిఫరెన్సు వస్తుందేమో అది మంత్రిగారు చెప్పాలి. మన దగ్గర బుల్‌డో జర్లు ఉన్నాయి బుల్‌డోజర్లతో పనిచేసుకునేవాళ్ళము. మన దగ్గర ఉన్న బుల్‌డోజర్స్ పని చేసినదానికన్నా కొత్త బుల్‌డోజర్సు అదే టైములో ఎక్కువ పని మాత్రం చేయ గలుగుతాయి. ఆ టైము లెక్క తప్పో ఏమిటో మంత్రిగారికి తెలిసి ఉండాలి.

Sri M. Narayana Reddy (Bodhan):-This must be viewed from a large perspective. The Department hitherto was charging Rs. 21 or Rs. 22 If they charge it for full hour it will go to Rs·90 since the present charge is Rs. 71/. Now Sir. the Corporation has been ordering all brand new buldozers for land development in Nagarjunasagar and Pochampad. So the oparational cost will be much less. In this they want to meet the losses from other heads. That is the reason for the Corporation to charge more and reduce time· There is the recommendation of the Estimates Committee that under the project like the Nagarjunasagar and Pochampad, the development of ayacut is not possible at this exhorbitant rate of Rs·711/- and all that. The charges must be either reduced or subsidised. In view of that, whether the Hon'ble Minister would consider the entire case structure in relation to time and operational cost with a view to increase the time and reduce the cost for the quicker development of the ayacut under Nagarjunasagar and Pochampad, otherwise it is not possibie to develop the entire ayacut·

Sri M. Manik Rao :—As the Hon'ble Member has said, every body knows that this is a commercial organisation. We have to calculate and and Corporation should give the accounts to the House also. I want to inform this House that already the Corporation is running on loss. So, regarding this Pochampad and Nagarjunasagar, this rate what we have fixed is not high compared to the neighbouring States. There is more than Rs 500 we want to take.10% to 15% rate also we are giving.

Sri V. Srikrishna :—They are charging extra amounts on the bulldozers in order to compensate losses on other heads. Whether that policy of the Government will be given up or not in view of the fact that we have to develop the ayacut under Nagarjunasagar and Pochampad ?

Sri M. Manik Rao :—That is not true Sir. But this rate has been fixed on the calculation of other expenditure. It Is not only on the basis of losses. We have got a big organisation. We have got all the machines and everything. Speci.l the rate has been fixed keeping all these things in view.

Sri M. Narayana Reddy —Whether the charge has any relevance to the operational cost of the bulldozers run by the Corporation? That was the main question which was not answered. whether you would look into the operational cost?

Sri M· Manik Rao :—I will look into that matter.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— ఇక్కడ బుల్‌డోజర్స్ రెట్టింపు రేటు. మొన్న మేము అనంతపూర్ డిస్ట్రిక్టుకు వెళ్లితే రైతులు అంతా గోల చేశారు. మైసూరు గవర్నమెంటు వారికి మనకు 20 రూ.లు తేడా ఉంది. కారణం నారాయణరెడ్డిగారు చెప్పిన సమస్యే. ఇతర హెడ్స్‌లో ఖర్చులు అన్ని తెచ్చి దీనిమీద పెట్టడంవల్ల 18 రూ.అని 70 రూ.లకు పెంచారు. ఆ విషయంలో లుక్ ఇంటు అంటే కాదండి. దానిమీద పరిశీలన చేసి అందులో డిఫెక్ట్స్ ఉన్నవేమో అవి తీసేసి తక్కువ రేట్లలో రైతులకు ఇచ్చేటట్లుగా చూస్తారా ?

Mr. Speaker:--Let him go into the matter. He will tell the House of the decision he has taken. He will examine the whole thing in view of your demand.

TOWNS INCLUDED IN THE MASTER PLAN

220—

* 728 Q.—Sri V. Srikrishna:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) the towns selected for inclusion in the master plans for the purpose of improvement; and

(b) the steps taken to implement these plans in each of the said towns?

Sri M. Manik Rao:—(a) and (b) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE ANSWER TO L.A.Q. No. 220 [*] 728 FOR

—o—

(a) The following towns are selected for preparation of Master Plans:

1. Hyderabad and Secunderabad
2. Vijayawada
3. Visakhapatnam
4. Guntur
5. Warangal
6. Rajahmundry
7. Kakinada
8. Eluru
9. Machilipatnam
10. Nellore
11. Kurnool
12. Tenali
13. Tirupathi
14. Nizamabad
15. Kothagudem
16. Anantapur
17. Siddipet
18. Bhongir
19. Suryapet
20. Ongole
21. Mancherial
22. Mahboobnagar,

(b) Out of the above towns, Master Plans for Vijayawada, Visakhapatnam and Warangal were sanctioned by the Government. The progress of the implementation in respect of each of these towns are as follows :

Visakhapatnam :—A Town Planing Trust was constituted for Visakhapatnam for executing the various developmental schemes such as Housing, L.A. & D , Slum Clearance, Road widening etc. with the financial assistance from the L. I. C. and from the State Government.

Vijayawada :—A similar Town Planning Trust on the lines of the Visakhapatnam Town Planning trust is proposed for Vijayawada also and its constitution is under consideration of the Government.

Warangal :—A revised Master Plan replacing the old one for Warangal Mnnicipality has been recently sanctioned by the Government in November, 1971.

Preparation of Master Plans for other remaining towns are at various stages.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, రెండు బోర్డ్సు ఏర్పాటు చేయడము తప్పితే ఏమి జరగలేదు. డెవలప్‌మెంటు బోర్డ్సు వేశారు. దీనిలో డిటేల్స్ లేవు. ఆ స్కీమ్సుకు ఎంత ఎస్టిమెట్స్ వేశారు అనేది ఏమి లేదు. డిటేల్స్ యిస్తేవెంటనే చర్చించడానికి వీలుంటుంది.

Sri M. Manik Rao :—Sir, the proposal of Master-plan was taken up with cent percent Central assistance till 1968. From 1969 the State government is taking all the Master plans. I have given the municipalities and these are the municipalities where we are taking. 68 కి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు గ్రాంటు యిచ్చింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—69 నుండి 72 వరకు యీ బోర్డ్సు ఏర్పాటు చేశారు. మాస్టరు ప్లాను వేయడానికి ఆలస్యం ఎందుకు జరుగుతుంది. ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేస్తున్నారా ?

శ్రీ యం. మానిక్‌రావు :—ఇది లెంగ్తీ ప్రొసీజరు. మాస్టరు ప్లాను we have to consult all Departments, 5 సంవత్సరాలు, పది సంవత్సరాలు, 20 సంవత్సరాలు కార్యక్రమము తీసుకున్నప్పుడు, కన్సరన్డ్ డిపార్టుమెంటు నుండి రిపోర్టువచ్చిన తరువాత-డైరెక్టరు ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగు, ప్రిలిమినరి సర్వే చేసి మున్సిపాల్టీకి యివ్వాలి, కౌన్సిల్‌వారి అప్రూవల్ అయిన తరువాత కలక్టరుకు పోతుంది. దాని తరువాత రెవిన్యూ బోర్డుకు పోతుంది. Then it will come to the Government.

Sri V. Palavelli :—What is the amount that is sanctioned to Visakhapatnam municiaplity. What are the works that are under progress under this scheme?

Sri M. Manik Rao :—About Visakhapatnam, I have already submitted in connection with one question that we have got a scheme for Rs 63 Crores and this, we have got a phased programme from 1969-74, 1974-80, 1980-1985.

Sri V. Palavelli:—According to this phased programme what is the amount for each phase?

Sri M. Manik Rao ;—For Visakhapatnam on the Trust Board so far in different activities, we have spent Rs. 91 lakhs.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—22 మున్సిపాలిటీస్‌కు మాస్టర్ ప్లాను కాంటెంప్లేట్ చేయబడింది. అన్నింటికి సైమల్‌టేనియస్‌గా యిన్ఫర్మేషన్ తెప్పించుకొని చేయబడుతుందా ? డీటేల్స్ ఆఫ్ ది స్కీమ్సు ఎస్టిమెట్స్ ఎప్పటికి అందజేయగలరు ?

శ్రీ యం. మానిక్‌రావు :— 22 మున్సిపాల్టిస్‌కు అని పెట్టాము. It depends upon the sources of the Government, ఆ లెక్క ప్రకారముగా ప్రతి సంవత్సరము మూడు నాలుగు మున్సిపాల్టీస్‌ను తీసుకొనవానికి ఆలోచన వుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటు గ్రాంటు యిస్తుందన్నారు.

Mr. Speaker :—Why do you want these Plans when there is no money to execute these plans?

Sri V. Srikrishna:—These are schemes with Central assistance.

Mr. Speaker :—Is the Centre giving you assistance simply because you are preparing a plan?

Sri M. Manik Rao: —They have given upto 1968 only. From 1969 the State Government is doing this.

Sri E. Ayyapu Reddy :—In answer to (b) there is a significant omission. Hyderabad and Secunderabad have been omitted. Is it a fact that for Hyderabad and Secunderabad there is no Master-plan?

శ్రీ యం. మానిక్‌రావు :— హైదరాబాదుకు మాస్టరు ప్లాను తయారు అయిపోయింది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా నుండి వచ్చిన తరువాత ఫైనలైజ్ అవుతుంది.

Sri E. Ayyapu Reddy :—It does not figure in (b).

Mr. Speaker :—That is Headmaster's plan and this is Master plan.

(Laughter).

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :—అధ్యక్షా, విజయవాడ మాస్టరు ప్లాను తయారు చేశారు. అందులో బౌండరీస్ అవతల విలేజెస్‌ను కలిపారు. కొన్ని స్పాట్స్‌ను పబ్లిక్ ల్యాండ్స్ అని కొన్నింటిని సెమి-పబ్లిక్ ల్యాండ్స్ అని నోటిఫై చేశారు. దానివల్ల అమ్మకోడానికి గాని మరో దానికి గాని వీలు లేకుండా పోతున్నది. అందుకని వాటిని విత్‌డ్రా చేయాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ యం. మానిక్‌రావు :—ఆ ప్రపోజల్స్ వచ్చాయి. But Government is not going to consider.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యిచ్చిన స్టేటుమెంటులో నల్లగొండ చేర్చలేదు. దానిని కూడా యీ బృహత్ప్రణాళికలో చేర్పిస్తారా ?

శ్రీ యం. మానిక్‌రావు :— ఇప్పుడు 22 తీసుకున్నాము. అవి కంప్లీటు అయిన తరువాత వేరే చేస్తాము.

WATER FROM NAGARJUNASAGAR FOR AGRICULTURAL LANDS IN PEDAPARIMI VILLAGE, GUNTUR TALUK

221—

* 4 Q.—Sri G. V. Ratthayya :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 3,000 acres of land has changed into follow land in Pedaparimi village, Guntur taluk, recently;

(b) whether it is also a fact that the hon. Minister for Irrigation has recently inspected those lands, investigated the possibilities of giving drain water from Nagarjunasagar to those lands for cultivation and got estimates prepared therefor, if so, when the work will be started ;

(c) whether it is also a fact that an extent of 5,000 acres land in Tadikonda. Neerukonda, Kuragallu, Novuru and Parimi villages in Tadikonda constituency, Guntur district submerged under drain water and surplus water of Nagarjunasagar for the last four years ; and

(d) whether immediate steps will be taken to make all that land cultivable again ?

The Minister for Irrigation (Sri P. Narsa Reddy) :—(a) Yes, Sir.

(b) The former Minister for Irrigation inspected the lands on 13-8-71. In Govt. Memo No. 2355-C1/70-3 P.W.D. (PW) dated 18-8-71 an extent of Ac. 5839.29 in Pedaparimi village has been ordered to be included in the ayacut of Nagarjunasagar Right Canal as a special case by extending the regular distributor system of Nagarjunasagar Canals and not by drain water from Nagarjunasagar Project. The Chief Engineer is yet to submit necessary estimates. The works can be started only after the preliminaries such as localisation, detailed investigation, land acquisition etc. are completed and after the estimate is sanctioned by the Govt.

(c) No, Sir.

(d) The lands mentioned under clause (a) will be cultivable since they are included in Nagarjunasagar ayacut.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, ఆన్సర్ టు సి నో అన్నారు. కొరగల్లు, నీరుకొండ, మునుగుతున్నవి. లక్ష 65 వేలు, లక్ష 65 వేలు కలక్టరు పొంశన్ చేశారు.

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—నాగార్జునసాగరు నీరు వల్ల మునగడము లేదు. వర్షము నీరువల్ల మునుగుతుంది, ఏమి చేయనుంటారు ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మామూలుగా వర్షాలవల్ల నాగార్జునసాగరులోకి నీరువచ్చి దానివల్ల మునుగుతున్నాయి.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—నాగార్జునసాగరు నీరు వల్ల మునగడము లేదు అంటున్నారు. నాగార్జునసాగరు నీరు సాగు కంటే ఎక్కువగా మునగడానికి పనికి వస్తుంది. ఈ విలేజెస్ ఎఫెక్టు అవుతున్నాయి.

Sri P. Narasa Reddy :—That is the information I have got, Sir. I will enquire into it.

ALLOTMENT OF SUGAR QUOTA TO ANDHRA PRADESH

222—

* 684 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) the quantity of sugar quota fixed by the Central Government to our State during 1970-71 and 1971-72;

(b) the steps taken by the Government to get the said quota increased ; and

(c) the quantity of sugar produced in our State during 1970-71 and 1971-72 respectively?

The Minister for Civil Supplies (Sri Ch. Subbarayudu) :—(a) A statement showing the allotments made by the Government of India to this State is placed on the Table of the House.

(b) The sugar quotas released for the months of January and February 1972 are 10.483 and 10,000 tonnes respectively. As the sugar quota was considered to be insufficient, the Government of India were addressed to increase the State quota upto 15,000 tonnes. But, the Government of India increased the quota upto 12,075 tonnes only which includes 75 tonnes for pharmaceutical concerns.

(c) The sugar produced during the crushing seasons of 1970-71 and 1971-72 are 3,01,151 and 2,67,203 tonnes respectively.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(Vide answer to clause (a) of L. A. Q. No 222 (Starred) [* 684]

(All figures in M. Tonnes)

Sl. No.	Month.	1970	1971	1972
1.	January	10,466	12,075	10,683
2,	February	10,183.8	12,075	10,000
3.	March	16,016.2	12,075	12.000
4.	April	13,075	12,075	12,075
5.	May	18,913	14,240	12,075

Sl. No.	Month	1970	1971	1972
6.	June	14,186	—	12,075
7.	July	13,075	—	—
8.	August	10,475	—	—
9.	September	12,448	—	—
10.	October	22,475	—	—
11.	November	10,942	—	—
12.	December	12,075	—	—

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పుడు యీ స్టేటుమెంటులో జూన్, జూలై 71 లో లేదని అంటే వున్నదని చెబుతున్నారు. 1970 లో 12 వేల ఎలాట్‌మెంట్ వుంటే 71 వచ్చేటప్పటికి జూన్ నుండి ఎలాట్‌మెంటు లేదు. ఎందుకు ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—1971 లో పార్శియల్ డికంట్రోల్ వుంది.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాశారు కోటా కొరకు. రాష్ట్రములో ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ అయినప్పటికి ఎక్కువ ఎలాట్‌మెంటు యివ్వకుంటే ఎట్లా ? మన రాష్ట్రములో పండినదానిని యితర రాష్ట్రాలకు యివ్వడం ఎందుకు జరుగుతుంది ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—దేశము మొత్తము మీద 60 శాతము ప్రొడక్షన్ తీసుకొని స్టేట్సుకు ఎలాట్ చేస్తారు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—1970 లో వున్నదాని కంటే 71, 72 లో తగ్గుతోంది. ఆదివరకు 13 వేలు, 20 వేలు వుంటే 71 లో 12 వేలు, 72 లో 10 వేలకు తగ్గుతోంది.

Sri Ch. Subbarayudu :—Based upon the present production, allotment to different districts is being made.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :—అలాట్‌మెంటు మన రాష్ట్రములో చేస్తున్నారా లేక ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి ఇంపోర్టు చేస్తున్నారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—సౌత్‌నుంచి మన రాష్ట్రానికి అలాట్ చేస్తున్నారు. డిస్టెన్సును బట్టి చేయాలని ఉన్నది.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికటకం) :— సుగర్ అలాట్‌మెంటు జనాభా ప్రాతిపదికపయిన జరగడం లేదు. హోదాపయిన అలాట్‌మెంట్సు చేసుకుంటున్నారు ఆ విషయం మంత్రిగారికి తెలుసా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—హోదాపయిన అని ఏమీ లేదు.

Co-operative Sugar Factory in Palnad Taluq

223—

* 22 Q.—Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :—Will the hon. Minister for Handlooms & Co-operative Factories be pleased to state :

(a) whether the Government propose to establish a sugar factory o . Co-operative basis, in Palnad taluq, Guntur District;

(b) if so, whether the approval of the Central Government has been obtained therefor;

(c) the amount of expenditure that will be incurred for the construction of the said factory;

(d) when the construction of the said factory will be taken up, and

(e) when the said factory will go into production?

The Minister for Handlooms and Co-operative Sugar Factories (Sri G. Rajaram):—(a) & (b) Yes, Sir.

(c) About Rs. 250 to 280 lakhs.

(d) & (e) Construction of the factory will be taken up after fullfiling necessary formalities and other action laid down in this respect. namely collection of the required amount of share capital, selection of site etc. Thereafter the stage of placing of orders for plant and machinery, installation of Plans and machinery, civil construction etc. will arise. Production will commence thereafter.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— సైట్ విషయంలో కలక్టరుగారు అధికారులు చూచారు. ఎప్పటికి సైట్ సెలక్టు చేస్తారు? యీ కార్యక్రమానికి ఒక స్పెషల్ ఆఫీసరును వేస్తారన్నారు. స్పెషల్ ఆఫీసరును వేశారా? లేకపోతే ఎప్పుడు వేస్తారు?

శ్రీ జి. రాజారాం :— సైటు సెలక్షను విషయం టెక్నికల్ కమిటీవారు చూస్తున్నారు. రెండు సైట్సుకు వారు ప్రొపోజల్సు పంపించారు. గురజాల రెంటచింతలలో రెండు సైట్సుకు పంపించారు. ఇంకా నిర్ణయం కాలేదు. ఒక డి.అర్.ఒ. ను వేశారు. ఆయన అక్కడ ఉన్నారు.

Aid Sought from Central Government for Clearing Handloom Goods

224—

* 819 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy :—Will the hon. Minister for Handlooms and Co-operative Factories be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government of Andhra Pradesh has sought a loan of Rs. one crore from the Central Government to enable it to buy the off-season stock of handloom goods in Andhra Pradesh ;

(b) whether it is also a fact that the Government of Andhra Pradesh had formulated a scheme for purchasing handlooms goods from the weavers in the off-season period between June and August to prevent the recurrent glut as at that time there would not be much sales of handloom cloth ;

(c) what are the main features of the scheme ; and

(d) how far it will be beneficial to the weavers ?

Sri G. Rajaram :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) & (d) Do not arise.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— ఈ కోటి రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తానందా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ కోటి రూపాయలు ఏవిధంగా వాడవలెనని ఉంది?

Sri G. Rajaram :— The Government has already asked the DHMT to prepare a detailed scheme to utilise the sum.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— మనరాష్ట్రంలో హాఫ్ సీజనుకు ఒక స్కీము ఉన్నది. మన స్కీము పంపించకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఫండ్సు అడిగితే ఎలాగ ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— రాష్ట్రంలో అటువంటి స్కీములు సైక్లోను వచ్చినప్పుడు ఉన్నాయి. సైక్లోను వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రాపోజల్సు పంపారు. ఒక కోటి రూ.లు ఇస్తే సరుకు ప్రోక్యూరు చేస్తాము అన్నారు. వారు అది పరిశీలిస్తున్నారు. ఫారిన్ ట్రేడ్ మినిస్ట్రి సానుభూతితో ఉన్నప్పటికి ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగారు సాధ్యం కాదన్నారు. మే నెలలో ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారిని కలిసి ఒక కోటి రూ.లు ఆంధ్ర ప్రభుత్వానికి లోను ఇవ్వాలని మేము యీ కార్యక్రమం చేస్తామని చెప్పాము. వారు ఆలోచిస్తున్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— మన మంత్రిగారు హాండ్‌లూం సమావేశం ఢిల్లీలో జరిగితే అప్పుడు ఒక తీర్మానం చేశారు. ఈ పర్‌చేజెస్ రాష్ట్రం చేస్తే రిలీఫ్‌గా ఉంటుం దన్నారు వారికి. ఎపెక్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ద్వారా చేయవచ్చు. అప్పుడు లాస్ తగ్గుతుంది. ఇప్పుడయినా ఆ స్కీము పంపించి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ జి. రాజారాం :— స్కీము తయారు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మన్‌బాపూజి :— లోను స్పెసిఫిక్ ఇయరుకా ? లేక రాష్ట్రానికి లాంగ్ టరము పయిన ఉన్నదా ? హాఫ్ సీజను కొంతకాలం ఉంటుంది. తమరు కోరి నప్పటికి ఇప్పటికి పరిస్థితిమారవచ్చు.

శ్రీ జి. రాజారాం :— ప్రతి సంవత్సరం జూన్, జులై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరులలో చేనేత పరిశ్రమకు స్టాక్సు నిలవ ఉండిపోతాయి. ప్రొక్యూరు చేసి స్టాక్సు ఉండకుండా చేయడానికి డబ్బు అడిగారు. అది ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వద్ద లోనుగా ఉండాలి.

Branch to Left Main Canal of Nadim Anicut

225—

* 41 Q.—Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana :- Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the fact that all the crops in the ayacut lands under the left main canal of Nadim anicut (Nadim katva) across the river Naguleru are withering away due to the breach that occured to the said canal at Dachepalli Village, Palnad Taluq, Guntur District ; and

(b) when the said breach will be repared ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Hayagrivachari) :—

(a) The breach had occurred to the left main canal of Nadim anicut at Dachepalli village, Palnad taluk, Guntur district. But no damage was caused to the crops.

(b) The breach on the left main canal was closed soon after it occurred.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— ఇది చాలా విచిత్రంగా ఉందండి. దానిక్రింద నా భూమి ఒకటిన్నర ఎకరం ఉంది. నేను నారుకూడ వేయలేదు. క్లోజు చేశినందు వలన నారుకూడ వేయలేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— బ్రీచ్ క్లోజు చేసినప్పుడు నాగిరెడ్డిగారు పొలం వెళ్ళ లేదేమో.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— కాలువకు నీరు రాకుండా క్లోజ్ చేశారా ఏమి ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— ఆయకట్టుదారులు అది క్లోజు చేస్తారు బ్రీచ్ అయినప్పుడు ఆయకట్టుదారులు క్లోజు చేస్తారు. ఆరు వేల రూ. లు ఖర్చుచేసి 200 అడుగులతో ఒక డైవర్షను ఏర్పాటుచేయాలని ప్రొపోజలు ఉంది. దీనివలన క్రాప్ ఏమీ డామేజి కాలేదు.

శ్రీ యం నాగిరెడ్డి :— అది చేయకపోతే ప్రభుత్వానికి పిటీషనుకూడా పెట్టు కొన్నాం. తెంపరరిగా అయినా ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— పరమనెంటుగా 100 అడుగుల పొడవు 12 అడుగుల ఎత్తుతో బ్రీచ్ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఆరు వేల రూ. లు ఖర్చుతో ఒక డైవర్షన్ చేస్తే దీనికి 1000 రూ. లు అవుతుంది. అది చేస్తారు. 600 రూ. లు ఆయకట్టుకు 400 రూ. లు భూమికి ఖర్చు చేస్తారు. అది చేస్తారు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— ఈ నెలలోనయినా చేస్తారా ?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— అలాగె.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Rs. 2½ Lakhs Fraud Committed in the A. P. S. S. I. D.

S. No. 225-A

S.N.Q. No. 1515-C Sri D. Venkatesam :-Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Managing Director brought to the notice of the Board of Directors in the Month of January 1971 that a big fraud to a tune of Rs. 2½ lakhs was committed in the Andhra Pradesh Small Scale Industries Development Corporation ;

(b) whether any Police enquiry was conducted on the report of the Managing Director ; and

(c) who are the persons responsible and the action taken in this gard ?

Sri J. Vengala Rao :—(a) & (b) Yes Sir.

(c) The Police investigation disclosed that Sri Kanakachalam Senior Accountant of the Corporation had misappropriated the funds. The Police have filed a Criminal case against him in the III City Magistrate's Court, Hyderabad.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—యీ ఘటికాచలం ఎవరు ? ఈయన యీ రెండున్నర లక్షలు ఒకేసారి తీసుకున్నారా లేక దఫాలవారిగా తీశారా ? మానేజిమెంటు బోర్డు డైరెక్టర్సు నోటీసుచేయలేదా ?

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—కనకాచలం అనే ఆయన సీనియర్ ఎకౌంటెంటు. వారు చెక్కు డ్రా చేశారు. రెండులక్షల యాభై వేల వరకూ మిస్ అప్రాప్రియేట్ చేశారు. మానేజిమెంటు, బోర్డు డైరక్టర్సు ఏమి చేస్తున్నారో వారి నోటీసుకు ఎందుకురాలేదో అనుమానంగా ఉంది. ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేస్తారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా కనకాచలం అదే డిపార్టుమెంటులో ఉన్నారా: లేక అతనిని సస్పెండు చేసారా ? లేక వేరే డిపార్టుమెంటులో అబ్జార్బ్ చేసారా ? అతడు ఇప్పుడు ఏమి చేయుచున్నాడు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అతనిని సస్పెండు చేస్తే అతను హైకోర్టుకు పోయి స్టే ఆర్డరు తెచ్చాడు. అతను కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటుకు చెందినవాడు. ఆదిలాబాదుకు చెందినవాడు. ఇప్పుడు అక్కడ పని చేస్తున్నాడు.

Sri Syed Hasan :—Out of the misappropriated amount has any recovery been made?

Sri J. Vengalarao :—Nothing.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—పోలీసు ఇన్‌వెస్టిగేషనులో ఏమేమి పాయింట్సు తేలినాయి. ఆ ఇన్‌వెస్టిగేషను రిపోర్టు ఇక్కడ టేబుల్‌మీద పెడతారా? తరువాత చార్జిషీటు పెట్టారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇక్కడ పెట్టడానికి పోలీసు ఇన్‌వెస్టిగేషను రిపోర్టు నాదగ్గర ఎందుకు ఉంటుంది ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఛార్జి షీటు పెట్టారా ? ఆ కాపీ అయినా టేబుల్‌మీద పెట్టవచ్చు కదా.

శ్రీ జె. వెంగళరావు ;—ఛార్జిషీటు ఫైలు అయింది. దానికి కూడా హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. అది కావాలంటే హోం మినిస్టరుగారిని అడగాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఛార్జి షీటు కాపీ టేబుల్ మీద పెట్టవచ్చుని బసిరెడ్డిగారు చెప్పారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఛార్జి షీటు కావాలంటే హోం మినిస్టరుని అడగాలి. నాదగ్గర ఎందుకు ఉంటుంది ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంది కదా,

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు 2½ లక్షలు ఫ్రాడ్ జరిగిందని తెలిసింది. అది ఎలా జరిగింది ? ఎందుకు జరిగింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు : —డబ్బు ఫ్రాడ్ ఎందుకు జరుగుతుంది. వాడు తినేయాలని తినేశాడు. రీజను ఉంటుందా ?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఎవరు తినేసారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కనకాచలం అనే అతను తిన్నాడని చెబుతున్నారు. దానికి ఎవరు రెస్పాన్సిబిలిటీ ఎంక్వయిరీ చేయాలి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఇది ఒకసారిగా జరిగినది కాదు. 8 మాసాలలో అతను తిన్నాడు. అతనికి చెక్ డ్రాయింగు పవర్సు ఏమన్నా ఉన్నాయా ? అతను ఇంకెవరిద్వారా అయినా తీసి తిన్నారా ? గవర్నమెంటు కన్‌సరెస్లులోనే ఇంతమంది ఆఫీసర్సు ఉన్నా అతనికి ఈ ఛాన్సు ఎలా దొరకింది ?

Mr. Speaker :—The Minister himself suspected something in the whole matter and asked the Director and Secretary to go into the matter in detail and give a report. Let that come once again.

Sri D. Venkatesam :—No. Sir. It has been brought to the notice of the Board in January 1971. I don't know what the Managing Director or the other Directors of the said Board were doing all along. What are the actions proposed by this Board to recover that amount. 1971 జనవరి నుంచి కూడా ఇన్వెస్టిగేట్ చేయలేదు పోలీసులకు ఇచ్చిన తరువాత పోలీసులు కేసు చేసినారు అన్నారు కాని it is not known.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇప్పుడు శ్రీ వెంకటేశంగారు అడిగిన ప్రశ్న నాకు కూడా అనుమానం వచ్చి నేను వాళ్ళమీద ఎంక్వయిరీ చేయమని అన్నాను. డైరక్టరు ఇన్నాళ్ళనుంచి ఎట్లా నిద్ర పోయారు. ఒక అక్కౌంటెంటు మీద యాక్షను తీసుకోకుండా ఎట్లా సరిపోతుంది. వాళ్ళకు రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉందా లేదా దానిమీద ఎంక్వయిరీ చేయమని వ్రాశాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఈ స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీసు కార్పొరేషనులో ఈ కన్‌సరస్లు పెర్సన్‌కి చెక్ డ్రాయింగు పవర్సు ఇచ్చారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— 10 వేల రూపాయల వరకు పవర్ ఉంది. ఈ మొత్తం ఒకసారి డ్రా చేయలేదు. 30 సార్లు డ్రా చేసాడు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : —30 సార్లు డ్రా చేసాడని అంటున్నారు. బోర్డు చైర్మన్ గారి దగ్గర నుంచి పవర్‌ఫుల్ ఇన్‌ఫ్లూయన్సెస్ ఉన్నాయి. అందుకని సెక్రటరీగారిని వేసి విచారణ చేసేకంటే మరొక రూపంలో ఇన్వెస్టిగేషను చేయడానికి వీలు ఉంటుందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—Secretary is the highest authority. మేనేజింగు డైరక్టరు కూడా ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసరు కనుక అతని మీద ఎంక్వయిరీ

చేయాలంటే హయ్యెస్టు అథారిటీ సెక్రటరీ. ఇది ఇంపార్షియల్ ఎంక్వయిరీ చేయి స్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్ప రెడ్డి :—పోలీసువాళ్లు ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి ఛార్జిషీటు పెట్టామని అన్నారు. తరువాత సస్పెండుచేస్తే హైకోర్టులో సస్పెన్షన్ ఆర్డరు స్టే చేసారన్నారు ఇది చాలా సీరియస్ కేసు. సెషన్ జడ్జి ట్రై చేయవలసిన పని ఉంటుంది. ఇంప్రిజన్మెంటు ఫర్ లైఫ్ కూడా దీనికి పనిష్మెంటు. అలాంటప్పుడు అరెస్టు చేసి వెంటనే జైలులో వేస్తారు. అలాంటి వాటిని అరెస్టు చేయకుండా, జైలులో వేయకుండా అతనిపై నుంచి వచ్చేటటువంటి సస్పెన్షను కూడా హైకోర్టు స్టే చేసిందంటే ఇన్వెస్టిగేషను ఇంపెర్ఫెక్టుగా అయినా ఉండాలి. ప్రయిమాఫేసీ కేసు కూడా మేక్ అవుట్ చేయలేనటువంటి భావం స్ఫురిస్తుంది; వారు ఇచ్చేటటువంటి జవాబువల్ల. దానివల్ల ఇంకా దోషులు ఎవరో అయి ఉండాలి. ఇతను కాదు అన్నటువంటి అర్థం కూడా అందులో ధ్వనిస్తుంది. కనుక శ్రీ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఎన్టైర్ ఇన్వెస్టిగేషను చేయించి ఛార్జి షీటు రిపోర్టు టేబుల్పైన పెట్టడం అవసరం. ఆ విధంగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇన్వెస్టిగేషను సక్రమంగానే జరిగింది. వారిమీద ఛార్జి షీటు ఫైలు చేసారు. ఛార్జి షీటు ఫైలు చేస్తే దానిమీద హైకోర్టు నుంచి స్టే తీసుకొని వచ్చారు; ఛార్జి షీటును కూడా ఎంక్వయిరీ చేయడానికి వీలు లేదని. అందుచేత అది ఆ స్టేజీలో ఉంది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రతి డిపార్టుమెంటులో కరప్షను కేసులు బాగా ఎక్కువ అవుతున్నాయి. అందుచేత ఒక ఎక్స్పర్టు కమిషన్ on corruption on behalf of the Government ఏర్పాటు చేస్తారా ? యథా రాజా తథా ప్రజా కదండి. It has become an incessant disease.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానికి ప్రభాకరరావు లాంటి వాళ్లను వేస్తే బాగుంటుంది.

Sri Syed Hasan : If not earlier, the Minister would have received the report from his officer after the police investigation was made. Whether they failed to recover the amount or the person utilised that amount and it can be recovered from him ? What is the report ?

Sri J. Vengal Rao :—I have not received any report as such.

Sri C. V. K. Rao :—The Minister is escaping to answer these things. It is very evasive. He has entrusted the matter to the Police. So what are the charges at the disposal in the investigation at that time, i.e., when he got this particular accountant charge-sheeted. The other officers are also equally responsible. What are the steps he is going to take ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—విచారకరం ఏమంటే శ్రీ సి. వి. కె. రావుగారు

వారు చెప్పేది చెబుతారు. కాని ఇతరులు చెప్పింది వినిపించుకోరు. నేను ఇంతక ముందు చెప్పాను.

Sri C. V. K. Rao :—How is that a reply ? Supposing I have not listened. Is it not his duty to clarify it. He is evading.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు వేసిన సప్లిమెంటరీసు అన్నింటికి కూడా ఇంతక ముందే ఆయన జవాబు చెప్పారు. మీరు మధ్యలో వచ్చారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నేను విన్నాను. చాలాచోట్ల మైక్సు ఉన్నాయి. నేను అడిగినటువంటిది ఆయన అవేడ్ చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏమి అవేడ్ చేసారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఆయన అవేక్ చేసేది—అక్కడ కేసు పెట్టాము. కోర్టులో ఉన్నది. స్టే తీసుకొని వచ్చాడు ఇంక చేసేది ఏమీ లేదని ఆయన మాట్లాడుతూ ఉంటే......

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నేను ఆ మాట చెప్పలేదు. ఇతరులు చెప్పింది ఆయన వినిపించుకోరని ఇందాకా నేను మనవి చేసాను.

Sri C. V. K Rao :—I put him a very simple question. Now could he tell us whether he is going to take action against other officials who have not gone into the matter since January 1971 ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా. ఇందాక మనవి చేసాను. ఇంత జరుగుతూ ఉంటే మేనేజింగు డైరక్టరు, బోర్డు కళ్లు మూసుకొని ఎట్లా కూర్చుంది, వాళ్ళ రెస్పాన్సిబిలిటి లేదా అని ఎంక్వయిరీ చేయమని ఇండస్ట్రీస్ సెక్రటరీని కొన్నియలో మొన్న అన్నరు చేసిన వెంటనే వ్రాసి పంపించాను.

Mr. Speaker :—He is enquirying into the matter.

Reduction in Supply of Cheap Rice to F. P. Shops

S. No. 225-B

|S.No.Q. 1515-P-Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether is it a fact that the supply of the cheap rice has been reduced to the fair price shops in the state ;

(b) whether instructions have been issued to the collectors in the State that the cheap rice shall be supplied only on alternative days in the week ; and

(c) if so, what are the reasons therefor ?

Sri Ch. Subbarayudu :—(a) Yes, sir.

(b) No, sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్షా, 2 ఎ. అన్నప్పుడు ఎస్ అన్నారు. అయితే కలెక్టర్లకు మీరు Whether it is a fact that the supply of the cheap rice has been reduced to the fair price shops in the State, you said Yes. For (b) whether instructions have been issued to the Collectors in the State that the cheap rice will be supplied only on alternative days in the week లేదన్నారు. ఎప్పుడు మీరు కోటా తగ్గించారో అప్పుడు ఆటోమాటిక్‌గా కలెక్టర్సు have given instructions to Tahsildars concerned to supply rice on alternative days and they have reduced quotas also ప్రతిరోజూ రెండు బస్తాలు, మూడు బస్తాలు ఆ రేషను షాపువాడు ఇస్తూఉంటే ఇప్పుడు కలెక్టర్సు చీప్ రైసు సప్లయి తక్కువ అయినాయి కాబట్టి ఆల్టర్‌నేటివ్ డేస్‌లో మీరు సప్లయి చేయాలని రేషను షాపు వాళ్ళకు ఇనస్ట్రక్షన్సు ఇవ్వడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దానిలో అర్థం ఏమంటే ఆల్టర్‌నేటివ్ డేసు రెడ్యూస్ చేయమని లేదు. రోజూ రెడ్యూస్ చేయమన్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— దీనిని గురించి ప్రభుత్వం ఏమని అనుకొంటున్నారు. మీరు కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వలేదని అన్నారు. ఇప్పుడు ఆల్టర్‌నేటివ్ డేసులోనే రూరల్ ఏరియాలలో చీప్ వెరైటీ సప్లయి చేస్తున్నారు. డెయిలీ ఇవ్వడం లేదు. కనుక ప్రతిరోజు ఇచ్చేట్లు ఏర్పాటు చేయించండి.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— అధ్యక్షా, స్టాక్ నిల్వలబట్టి రిడ్యూస్ చేయడం జరిగింది. ఇంకా గడ్డురోజులు ముందు వున్నాయి, కాస్త కాషన్‌గా వుండడము మంచిదని అలాట్‌మెంట్సు జిల్లాలకు తగ్గించడం జరిగింది. అది రోజూ ఇవ్వడమా, ఆల్టర్నేటివ్ డే ఇవ్వడమా అనేది ఆ పర్టిక్యులర్ ప్లేస్ అక్కడి పరిస్థితిబట్టి లోకల్‌గా కలెక్టర్సు ఆ ఏర్పాటు చేయవలసి వుంటుంది.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ :— ఈ ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్సు మేజర్ పంచాయితీలలోనే ఓపెన్ చేయమని అన్నారు. మరి నా నియోజకవర్గములో ఒక్క మేజర్ పంచాయితీకూడ లేదు. అటువంటప్పుడు పల్లెలలో ఫెయిర్‌ప్రైజస్ షాప్సు అక్కర లేదనా? తరువాత ఈ చీప్ రైస్ ఆల్టర్నేటివ్ డేసులో ఇస్తున్నారంటే ఒక్క రోజు స్వంతంగాను, ఇంకొకరోజు బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో కొనుక్కొని తినవలసిందేనా ?

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— అధ్యక్షా, ఇది రేషనింగేమీ కాదు. ప్రభుత్వము దగ్గర వుండేటటువంటి నిల్వలను జిల్లాలకు అలాట్‌మెంటు చేయడం జరిగింది. మేజర్ పంచాయతీగాని మైనర్ పంచాయతీగాని, ఎక్కడెక్కడ అవసరమో అక్కడ ఇచ్చేవిధంగా ఆది స్థానిక ఉద్యోగస్థులకు, కలెక్టర్లకు, తాశిల్దార్లకు, వదలిపెట్టాము.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— అసలు ఈ ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్సు చిత్తూరు జిల్లాలో అసలు ఫంక్షన్ చేయడం లేదు. వారానికి ఒకసారికూడ ఇవ్వడంలేదు. 1,100 టన్నునుంచి 700 టన్ను రిడ్యూస్ చేశారు. కాని వారానికొకసారికూడ ఇవ్వడం లేదు. అటువంటప్పుడు ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారు.

జవాబు లేదు.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ (తంబళ్ళపల్లి) :— ఈ క్రాష్ ప్రోగ్రామ్సు

ఓపన్ చేశారు, కాబట్టి ఈ పల్లెలలో ఈ కూలివాళ్లకు చీప్ రైసు దొరకకపోతే, ఇంకెవరికంది దొరికేది.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఫెయిర్ ప్రైజ్ షాప్పు ఫంక్షన్ చేయలేదని చెప్పుతున్నారు. అది సత్యము కాదు అని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతి నెల ఎన్ని షాప్పు వుండేవి, ప్రతి నెల ఎంత ఎలాట్‌మెంటు ఇస్తూవుండేది జిల్లాలవారీగా వివరాలు అందజేయడానికికూడా సిద్ధంగా వున్నాను.

శ్రీమతి టి. యన్. అనసూయమ్మ :—ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాప్పు వుంటే రయిసు దొరకద్దా?

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ప్రజలకు అందజేయడానికోసమే పెట్టినటువంటివి అవి. ఎక్కడైనా స్థానికంగా ఎవరైనా మిస్చీఫ్ చేస్తూ ఉంటే గౌరవసభ్యులుకాస్త శ్రద్ధ తీసుకొంటే ఇంకా కాస్త బాగా పనిచేస్తాయి అని.

Srimathi T. Anasuyamma :—It is anything but fair, Sir.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—సభ్యులు ఏమి చెప్పినాకూడ, మీరెందుకు చేయకూడదు. మీరెందుకు తోడ్పడకూడదు అని ప్రతిసారి మంత్రులు చెప్పుతున్నారంటే, మాకేమి సిబ్బంది ఉన్నదా, జీపులు ఉన్నాయా, ఏమి ఉన్నదని ఆ విధంగా చెప్పుతున్నారు? ఇది చాలా హాస్యాస్పదంగా ఉంది. మినిస్టర్సు గౌరవసభ్యులను అంత హీనంగా మాట్లాడకూడదు.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు ;—వారిని కించపరచడం కాదు. వారు తోడ్పడితే ఫలానా షాపులో మిస్చీఫ్ జరిగిందని ఒక స్పెసిఫిక్ కేసు యిచ్చి దానికి ఆధారాలు ఇస్తే దానిపైన యాక్షన్ తీసుకోడానికి అది సహాయపడుతుంది.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—చిత్తూరు జిల్లాకు ఒక మాసానికి వెయ్యిటన్నులు ఇస్తూ వుండేది 300 టన్నులు చేశారు. మరి చిత్తూరుజిల్లా వాస్తవ్యులు భోజనము చేయనవసరం లేదా?

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఆ జిల్లాకేకాదు మిగతా జిల్లాలకుకూడ 500 టన్ను కట్‌చేసి మళ్ళీ పెంచామండి, కోర్సు రైస్ తగ్గించి ఫైన్ రయిసు ఇంక్రీజ్ చేశారు. 20 వేల టన్నులు, కోర్సు రైసు, ఫైన్ రైసు రెండుకలిసి ఇస్తున్నారు. అందులో 1,800 టన్నులు కోర్సు రైసు, 7,200 టన్నులు ఫైన్ రైసు ఇస్తున్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అసలు ఫెయిర్ ప్రైజ్ షాప్పు పెట్టలేదండి, పెట్టినవికూడ క్లోజ్ చేశారు.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—సి.వి.కె. రావు చెప్పినదాంట్లోకూడ సత్యముందండి. సర్‌ప్లస్‌జిల్లాలైనటువంటి తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి, కిష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలకుసంబంధించినంతవరకు అక్కడ ఇంతవరకు ఫెయిర్‌ప్రయిజ్ షాప్పుయొక్క అవసరంకూడ లేకుండా పోయింది. అటువంటి అవసరమున్నచోట పెట్టమని కలెక్టర్సుతో మాట్లాడడం జరిగింది. ఆ యేర్పాట్లు చేశాము. మరి గుంటూరు జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు, సబ్జెక్టు టు కరెక్షన్, 800 టన్నులు అలాట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అయితే ధరలు పెరుగుతున్నాయి. అటువంటప్పుడు మరి అవసరంలేదని మంత్రిగారు చెబితే ఎట్లాగండి.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ :— మంత్రిగారు రిలీజ్ చేశామని చెప్పుతున్నారు. అయితే చిత్తూరుజిల్లా మైసూరుస్టేటుకు అనుకొని ఉన్నది. మరి ఎంత రైస్ మైసూరు స్టేటుకుపోయి అక్కడ చీప్‌రైస్ ఎంత అమ్ముడుపోతున్నదో ఆ స్టాటిస్టిక్సు చెప్పుతారా? ఎన్ని టన్నులు రిలీజ్ చేశారో అది చెప్పారు, గాని జిల్లానుంచి ఎంత బయటకుపోతున్నదో అది చెప్పుతారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— చిత్తూరు ఒకటేకాదు బార్డరు జిల్లా, అనంతపురము బార్డర్ జిల్లానే, నెల్లూరు బార్డరు జిల్లానే. మరి ఈ జిల్లాలనుంచి స్మగ్లింగు జరుగుతూనే ఉన్నది. దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ :— ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారండి, ఎక్కడైనా చెక్ చేశారా? పట్టుకొన్నారా? ఏమి చేశారని?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— పట్టుకొన్నాము, కాన్ఫిస్‌కేట్ కూడ చేశాము. ఆ వివరాలు కావలసిఉంటే ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— స్టాక్సు లేనికానివలన అలాట్‌మెంట్ తగ్గించినామని అన్నారు. ఈ చీప్ రైసు ఎక్కడా దిక్కులేని బీద ప్రజలకు ఇస్తున్నామంటున్నారు. అలాంటప్పుడు, కనీసం అటువంటి వ్యక్తులకు కూడ దొరకడంలేదు. డ్రాట్ కండిషన్సు గాని లేక ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ ఎన్‌హాన్స్ చేస్తామని చెప్పారు. చిత్తూరు జిల్లాలో, డ్రాట్ అఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌లో ఇప్పటికి సోయింగ్ సీజన్ ప్రారంభం కాలేదు. అలాంటి పరిస్థితులలో ఆ జిల్లాను ప్రత్యేకంగా తీసుకొని అసలు కోటాలు వచ్చేటట్లు చూడండి. గౌరవసభ్యులు సహకారము కావాలంటున్నారు. మాకేమైనా డ్యూటీసు ఇవ్వండి, మేము చేయడానికి తయారుగా ఉన్నాము. అమ్మమంటారా లేకపోతే బ్లాక్‌మార్కెట్ చేయమంటారా ? మీకేమి కో-ఆపరేషన్ కావాలో మానుంచి అదిచెప్పండి. రైతాంగానికి అందడంలేదని, అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయని, ప్రత్యేకించి ఆ జిల్లాకు ఎక్కువ కోటా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— ఒక చిత్తూరు జిల్లానేకాదు, అంతకంటె అధ్వాన్నమైన జిల్లాలుకూడ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కలెక్టరుతో చర్చించి అలాట్‌మెంట్ చేయడం జరిగింది.

Sri Syed Hasan :— What is the quantity alloted for each person and whether that quantity would be sufficient to meet the needs of the person. If it is not sufficient, what is the alternative suggested by the Government ?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— ఒక్కొక్క షాపుకు ఎంత ఎలాట్‌మెంట్ చేయడం అనేటటువంటిది అక్కడ జనాభాను బట్టి, నంబర్ ఆఫ్ షాప్సునుబట్టి అలాట్‌మెంట్ చేయడం జరుగుచున్నది. మేము ఇచ్చేటటువంటి ధాన్యమే ప్రజలకు పూర్తిగా సరిపోతుందనేటటువంటి మాట మేము చెప్పలేము. సరిపోదని తెలుసు. కాని ప్రభుత్వము దగ్గర ఉన్నటువంటి నిలవలను బట్టి సహాయపడడము జరుగుతూ ఉన్నది.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు ఉన్నటువంటి చౌకడిపోలు తీసివేశారు. కృష్ణాజిల్లాలో మెట్టతాలూకాలలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో బియ్యం

దొరకని పరిస్థితి ఉంది. ఆక్కడ చౌకడిపోలు మూసివేశారు. అక్కడ తిరిగి చౌక డిపోలు తెరిచే అవకాశం ఉందా ?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— అక్కడ బియ్యం దొరకకకాదు. రూపాయికి కిలో బియ్యంకన్నా బయట బియ్యం ధర పెరిగింది. అందువల్ల రూపాయికి కిలో బియ్యం కొరకు ప్రజలు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కృష్ణా, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోకూడ చౌకడిపోలు ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము ; చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ మెకానిజమ్‌లో ఉన్న డిఫెక్ట్సు అందరు చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు మమ్మల్ని సహకరించమంటున్నారు. సహకరించటానికి నేను ఒక సొల్యూషన్ చెబుతాను. డిస్ట్రిబ్యూషన్ మెకానిజమ్—చౌకడిపోల ద్వారా బియ్యం పంపిణీ విషయంలో—అడ్వైజరీ చేయటానికి పాప్యులర్ కమిటీలు వేస్తారా ?

శ్రీ చల్లా సుబ్బరాయుడు : — ఆక్షేపణ లేదు. తప్పకుండా వేస్తాము.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :— ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఎన్ని టన్నులు ఫెయిర్ ప్రైయస్ షాప్స్‌కు సరఫరా చేస్తున్నారో చెబుతారా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే—ఎన్నెన్ని షాప్స్‌కు ఏ ఏ నెలలో ఎంతెంత ఎలాట్ చేసింది చెబుతాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :— గుంటూరు జిల్లాలో 300 టన్నులు ఎలాట్ చేశారని చెప్పారు. అక్కడ చౌక డిపోలు ఓపెన్ చేసినట్లు లేదు. బస్తీలలో మాత్రమే ఓపెన్ చేశారు. గ్రామంలో ఓపెన్ చేయలేదు. 10 వేల జనాభా ఉన్న గ్రామానికి 25 బస్తాలు ఇస్తున్నారు. ఆ చౌక దుకాణం డీలర్ ఆ 25 బస్తాలు ఆ పదివేలమంది జనాభాకు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయలేక, దుకాణం తాళం వేసి ఆ బియ్యం ఎక్కడో అమ్ముకొంటున్నాడు. అటువంటిది జరగకుండా చేసి, ప్రతి గ్రామానికి చౌకడిపో ఏర్పాటుచేసి బియ్యం సరఫరా అయ్యేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— అవకాశం ఉన్నంతవరకు గ్రామాలకు కూడ ఇస్తాము.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— అవకాశం ఉన్నంతవరకు కాదు. అసలు ఇవ్వటం లేదు.

శ్రీ సి. హెచ్. సుబ్బారాయుడు :— ఇస్తున్నాము. లేదనటం నిజంకాదు. వారి తాలూకాలో—సర్‌ప్లస్ తాలూకాలో ఇవ్వకపోవచ్చును. అప్‌లాండ్ తాలూకాలకు ఇస్తున్నాము.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوت پورہ) :— سی کیلئے چاول کا کتنا کوٹا الاٹ کیا گیا ہے۔

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఇంతకుముందు 4 వేల టన్నులు ఇస్తూ ఉండేవారము. ఇపుడు 2,900 టన్నులు యీ సిటీకి ఇస్తున్నాము. ఫైన్ రైస్‌తో కలిపి ఇస్తున్నాము.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - ۷۱ء کے سنسس کے لحاظ سے سٹی کا پاپولیشن ۱۷ لاکھ ہے - اسکے حساب سے اسمیں جو بلاک مارکیٹنگ کی جارہی ہے اسمیں کس کس کا کتنا حصہ ہے کیا آپ بتاسکتے ہیں -

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—సరిపోతుందని నేను చెప్పటం లేదు.

It may suffice or meet the needs of the entire people. Whatever we have we are giving, taking into consideration the area, and the towns. So far as, Hyderabad and Vizag,are concerned we are dealing on a special footing, either in regard to rice or sugar quota.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సివిల్ సప్లయీస్ మంత్రిగారు యీ ఫెయిర్ షాప్స్ నిజామాబాదు జిల్లాలో క్లోజ్ చేయమని ఆర్డర్ ఇచ్చారు. నా కాన్‌స్టిట్యుయన్సీలో తహశీల్‌దార్‌గారు చెప్పారు. రెండునెలల నుంచి రైస్‌లేవు. చౌక డిపోలు క్లోజ్ చేశారు. అక్కడ ప్రజలకు దొరకటంలేదు. చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఎక్కడాకూడ ఉన్నటువంటివి క్లోజ్ చేయమని ఉత్తరువు చేయలేదు. నిజామాబాద్‌నుంచి ప్రొక్యూర్‌మెంట్ క్రింద రావలసినంత రానికారణం చేత ఫెయిర్ ప్రెయిస్ షాప్స్‌కు సరఫరా చేయవలసిన బియ్యం మిల్లర్స్ ద్వారా మీట్ చేయమని చెప్పాము. ప్రికాషనరీగా—ఆ జిల్లాకుకూడ ఎలాట్ చేయటం జరిగింది.

శ్రీమతి ఎస్. విజయలక్ష్మి :—అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో అప్‌లాండ్స్ తాలూకాలలో రూపాయికి తవ్వెడు బియ్యం అమ్ముతున్నారు. అటువంటిచోట్ల చౌక దుకాణాలు ఏర్పాటు చేయిస్తారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—అక్కడకూడ ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో బియ్యం పండే ప్రాంతం ఎక్కువ యాకరేజ్ ఉంది. ఆ జిల్లాను విశాఖ జోన్‌కు కలపటంవల్ల అక్కడి అవసరాలు తీరతాయనే అభిప్రాయం ఉంది. మిగతా జిల్లాలకన్నా అక్కడి పొజిషన్ బెటర్‌గా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి టి.ఎస్. అనసూయమ్మ :—ప్రభుత్వం కొన్ని ఏరియాస్‌ను ఫేమిన్-ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌గా డిక్లేర్ చేసింది. అక్కడ ఫేమిన్ వర్క్స్ ఓపెన్ చేశారు. అక్కడ ఫేమిన్ వర్క్స్ ప్రోగ్రామ్‌లో, క్రేష్ ప్రోగ్రామ్‌లో, రూరల్‌వర్క్స్ ప్రోగ్రామ్‌లో 100, 200 మంది కూలీలు పనిచేస్తూ ఉంటారు. ఆ ఫామిన్ వర్క్స్ దగ్గర యీ ఫెయిర్ ప్రెయిస్ షాప్స్ ఓపెన్ చేయించి ఆ కూలీలకు చౌకగా బియ్యం సప్లయి చేయిస్తారా ? దూరంగా ఉన్న పల్లెలో చౌకదుకాణం పెడితే—ఆ పల్లెలో, జనానికే ఆ బియ్యం చాలవు. కాబట్టి ఆ రోడ్‌పని, ఆ చెరువు పని జరిగేచోట-ఆ స్పాట్‌లో ఒక షాప్ ఓపెన్ చేయించి ఆ కూలీలకు రోజుకు ఒక కిలో బియ్యం—రూపాయికి కిలో బియ్యం—సప్లయి చేయిస్తారా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—కొన్ని వర్క్స్ పదిరోజులు ఉంటాయి. కొన్ని వర్క్స్ నెలరోజులు ఉంటాయి. ఆరు మాసాలు పనులు ఉన్నటువంటిచోట్ల ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్ ఏర్పాటుచేసి ఆ కూలీలకు బియ్యం అందజేసే ప్రయత్నం చేయవచ్చును. వారు చెప్పినటువంటి సలహా గురించికూడ కలెక్టరుకు ఆదేశంఇస్తాము.

శ్రీమతి టి.ఎన్. అనసూయమ్మ :—ఆరు మాసాలు కాకపోయినా—15 రోజులు పని చేసినంత మాత్రమున—వారికి తిండి అక్కరలేదా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—15 రోజులకు—ఒక షాప్‌పెట్టి, డీలర్‌ను ఫిక్స్‌చేసి నడపాలంటే ఆచరణ సాధ్యంకాదేమో. అయినా ఫేమిన్‌వర్క్స్ ఓపెన్ చేసినపుడు అక్కడ ఫెయిర్ ప్రైస్‌షాప్ పెట్టే విషయం కలెక్టర్‌కు ఉత్తరువు ఇస్తాము.

శ్రీ సయ్యద్ రహమతాలి :—అధ్యక్షా, ఈ ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సరిగా జరుగుతున్నదా లేదా అన్నది చెక్ చేయటానికి సఫిషియంట్ స్టాఫ్ ఉన్నదా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—లేదండి.

శ్రీ ఎ. నరసింగరావు (మదనపల్లి) :—ప్రభుత్వం దగ్గర ఎంతమాత్రం స్టాక్ ఉంటే, అంతమాత్రం ఇస్తున్నామని మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం దగ్గర స్టాక్ లేకపోతే బయటి రాష్ట్రంనుంచి మన రాష్ట్రానికి తెప్పించే అభిప్రాయం ఉన్నదా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—బయట రాష్ట్రంనుంచి మన రాష్ట్రానికి తెప్పించే అవకాశం లేదు. మన రాష్ట్రంనుంచి సెంట్రల్‌పూల్‌కు ఒక లక్ష టన్నులు ఇవ్వాలని డిమాండ్ ఉంది. లక్ష టన్నులు కూడ ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ఇపుడు ఉన్నటువంటి స్టాక్‌నుబట్టి ఎలాట్‌మెంట్ చేయటం జరుగుతున్నది. ముందురోజుల్లో ఇంకా ఇంప్రూవ్ అవుతుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె.వి. కేశవులు (సిర్పూర్) :—కాగజ్‌నగర్‌లో మే నెలలో స్టాక్ చాలటం లేదు. అదనంగా స్టాక్ ఇవ్వమని మంత్రిగారికి చెబితే—ఎక్కువ ఇవ్వమని మంత్రి గారు మే నెలలో ఆర్డర్ ఇచ్చారు. కాని మా కలెక్టర్ జూన్ 10వ తేదీన పంపించారు. ఒక మాసం జరిగిన తర్వాత వారు ఎడిషనల్ ఎలాట్‌మెంట్ పంపించారు. ఆ ఇచ్చిన స్టాక్ కాగజ్‌నగర్‌కు అవతల 4 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న వాగుకు అవతల ఆగి పోయింది. ఎలాట్‌మెంట్ చేయటంవరకేనా ప్రభుత్వం బాధ్యత ? ఆ స్టాక్ ఆ రేషన్‌షాప్ వరకు చేరపించే బాధ్యత ప్రభుత్వం స్వీకరిస్తుందా ? లేదా ?

శ్రీ సి.హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ప్రభుత్వం అక్కడకు ఎలాట్‌మెంట్ చేస్తుంది. స్థానికంగా ఉన్నటువంటి ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ డీలర్స్‌కు ఎలాట్ చేయటం జరుగుతుంది ; లేదా ఆ కోఆపరేటివ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌కు ఎలాట్ చేయటం జరుగుతుంది. ఆ డీలర్, ఆ కోపరేటివ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్ ఆ స్టాక్ లిఫ్టు చేసుకోవలసి ఉంటుంది. ఆ స్టాక్ లిఫ్టు చేసుకొనవలసిన బాధ్యత వారిపై ఉంది. మేము డైరక్టుగా ప్రతి కన్‌జూమర్ సెంటర్స్‌కు అందజేయటం సాధ్యమయ్యే పనికాదు.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—కనీసం కంప్లయన్స్ రిపోర్టుఅయినా తెప్పించు కుంటారా లేదా ?

శ్రీ సిహెచ్. సుబ్బరాయుడు :—కాగజ్‌నగర్‌నుంచి మొన్ననే వారు నా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అక్కడ స్థానికంగా ఉండే డి. ఆర్. ఒ. కు, పి.ఎ. కు కంటాక్టుచేసి వారికి యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఆ వివరాలు తెప్పించి వారికి అందజేస్తాను.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :—సెంట్రల్ కోటాకు లక్ష టన్నులు యివ్వాలనిచెప్పి ఉన్నారు. అన్నపూర్ణఅయిన మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో బియ్యానికి కటకట ఏర్పడినప్పుడు బియ్యం దొరకనిపరిస్థితిలో సెంట్రల్‌గవర్నమెంట్‌కు యివ్వాల్సిన అవసరం ఏమియున్నది. ఈ పాలసీ మార్చి మనరాష్ట్రంలో అందరికి సరిపోను ఉన్న తరువాతనే యితరరాష్ట్రాలకు యిచ్చేనిర్ణయం తీసుకుంటారా ? జోన్స్ పెట్టడంవల్ల ఆర్టిఫిషియల్ స్కేర్సిటి క్రియేట్ చేస్తున్నాము అనుకుంటాను. ఇతరరాష్ట్రాలకు అన్‌లిమిటెడ్‌గా వెళ్ళిపోతున్నాయి. అలాకాకుండా స్టేట్‌లో యింటర్నల్‌గా ఉండే చెక్ పోస్టు తీసివేసి బోర్డర్స్‌లో ఎఫెక్టివ్‌గా సీల్‌చేసి ప్రాపర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరిగేటట్లు చూస్తారా? సర్‌ప్లస్ డిస్ట్రిక్టు అయిన తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణ గుంటూరు జిల్లాలలో లైసెన్స్ హోల్డర్స్ అక్కరలేదు అనుకొన్నామని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. ఇది అన్యాయం. డెల్టా ఉన్నా అప్‌లాండ్స్ చాలఉన్నాయి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో సత్వరం ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ఓపెన్‌చేసే ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ సిహెచ్. సుబ్బారాయుడు :—ఆ జిల్లాలలో ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ఓపెన్ చేయడం గురించి యింతకుముందే కలెక్టర్స్‌తో సంప్రదించడం జరిగింది. వారు అవసరం వచ్చినప్పుడు తగినఏర్పాట్లు చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది, రాష్ట్రఅవసరాలు కాకుండా సెంట్రల్ పూల్‌కు యిచ్చే మాటగా చెప్పలేదు. ఎప్పుడూ ఆ విధానంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఉండే స్టాక్స్‌లో కొన్ని వెరైటీస్- మనస్టేట్‌లో కన్‌స్యూమ్ కానటువంటి వెరైటీస్- సూపర్‌ఫైన్ కావచ్చు, బాయిల్డ్ రైస్ కావచ్చు. అవిమాత్రం సెంట్రల్ పూల్‌కు యిస్తున్నాము. మనకు కావలసినటువంటి ముతకబియ్యం. ప్రతిసంవత్సరం అక్కడక్కడ, ముతకబియ్యం ప్రొడక్షన్ తగ్గిపోతున్నది. హై ఈల్డింగ్ వెరైటీస్‌కు స్విచ్ ఓవర్ అవుతున్నారు. కన్‌సంప్షన్ మాత్రం దీనికే అంతా స్టిక్ ఆన్ అవుతున్నారు. ప్రొక్యూర్‌మెంట్ కోర్స్ రైస్‌కు సంబంధించి నంతవరకు ఆశించినంత జరగలేదు.

శ్రీమతి జి. కమలాదేవి :—గవర్నమెంట్ స్టాక్ లేదన్నప్పుడు మిల్లర్సు దగ్గర ఉన్న స్టాక్స్ రిలీజ్‌చేసి ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్‌ద్వారా ఎందుకుయివ్వకూడదు?

శ్రీ సిహెచ్ సుబ్బారాయుడు :—మిల్ లెవిద్వారానే ప్రొక్యూర్‌మెంట్ జరుగు తున్నది. ప్రస్తుతం ఉండే విధానంఅది మిల్ లెవిద్వారా ఆశించినంత రానికారణంచేత ఆ సర్‌ప్లస్ జిల్లాలలో స్టాక్స్ రిక్విజిషన్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—8 రోజులక్రితం ఎల్లారెడ్డి వెళ్ళినప్పుడు తాసీల్దారుతో మాట్లాడాను. ఫేయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ఆపేశారు. బియ్యందొరకడంలేదు.

మినిష్టర్‌గారు నాకి ఏమిజవాబు చెపుతారు ? అక్కడికి సంప్రతారా లేకుంటే మాకు అయినాయిస్తే నేను అయినా నా కాన్‌స్టిట్యుయన్సీకి బియ్యం తీసుకువెడతాను.

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :–ఆవివరాలు అందజేస్తే తగినచర్యతీసుకుంటాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—దొరకడంలేదని చెపుతూవుంటే వివరాలు ఏమియివ్వాలి. ఎల్లారెడ్డి ప్రాపర్ సంగతి చెపుతున్నాను ఆ విలేజ్‌లోకూడ యివ్వడంలేదు.

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—అది విచారిస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మనది సర్‌ప్లస్ స్టేట్. మార్కెటబుల్ సర్‌ప్లస్‌ఎంతో మనకు అంచనాయున్నది. మార్కెటబుల్ సర్‌ప్లస్ గవర్నమెంట్ చేతిలోకివస్తే డిస్ట్రిబ్యుషన్‌కు కావలసినంత మనకు దొరుకుతుంది. ఇంకా సర్‌ప్లస్ యితరరాష్ట్రాలకు యివ్వవచ్చు. అది ఎట్లాతీసుకోవాలి అనేదానిమీద గవర్నమెంటే బంగల్ చేస్తున్నది. ఇదివరకు ఫుడ్ ప్రైస్ సిట్యుయేషన్ కమిటీ ఒకసారి వచ్చి ఎగ్జంప్షన్ ఏ లిమిట్‌లో యివ్వాలి. ఎట్లా గ్రేడెడ్ తీయాలి, 18½ లక్షల టన్నులు మనం ప్రొక్యూర్ చేయవచ్చునని, మార్కెట్‌ను కంట్రోల్ చేయవచ్చునని సలహాలు యిచ్చినదికూడ యున్నది. ఆ పద్ధతిలో ప్రభుత్వం యింప్లిమెంట్ చేయడానికి మార్కెటబుల్ సర్‌ప్లస్ మనచేతిలోకి తీసుకోవడానికి సరైన మెకానిజం సృష్టించి ఆ సర్‌ప్లస్‌అంతా బఫర్ స్టాక్‌గా గవర్నమెంట్ చేతిలోకి తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా ? లేకపోతే మిల్లర్స్‌మీద వదలివేస్తుందా ? మనకు ఊహించడానికి అలివికానటువంటి అవ్యక్తమైన పని ఏమిచేస్తున్నది అంటే మిల్లర్సు కొన్న రేటు 57 రూపాయలు అయితే 38 రూపాయలకు మాకుకావలసినది యివ్వండి. మిగతావి మీయిష్టంవచ్చినట్లు అమ్ముకోండి అని తనకు కావలసింది అడుగుతూఉంటే యిచ్చేవాడు యిస్తున్నాడు. యివ్వనివాడు వదలిపెడుతున్నాడు. ఊరికే బంగిల్ చేయడంతప్ప ఈ యిస్యూమీద అసలు జనానికి తిండిపెట్టాలనే ఆలోచనలేదు. మార్కెటబుల్ సర్‌ప్లస్‌ను గవర్నమెంట్ చేతులలోకి తీసుకోడానికి సరైన మెకానిజం ఆలోచిస్తుందా ? కావలసిఉంటే అందరినిపిలిచి సమావేశంవేయండి. సలహాలు చెపుతాము. అట్లాఏమైనా చేయగలుగుతారా ?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—అనావృష్టి పరిస్థితులవల్ల ఈపరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. కాని యింతకుముందు సర్‌ప్లస్ స్టేట్. ఇప్పటికి సర్‌ప్లస్ స్టేట్. కాకపోతే సర్‌ప్లస్ అంతా ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంటుందా అనే మాటగా శ్రీకృష్ణగారు — –

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—57 రూపాయలది 38 రూపాయలకు యివ్వమన్నారు. నష్టం 50 లక్షలు వస్తే వాళ్లను ఎక్కడ పెట్టుకోమన్నారు అంటే యితరత్రా వచ్చేది కలుపుకొని మొత్తం అంతా అమ్ముకొని దేశంలో జనాన్ని తినమన్నారు. అది గవర్నమెంట్ చేసిన పని అవునా కదా ? Is it moral or immoral ? First answer that point.

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—మార్కెట్ రేట్ నోటిఫై రేట్ కన్నా చాల పెద్దగా ఉండే కారణం చేత ఈప్రొక్యూర్‌మెంటే ఆశించినంత కాకుండా పోయిందని మనవి చేశాను. అయితే ప్రస్తుతానికి ఉండే విధానం అది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మార్కెట్ రేట్ ప్రివెయిలింగ్ రేటు. 57 రూపాయలు రేట్‌లో మిల్లర్స్ కొన్నటువంటిది మాకు మాత్రం 38 రూపాయలు లెక్కన కట్టి బియ్యం యివ్వమన్నారు. ఆ నష్టం అంతా 50 లక్షలు, గాని 60 లక్షలు కాని, 2 లక్షలు వస్తుంది; వచ్చినది వారిని ఎట్లా భర్తీ చేసుకోమన్నారు. అంటే మిగతాది మార్కెట్‌లో జనం మీద ఎక్కువ ధర వేసుకొని సంపాదించుకోమన్నారు. ఇది చేశారా లేదా, చేయడం నైతికంగా మీకు సరైనదా? ఆ పాలసీని మార్చుకొని న్యాయంగా ధాన్యాన్ని సేకరించే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—పోయిన సంవత్సరం కోత సమయానికి నోటిఫైడ్ రేట్‌కు కొనే దాత ఉన్నారా అనే పరిస్థితి యున్నది. అనావృష్టి పరిస్థితులవల్ల పోయిన సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రం నుంచి, యితర రాష్ట్రాలకు—

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—57 రూపాయలకు కొన్నది మీకు 38 రూపాయలకు ఎట్లా యివ్వమన్నారు? ఇచ్చినది ఎట్లా పూడ్చుకోమన్నారు?

శ్రీ సి హెచ్. సుబ్బారాయుడు :—అది ఓపెన్ మార్కెట్‌లో మిగతా జోన్స్‌కు పర్మిట్స్ యిస్తున్నాము. అవుట్ సైడ్‌ది స్టేట్ పర్మిట్స్ యిచ్చే విధానం లేదు. అది అపుదల అయింది. మిగతా జోన్స్‌కు పర్మిట్స్ యిస్తున్నాము. మిగతా జోన్స్ యొక్క అవసరాలు కూడ తీర్చాలి గదా? ప్రొక్యూర్‌మెంటుకు నోటిఫైడ్ రేట్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా ఫిక్స్ చేసినప్పుడు ఆ రేట్‌కు సేకరించాల్సి వచ్చినప్పుడు రాష్ట్రం అంతా ఒకటే జోన్‌గా చేసినట్లయితే ఆ ధరకు సర్‌ప్లస్ డిస్ట్రిక్ట్సులో ప్రొక్యూర్‌మెంట్ చేయడానికి అవకాశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

(At this stage Sri C. V. K. Rao and some other Members were on their legs)

Mr. Speaker:—I will suggest one thing. (To the Minister) you better call a meeting of the Members who are interested in the subjuct, take them into confidence and settle the matter. How long can we go on like this?

Sri C. V. K. Rao:—On the policy of the Government with regard to the distribution and supply of rice at a particular price and protect them from the soaring prices, let the Government submit a report to the House and time may be allotted for discussion on that how it is going to be met.

Mr. Speaker:—That can be done. (To the Minister) you prepare statement on the policy of Government in regard to procurement and supply of rice, rationing, fair price shopes, distribution, etc. and supply it to the Members

Sri C. Subbarayudu :—Yes.

శ్రీమతి టి. అనసూయమ్మ :—అలాట్‌మెంట్ యివ్వడం మా బాధ్యత. స్టాక్ చేరేది మా బాధ్యత లేదు అంటున్నారు.

శ్రీ సి హెచ్ సుబ్బారాయుడు :—స్థానికంగా ఉండే ఉద్యోగస్తులు చేస్తారు అని మనవి చేస్తున్నారు.

శ్రీమతి టి. అనసూయమ్మ :—స్మగ్లింగ్ అరికట్టడానికి ఆ బోర్డర్ ఏరియాకు సర్ప్రైజ్ చెక్స్ ఎప్పుడైనా చేశారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎంత అడిగినా నాలుగు కిలోలు బియ్యం కూడ రావడం లేదు.

MESSAGES FROM THE COUNCIL

re : THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL LANDS (PROHIBITION OF ALIENATION) BILL, 1972

Mr. Speaker :—I have got a message to be conveyed to the House. It is from the Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council.

"In accordance with Rule 150 of the Andhra Pradesh Legislative Council, I return herewith a copy of the Andhra Pradesh Agricultural Lands (Prohibition of Alienation) Bill, 1972, which was passed in the Legislative Assembly at its sitting held on 3rd July, 1972 and transmitted to the Legislative Council for its recommendation, duly signed by me and state that this House has no recommendation to make to the Andhra Pradesh Legislative Assembly in regard to the said Bill."

The Andhra Pradesh Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) Bill, 1972.

Mr. Speaker :—I have another message received from the Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council.

"In accordance with Rule 150 of the Andhra Pradesh Legislative Council, I return herewith a copy of the Andhra Pradesh Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) Bill 1972, which was passed in the Legislative Assembly at its sitting held on 3rd July 1972 and transmitted to the Legislative Council for its recommendation, duly signed by me and state that this House has no recommendation to make to the Andhra Pradesh Legislative Assembly in regard to the said Bill."

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri C.V.K. Rao :—Sir, I have given notice under Rule 341 regarding the strike by powermen.

Mr. Speaker :—Let me say once again. When have you given it ? You have given just 5 or 10 minutes before 8-30 a m.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—నేను నిన్న ఉదయం ఇచ్చాను. కనీసం నిన్న సాయంత్రం లోపల అది అడ్మిట్ చేసినదీ, లేనిదీ మాకు తెలిస్తే బాగుండేది. నిన్న ఉదయం స్వయంగా నేను మీకు చాంబర్‌లో ఇచ్చాను.

Sri C V.K. Rao :—Let there be a litttle flexibility because there are certain issues which are very, very urgent like the strike notice by powermen. If the Government makes up its mind to solve it would be helpful.

Mr. Speaker —As far as matters under Rule 341 are concerned, as soon as you come you are giving it, just before I occupy the Chair. Immediately I am sending it to the Minister concerned. But the Minister also should get the full information. If they say they have got the information readily, I can allow that. Otherwise, I must give some time to the Ministers to get all the information. I will take up this tomorrow. As far as your notice is concerned, I think it must have been transmitted to the Minister for Power.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, మీకు 341 క్రింద అడ్మిట్ చేయడానికి అవకాశం లేకపోతే కాలెటన్షన్ క్రింద అడ్మిట్ చేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చేస్తున్నాం.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—'రిజెక్టెడ్' అని మాకు రిప్లయ్స్ వస్తున్నాయి. షార్ట్ నోటీస్ క్రింద వేస్తే స్టారు క్రింద అడ్మిట్ చేస్తున్నారు. అదే విధంగా 341 క్రింద రావడానికి వీలులేకపోతే కాలెటన్షన్ క్రిందనయినా ఎడ్మిట్ చేస్తే బాగుంటుంది ఈ సందర్భంలో ఇంకో విషయం కూడా చెప్పాలి. కొన్ని కాలెటన్షన్ మోషన్స్ నేను పంపినవి అడ్మిట్ కావడం లేదు. అదే సబ్జెక్ట్‌పై యితరులు పంపినవి అడ్మిట్ అవుతున్నవి. అందరివి కలిపి చేస్తే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker :—Any one will give like that. Certain matters, I am converting them into Call Attention Notices.

Sri C.V.K. Rao :—What we require is a little flexibility. This is a very urgent matter. As regards this strike by powermen, it has appeared in the Press and notice has been given to the department and the Government department is aware of it. Nothing would prevent the Minister to take our views and assure the House of the steps they are going to take in the matter.

Mr. Speaker :—You have some information from the newspapers which I have also seen. We do not know the views of the department and what exactly is the position Should we go merely on the newspaper report ? You have drawn my attention and the attention of the House based on the reports published in the newspaperss. Let us get all the details. I think the strike will start from the 25th of this month. You can dissuade them from strike. Anyway, we will take it up tomorrow.

Sri C.V.K Rao :—Notices under Rule 341 should not be converted into Call Attention. You kindly ask the Minister to reply.

Mr. Speaker : -This will come under Rule 341. You do not want to convert any notice under Rule 341 into Call Attention Notice. Is it your desire ?

Sri C.V.K. Rao :—I cannot encroach on your rights. Generally notices under Rule 341 come under very urgent situations, which require immediate notice.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పాలి. కొన్ని ప్రశ్నల విషయంలో, కొన్ని మాటర్స్‌గూర్చి, డైరెక్టుగా డిపార్టుమెంటును

సభ్యులకు రిప్లయ్స్ యివ్వమంటున్నారు. మాకు యిట్లా వస్తున్నవి. 'I have instructed the department to send answers direct to the Members'. అయినా, క్రిందటి సెషన్‌లో వాటికి యిప్పటికీ రిప్లయ్స్ రావడంలేదు. పది పదిహేను రోజులలో పంపాలని ఆదేశించివేతప్ప, లేకపోతే మేము ప్రశ్నలు వేసిన ప్రయోజనమే ఉండదని మనవిజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : –I have already bestowed some thought on that I will announce it tomorrow or day-after. I will now take up Call Attention matters. Mr. Omkar is not persent. We will take up the second one. Sri P. V. Ramana will speak.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : BUS ACCIDENTS OCCURED ON 29-6-1972 NEAR SINGARAYAKONDA AND NEAR BHADRACHALAM RESULTING IN THE DEATH OF FIVE PERSONS.

శ్రీ పి. వి. రమణ (అనకాపల్లి) :—అధ్యక్షా, అనకాపల్లి ప్రాంతం నుంచి ఒక పిలిగ్రిమ్స్ బస్సు మద్రాసువరకు వెళ్లి, తిరిగి వచ్చేటప్పుడు ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులలో మొత్తంగా బోల్తాకొట్టి ఆన్ ది స్పాట్ అయిదుగురు చనిపోవడం జరిగింది. సుమారు 20, 40 మందికి దెబ్బలు తగిలాయి. ఒంగోలు హాస్పిటల్‌లో వారిని చేర్పడం జరిగింది ; మరి కొంతమందిని, కొంచెం తక్కువ దెబ్బలు తగిలిన వారిని అనకాపల్లి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత ఒకరు చనిపోయారు. ఇంకా యిద్దరు ముగ్గురి పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. ఈ సందర్భంలో ఒక అతిముఖ్యమైన విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలసి ఉన్నది. టూరిస్టు బస్సులు వెళ్లేటప్పుడు వారం పది రోజులు వరుసగా రాత్రుళ్లు కూడా వెడుతూ వుంటాయి. ఇద్దరు డ్రైవర్సు వున్నారని రికార్డులో వున్నప్పటికీ, ఒక్క డ్రైవరే వెడుతూ వుండడంవల్ల, ఒకే డ్రైవర్ రెండు మూడు రాత్రుళ్లు వరుసగా డ్రైవ్ చేస్తూ వుండడంవలన, యిక్కడ యీ సంఘటనలో కూడా జరిగిందదే—తెల్లవారుఝామున 4.00, 4.30 నిద్రపట్టే సమయంలో యీ ప్రమాదం జరిగినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఇద్దరు డ్రైవర్స్ గనుక తప్పకుండా వుండేటట్లు చూస్తే—రాత్రి ప్రయాణంలో—యిటువంటి ప్రమాదాలు నివారించడానికి అవకాశముంటుంది. ఈ బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వున్నదని వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

రెండవ విషయం. వీటికి థర్డు పార్టీ ఇన్‌స్యూరెన్స్ వున్నది. ఈ బస్సులకు సంబంధించి—కొన్నింటికి వుంటున్నాయి, కొన్నింటికి వుండడం లేదు ; మాక్సిమమ్ 20 వేలవరకు దెబ్బలు తగిలిన వారికి, చనిపోయిన వారికి యివ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాని, అట్లా జరగడం లేదు. ఓనర్సు వందో, రెండొందలో యివ్వడం సరిపెట్టి, వచ్చిన డబ్బు మొత్తం కాజెయ్యడం జరుగుతున్నది. ఈ సంఘటనలో ఆన్ ది స్పాట్ అయిదుగురు చనిపోయినారు, నాకు అక్కడ నుంచి ఒక ఉత్తరం

వచ్చింది. ఒకాయనకు—భూతవైద్యమో, మరేదో, ఆకులూ నూరి వేసే వైద్యమో, ఆయన సైకిలుమీద తిరిగి వైద్యం చేస్తూ బ్రతికే ఆయనకు యీ ప్రమాదంలో రెండు చేతులూ విరిగిపోయినవి. ఆయన మూలపడ్డాడు. ఆయనకు వెనక భూమి లేదు, ఏమీ లేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో వారికి కాంపెన్‌సేషన్ యిచ్చే బాధ్యత—థర్డు పార్టీ ఇన్‌స్యూరెన్సు కంపెనీనుంచి యిచ్చే బాధ్యత కూడా ప్రభుత్వం వహించవలసి ఉంటుంది. ఈ రెండు విషయాలను మంత్రిగారు దృష్టిలోకి తీసుకోవలసి ఉంటుంది. దీనిపై వారిని స్టేట్‌మెంట్ యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Sri V. Krishnamurthy Naidu.—Sir, A tourist bus bearing No. ADB 3305 proceeding from Madras to Vijayawada turned turtle at Manneru bridge at about 6 a. m. on 29-6-72, resulting in instantaneous death of three women and one man. Another man died when he was being removed to Govt. Hospital. Kandukur. One more woman died on 2-7-72 at Nellore hospital bringing the total deaths to six. Only one of the injured is still under treatment others having been discharged from the hospital. Pilgrims visiting holy places were travelling in the bus. The cause of accident appears to be due to negligence of the driver, who was reported to be drowsy at that time, having been at the wheel from 23 6-72 onwards without adequate rest.

A case was registered in Cr. No. 56/72 under sec. 304 (a) I P.C., of Singarayakonda Police Station and the driver taken into custody. The accused is a licensed driver.

The Motor Vehicles Inspector could not give any definite opinion about the mechanical condition of the vehicle as it was badly damaged. The case is under examination pending receipt of reports of radiologist and medical cretificates. Charge-sheet will be filed immediately on their receipt.

The bus accident at Bhadrachalam on 29 6 72 related to a service bus bearing No. APT 8855 of Sri Surya Raju which was proceeding to Kunavaram with a marriage party from Bhadrachalam. The driver of the bus Sri C. Appa Rao drove this bus in a rash and negligent manner and dashed against a cyclist by name Sri B. Kotaiah coming in opposite direction. The bus turned turtle at Mile stone 2/8 resulting in injuries to 25 persons out of whom 8 persons received fracture injuries and the cyclist injured seriously. The Police have registered a case Cr. No. 63/72 under section 336 I. P. C. at Bhadrachalam and the case is under investigation.

వారు చెప్పినట్లు రెండవ డ్రైవరు ఉండాలనే విషయం యాక్టివ్ కన్సిడరేషనులో ఉన్నది. తరువాత ట్రాఫిక్ కంట్రోలు చేయడానికి కూడా కొద్దిరోజులలోనే ట్రాన్సుపోర్టు మంత్రిగారూ, నేనూ, దీనికి సంబంధించిన ఆఫీసర్లూ కూర్చొని ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము—మీటర్సు పెట్టాలనే ఆలోచనతో ఉన్నాము.

PAPERS LAID ON THE TABLE

NOTIFICATIONS ISSUED UNDER SEC. 9 (1) OF THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION ACT, 1963

The Minister for Transport (Sri K. Prabhakar Reddy :—I beg to re-lay on the Table under sub-section (2) of Section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963, a copy in each of the Notifications issued in the following G. Os. under sub-section (1) of Section 9 of the said Act.

Sl No.	G. O. Ms. No. and date.		Date of publication in the Andhra Pradesh Gazette
1.	1271;	2 9-1971	7 10-71
2.	127.;	23-9-71	23-9-71
3.	1391;	23-9-71	1-10-71
4.	1432;	1-10-71	21-10-71
5	1452;	8-10 71	28-10-71
6.	290 ; (Rt)	13-10-71	28-10-71

Mr. Speaker :—Papers laid on the Table.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT, (BUDGET) FOR 1972-73
VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS.

Demand No. XXVIII—Womens Welfare Department etc., Rs. 50,04,400

Demand No. XXIX—Welfare of Scheduled Castes and other Backward Classes Rs. 13,02,01,300.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్షా, ఈనాడు సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారు ఇదివరకు అనుసరిస్తున్న పద్ధతిని వదిలేసి వారి ఉపన్యాసం, నోటు కాకుండా పర్ఫారమెన్సు బడ్జటు అని కూడా ఒకటి యిచ్చారు. ఆ రెండు పుస్తకాలూ సంపూర్ణంగా చదివే అవకాశం నాకు దొరికింది. కానీ ఆ పద్ధతి మార్చి, యీ పర్ఫార్మెన్సు బడ్జెటు అనే పుస్తకం ఇచ్చినందువల్ల సభ్యులకు కానీ అసెంబ్లీకి గానీ ఏ విధంగా ప్రత్యేకమైన ఉపయోగం ఉందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. వారు తమ స్పీచ్‌లో చెప్పిన విషయాలనే ఆ పర్ఫార్మెన్సు బడ్జటులో కూడా చెప్పడం జరిగింది. దానివలన సభ్యులు ఎక్కువగా ఎన్‌లైటెన్ అయినదేమీ లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఒకవేళ యీ పర్ఫార్మెన్సు బడ్జటు అనే కొత్త పద్ధతిని ప్రభుత్వం ఒక సైంటిఫిక్ లైన్సుపైన చేయదలచుకుంటే, ఆ పద్ధతి సంపూర్ణంగా ఆ సైంటిఫిక్ లైన్సుపైన చేస్తే ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని నేను వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ 14 సంవత్సరాలుగా యీ సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు ప్రతి సంవత్సరం కూడా కొద్ది కొద్దిగా విస్తృతం అవుతూ వచ్చింది. వారి కార్యకలాపాలు కూడా విస్తృతమవుతూ వచ్చాయి. సంవత్సరానికి ఇప్పుడు దాదాపు 13 కోట్లకు పైగా ఖర్చుచేసే బడ్జటు డిమాండుగా వచ్చింది. మంత్రిగారు వారి ఉపన్యాసంలో సభ్యులకు తెలియని కొన్ని విషయాలు—వారి డిపార్టుమెంటు చేసే కార్యకలాపాలకు సంబంధించి—తెలియజేశారు. దానికి సంతోషిస్తున్నాము. కానీ అట్లాగే సభ్యులకు తెలియక— డౌట్సు వచ్చే అవకాశం ఉన్న విషయాలుకూడా చాలా ఉన్నాయి. జనరలు బడ్జటులో కూడా నేను ఆర్థిక మంత్రిగారు కొంతవరకు విశదీకరణ చేస్తారని ఆశించాను. కానీ వారు చేసిన ఉపన్యాసం తరువాతకూడా ఆ డౌట్సు యింకా పెర్సిస్టు కావడమే కాకుండా ఇంకా డౌట్సు వచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. వారి మొట్ట మొదటి స్పీచ్‌లో గానీ, యీ పర్మానెంట్ బడ్జటులో గానీ వీకర్ సెక్షన్స్ అనే పదాలను ఎక్కువగా ఉపయోగించారు. 1970-71 సంవత్సరంనుంచి యీ పదాలు ఎక్కువగా ప్రాధాన్యతలోకి వచ్చాయి. రాజ్యాంగంలో యీ పదాలు ఉన్నప్పటికీ కూడా 23 సంవత్సరాలుగా అంత ప్రాధాన్యత లేకుండా ఉన్నట్లుండి యీ రెండు సంవత్సరాలనుంచీ వీటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత వచ్చింది. దానిని గురించి నేను పదే పదే పంచాయితిరాజ్ మంత్రిగారినీ, ఆర్థిక మంత్రిగారినీ, ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడా అడిగాను. వీకర్ సెక్షన్స్ అనే పదాలకు సంపూర్ణమైన నిర్వచనం ఇవ్వకపోతే దానివల్ల జరిగే మేలుకంటే కీడే ఎక్కువ అవుతుంది. దాని ఉపయోగం కంటే ఎబ్యూజ్ ఎక్కువ అవుతుంది అనే విషయం కూడా వారి దృష్టికి తెచ్చాను. ఇప్పుడు సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో వారి డిపార్టుమెంటు యీ వీకర్ సెక్షన్సుకు ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తోందనీ, వారికి ఎక్కువ సహాయం చేయాలనే ఆశతో ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు. అందువల్ల భారత దేశంలో వున్న సంఘంలో వున్న పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ వీకర్ సెక్షన్సు అనే పదాలు ఏ యే కులాలకు, ఏ యే వర్గాలకు, ఏ విధంగా వర్తిస్తాయనేది ఉన్నది. వీకర్ సెక్షన్సు అనేది ఏ కులాలు, ఏమిటి అనేది ఖచ్చితంగా ఒక జాబితా యీనాడుకాకపోయినా, యీ బడ్జటు సమావేశం పూర్తయ్యేలోపున అయినా యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

గత శాసనసభ సమావేశం అయిపోయిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్వర్యాన ఒక బ్రహ్మాండమైన సెమినార్ జరిపారు. ఆ సెమినార్‌లో కొన్ని రిజల్యూషన్సు చేశారు. సుదీర్ఘమైన చర్చలు జరిపి, కొన్ని సజషన్స్ కూడా చేశారు. అందులోవి ప్రధానమైన సజషన్ యిది. "All future Governmental plans must be weaker-section oriented. As the Chief Minister pointed out in his inaugural speech that must be a new perspective for Governmental action" అంటే యీనాటినుంచి మొత్తం గవర్నమెంటు చేసే కార్యకలాపాలన్నిటిలో కూడా యీ వీకర్ సెక్షన్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలనే ఆతృత, ఆవేదన గవర్నమెంటు చూపించదన్న విషయం క్లియరుగా తెలిసింది. కనుక యీ వీకర్ సెక్షన్సు ఏమిటి అన్న విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రత్యేకించి సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారు విశదీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఆ తరువాత సెమినారుతో చేసిన

మరొక సజషను ఉన్నది. అది చాలా ముఖ్యమైనది. ఈనాడు ఏ కులాలు యీ వీకర్ సెక్షన్స్ క్రిందికి వస్తాయనే జాబితా కావాలని కోరేది నేనే కాదు—ఆ సెమినారు లోనే సంపూర్ణంగా చర్చ జరిగేటప్పుడు అక్కడ వచ్చిన సలహాలలో యిది ఒకటి. The primary aim of social welfare programmes must be uplift of socially, economically and culturally backward castes and communities. As India consists of castes and not classes, the Constitution must be amended so as to enable the Government to identify backward castes and communities and promote them to the level of the forward castes and communities.'' అందువల్ల యిది నాకు తెలిసో తెలియకో నేను విశదీకరించమని అడిగిన విషయం కాదు. ఆనాడు సెమినారులో పెద్దలు, మేధావులు, ఇంటలెక్చువల్స్ అంతా కూర్చుని సుదీర్ఘంగా చర్చలు జరిపిన తరువాత యీ సందేహాలు వారికే వచ్చి యీ వీకర్ సెక్షన్స్ అంటే ఏమిటి, దీనిక్రింద ఏయే కులాలు వస్తాయి అనే విషయం విశదీకరించాలని చెప్పడం జరిగింది. దీనికి కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అమెండుమెంటు కూడా కావాలన్నారు. రాజ్యాంగంలో కూడా యీ కాస్ట్సు అనేవి కంప్లీట్‌గా రావాలని తెలియ జేశారు. 72 ఎలక్షన్సు జరగకమునుపు జరిగిన అసెంబ్లీ సమావేశంలో ఇక్కడ ఒక తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. దానిని ఏకగ్రీవంగా యీ శాసనసభ ఆమోదించింది. The Constitutional amendment recommended by the Andhra Pradesh Legislature to get the list of socially and educationally backward classes declared by the President of the Republic under Art 340 (3) extended to those who have been denied social justice for the last 21 years. ఆర్టికల్ 343 క్రింద బాక్‌వర్డు క్లాసెస్ లిస్టు డిక్లేర్ చేయాలి. ఇప్పుడున్న పద్ధతి ప్రకారం—రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉన్నది. ఏయే కాస్ట్సు బాక్‌వర్డు కాస్టు అనేది డిక్లేరు చేయాలి. ఒక కమిటీ వేసి విచారణచేసి—ఎడ్యుకేషనల్‌గా సోషల్‌గా ఏయే కాస్ట్సు బాక్‌వర్డుగా వున్నాయో వాటిని బాక్‌వర్డు కాస్ట్సుగా డిక్లేర్ చేసి వారికి కావలసిన సదుపాయాలు ఏర్పాటుచేయాలని యిప్పుడు కన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా ఉన్న పరిస్థితి రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఎవరు అధికారంలో ఉంటే, ఏ కులం అధికారంలో ఉంటే, ఆ కులానికి ఎక్కువ అవకాశాలు వస్తున్నాయి. సాంఘికంగాను విద్యా విషయకంగాను వెనుకబడిన తరగతులకు అన్యాయం జరుగుతోంది. సక్రమమైన ఎసెస్మెంటు జరగడం లేదు. అందువల్ల ఈ పద్ధతి మానివేసి దేశం మొత్తంమీద ప్రెశిడెంటు ద్వారా ఆర్టికల్ 340 (3) క్రింద లిస్టు డిక్లేరు చేస్తే ఒకేసారి దేశం మొత్తంపై సమస్య పరిష్కారం కావడానికి న్యాయం జరగడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో ఈ శాసనసభ సంపూర్ణమైన చర్చ జరిపిన తరువాత ఏకగ్రీవంగా ఒక తీర్మానం పాస్ చేసినది. మన ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగితే తలకాయి త్రిప్పుకున్నారు. సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారైనా ఖచ్చితంగా చెప్పాలని అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ పాస్ చేసిన తీర్మానానికి ఏమైనా గౌరవం, మర్యాద ఉన్నాయా? లేక గత సంవత్సరం జరిగిన తీర్మానానికి ఈ రోజు అధికారంలో ఉన్న పెద్దలకు ఏమీ సంబంధం లేదా? ఖచ్చితంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ సెమినారులో మరొక సజెషన్ కూడా ఇచ్చారు. చాలా థాట్ ప్రవోకింగ్ సజెషన్. 1930 వ సంవత్సరంవరకు సెన్సస్ లెక్కలలో కులాలు చూపించడంవల్ల వెనుకబడిన కులాల వారు ఎంతమంది ఉన్నారో

మనకు అర్థం అవుతుంది. అప్పటినుంచి ఈ రోజువరకు ఉన్న సెన్సస్ లెక్కలలో వెనుకబడిన కులాలను నోట్ చేయకపోవడంవల్ల ఎంతమంది జనాభా వారున్నది తెలియదు, ఏవైనా కులాలు అభివృద్ధి ఐనవా అనేది తెలియదు, ఏ కులాలను వెనుకబడిన తరగతుల లిస్టులో చేర్చాలో కూడా తెలుసుకోడానికి సమాచారం లేదు. ప్రపంచంలో జరిగే సమాచారం మనకు తెలుసు. ఏ ప్లానింగ్ ఐనా స్టాటిస్టిక్స్‌పై ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్లానింగ్ దేశాభివృద్ధికి ఉపయోగపడాలంటే సక్రమమైన లెక్కలు కావాలి. ఈ రోజున వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇదమిద్ధమైన సహాయం చేయదలచుకుంటే ఏ కులం జనాభా ఎంత ఉన్నది సెన్సస్ లెక్కలలో తీయనిదే కష్టం. ఆ పద్ధతిని ఎప్పుడో మానివేసాము. ఎవరు వెనుకబడిన వారు, వారెంత జనాభా ఉన్నారు, సాంఘికంగా వారు ఎంత ప్రోగ్రెస్ ఐనారు, ఇంకా వెనుకబడే ఉన్నారా లేక ఫార్వర్డ్ ఐనారా — వీటికి ఇదమిద్ధమైన లెక్కలు లేవు. అధికారంలో ఉన్నవారు వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు, వారి వారి రాజకీయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ఈ రోజున డిక్లేరు చేయాలంటే చేయవచ్చును. లేకపోతే ఆ కులానికి గతీ మోక్షం లేని పరిస్థితి వచ్చింది. సక్రమమైన స్టాటిస్టిక్స్, ఆబ్జెక్టివిటీ ఉన్న సెన్సస్ లెక్కలు తయారు చేసిననాడే వెనుకబడిన తరగతుల ఏవి అనేవి తెలుసుకోడానికి వీలుంటుంది. అప్పుడు చేసిన సహాయం ఉపయోగకరం అవుతుంది. చాలా రాష్ట్రాలనుంచి ఈ సలహా వచ్చినట్లు ఉంది. ఇండియా గవర్నమెంటు అగ్రికల్చర్ సెన్సస్ తీస్తున్నారు. చాలా ధనం ఖర్చు చేసి అనేక రకాల లెక్కలు ప్రోగు చేస్తున్నారు. ఈ లెక్కలు తయారుచేసిన తరువాతనే సరైన కార్యక్రమాలు అమలు జరపడానికి వీలు అవుతుందని సెన్సస్ కలెక్ట్ చేస్తున్నారు. ప్రత్యేకమైన ప్రాతిపదికపైన వెనుకబడిన తరగతుల వారికి సెన్సస్ తయారు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇండియా గవర్నమెంటు వారితో సంప్రదించి చేసినా మంచిదే. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వంత బాధ్యతపైన ఐనా ఈ లెక్కలను తయారుచేయవలసి ఉంది. అది లేకపోతే ప్రభుత్వం చేసిన కార్యక్రమం నిరుపయోగమని చెబుతున్నాను. నేను జనరల్ డిస్కషన్ సందర్భంలో కూడా చెప్పాను. భగవంతరావుగారు, ఈనాడు కృష్ణారావు గారి కంటె, ఆనాడే సమాధానం చెప్పి ఉంటే ఎక్కువ అథారిటేటివ్‌గా ఉండి ఉండేది. బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌కు ఒక కమిషన్ వేసారు. ఆ కమిషన్ కార్యకలాపాలు మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. శాసనసభలో చెప్పడానికి వారు సంకోచించినప్పటికి ఏ పరిస్థితులలో ఆ కమిటీని ఏర్పరచినారో తెలుసు. ఆయన సభ్యులుగా ఉన్నారు. మంత్రిగా ఉన్నారు కూడా. ఈ శాసనసభలో ఎనౌన్స్ చేసినప్పుడు పెద్ద చర్చ జరిగింది. ఆ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉండే అర్హత బాక్‌వర్డు కులానికి చెందిన వారికే ఉంటుంది. చైర్మనుగా కాని సభ్యులుగా కాని ఫార్వర్డు క్లాసెస్‌కు చెందిన వారు కాని బాక్‌వర్డు కులానికి చెందిన వారే ఐనప్పటికి వారిపై ఆధారపడి ఉన్నవారిని కాని వేసినందువల్ల ఉపయోగం ఏమీ ఉండదు. ఆ కమిటీవల్ల వెనుకబడిన కులాల వారికి ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు అటువంటి కమిటీవల్ల ప్రజల డబ్బు దుర్వినియోగం కావడం, అధికారంలోని ఏ పెద్దల అభిప్రాయమో అమలు చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది తప్ప వెనుకబడిన తరగతుల గురించి చర్చ సక్రమమైన పద్ధతిలో జరుగదని

చర్చలో ఇక్కడ చెప్పడం జరిగింది. ఆ రోజున ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు సభ్యులు చెప్పిన అభిప్రాయాలకు ఏ విధమైన గౌరవం ఇవ్వలేదు. ఒక కమిటీని వేశారు. దానికి ఇద్దరు ఛేర్మెనులు మారారు. ఒకరు జడ్జీగా రిటైరైన తరువాత ఛేర్మెనుగా అయారు. ఆయన జడ్జీగా వుంటూ బాక్‌వర్డు క్లాసెస్ లిస్టును కొట్టివేశారు. ఆయనవల్ల ఏమి న్యాయం జరుగుతుందో ఆలోచించండి. ఆయనతో చర్చించాము. మా అభిప్రాయం చెప్పాం. వారి అభిప్రాయం చెప్పారు. నీవు ఛేర్మెనుగా వుండడం నిరుపయోగం, నీవు రిజైన్ చేయడం మంచిదని చెప్పాము ఆయన కాన్‌షన్స్ వున్నవాడు కనుక రిజైన్ చేశాడు. మరొకరిని వేశారు. అదికూడా నిరుపయోగమే ఐనది. ఈరోజున రిపోర్టు మన సమక్షంలో వుంది. చాలామంది సభ్యులు రిపోర్టు చదివే వుంటారు. అందులో ఆబ్జెక్టివిటీతో బయస్ లేకుండా కులాల గురించి విచారణ జరిపించి ఈయా కులాలు విద్యావిషయకంగా ఎడ్వాన్స్ ఐనవి, అందువల్ల లిస్టులో చేర్చడంలేదు, లేదా క్రొత్తగా ఈ కులాలను చేరుస్తున్నాం అని ఏమైనా సమగ్రమైన విచారణ జరిగిందా అని చూడవలసి వుంది. ఈ రిపోర్టు సంపూర్ణమైన రిపోర్టా లేక ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలోని అధికారంలోని పెద్దలు డిక్టేటు చేస్తే తయారయిన రిపోర్టా అని వారి హృదయాన్ని ప్రశ్నిస్తున్నాను. శాసనసభలో జవాబు చెప్పవచ్చును. హృదయానికి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. మద్రాసులోకూడా ఒక కమిటీ వేశారు. ఆ రిపోర్టును చూడాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి అంశము, ప్రతిదానికి బేసిక్‌గా కావలసిన డిఫినిషన్ అంతా కుణ్ణంగా క్షుణ్ణంగా తయారుచేశారు. మనం దానినుంచి నేర్చుకోవలసింది చాలా వుంది. మనకు వచ్చిన రిపోర్టులో చాలా కులాలను తీసివేశారు. అందుకు కారణాలు లేవు. ఆ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు డిక్టేటు చేసారుకనుక ఫలానా కులం నిరుపయోగం అన్నారు కనుక వారి డిక్టేషన్ ఒబే చేసి రిపోర్టు తయారుచేసినారు. అంతేకాని శాస్త్రీయమైన పద్ధతిలో తయారైన రిపోర్టు కాదు. వేరే క్రొత్త కమిషను ఏర్పాటుచేసి మరల ఎంక్వయిరీ జరపాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్న జి. ఓ. అమలు చేయండి. ఈరోజు ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో జి. ఓ అప్లికబుల్ కావడంలేదు. ఈ సంవత్సరం అవుతుందో లేదో తెలియదుకాని గత సంవత్సరం నానా అనర్థాలకు అరాచకాలకు దారి తీసినది. మెడికల్ కాలేజీలలో కొంతమందికి సీట్లు యిచ్చారు. కొంతమందికి యివ్వలేదు. కోర్టుకు పోయినవారికి యిచ్చారు. కోర్టుకు పోనివారికి అవుననికాని కాదనికాని చెప్పలేదు. ప్రొఫెషనల్ కాలేజీలలో అడ్మిషను లేకుండా పోయింది. ఇది సంకుచితమైన రిపోర్టు. రాజకీయ ఉద్దేశ్యములతో స్వార్థంతో స్వప్రయోజనాలకోసం వ్రాయించిన రిపోర్టు. అది నిరుపయోగం. అనవసరం, ఎందుకూ పనికిరానిది. అందుచేత వేరే ఒక కమిషనునువేసి సంపూర్ణంగా సుదీర్ఘంగా చర్చజరిపి ఒక ఆబ్జెక్టివిటీతో మన రాష్ట్రంలో బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్ గురించి విచారణచేసి ఏ కాస్టు ఎంతవరకు సోషల్‌గా ప్రోగ్రెస్ అయినవి, ఎడ్యుకేషనల్‌గా ఎంతవరకు ప్రోగ్రెస్ అయినవి అని ఈ రెండు ఫ్యాక్టర్సుపైన ఆధారపడి మరొక కమిషనుద్వారా ఎంక్వయిరీ జరవాలి. అప్పుడే

మంచి రిపోర్టు వస్తుంది. బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు న్యాయం జరుగుతుంది ఆవిధముగా వేరే కమీషను వేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. నారాయణ (జనగామ):—అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్‌ఫేరు డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ముఖ్యంగా బడ్జెటు నివేదికలో బీదప్రజలు అట్టడుగున వున్నటువంటి షెడ్యూల్డు క్యాస్టు షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్స్, బ్యాక్‌వర్డుక్లాసెస్ గురించి వారి వెల్‌ఫేరు గురించి మన మంత్రిగారు వారియొక్క నివేదికలో పొందుపరిచారు. అది ఎంతో గొప్ప మార్పు అని విశ్వాసం కలిగించడానికిగాని ఒక వాతావరణం కలిగించడానికి వుపయోగపడుతున్నందుకు నేను వారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఒక కాలంలో ఈ బడుగుప్రజల గురించి ముచ్చటించడమే నేరంగా భావించే రోజులలో ఈ విధముగా సూచించడం చాలా గొప్ప విషయం. అయితే కేవలం మాటలయొక్క పటుత్వమేనా లేక ఏదయినా కార్యక్రమం ప్రారంభమైనదా అని చూస్తే కేవలం మాటలప్రభుత్వం మాత్రమేకాదు. కార్యక్రమాన్నికూడా ప్రోత్సాహపరిచినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇప్పుడిప్పుడే యిండ్లవసతులను గురించి ఎల్.ఐ.సి. స్కీములో 10 కోట్లు తీసి యిండ్ల నిర్మాణం జరుగుతున్నది. లాండ్‌సీలింగ్స్ యిట్లాంటివి కూడా ఈ జనానికి వుపయోగపడే నిమిత్తమే జరుగుతున్నవి. మూడు సంవత్సరాలలో యిండ్ల స్థలం లేని బీదవారు లేకుండా 60 కోట్ల రూపాయలతో పథకం ప్రారంభించినారు. ఇదేవిధముగా బ్యాక్ వర్డుక్లాసెస్ కమిషను వేసి ఆ కమిషన్ నివేదిక ప్రకారం ఉద్యోగాలలో చదువు సంస్థలకొరకు రిజర్వేషను కేటాయించినారు. ఇవన్నీకూడా ప్రారంభించినప్పుడు ప్రజలలో గట్టి ఆశ కలిగింది, ఆసక్తి కలిగింది. అయినప్పుడు ఈ ప్రారంభించిన కార్యక్రమాలకు కేటాయించినట్టి డబ్బును చూసినట్లయితే ఈ స్టేటు బడ్జెటులో 13 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించబడినవి. ఈ మొత్తం జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం వారికి సరిపోదు. మన లెక్కల ప్రకారం 50 లక్షల జనాభా షెడ్యూల్డ్ క్యాస్టులు ఉన్నారు. 1,10,00,000 బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ ఉన్నారు. ట్రయిబ్స్ వీరంతా కలిసి రెండున్నర కోట్లవరకు ఉన్నారు. వారి వెల్ఫేరు కోసం 13 కోట్ల రూపాయలు సరిపోతుందా అని చూస్తే అది చాలదని అర్థం అవుతుంది. ఎంత లోటు బడ్జెటు ఉన్నప్పటికీ కనీసం 20 కోట్లు కేటాయిస్తే గాని వారి విశ్వాసాన్ని పొందడం సాధ్యం కాదు. నిధులకొరత ఉన్నమాట వాస్తవం అయినప్పటికీ కూడా మనం ఎప్పుడూ యిది ప్రారంభించలేదు. 5-6 సంవత్సరాల కాలం నుంచి చూస్తే ఈ ముచ్చట పట్టించుకోలేదు. ఈనాడు ఒక రూపాయి కూడా పుచ్చుకోకుండా ఉన్నవారు. బండి వడ్డరులకు ఒక బండి అయినా యిచ్చినామా లేక ఒక ఎద్దును యిస్తున్నామా అంటే యివ్వలేదనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. గొర్రెలు పెంచుకునే వారున్నారు. వారికి బ్యాంకుల మంచి గాని మరొక దాని మంచి గాని ఒక రూపాయి అయినా దొరుకుతుందా అంటే ఏమీ దొరకడం లేదు. అలాంటి వారికి సహాయం చేయాలనుకున్నప్పుడు డబ్బు లేకుండా జరుగుతుందా అంటే కనీసం సహజ సంపద అయినా వారికి ఉపయోగపడేటట్లు చేయండి. గీత చెట్లు ఉన్నాయి. దానివల్ల స్టేటు గవర్నమెంటుకి 16 కోట్లు రూపాయలు వస్తున్నాయి. మత్స్య

పారిశ్రామికులు శ్రమ చేసినందువల్ల 1, 2, 3 కోట్లు వస్తున్నాయి. ఈ విధముగా సహజ సంపదవల్ల 20 కోట్లు వస్తున్నాయి. ఆ రూపాయలను వారికొరకు ఖర్చు పెడితే ధర్మంగా చేసినట్లుంటుంది. నిధులు ఎక్కువ చేయడానికి ప్రారంభించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే తీరుగా చేస్తున్నటువంటి కార్యక్రమాలలో కొన్ని సూచనలు కూడ చేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటె ఈ నాటికి మనం బ్యాంకులను జాతీయం చేసినారు. దానిద్వారా వచ్చే రూపాయలు సామాన్య జనానికి రావలసిన అవసరం ఉంది. దానికి దోహదం కలిగించే మార్గాలను చూపించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆస్తులు పాస్తులు ఉండేవారికి తప్ప సామాన్య జనానికి వీలు లేకుండా ఉంది. దానికి కార్పొరేషన్ను పెట్టి గాని మరొక విధముగా హామీ పడిగాని సామాన్యజనానికి యిప్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇండ్లకొరకు ఎల్. ఐ. సి. స్కీము క్రింద 55 వేల యిండ్లకోసం 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించగా దాని పైన విమర్శలు వచ్చినవి. విమర్శల ప్రసక్తి కాదు. ఒక యజ్ఞాన్ని ప్రారంభించినప్పుడు కొద్దో గొప్పో చేయాలని అనుకుంటున్నప్పుడు కొన్ని లోపాలు కనిపించవచ్చు. పని ప్రారంభం కానప్పుడు లోపాలుండవు. 1,800 రూపాయలు యింటికి యిచ్చి కట్టుకోమంటున్నారు. దానిని రెండు వేల రూపాయలు చేయాలని చాలమంది కోరు తున్నారు. అది న్యాయమైన కోరిక. దానికి ఏడున్నర రూపాయలు యింటరెస్టు వేస్తున్నారు. అది న్యాయం కాదు. దానిని లెక్క కడితే 1,800 రూపాయలకు వాయిదాలన్నీ చెల్లించేసరికి వడ్డీతో సహా 3,500 రూపాయలు యివ్వాలంటే చాలా కష్టం అవుతుంది. దానిని 4 శాతము యింటరెస్టు తగ్గించాలని సూచిస్తున్నాను. రెండవది సూపర్‌విజన్ చార్జెస్ 4 రూపాయల చొప్పున 64 రూపాయలు తగ్గించి మిగిలిన సొమ్ము మాత్రం యిస్తున్నారు. హరిజనులకోసం చేసే పనులలో ఈ విధముగా తీసివేయడం న్యాయం కాదు. పంచాయత్‌రాజ్‌లో నిధులు లేక ఖాళీగా యింజనీరింగు సిబ్బంది ఉంటున్నారు. వారిచేత పని చేయించవచ్చును. కాని ఈ విధముగా 64 రూపాయలు తీసివేయడం న్యాయం కాదు. అదేతీరుగా గవర్నమెంటు యింటికి 50 రూపాయల చొప్పున వసూలు చేస్తున్నారు. అది గ్రాంటుగా ప్రభుత్వమే యివ్వాలి. అన్నీ కలిపి 3,500 పైన వసూలు చేయడం న్యాయం కాదు. ఈ ప్రకారం అయితే ప్రభుత్వం చేయదలచుకున్న పని కాదు. అందుచేత బ్యాంకులకు సంబంధించిన రూల్సులో మార్పు తేవాలి బ్యాంకు నుంచి 3,500 రూపాయలు అప్పు దొరికే విధముగా 5% షేరు క్యాపిటల్ పెట్టి కొంచెం మార్పు తెచ్చి రూరల్ ప్రాంతానికి ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్లాపూర్) :—అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండులో షెడ్యూల్ తెగల, షెడ్యూల్ జాతుల, వెనుక బడిన తరగతుల, బిక్షుక జాతి, స్త్రీలు, శిశువులు, ఈ తెగల విద్యార్థులకు సంబంధించిన విషయాలన్నీ వున్నవి. ఒక్క ఇష్యూపైన 2 నిమిషాల చొప్పున మాట్లాడాలి అంటే కనీసము 14 నిమిషాలు పడుతుంది. కాని తమరు 5, 6 నిమిషాలలో ముగించాలనడము టైము యివ్వడము కంటె కూర్చోమనడము మంచిది అధ్యక్షా. శ్రీ సంక్షేమశాఖా మంత్రిణిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండులో 50,04,400 రూ. లు

కనపరిచారు. హరిజన, గిరిజన సంక్షేమము క్రింద 13 కోట్ల 2 లక్షల 1 వేయి 300 రూ. లు చూపించారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, వుమెన్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టరుగారు ఇక్కడ లేరు.

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—వారి తరఫున మేము వున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— వారు వున్నారు అంటే వారు లేడీయా. లేడీస్ సమస్యలు వచ్చినపుడు చెప్పడానికి, వినడానికి ఆమె వుంటే బాగుంటుందేమో అని.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్షా, యమ్. వి. కృష్ణారావుగారు బృహన్నల వేషము వేయగలరా ?

శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణారావు :—అవసరమైతే ఏ వేషము అయినా వేయగలము.

శ్రీ కె. రంగదాసు :— అధ్యక్షా, సాంఘిక భద్రత పథకము క్రింద, ఫించను క్రింద, భిక్షుక గృహాల విషయములోను 73 లక్షల 62 వేల 020 రూ. లు ఈ విధంగా 14 కోట్ల, 25 లక్షల 62 వేల 900 రూ. లు ఈ పద్దులలో చూపించారు. అందులో ఈ జాతులకొరకు అనండి, ఈ జాతులకు సంబంధించిన విద్యార్థులకు అనండి న్యాయముగా ఎంత ఖర్చు అవుతోంది ? అన్యాయముగా ఎంత స్వాహా చేస్తున్నారనే సంగతి ఆలోచిస్తే 50 పెర్సంటు తక్కువ కాని డబ్బు దుర్వినియోగము అవుతోందనేది నిర్వివాదాంశమని అందరికి తెలుసు. 1957-58 లో రు. 1,78,48,400 తో ప్రారంభింపబడిన ఈ స్కీము ఇప్పుడు 14,25,62,900 వరకు పెరగడము జరిగింది. కాని ఎట్లా అయితే ఈ డబ్బు ఖర్చు కొరకు పెరిగినదో అవినీతి కూడ ఈ శాఖలో పెరుగుతున్నది అంటే ఆశ్చర్యపడనిక్కర లేదు. మంత్రిగారు ఈ డిమాండును ప్రవేశపెడుతూ అనాడు రాజ్యాంగ ప్రధాన నిర్మాత అయిన అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగ సభకు ముసాయిదా రాజ్యాంగాన్ని సమర్పిస్తూ హెచ్చరించిన విషయమును చెప్పారు. చదువుతాను. 1950 జనవరి 26 వ తేదీన మనకు రాజకీయాలలో సమానత, సాంఘిక ఆర్థిక జీవనములో అసమానత సిద్ధించబోతున్నది. సాధ్యమైనంత త్వరలో మనము ఈ వైరుధ్యాన్ని తొలగించుకోవలసివుంటుంది. లేనట్లయితే ఈ అసమానతకు గురి అయినవారు ఈ సభద్వారా ఇంత కష్టపడి నిర్మించుకొన్న రాజకీయ ప్రజాస్వామ్య సౌధాన్ని కూల్చి వేయగలరు అని చక్కని వాక్యాలను మంత్రిగారు పొందుపరచినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. దీనికి మచ్చ తేకుండా డిపార్టుమెంటును సంస్కరించవలసిన బాధ్యత మంత్రిగారు స్వీకరించి ఆ తీరుగా నిష్కల్మషముగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. వెనుకబడిన తరగతులవారికి సౌకర్యాలను చూపిస్తూ 25 శాతము ఉద్యోగాల రిజర్వేషన్ అని, 25 శాతము వృత్తి విద్యా కోర్సులలో రిజర్వేషన్ అని 3,600 రూ. ల మించని అదాయము గల పిల్లలకు స్కాలర్ షిప్స్ అని చూపించారు. ఉద్యోగాల విషయములో ఏ రకముగా పాటించబడుతున్నదనే సంగతి ఆలోచిస్తే 25 శాతము కాదు కదా 10 శాతము అయినా ఆచరణలో చేసి వుంటే సంతోషపడేవాణ్ని. అది కూడ లేదు. వృత్తి విద్యా కోర్సుల రిజర్వేషనులో 25 పెర్సంటు అంటే అది కూడ 10 పెర్సంటుకు మించలేదు. 10 పెర్సంటు

వుంటే అది చాల ఎక్కువగానే చెప్పవలసివస్తుంది. బెజవాడ నుంచి ఒక విద్యార్థి మెడికల్ కాలేజీ సీటు కావాలని లెటరు వ్రాశారు. ఈ మధ్య హెల్తు మినిష్టరు గారు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ బేక్‌వర్డు క్లాసెస్, షెడ్యూల్ కాస్టు విద్యార్థులు 45 పెర్సెంటు మార్కులు తెచ్చుకొంటే ఎన్‌ట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషన్‌కు అర్హులు అని అన్నారు. ఆ విద్యార్థి 49 3/4 మార్కులు వచ్చినప్పటికి ఎన్‌ట్రెన్స్ ఎగ్జామినేషనుకు కాల్ రాలేదు. ఆ వెనుకపడిన విద్యార్థి అప్లికేషను పంపిస్తే మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాను. మనము చెప్పే మాటలు ఎంతవరకు ఆచరణలో సాధ్యమవుతున్నది. అమలు జరుపబడుతున్నదా అనే సంగతి చూడవలసిన బాధ్యత మంత్రిగారి మీదవుంది. అధికారులపైన వుందని చెప్పడానికి సాహసించలేకపోతున్నాను. అధికారుల క్రింద వున్న ఈ శాఖలో కుళ్లు పట్టినది కాబట్టి వారిపైన ఆశలు లేవు. హరిజన, వెనుకబడిన విద్యార్థులకొరకు ఏర్పాటు అయిన హాస్టళ్ళను పరిశీలించడానికి ఒక కమిటీని వేస్తే వారు ఒక రిపోర్టును సమర్పించారు ఆ రిపోర్టు చాల ఘోరముగా వుంది. దానికి బాధ్యులైనవారిని శిక్షించాలనుకొంటే డైరక్టరు దగ్గర నుంచి శిక్షించవలసిన అవసరం వుంటుంది. డైరెక్టరు దగ్గర నుంచి శిక్షించే తాహతు మన ప్రభుత్వానికి లేదు. తీసుకొనడము లేదని స్పష్టముగా చూపించారు. ఆంధ్రలో కొన్ని హాస్టల్సు కేవలము బిజినెస్ కొరకే వినియోగింపబడుతున్నవని పెర్మనెంటు గ్రాంటు 35 మందికి వుంటే 155 గా చిత్రించారని, కమిటీ వారు వెళ్ళిచూస్తే 25 మంది పిల్లలే వున్నారని వ్రాశారు. తాటాకు గుడిసెలలోను, ఎద్దుల కొట్టాలలోను, పందుల కొట్టాలలోను వున్నట్లు, అక్కడ పిల్లలను పెట్టినట్లుగాని, పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పినట్లుగాని, పిల్లలు వుంటున్నట్లుగాని లేదని వ్రాశారు. ప్రభుత్వం యిచ్చే పెర్మనెంటు గ్రాంట్సు కొన్ని వందలు అయితే కొన్ని వేలుగా చిత్రించి డబ్బు తీసుకొని డబ్బు దుర్వినియోగము చేస్తూ వుంటే దానిని ప్రభుత్వము పరిశీలించలేక పోయినది అంటే కేవలము మోసము, దగాకోరుతనముతో నడుస్తున్నదని చెప్పాలి. ప్రజల డబ్బును ఖర్చు పెడుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వ అధికారులు ఏమీ చర్య తీసుకొనలేక పోయారు. కాని వెనుకపడిన తరగతులవారిని, హరిజనులను పెద్దగా చేస్తున్నామని, 14 కోట్ల రూ.ల బడ్జెటును బుగ్గిపాలు చేస్తున్నారని చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను. జరిగినది ఏదో జరిగింది. దాన్ని గురించి ఎక్కువగా చెప్పుకొని లాభము లేదు. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు 467 హాస్టళ్ళను హరిజనులకు, 68 వెనుకబడినవారికి నడిపిస్తున్నది. ప్రైవేటు మేనేజిమెంటు క్రింద షెడ్యూల్డు కాస్ట్స కొరకు 799, వెనుకపడినవారి కొరకు 153 వున్నవి. ప్రైవేటు మేనేజిమెంటు క్రింద 725 షెడ్యూల్డు కాస్టు కొరకు 106 వెనుకపడిన వారి కొరకు ఆంధ్ర ప్రాంతములోను 74 షెడ్యూల్డు కాస్టు కొరకు, 47 వెనుకపడిన వారి కొరకు తెలంగాణాలోను ఇచ్చారని అర్థమవుతున్నది. కేవలము బిజినెస్ కొరకే రన్ చేయబడుతున్నట్లు రిపోర్టులో చెప్పారు. ఆంధ్ర ప్రాంతములో కేవలము బిజినెస్ కొరకే నడిపిస్తున్నారని తెలుసు. తెలియక కాదు. తెలిసే వారిపార్టీ ఎన్నికల కోసము అవసరమైన సౌకర్యాలు చేకూర్చేదానికి, వారు వెళ్ళినపుడు జేజే ధ్వానాలు చెప్పే మనుష్యులుగా వారిని పోషించడము జరుగుతున్నది. బాధ్యులైనవారిని, ఆ మేనేజిమెంట్లను రక్షించిన

వారిని శిక్షించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుందని వారు గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు మంచినీటి బావులు ఈ శాఖ నుంచి కేటాయిస్తారు. పంచాయతీ సమితులు హరిజనుల కొరకు బావులు త్రవ్విస్తే అవి సంక్షేమ శాఖ డబ్బు క్రింద కన్వరుస్తారు. ఈ సంక్షేమ శాఖక్రింద ఏ గ్రామానికైతే మంచి నీటి బావి సౌకర్యము కలుగచేస్తారో అవి సక్రమముగా అమలు చేయబడిన సమాచారము జిల్లా పరిషత్తుకు గాని, సమితికిగాని ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఈ సంక్షేమశాఖ అధికారులమీద వుంది. వడ్డీ లేకుండా ఋణాలు ఇస్తున్నారు, ఇవి కాగితాల మీదనే వుంటున్నవి. వారికి అనుకూలమైన వారికి ఇస్తున్నారు ఏమో కాని అందరికి అందడములేదు. ఈ ఋణాలు తీసుకోవాలంటే 2, 3 వందలు ఖర్చు పెట్టుకొని జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్సు చుట్టూ తిరిగితే కాని తెచ్చుకొనలేని పరిస్థితులలో వుంటున్నారు. ఆదివాస సంక్షేమము గురించి చాల విమర్శగా వ్రాశారు. ఆదివాసులలో చెంచులు ఉన్నారు. వెనుకబడిన తనాన్ని పోగొట్టాలని, సోషలిజమ్ తీసుకురావాలని చెబుతున్న ఈ ప్రజాస్వామిక రాజ్యములో చెంచులకు తినడానికి కూడు లేదు. కష్టము చేసుకొందామంటే పనిలేదు. శరీరము మీద బట్టలేదు. ఇప్పటికీ చింతపండు పులుసు కలుపుకొని తింటున్నారు. వేసవి కాలములో అడవులలో దొరికే పండ్లు తింటారు. ఇప్ప పువ్వు ఉడక పెట్టుకొని తింటారు. వారి సంక్షేమము కొరకు మొన్ననూరులో ఒక కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసి కొన్ని లక్షలు తగులబెడుతున్నారు. దానిలో 50% ఆశాఖ వినియోగిస్తూ వుండవచ్చు కాని మిగిలిన 50 పర్సంట్ అధికారులు కాజేస్తున్నారు. చెంచులు పశువుల తరువాత పశువుల మాదిరి పరిగణింప బడుతున్నారు. వారి అభివృద్ధికి సంబంధించిన స్కీములను చేపట్టవలసిందిగా 13 సంవత్సరాలనుండి కలెక్టర్లకు, ప్రభుత్వానికి ఎన్నిసార్లు మొరపెట్టుకొన్నప్పటికీ వారిని కనీసం మానవులుగాకూడా గుర్తించడంలేదు. చెంచులకే తినటానికితిండి లేకపోతే వారికి ఏపనిచేసినా లంచాలు ఇవ్వలేరని వారిని పశువులకంటె హీనంగా చూస్తున్నారు. వారికి సంబంధించిన మంత్రి భీమరావుగారు అనుకొంటాను. మంత్రులందరు సిటీలలోనే తిరుగుతూ వుంటారు. అటవీజాతుల మేలుకోసం వచ్చిన భీమరావుగారు అటవీ ప్రాంతాలలో పర్యటించి మేము చెబుతున్నది నిజమా అబద్ధమా అనేది పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. అటవీజాతి పిల్లలకు న్యూట్రిషన్ ప్రోగ్రాంక్రింద తిండిఇస్తారు. అది బ్లాకులలోనే స్వాహాఅవుతున్నది. వారికి నాలుగోవంతు ఇస్తున్నారేమో, మిగిలినదంతా వారే కాజేస్తున్నారు. పాలపొడి విషయం నిన్ననే చెప్పాము. తిరిగి ఆవిషయం జోలికి పోదలచుకోలేదు. అటవీజాతి పిల్లలకు ఉచిత విద్యావసతి కలుగచేయండి, వారికి భోజనం పెట్టించండి. ఇతర మానవులమాదిరి జీవించే అర్హత వారికి వున్నదని గుర్తించండి. వారు వ్యవసాయం చేసుకొనటానికి భూమి, ఎడ్లు, ఇతరసదుపాయాలు కల్పించండి. వుండటానికి గృహవసతి ఏర్పాటు చేయండి. ఇవన్నీ చేయాలంటే అది మీ డిపార్టుమెంటువల్ల సాధ్యమవుతుందనేది కల్ల. మంత్రిగారే స్వయంగా శ్రద్ధతీసుకొని అన్ని స్కీములు సక్రమంగా అమలుజరిపేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఇవన్నీ సక్రమంగా అమలుజరుగుచున్నదీ లేనిదీ పరిశీలించటానికి అసెంబ్లి మెంబర్స్‌తో ఒక కమిటి వేయాలని ఆ కమిటికి

డిపార్టుమెంటును అజ్మాయిషి చేసేటట్లుగా అవకాశము కలుగచేయాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

Sri E. Ayyapu Reddy:—Sir, I congratulate the Minister for Social Welfare. Immediately after taking charge of the portfolio, he has impressed everybody with his transparent sincerity and dynamic approach to the problems ahead of him. A few months ago he made a statement that the government is thinking of abolishing beggary. Everyone of us felt happy about it. In fact we expected legislation to be brought in this Session itself. But for some difficulties, the legislation has been postponed. I am sure that this legislation will be introduced in the next Session. More than a decade ago from the Floor of this very House I said that if we want to pass of as a civilised society or a civilised community we must not allow the beggars to continue or live amidst us. But my voice went in wilderness. I am happy that now atleast our Minister has thought fit as an elementary duty to solve this problem. Our progress is not measured by the foreigners, by the big projects, by Nagarjunasagar or by Vizag Steel Plant or by our Universities or by our democratic institutions. They are also measured by the number of beggars who are clustering our pavements and who are pestering every pedestrian. This dehumanising sight which we come across everyday is certainly very unaesthetic, very uncultured and very unsocial. I am happy he has begun right earnestly in solving this problem. Then about ten years ago when I mooted this problem, then the question was how to finance rehabilitation of these beggars. Our beggars are of two kinds, able bodied beggars and disabled cripples. Able bodied beggars are more than 50 to 60 per cent and they have to be prohibited. Begging has to be prohibited. I am quite sure that we can make it penal for able-bodied people to beg and a punishment with imprisonment can be imposed upon them. About 50 to 60% or 70% of the beggars can be eliminated by making it penal for begging. Then with regard to the other crippled and disabled persons certainly rehabilitation process and rehabilitation experiments have to be thought of and these schemes have to be implemented. In this connection, I want to make an important suggestion as to how to finance the rehabilitation of the beggars. It is necessary to impose 10 to 20 percent levy on all our religious and charitable institutions on the gross income. Now our Hindu Religious Institutions or Charitable institutions are not spending anything for rehabilitation of the beggars. Here and there some amounts are diverted. But in the name of religion we are seeing it as an all-truism that number of people are fed to fatness and number of idle people are fed to fatness. Therefore, it is not difficult for us to bring in legislation or administratively by giving instructions whereby our religious and charitable endowments are made to contribute 10 to 20 per cent of the gross income for the rehabilitation of the beggars.

Apart from that we are also getting surplus land under the new enactment and that also can be taken advantage of for rehabilitating the beggars. If necessary municipalities can be asked to levy one paisa in a rupee as levy for rehabilitation of these beggars. But this beggar problem has to be solved and by August, 1973 there must be no beggar in Andhra Pradesh.

Then the next suggestion which I would like to make is about our ambitious programme to provide sites for landless Harijans and for socially weaker sections of the section especially those labourers who work in the farms. The present procedure that is being obtained in which we can obtain house-sites is under the Land Acquisition Act. I am telling the hon. Minister that it will be practically impossible for him to carry out the scheme under the Land Acquisition Act. First and foremost under Sec. 4 a notification has to be issued. Then an enquiry has to be made under Sec. 5 (A). Then the notification by the Government has to be passed under Sec. 6, then an enquiry has to take place. Then under Sec. 9 a notice has to be given and an award has to be passed under Sec. 11. And possession can be taken under Sec. 16 only after an award has been passed. All this procedure takes not less than one year or one and half years and during this time if any person commits a mistake in making these notifications, then the entire proceedings are being held to be null and void. We are seeing every day in the High Court number of applications, number of Writ Petitions challenging the validity of these Land Acquisition proceedings. And most of the Land Acquisition proceedings are held up like that. Therefore, it is essential for him to think of having a comprehensive enactment if he wants to fulfil the scheme of providing house-sites to all the poor and landless before 15th August, 1973. A self-contained enactment is necessary and it is not difficult for us to give him a simple enactment which will give dynamism and which will give simplicity in acquiring these sites. A first chapter can contain with regard to the acquisition schemes and dispossession and the second chapter of the proposed enactment can contain the planning with regard to the Planning providing for sanitation, providing for wells, water works and all these things. And the third chapter can contain the rights of these persons who are allotted. A small enactment which will enable him to proceed with the acqu sition of these sites is essential Therefore, it is essential for him to think of anenactment which will enable him to proceed immediately with the acquisition of these sites.

With regard to the present Housing Scheme, which are being implemented, one thing is essential. The height of the Houses which are now sought to be constructed is only 8 ft. Everybody knows that it is practically impossible for any person in rural areas to live in those houses with a height of 8 ft. Therefore, they would prefer to live in huts in summer or in the open rather than in that house which has got 8 ft height and dimension of 10 ft. to 11 ft. Therefore, it is necessary taking into consideration of our climatic conditions, to replan and re-scheme these Housing Schemes which are being implemented.

With regard to our Harijan Hostels, there has been the report of Mr Changal Reddy and I will suggest to the hon'ble Minister to make it a point whenever he visits a Town or a City only to halt at a Harijan Hostel instead of Travellers' Bunglow. That would solve most of the problems. On the spot, what exactly is going on and how many of them are really receiving benefits which were intended for them, etc. would be known.

I would like to say some thing with regard to women's Welfare. It is rather pitiable that most of us have not concentrated on solving insanitary conditions, especially in the rural areas. When I was campaigning for my election, from behind screen, I heard two Muslim women crying 'there is nobody to save us'. Then, I asked 'why are you saying that there is nobody to save you and what is the matter'. They said 'we cannot go out to answer calls of our nature. There is no latrines in our village. We have to do it only either before sun rise or after sun set'. So, I would request our Hon'ble Minister for Women's Welfare to consider the plight of hundreds and hundreds of our women who are living in our villages where there is no basic amenities. If we go to villages, we find these women suffering on account of not having the facilities for answering the elementary calls of nature. It is rather pitiable that our civilization has to be judged not by any other thing but by such fundamental things. These women have solidly voted for Mrs. Indira Gandhi who has set right the political instability of India. But there is absolutely nobody to think about them; even our ever-vigilant friends like Mr. C.V.K. Rao and Mr. N. Sreenivasul Reddy to call the attention of the Minister in regard to such weakest points ...

Sri C. V. K. Rao:—How is that we come into picture. It is your regime.. .

Sri E. Ayyapu Reddy:—It is the privilege of the hon'ble Members to show the weakest spot. I would say that this is one of the weakest spot.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అధ్యక్షా, మేము ప్రతిపక్షాలవారము మగవారి తరఫున మాట్లాడుతున్నాము. మీరు అయినా ఆడవారి తరఫున మాట్లాడండి.

Sri E. Ayyapu Reddy :—I was just saying as to how this weakest spot of the Government was escaped from your view.

Sir, I would just like to quote from Mahatma Gandhi's Autobiography "My Experiments with Truth" .....

"The Committee had to inspect the untouchables' quarters also. Only one Member of the Committee was ready to accompany me there. To the rest it was some thing preposterous to visit those quarters, still more so to inspect their latrines. But for me those quarters were an agreeable surprise. That was the first visit in my life to such a locality. The men and women there were surprised to see us. I asked them to let us inspect their latrines.

'Latrines for us;' they exclaimed in astonishment. 'We go and perform our functions out in the open. Latrines are for you big people".

So, we have to provide the basic necessity for especially these women to answer calls of nature.

Sri C. V. K. Rao:—Who is guilty party to that?

Sri E. Ayyapu Reddy: Every one of us is responsible.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఇందిరా గాంధిగారిని కూడా కోట్ చేయండి.

Sri E. Ayyapu Reddy : I will quote another para from the same book and take leave Sir. In the Chapter Penetrating the villages Mahatma Gandhi said :" It may not be out of place here to narrate an experience that I have described before now at many meetings. Bhitiharva was a small village in which there was one of our schools. I happened to visit a smaller village on its vicinity and found some of the women dressed very dirtily. So, I told my wife to ask them why they did not wash their clothes.

She spoke to them. One of the women took her into her hut and said "Look now, there is no box or cupboard here containing other clothes. The sari I am wearing is the only one I have. How am I to wash it? Tell Mahatmaji to get me another sari and I shall then promise to bathe and put on clean clothes everyday. "

With these quotations, I donot want to say anything further, Sir. Thank you.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, సోదరసభ్యులు అయ్యపురెడ్డిగారు స్త్రీల గురించి జరుగుతున్న అన్యాయాలగురించి అందులో ముఖ్యంగా గ్రామస్త్రీలు వారి ఏర్పాట్లగురించి చాలా ఆవేదనతో గాంధీగారి కొటేషన్స్ విన్పించారు. ఇప్పటికైనా భారతదేశ స్త్రీల సమస్యమీద రియాక్టు అయినందులకు అభినందిస్తున్నాను. దానికి బాధ్యులు ఎవరో చెప్పడం మరిచిపోయినారు. ఈమధ్యన మాస్ విక్టరీ లభించింది. ఇందిరాగాంధీగారు నాయకత్వంవహించిన తరువాత చాలా యిల్యూజన్స్ క్రియేట్ చేశారు. అందుకని వారిని పవరులోకి పంపించారు. కాబట్టి మాట్లాడకముగాకుండా యాక్షన్‌లోకి రావాలి. మన కృష్ణారావుగారి నోటులోగాని వుమెన్ వెల్‌ఫేర్ మంత్రిగారి నోటులోగాని చూస్తే యీ ఏస్పక్టుకు సంబంధించి ముఖ్యమయినప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి. ఇది బ్యాక్‌వర్డుక్లాసెస్‌కు సంబంధించిన డిమాండు. ముఖ్యంగా హరిజనులు, ట్రయిబల్స్ వుమెన్‌కు సంబంధించిన ఫండమెంటల్ ప్రాబ్లముమ మనం సాల్వ్ చేయాలి. లేకపోతే ప్రభుత్వం చెప్పేమాటలు గాలికబురులమాదిరిగా ఉంటాయికాని వేరేకాదు. యీ అలాట్‌మెంట్స్ చాలవు. యీ అలాట్‌మెంట్ విషయంచూస్తే చాలా వైరుధ్యంగా ఉంది. హరిజనులకు ఎన్నో స్కాలర్‌షిప్స్ ఉన్నాయి, హాస్టల్సు ఉన్నాయి వారికి ఇళ్ళ కట్టిస్తున్నాము అన్నారు. కాని యివన్ని ఎగ్జిక్యూషనులోకి వచ్చే పరిస్థితిచూస్తే ప్రభుత్వ దృక్పధం సవతితల్లి ప్రేమగా ఉంది. హరిజనులు నలుగురు జిల్లా కలక్టర్సు ఉన్నారు మన ప్రభుత్వం యీ న్యూ లుక్ వచ్చినతరువాత ఆ నలుగురు కలక్టరులను డైరక్టరేట్‌లో వేశారు. డిస్ట్రిక్టు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో ఉన్న కలక్టరులకు హరిజనులకు స్థానం ఉండాలి. హరిజనులు కలక్టరులుగా ఉంటే, యీ డిమాండుపయిన అలాట్ చేసిన ఫండ్సు న్యాయంగా ఖర్చుచేయడాని వీలుగా ఉంటుంది. మనమంత్రిగారు ఆ నలుగురు కలక్టరులను దూరంగా డైరక్టరేట్‌కు వేస్తే పబిక్ ఏమనుకుంటారో కొంచెం ఆలోచించాలి. వారికి మంచి పోస్టులు డి.యస్.లుగా వేశామని చెప్పవచ్చు. ఒక కీలకమయిన స్థానంలో ఉన్నవారని మరొకచోటికి వేయడం మంచిదికాదు.

హరిజనులు కింకమయిన కలక్టరు స్థానంలో ఉంటె వారికి అలాట్‌చేసిన ఫండ్సు సక్రమంగా వినియోగించి న్యాయంచేయగలుగుతారు. మంత్రిగారు వారికి మంచిపదవి ఇవ్వాలనవచ్చు, డైరక్టరుకు డిస్ట్రిక్టు కలక్టరుకు ఎగ్జిక్యూషనులో డిఫరెన్సు ఉంది. యీ నలుగురిని ఎందుకని మార్చాలి? ఇతరులను ఎందుకుమార్చలేదు? యీ విషయం మంత్రిగారి సమాధానంలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఓల్డేజి పెన్‌షన్ విషయం ఉంది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి హయాములో ఒకకోటి రూపాయలు యీ ఓల్డేజ్ పెన్షన్‌కు కేటాయించారు ఇది వీకర్ సెక్షన్సువారికోసము, ముసలివారికి లాభంగా ఉండడానికి అన్నారు. యీ డబ్బులో చాలాభాగం ఇప్పుడు కట్‌చేశారు. ముసలివారు కొత్తగా ప్రతిసంవత్సరము పెరుగుతారు కాని మనప్రభుత్వం యీ గ్రాంటుమాత్రం పెంచలేదు. యీ ఓల్డేజి పెన్‌షన్ గ్రాంటు పెంచడానికి సహాయ పడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చాలామంది ముసలివారు చనిపోయిఉండవచ్చుకాని కొత్తగా ముసలివారవుతారు కాబట్టి వారిని కూడా చేర్చి ఫండ్సు ఎక్కువగా కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. అన్ని సెక్షన్సు వారికి కమ్యూనిటితో సంబంధంలేకుండా ఓల్డేజి పెన్షన్సు ఇస్తూ ఎక్కువగా గ్రాంట్సు కేటాయించాలి.

తరువాత హరిజనుల హాస్టల్సు విషయం ఉంది. కౌన్సిలు వారు హాస్టల్సు కమిటీ రిపోర్టుకూడ ఇచ్చారు. మంత్రిగారు ఆ రిపోర్టు రికమెండేషన్సు పయిన ఏమి చర్యలు తీసుకోదలచారో ఏమీ వారి నోటులో చెప్పలేదు. ఒక ఇంపార్టెంటు విషయం చెప్పాలి ఇప్పుడు. గత సంవత్సరం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పోడూరు సమితి ప్రసిడెంటు ఆ హాస్టల్ విజిట్ చేసి అక్కడ స్టూడెంట్సులేరు అది ఫిక్టిషస్ హాస్టలు యీ హాస్టలకు గ్రాంట్సు ఇవ్వడానికి వీలులేదు అని తీర్మానంచేస్తే ప్రభుత్వం ఇన్‌ఫ్లుయన్సుతో హాస్టలుకు డబ్బు ఇచ్చారు. హాస్టల్సుకుకూడ రాజకీయాల ప్రభావం వలన ఫిక్టిషస్ హాస్టల్సు విషయంలో కూడ....

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— అటువంటి హాస్టల్సుకు గ్రాంట్సు ఇవ్వడాని వీలులేదు. ఎకామడేషను బాగుండాలి. అడిషినల్ గ్రాంట్సుకు తహాశీల్‌దారు బి.డి.ఒ. అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగారు అందరూ చూచి సర్టిఫై చేస్తారు. వారి రిపోర్టు పయిన గ్రాంట్సు ఇస్తారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— వీరు వచ్చిన తరువాత చెక్సు పెట్టించారు, నేను లాస్టు ఇయర్ విషయం చెబుతున్నాను. పోడూరు సమితిలో సమితి ప్రశిడెంటు ఆ హాస్టలుకు గ్రాంటు ఇవ్వడానికి వీలులేదంటె ఇచ్చారు. ఇప్పుడు ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఫిక్టిషస్ హాస్టల్సు ఉన్నాయి. పోడూరులో హాస్టలుగా దూళ్లపాక పందులపాక చూపించారు. ప్రభుత్వం గ్రాంట్సు మంజూరుచేశారు. హాస్టలలో కావలసిన సంఖ్య ఉన్నదని హెడ్ మాస్టరు, సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసరు సర్టిఫై చేయాలి. కాని వారంతా కుమ్మక్కు అయినారు.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— ఆర్.డి.వొ; తహాశీలుదారు, అసిస్టెంటు డైరెక్టరు అందరూ వీలాగ కుమ్మక్కవుతారు?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— నేను స్పెసిఫిక్ కేసెస్ చెబుతున్నాను. మీరు ఎంక్వయిరి చేయించండి కావాలంటె.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ (భువనగిరి) :— సభ్యులు మాట్లాడిన తరువాత వారి పాయింట్సు నోట్ చేసుకొని మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పవచ్చును. మధ్యలో ఇంటర్‌ఫియర్ అయి టైము వేస్టు చేస్తున్నారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— హాస్టల్సు సపరేట్మెంటు చేయాలని రిపోర్టులో సూచించారు. ఆడవారికి మగవారికి వేరే వేరేగా హాస్టల్సు కాంపౌండు ఉండాలి. ఆడవారిని మగవారిని ఒకే కాంపౌండులో ఉంచకూడదు.

తరువాత ప్రతి గ్రామములోనూ స్త్రీలకు లెట్రిన్ సదుపాయాలు ఉండాలి. గ్రామాలలో స్త్రీలకు లెట్రిన్స్ లేకపోతే ఆ గ్రామానికి గ్రాంట్సు ఇవ్వకూడదు. అటువంటి నిబంధన లేకపోతే గ్రామాలలో లెట్రిన్స్ కటరు. ప్రభుత్వం ఏ గ్రామంలో నయినా స్త్రీలకు వేరే లెట్రిన్ లేకపోతె ఆ గ్రామానికి ఎటువంటి గ్రాంటు ఇవ్వము అనె నిబంధన పెట్టకపోతే యీ ప్లాబ్లెమ్ సాల్వ్ కాదు.

ఇక హౌస్ సైట్స్ విషయం ఉంది. ఇప్పుడు యీ ఎక్విజషను ఆక్టు కేంద్ర ప్రభుత్వపు ఆక్టు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆక్టు మార్చకపోతె గ్రామాలకు హవుస్ సైట్సు రావు. భూస్వాముల లిటిగేషన్సు వలన తణుకు తాలూకాలో ముక్కామల గ్రామంలో హవుస్ సైట్స్ అప్రూవ్ అయి 20 సంవత్సరాలయినప్పటికి ఇప్పటికి వారికి హవుస్ సైట్స్ లేవు. ఈ ఆక్టు మార్చాలి. లేకపోతే ఒక ప్రత్యేకమయిన ఆక్టు మన ప్రభుత్వం తేవాలి. తరువాత యల్.ఐ.సి. వారి సహాయంతో కట్టిన ఇళ్ళ విషయం చాలాసార్లు చెప్పాము. సెమినారులో చెప్పారు. సభ్యులు విమర్శ చేస్తున్నారు, మా డిపార్టుమెంటువారు చాలా ముందుకు నడుస్తున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు. కట్టిన ఇళ్లు ఎక్కువకాలం ఉండడం లేదు. గదులు చాలా చిన్నవిగా ఉన్నాయి. గదులు కొంచెం పెద్దవి చేయాలి. పర్మనెంటువారికి పెద్దగదులతో మంచి ఇళ్లు కట్టాలి. మేము గుడ్‌స్పిరిట్‌తో చెప్పే విషయాలు ఆలోచించాలి గదులు చాలా చిన్నగా ఉంచి చాలా ఇళ్లు పడిపోయినాయి. మంత్రిగారు ఒకసారి తిరిగి యీ విషయం పునఃపరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. డెల్టా ఏరియాస్‌లో అప్‌లాండ్సు ఏరియాస్‌లో పునాది సిమెంటు వేయాలి. డెల్టా ఏరియాలో కట్టిన ఇళ్లు పడిపోతున్నాయి. ఇన్ని పరిశీలించి ఎక్కువగా నిధులు కేటాయించిగదులు కొంచెం పెద్దవిగా కట్టాలని అవి పడిపోవడానికి ఆపర్చ్యునిటి రాకుండా చూడాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

కుమారి ఎమ్. కమల (నెక్రకల్) :— అధ్యక్షా, స్త్రీ సంక్షేమ శాఖకు 56.58 లక్షలు ఇచ్చారు. దేశంలో స్త్రీలు ముందుకు వస్తే బాగుంటుందని చెబుతూ ఇంత తక్కువ డబ్బు కేటాయిస్తే ఈ శాఖ ఎట్లా నడుస్తుంది. ఏమి నడుస్తుంది ? పంచాయతీ రాజ్ ఏర్పడిన తరువాత గ్రామ సేవికలు, ముఖ్య సేవికలు కొంతమంది 11 సంవత్సరాలనుంచి పని చేస్తున్నారు. ఉద్దేశం వుంచిదే. ఈ గ్రామ సేవికలు. ఏమి చేస్తున్నారు. అక్కడ పొయ్యిలు కట్టిస్తారు. ఏమిటంటే . పొగలేని పొయ్యిలు

అంటారు. శిశు సంక్షేమ శాఖనుంచి కొంత డబ్బు పిల్లలకు మాత్రం ఇవ్వలేదని అన్నారు. స్కూల్సు ఓపెన్ చేయాలని అన్నారు. అవి 39 మాత్రమే ఉన్నాయి. మొత్తంమీద ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రతి బ్లాక్‌కు బాలవిహార్ అనేది ఒకటి, బాలవాడి అనేది ఒకటి ఉంటే బాగుంటుంది. ఒక్కొక్క బ్లాకు ఒక లక్ష జనాభాతో కూడినది. కనుక అక్కడ బాలవిహార్, బాలవాడి ఏర్పరచాలని కోరుతున్నాను. అక్కడక్కడ స్త్రీలకు కొన్ని ట్రెయినింగు సెంటర్సు అని పెట్టారు. ఈ ట్రెయినింగు సెంటర్సులో ట్రెయినింగు పొందేవారికి ఒక్కొక్కరికి 25 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. అది ఏమి సరిపోతుంది. ఒక రూపాయికి సేరు బియ్యం దొరుకుతున్నాయి. ఆ సంగతి మనకందరికి తెలుసు. కాబట్టి 25 రూపాయలకు బదులు 50 రూపాయలు వాళ్ళకు ఇవ్వాలని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. కుట్టు సెంటర్సులో ఒక్కొక్క కేంద్రంలో బట్టలు కుట్టడానికి కొంత డబ్బు కేటాయించారు. అది ఒక్క డిస్ట్రిక్టు హెడ్‌క్వార్టర్సులోనే ఉంటుంది. అలా కాకుండా ప్రతి తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సులోనూ ఉంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి ఈ డబ్బు సరిపోదు. దీనికి కనీసం రెండు కోట్ల రూపాయలైనా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. సమితులనుంచి 5%, పరిషత్‌లనుంచి 5% అని అంటున్నారు. కాని 5% రాదు, 10% రాదు. సమితులు ఇస్తే జిల్లా పరిషత్‌లు ఇవ్వవు, జిల్లా పరిషత్‌లు ఇస్తే సమితులు ఇవ్వవు. ఈ విధంగా వారు బాధపడుతున్నారు. స్త్రీలకు కొన్ని కేర్ హోమ్సు అని ఏర్పరచినారు. అవి సిటీలలో పెట్టారు. అవి సిటీలలో కాకుండా గ్రామాలలో పెట్టాలి. ఆ శిక్షణవల్ల ఇంకా వేరేవాళ్ళు కూడా మంచిగా అవడానికి వీలుంటుంది. కాని అవి సిటీలలో ఉంచితే సాయంకాలానికి సినిమాలకు పోతున్నారు. ఈ సందర్భంలో కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసి ఉంది. ఆ కేర్ సెంటరులోకి ప్రతివాళ్ళు వెళతారు. నేను రెండుసార్లు అక్కడికి వెళ్ళాను. అక్కడ ఉండేటటువంటి లేడీసు కనిపించరు. ఒక్కొక్కసారి ఉంటారు, ఒక్కొక్కసారి ఉండరు. ఈ సిటీలలో ఉంచితే ఎక్కడికో పోతారు. కనుక వారిని డిస్ట్రిక్టులలో ఉంచితే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం. తరువాత సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిమాండు చాలా బాగుంది. వెనుకబడ్డ తరగతుల, ఇతరుల పిల్లలకు చదువుకోవడానికి ఏ విధంగా సహాయం చేస్తున్నారని గత పది సంవత్సరాలనుంచి నేను చూస్తున్నాను. 25% ఉద్యోగాలలో ఇవ్వమన్నారు. కాని ఇంతవరకు ఎక్కడా ఇచ్చినట్లు లేదు. ఎక్కడ చూసినా వెనుకబడిన తరగతులు అంటున్నారు. వాళ్ళకోసం హాస్టల్సు ఓపెన్ చేసారు. కాని 3 వేల మందే హాస్టల్సులో ఉండి చదువుకొంటున్నారు. సంవత్సరానికి కనీసం 20 వేలమంది అయినా హాస్టల్సులో ఉండి చదువుకునేట్లు చూడాలని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలుపుతున్నాను. తరువాత మీరు అస్పృశ్యతా నివారణ కావాలని అన్నారు. ఇది ఎప్పుడు నివారణ అవుతుంది? నాకైతే నమ్మకం లేదు. హరిజనులకు ఊరు బయట ఇళ్లు కట్టిస్తున్నారు. ఇటువంటి సందర్భాలలో అస్పృశ్యతా నివారణ ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది. వాళ్ళకోసం మంచినీటి బావులు త్రవ్విస్తున్నారు. వాటిని హరిజన బావులు అంటున్నారు. హరిజనులు ఇతర బావుల దగ్గరకు పోయి నీళ్లు తీసుకొనడానికి కూడా అవకాశం లేకుండా పోయింది. నేను ఒక గ్రామానికి వెళ్ళినప్పుడు ఒక బావిలో నీళ్లు ఉన్నాయి

ఎండా కాలంలో. మిగిలిన బావులలో నీళ్లు లేవు. ఆ బావిలోని నీళ్లు తీసుకోవడానికి హరిజనులు వస్తే వాళ్లు తోడుకోనివ్వలేదు. ఎందుకు తోడుకోనివ్వలేదంటే — వాళ్ళ దగ్గర బీగర్ అనేవాడు ఉంటాడు. అతను నీళ్లు తోడుకోనిస్తే వాళ్లు హరిజనులలో కలిసిపోతామని అతనిని కొట్టడానికి వచ్చారు. మనం ఏవైతే ఇళ్లు హరిజనులకు, ఇతర జాతులకు కట్టి ఇస్తున్నామో అవి ఇతర జాతుల ఇళ్ళ మధ్య కట్టి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఊరు బయట హరిజన బావులు ప్రత్యేకంగా త్రవ్విస్తే మళ్ళీ మనం అస్పృశ్యత ఉన్నదని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతే గాకుండా బ్లాకులలో హరిజనుడే అని పెడుతున్నారు. అక్కడికి ఇద్దరు ఆఫీసర్లు పోతారు. వీళ్ళకు ప్రత్యేకంగా వంట చేస్తారు. వారు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నారు? ఏవో రెండు మాటలు అక్కడ మాట్లాడుతున్నారు. ఇది ఎక్కడి న్యాయం? మనం ఇది అంతా ఆలోచించాలి. మీరు హరిజన ఇళ్ళకోసం 18 వందలు రెండు వేలు ఇచ్చారు. కట్టేటటువంటి ఇళ్ళ స్థలం చాలా తక్కువ ఉంటున్నది. ఆ ఇళ్ళలో వాళ్లు ఎట్లా ఉంటున్నా ఈ విషయం సభ్యులు చెప్పారు. దాని విషయం గురించి నేను పోవడం లేదు. నేను ఒక లంబాడి తండకు పోయి చూసినాను. అక్కడ 10 అడుగులు వెడల్పు 10 అడుగులు పొడవుతో ఉన్నటువంటి ఇంటిలో నలుగురు సంసారం చేస్తున్నారు. అప్పుడు మీరు ఏలా ఈ ఇళ్ళలో ఉంటున్నారని అడిగాను వాళ్లు ఏమి చేయమంటారు మాకు ఏమీ లేదని చెప్పారు. దీనికి సెంట్రలు గవర్నమెంటు ఎయిడ్ ఇచ్చారు. డబ్బు మాత్రం చాలా ఉంది. కాని ఎవరికి ఇస్తున్నారు అనే విషయం తెలియదు. తరువాత పాఠశాలలను గురించి చెప్పారు. గిరిజనుల గురించి ఎక్కడా ప్రయిమరీ స్కూల్సు లేవు. ఎవరికి ఈ డబ్బు ఉపయోగిస్తున్నారు అనే విషయం తెలియదు. ఈ డబ్బు ఎవరు తీసుకొంటున్నారు. ఎవరికి అందజేస్తున్నారు ఎట్లా ఉపయోగపడుతున్నాయి. రోడ్డు వేసామన్నారు. ఎక్కడ వేసారు. ఈ డబ్బుతో రోడ్డు వేసినవి నేను చూడలేదు. ఈ డబ్బుతో బావులు త్రవ్వించినవి. నేను చూడలేదు మా జిల్లాలో అయితే గిరిజనుల కోసం వేసినటువంటివి కాని హరిజనుల కోసం వేసినటువంటివి కాని నాకు కనిపించలేదు. ఈ రోజు క్రిష్టియన్సును దీనిలో ఇన్‌క్లూడ్ చేశారు. వారిని గురించి కొంత ఫండు ఫారిన్‌నుంచి వస్తుంది. ఇక్కడ కన్‌వర్ట్ క్రిష్టియన్సు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు అనేక విధాలుగా లాభాలు పొందారు. మళ్లీ వీళ్లను తీసుకొని వచ్చి ఇందులో జాయింటు చేసారు. వీళ్ళను జాయింటు చేసినప్పుడు వాళ్ళకు లాభాలు దొరకకుండా పోతున్నాయి. కాబట్టి వాళ్ళను ఇందులోనుంచి తీసివేయాలని నా మనవి. మనకు 360 కోట్ల రూపాయలు జనరల్ బడ్జెట్‌లో ఉన్నాయి. అందులో 2% బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు కేటాయిస్తే వారికి అన్ని విధాలా సౌకర్యం కల్పించడానికి వీలు అవుతుంది. వారికి ఒక కమిషన్ నియమిస్తున్నారు కాబట్టి ఆ కమిషన్‌ను తొందరలో ఏర్పాటు చేసి బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు చేయవలసినటువంటివి చేసి వాళ్లకు ఇండస్ట్రీసుకూడా డెవలప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత చేతి వృత్తులు పైకి తీసుకొని రావాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Sri Syed Hasan:—Mr. Speaker:—In connection with Tribal Welfare, a foreniger Mr. Hemend Dwarf was called to Hyderabad

and he visited Osmania University also. He formulated some of the best schemes for tribal welfare, in cities of Warangal and Hyderabad. He tried to implement those schemes in Hyderabad. I am surprised that after a lapse of 15 to 16 years, nothing tangible has been done in this regard. The condition of the tribals is deteriorating and has become worse. No social or economic upliftment is visible, and no educational arrangments have been made satisfactorily for these tribal people. They still live a primitive life. I wonder what the Co-operatives, like the Girijans Co-operatives are doing. I would request rhe Hon'be Minister to lay on the Table of the House, the details of the working of this Corporation, and what are its assets and liabilities; and the progress it has made.

It is said they work on forest and the yield of forest is their main income. Very high rates are prevailing in the market, but the purchases from these people are made at a very low rate. The budget meant for their welfare, is mostly spent on officials and the office establishment. The only direction in which the advancement has been said is probably the dances. Special performances are arranged on Republic and Independence Days. I do not know whether this credit for the performances, which are in a topless and stripteass manner, should go to the Director, Minister or the Government. These performances compare quite good, rather sometimes surpass. to the ones in foreign Hotels and Clubs. I fail to understand what should be the purpose to prepare hese poor people, in the name of 'traibal welfare', to dance in a topless and strip-tease-manner, before a privileged few. Is this the way to bring nearer the dream of welfare. It is an important question, which requires the particular attention of Hon'ble Minister.

Unfortunally, the word 'backwardness' still eludes definition. In all civilized countries the stress is on economic and social conditions and thus backwardness is taken into account. It is not only that person who belongs to Scheduled Caste or Scheduled Tribe, that he snould be called a 'Backward'. On the other hnd some of the Brahmins, though not included in the 'backward class', may be poor. Most of the Muslims are backward, and same is the case with Christians. In Old Hyderabad City, we see, Muslims, Christians and other communities live side by side; but they have to live in hutments. They are backward. But the benefit goes only in the name of Harijans. Are these people who are economically poor not backward? Are we creating a Socialist Society, I very much wonder! The word 'backward' is used only for a born Harijan. But in several cases, many of the Harijans are well off; and they cannot be included as backward class. It is time that we give a clear-cut definition of the term, 'backward people'.

I have visited foreign countries, especially Germany. There I visited certain hostels, without any prior intimation rather a surprise visit. I have seen very good arrangements for the inmates. But our Minister will have to visit the Hostels for the Backward people, and find out for himself the appalling conditions obtaining in these hostels. But I would suggest that the visits must not be pre-arranged but

surprise visits. Otherwise, the Director and the other offices get alert and give a face-lift, which would be deceptive. In some hostels the number of Harijans is so huge that the accommodation will not be sufficient. In such cases the number may be reduced and other accommodation made available. We may never be able to solve the problems of down trodden unless we have sincere people, and people belonging to backward classes are included in the ministry in large number. I am sure the Minister who holds this portfolio, is not that reckless as other Ministers. Therefore he should take more interest, and see that malpractices and corruption are weeded out from the administration which he controls. We raise the slogan of socialism and upliftment, but the actual problems of downtrodden are not solved. I have noticed, that at times of need, police does not go to help them, but to uproot them when a landlord so desires.

Recently, I had a personal experience, which led to my arrest. What was my fault ? I had gone there to ask the police to stop the forcible eviction of the poor and downt rodden. I intervened in the matter and the result was my 'arrest'. And we still say we are proceeding towards the goal of socialism.

So, if we are really interested to uplift the downtrodden and help them, then things should be done in a proper way. The Minister must have a better control and check over his officers, and things should not be left to them. It is not wise that the things fed by officers should be given vent in the House. without checking the veracity or otherwise of the things.

The horrible 'tamasha' of topless and strip-tease dances by Lambadis and other poor people should be stopped. It is not a matter of price for the Director or for the Society to make these downtrodden people dance and to witness the 'show'. But unfortunately, this is the way we are proceeding in the direction of socialism. of which so much publicity is made.

I hope, sir, very much that these suggestions will be given ear to by our Hon'ble Minister and see that they are sympathetically considered and practised. Thank you

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—అధ్యక్షా, దీనిపై ట్రెజరీ బెంచీలనుంచి కూడా మాట్లాడేవారు ఎక్కువమంది ఉన్నారు. మీరు అపోజిషనువారికి ఒకరికి, ప్రభుత్వం పక్షంవారికి ఒకరికి—ఇట్లా అవకాశం ఇస్తున్నారు. ఇక్కడి ట్రెజరీబెంచెస్ మెంబర్స్ సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి—ఆ స్ట్రెంగ్తునుబట్టి ప్రపోర్షనేట్‌గా, ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులకు, ప్రతిపక్ష సభ్యులకు—మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వండి. ట్రెజరీ బెంచెస్‌నుంచి ముగ్గురికి అపోజిషన్ తరఫున ఒకరికి యీ రేష్యోలో ఇవ్వండి.

Mr. Deputy Speaker :—It was agreed in the Business Advisory Committee that as far as possible opposition should be given weightage in this matter. It is the decision of the B.A.C. that I am adhering to.

Sri Konda Lakshman Bapuji :—But there should be no over-weightage.

Mr. Deputy Speaker:—That is the proportion that we have agreed to at the B.A.C., to call one from the Opposition and one from the Government side.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో కూర్చుని ఒకరికి యీ వైపునుంచి ఒకరి ఆ వైపునుంచి—యీ విధంగా మాట్లాడటానికి అవకాశం యివ్వాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. మంత్రిగారు ట్రెజరీబెంచీ నుంచే మాట్లాడతారు. వారు రిప్లయికి గంట టైమ్ తీసుకొంటారు. అవన్నీ కలుపుకొనే అపోజిషన్‌కు అంత టైమ్ ఇవ్వాలని అనుకొన్నారు. ప్రభుత్వపక్షంనుంచికూడ సభ్యులు విమర్శ చేస్తున్నారు కాబట్టి వారికికూడ మాట్లాడే అవకాశం—ఆ రకంగా ఇవ్వాలని అనుకొనటం జరిగింది.

శ్రీమతి వి. మంకమ్మ (సికింద్రాబాద్):—అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్‌ఫేర్ మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తున్నాను నాది సికింద్రాబాద్ కంటోన్‌మెంట్ నియోజకవర్గం. అది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతము. ఆ ఏరియాలో ఉన్న ప్రజలు చాలా పేద ప్రజలు; ఇండ్లులేనివారు మొన్న జులై 2 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారు 550 కుటుంబాలకు భూమి పట్టాలు ఇచ్చారు. కాని వారికి డబ్బు యివ్వలేదు వెంటనే ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ కొన్ని వేల ప్రజలు యిండ్లు లేనివారు వున్నారు. ఆ ఏరియాలో పట్టాభూములు, గవర్నమెంటు భూములు ఎక్కువ వున్నవి. మన ప్రభుత్వంవారు ఆ భూమిని పేద ప్రజలకు ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ప్రజలలో అన్‌ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రాబ్లమ్ వుంది. అక్కడ నిరుద్యోగులు చాలామంది వున్నారు. వారందరికి వుద్యోగాలు కల్పించటానికి సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఫండ్ నుంచి అక్కడ ఏవైనా యిండస్ట్రీస్ పెట్టటానికి ప్రయత్నం చేయాలనికోరుతున్నాను. అక్కడ స్త్రీలు ఎంతోమంది పనులులేనివారు వున్నారు. అక్కడ వారికొరకు సూయింగ్ సెంటర్స్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. మాకు అక్కడ సూయింగ్ సెంటర్స్ లేవు. అవి ఎక్కువ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. నా కాన్‌స్టిట్యుయన్సీ మూడు భాగాలుగా ఉంది. ఒకటికంటోన్మెంటుఏరియా, రెండు—అర్బన్ ఏరియా, మూడు రూరల్ ఏరియా. అర్బన్ ఏరియాలో ఉన్నవారికి—వుద్యోగాలు చేసుకొనేవారికి—ఇండ్లులేక, 30 రూ. లు కిరాయి యిచ్చి కిరాయి యింట్లో వుంటున్నారు. వారు కిరాయి కట్టుకోలేక బాధపడుతున్నారు. హౌసింగుబోర్డు ద్వారా వారికి ఇండ్లు కట్టించి యివ్వాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ నీటికొరత ఎక్కువగా వుంది. అక్కడ పెద్ద కాలవ వుంది. లక్ష్మీనగర్ ముందు పెద్ద కాలవ, వెనుక పెద్ద కాలవ వుంది. అవి బాగుచేయాలి. పెద్ద పెద్ద వర్షాలు వచ్చినప్పుడు గుడిసెలు కొట్టుకు పోతున్నాయి. షెడ్యూల్డుకులాల, షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్స్ అభివృద్ధికి ఈ డిమాండులో కేటాయించిన డబ్బు సరిపోదు. 1,800 రు.లు లోన్ ఇచ్చి 50 గజాలలోపల ఒక గది ఒక కిచన్‌తో ఇండ్లు కట్టించి ఇస్తామన్నారు. కనీసం 100 గజాలైనా షెడ్యూల్డు కాస్టువారికి స్థలం ఇచ్చి—రెండు రూమ్సు, ఒక కిచన్‌తో ఇండ్లు కట్టించి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కాబట్టి 1,800 రు. లు లోన్ సరిపోదు. కనీసం 3,000 రూ. లు అయినా లోన్ యిచ్చి—500 రూ. లు కంటే అదనంగా సహాయం చెయ్యాలని కోరుతూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రిగారు ఈ శాఖ చేపట్టినప్పటినుంచి వారు చూపించే ఉత్సాహం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి హరిజనులకు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి, గిరిజనులకు ఒక విధమైనటువంటి ఉత్సాహాన్ని, ఆనందాన్ని కలుగజేస్తున్నవి. వారు రాగానే ఒక సెమినార్ పెట్టి ఏవిధంగా చేస్తే బాగుంటుందో పలువురి పెద్దల యొక్క అభిప్రాయం తీసుకొని ఆ విధంగా చేయాలని వారు తలపెట్టటం చాలా సంతోషదాయకమైన విషయము. బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ జి. ఓ. ఎంప్లాయిమెంట్ విషయంలో ఎఫెక్టివ్‌గా ఇంప్లిమెంటు జరగటంలేదు అంటున్నారు. టెంపరరీ అపాయింట్‌మెంట్స్ విషయంలో కొంతవరకు అమలు జరుగుతున్నది. చాలాచోట్ల ఎంప్లాయిమెంట్ చేస్తున్నారు. రాయశక్తులా ఈ జి. ఓ. ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నామన్నది—ఆ నమ్మకం బాక్‌వర్డ్‌క్లాసెస్ వారికో కలుగజేయాలి. హవుస్ సైట్స్ విషయంలో— 30, 40 సం. ల నుంచి పోరంబోకులలో వున్నటువంటి హరిజనులు, బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్‌వారు ఆ భూమికి పట్టాలు యివ్వమని అడిగినప్పుడు ఇంతవరకు పట్టాలు రానటువంటి విషయాలు అనేకం ఉన్నవి. దానికి కారణం రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో వున్న లేతర్జి అని చెప్పక తప్పదు. దీనికి మూడు నెలలలోపల అని ఒక గడువుపెట్టి పెండింగులో ఉన్న అప్లికేషన్సు అన్నీ డిస్‌పోజ్ ఆఫ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. హౌసింగుస్కీము విషయంలో ప్రభుత్వం ఎల్. ఐ. సి. నుంచి ఒక స్కీము—వారు ఏర్పాటుచేసిన స్కీము—తీసుకువచ్చి ఇంట్రడ్యూస్ చేశారు. వారు ఏర్పాటుచేసిన డిసైన్ మన స్టేటులోవున్న అన్ని ప్రాంతాలకు అనుకూలంగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు డెల్టా ఏరియాలో సాయిల్‌కండిషన్ ఒక రకంగా వుంటుంది. రాయలసీమలో ఇంకొక రకంగా వుంటుంది. ఒకచోట రాకీసాయిల్ వుంటుంది. ఒకచోట రేగడిభూమి వుంటుంది. కాబట్టి ఫౌండేషన్‌కు ఒకచోట ఎక్కువ ఖర్చవు తుంది. ఒకచోట తక్కువ ఖర్చవుతుంది. కాబట్టి ఒక హవుస్ కొరకు మనం ఇచ్చే 1,800 రు ల లోన్ సక్రమంగా సరిపోదు. దానిని 2.500 రు. లకు హెచ్చించినట్లయితే కొంత బలంగా ఉండే ఇళ్ళు నిర్మించుకొనే అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే 1800 రు. లతో ఫౌండేషన్ లోపంగా ఇళ్లు నిర్మిస్తే—అవి ఖచ్చితంగా 20 సం. లు నిలుస్తాయని అనుకోటానికి అవకాశం లేదు. ఆ ఇళ్లకు 30 సం సం. ల ఫిట్‌నెస్ సర్టిఫికెట్ ఇవ్వాలంటే—ఇంజనీర్స్ అసోసియేషన్ వారు—ఆ ఇళ్లు 30 సం.లు ఉంటాయనేనమ్మకంలేదని—రిజల్యూషన్ పాస్ చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. కాబట్టి ఆ హవుసెస్ కన్‌స్ట్రక్షన్—2,500 రు లకు పెంచటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మనకు కావలసినది క్వాంటిటీకాదు. మనకు 55 వేలు ఇండ్లు కావాలి అన్నదాంతోపాటు ఆ ఇండ్ల క్వాలిటీ కూడ చూడాలి. వారు సాంఘికంగా వెనుకబడిఉన్నారు. అవి మనం అనుకొన్నప్పుడు—వారికి ఒక గది ఒక కిచెన్‌తో ఇండ్లు నిర్మించి ఇస్తే—ఒక్కగదిలో భార్యాభర్త, పిల్లలు ఎట్లా ఉండగలరు? ఇదివరకు గుడిసెలో ఉన్నారు కదా, ఇపుడు ఇండ్లు కట్టించి ఇస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. వారు సాంఘికంగా అభివృద్ధి చెందాలి. పేరెంట్స్‌కు బిడ్డలకు మధ్య ప్రయివసీ లేకుండా

ఉండటం హాస్యాస్పదంగా ఉంటుంది. వారి మానసిక ప్రవృత్తి మార్చాలంటే కనీసం వారికి రెండు గదులు ఉండేటట్లు ఇండ్లు నిర్మించి ఇవ్వటం అవసరం.

హాస్టల్స్ విషయంలో కరప్షన్ చాల హెచ్చుగా ఉన్నదని అనేకమంది సభ్యులు చెప్పారు. అనేకమైన బోగస్ హాస్టల్స్ కాకుండా హాస్టల్స్‌లో ఉండే వారి రాంగ్ నంబర్ యిచ్చి డబ్బు డ్రా చేయడం జరుగుతున్నది. సోషలిస్టిక్ పాట్రన్ ఆఫ్ సొసైటీలో దళారీలను తప్పించాలి అనుకొన్నప్పుడు ఈ మధ్యదళారీలకు ఎందుకు యివ్వాలి? తూర్పు గోదావరి జిల్లా అమలాపురం తాలూకాలో ఒక్కొక్క హాస్టల్ మేనేజర్ 30, 40 వేల రూపాయల ఖరీదైన యిల్లు కట్టుకొని ఉన్నారు. హాస్టల్ రన్ చేస్తూ సోషల్ సర్వీస్ చేస్తున్నామని చెప్పే వ్యక్తులు 30, 40 వేల రూపాయల యిళ్లు కట్టుకొని వారు జీవించగలుగుతున్నారని అంటే వారికి యిన్‌కం ఎక్కడనుంచి వస్తున్నది? పేద పిల్లలకు మనం యిచ్చే డబ్బులో వారి నోరు కొట్టి వీరు ధనవంతులు అవుతున్నారు. ఈ యింటర్‌మీడియరీస్ నందరిని తప్పించి యివన్నీ గవర్నమెంట్ టేకప్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పంక సత్యనారాయణగారు చెప్పారు. కొన్ని బోగస్ హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. స్పెసిఫిక్ యిన్‌స్టెన్‌సెస్ కోట్ చేసినప్పటికి వాటిమీద సరైన చర్య తీసుకోవడంలో శ్రద్ధ లేదని అంటున్నారు. అది నిజమే అని మనవి చేస్తున్నాను. యాలిగేషన్ ప్రతి పక్షంనుంచి రానివ్వండి, స్వపక్షంనుంచి రానివ్వండి ఎవరైనప్పటికి అసెంబ్లీకి వచ్చిన సభ్యులు అందరు సమాన హోదా కలిగిన వ్యక్తులు కాబట్టి వారు చెప్పిన ప్రతిపాదనలకు యింపార్టెన్స్ యిచ్చి ఎంక్వయిరీ చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. లాస్టు అసెంబ్లీలో పాలకొల్లు పట్టణంలో బోగస్ హాస్టల్ ఉన్నదని అక్కడ స్థానిక శాసన సభ్యుడు కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యుడు సత్యనారాయణరాజుగారు కంప్లయింట్ యిస్తే దానిని విచారణ చేసి అంతా హష్‌ప్ చేసి అదేమి లేదని చెప్పారు. ఇందిరాగాంధి హాస్టల్ అని పేరు పెట్టి ప్రజలను మోసం చేసి డబ్బు చేసిన విషయం వారికి తెలిసినదే అయినప్పటికి ప్రభుత్వం దానిని సరిగా డిటెక్ట్ చేయకుండా ఉండడం జరిగింది. మంత్రిగారు యిటువంటి బోగస్ హాస్టల్స్ గురించి ఏమి యిన్‌ఫర్మేషన్ వచ్చినప్పటికి కూడ యిన్‌కాగ్నిటో వెళ్ళి మీరు యిన్‌స్పెక్టు చేయండి. మీరు వస్తున్నామని ప్యూచర్ ప్రొగ్రామ్ యిచ్చినట్లయితే వారు వారు మేకప్ చేసి విండో డ్రెసింగ్ చేసి చూపిస్తారు. కాబట్టి యిన్‌కాగ్నిటో వెళ్ళి చెక్ చేసి యిరాడికేట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. బెగ్గర్స్ గురించి అయ్యపురెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం వాస్తవం. బెగ్గర్ హోమ్స్‌ను రన్ చేయడానికి కావలసిన ఫండ్–రాష్ట్రంలో పెద్ద పెద్ద దేవాలయాల నుంచి కొంత పర్సెంటేజ్ తీసుకొని కాలేజెస్‌కు, అదర్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌కు యిస్తున్నారు. అట్లాగే బెగ్గర్ యిన్‌స్టిట్యూషన్స్‌కు కూడ యిచ్చినట్లయితే మన సమాజంలో దురదృష్టవంతులను పైకి తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. బెగ్గర్స్‌లో యింకో ప్రాబ్లెమ్ యున్నది. కొన్ని ప్రొఫెషనల్ కాస్ట్సు ఉన్నాయి. జంగాలు, గంగిరెద్దు, నొమాడిక్ ట్రైబ్స్ వారు. వారు ఎంత ఆరోగ్యవంతులు అయినప్పటికి అడుక్కోడానికే సిద్ధపడతారు గాని కష్టపడి పని చేయడానికి సిద్ధపడడు. అటువంటి వారందరికి కూడ మనం ఏదో ఒక వృత్తిలో శిక్షణ

యిచ్చి వారు ఈ వృత్తిని వదలిపెట్టేటట్లుగా చేయాలని మనవిచేస్తూ మంత్రిగారు చూపించిన శ్రద్ధాసక్తులకు మరొకసారి వారిని అభినందిస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ పద్దుల క్రింద తెలంగాణకు కొన్ని పద్దులలో చాల అన్యాయం జరిగింది. గత సంవత్సరం ఎకనమిక్ అప్‌లిఫ్టు స్కీమ్స్‌లో తెలంగాణకు 25 లక్షలు యిస్తే ఈ సంవత్సరం 19 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. అట్లాగే హరిజన హౌసింగ్ స్కీమ్ అనండి, హరిజన కార్యక్రమాలు అనండి, వాటి అన్నిటిలో కూడ పాప్యులేషన్ బేసిస్ మీద చూస్తే కేటాయింపులు అట్లా జరగడంలేదు. ఇదివరకు కూడ ఈ హౌసింగ్ విషయంలో మంత్రిగారితో మనవిచేయడం జరిగింది. ఈ సారి అయినా హరిజన హౌసింగ్ స్కీమ్ అనండి, ఎకానమిక్ అప్‌లిఫ్టు స్కీమ్స్ అనండి వాటిలో మళ్ళీ అన్యాయం జరగకుండా చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేర్ స్కూల్ బిల్డింగ్ కన్‌స్ట్రక్షన్‌లో కూడ గత సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో మూడు లక్షలు పెట్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం ఒక నయాపైస కూడ వాటికి కేటాయించకుండా మంత్రిగారు ఏమి ఆలోచిస్తున్నారో తెలియడంలేదు. చాల అవసరమైన కార్యక్రమం. సోషల్ వెల్ఫేర్ స్కూల్ బిల్డింగ్స్‌కు ఈ సారి మళ్ళీ కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే బాక్‌వర్డు క్లాస్ జి.ఓ. కులాల ప్రాతిపదికగా మనం తీసుకొన్నాము. ప్రొఫెషనల్, వొకేషనల్, ఆ వృత్తులబట్టి మనం ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. ముస్లిమ్స్‌లో నైట్ సాయిల్ కారీ చేసేవారిని బాక్‌వర్డు లేకపోతే షెడ్యూల్ క్లాస్టు కన్న యింకా ఎక్కువగా చూపవలసి వస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందిరాగాంధిగారు 15 అగస్టు నాటికి నైట్ సాయిల్ కారీ చేసే వారి వృత్తి పూర్తిగా తీసివేస్తాను అని చెప్పినట్లు ప్రెస్‌లో వచ్చినది. అదే సత్యం అయితే మీ పార్టీ దానికొరకు ఏమి ఆలోచిస్తున్నది ? 15 అగస్టు లోగా ఇందిరాగాంధి చెప్పినట్లు మన స్టేట్‌లో నైట్ సాయిల్ కారీ చేసే వృత్తి నిర్మూలిస్తారా ? పూర్తిగా నిర్మూలన చేయలేకపోయినా వారు లోడ్ చేయడానికి బండ్లను సప్లయి చేస్తే బాగా ఉంటుంది. అది ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. లెప్రసి తక్కువ జాతివారికి, హరిజనులు, గిరిజనులు, బాగా వెనకబడిన జాతివారికే లెప్రసి 99 పర్సెంట్ ఉంటున్నవి. ఆ రిపోర్టు తెప్పించుకొని చూస్తే బాగా ఉంటుంది. లెప్రసి హోమ్స్ ప్రతి తాలూకాలో పెట్టండి. బజారులో చూస్తూ ఉంటారు. మీ కారు ఎక్కడ ఆగినా 10 మంది లెప్పర్స్ పైసల కొరకు వస్తూ ఉంటారు. అది కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్, యితర డిపార్టుమెంట్స్‌లో హరిజన కార్యక్రమం, గిరిజన కార్యక్రమం, బాక్‌వర్డు క్లాస్ కార్యక్రమం జరుగుతున్నదా లేదా ? పర్సెంటేజ్ కేటాయిస్తున్నారు. కాని వాస్తవంగా అది జరగడం లేదు. దానికి కారణాలు ఏమిటి ? ప్రతి డిపార్టుమెంట్‌లో బాక్‌వర్డు క్లాస్ సెల్స్ వస్తేనే గాని యిటువంటి కార్యక్రమం క్షుణ్ణంగా జరగదు. దానిమీద నిగరాని, అజమాయిషి ఎక్కువ ఉండాలని మనవిచేస్తున్నాను. రెవెన్యూ బడ్జెట్‌లో 12 లక్షల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమి పంచాము బాక్‌వర్డు క్లాస్, హరిజన్స్‌కు అన్నారు. ఆ 12 లక్షల ఎకరాల భూమి ఎట్లా సేద్యం చేస్తారు ? వారికి ఆర్థికంగా ఏమి వనరులు కేటాయించారు.

అందుకని సోషల్ వెల్ఫేర్ బడ్జెట్ పద్దులు చేసేటప్పుడు దయచేసి 12 లక్షల ఎకరాల భూమి విషయం ఆలోచించమని మనవిచేస్తున్నాను. 12 లక్షల ఎకరాల భూమికి ఎంత ఖర్చు పెడితే దున్నడం అవుతుంది. ఎన్ని ఎడ్లు కావాలి? ఎకనామిక్ అప్లిఫ్టులో గతసారికన్న తక్కువ చేశారు. ఎకనామిక్ అప్లిఫ్టులో ఎడ్లు పెట్టారు, నాగళ్లు పెట్టారు. 12 లక్షల ఎకరాలు దున్నాలంటే ఎన్ని నాగళ్లు కావాలి? ఎన్ని ఎడ్లు కావాలి దానిని ఎకౌంట్‌లో చూసుకోకుండా సోషల్ వెల్ఫేర్ బడ్జెట్ తయారు చేయడం చాల శోచనీయమైన విషయం. ఇప్పటికైనా బడ్జెట్‌లో వారికి 12 లక్షల ఎకరాలు దున్నడానికి కావలసిన సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేసుకుంటున్నాను. హాస్టల్స్ విషయం చూస్తే చాల శోచనీయంగా యున్నది. గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్‌లో నంబర్ ఆఫ్ బోర్డర్స్ – 9,466. ప్రైవేట్ హాస్టల్స్‌లో – 25,886. ఈ డిస్పారిటి ఎందుకు వచ్చినది? సభ్యులు సత్యనారాయణరావుగారు చెప్పినది వాస్తవమే అనుకుంటాను. ప్రైవేట్ హాస్టల్స్ అన్నీ వేరే కార్యక్రమాలకు వినియోగించుకుంటున్నారని అనుకోవడంలో పొరపాటు ఏమి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా మన అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ వచ్చినప్పటినుంచి పంచాయితీ రాజ్యంలో ట్రైబల్ పంచాయితీ సమితి అని ఒకటి పెట్టుకున్నాం. ఎక్కడయితే ట్రైబల్ పాప్యులేషన్ ఎక్కువ వుందో అక్కడ పెట్టాము. అదే విధంగా ఎక్కడయితే హరిజనుల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంటుందో అక్కడ హరిజన పంచాయితీ సమితి పెట్టడంలో నష్టమేమిటి? అని నేను మంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. పంచాయితీ సమితిలో ఎంత పోటాపోటీ వుంటుందో మీకు తెలుసు. అది ఎంతో వ్యయంతో కూడిన పని. బాగా డబ్బు వున్నవారే పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షులు అయ్యే అవకాశం ఉంది. అందుచేత, హరిజనుడు ఎక్కడయినా పంచాయితీ సమితి అధ్యక్షుడయినాడా? అంటే కాలేదు. కారణాలు తమకు తెలుసు. అందువలన, హరిజనుల పాప్యులేషన్ ఎక్కడయితే ఎక్కువగా ఉంటుందో అక్కడ హరిజన పంచాయితీ సమితి క్రియేట్ చేయాలని మనవిజేస్తున్నాను. అలాగే నైట్ సాయిల్ తీసుకుపోయే వారి విషయం కూడా ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి డి. భానుతిలకం (క్రొత్తపేట) :– అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ తీర్మానాన్ని నేను మనస్ఫూర్తిగా ఆమోదిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, యీ భిక్షుకగృహాల విషయంలో, సాంఘిక సంక్షేమ పథకాల విషయంలో ప్రభుత్వం చూపిన శ్రద్ధాసక్తులు ప్రశంసనీయమైనవి. ఈ భిక్షుక వృత్తిని నిర్మూలించి, వారికి తగినఉపాధి కల్పించినప్పుడే భారతదేశం నాగరికదేశం అనిపించుకుంటుంది. కనుక, యీ పథకాన్ని వెంటనే అమలుజరుపవలసినదిగా నేను ప్రభుత్వానికి మనవి జేయుచున్నాను. తరువాత, మనదేశంలో అనేకమంది పండితులు, కవులు వున్నారు. పూర్వం మహారాజులు వారిని పోషించేవారు. ఈనాడు మహారాజులకాలం పోయింది గనుక, యీ ప్రజాస్వామ్యంలో మనమే వారిబాధ్యత స్వీకరించవలసియున్నది. కనుక ప్రభుత్వం ఆలోచించి, వెనుకబడిన తరగతులతోబాటుగా వీరుకూడా వెనుకబడినవారేనని గ్రహించి, వారికికూడా గృహనిర్మాణ పథకాలను ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వానికి నేను మనవిజేయుచున్నాను. ఈ తీర్మానాన్ని మనస్ఫూర్తిగా ఆమోదిస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ వి. చక్రధరరావు (నిజాంబాద్) :—అధ్యక్షా, ఈ రోజున 3 శాఖలకు సంబంధించిన బడ్జెట్ మనముందు వున్నది. దీనికి దాదాపు 15½ కోట్ల రూపాయల అంచనాఉంది. ఇందులో మొదటిది- స్త్రీ సంక్షేమశాఖ. నేను చూసినంతవరకు యీ సంస్థ ఎటువంటిబాధ్యత, అభివృద్ధి లేనిసంస్థ. మంత్రిగారు సమర్పించిన నివేదికనుచూస్తే అది ఎప్పటిమాదిరిగానే ఉంది. ఈ సంవత్సరం ఎటువంటి కొత్త విషయాలు తీసుకోబోతున్నారు ? అంటే అందులో ఏమీ ఆశాజనకంగాలేదు. వారే స్వయంగా చెప్పాలి. ఇందులో నేను కొన్నిసూచనలు వారికి యివ్వబోతున్నాను. ముఖ్యంగా శిశు సంరక్షణ అనేది- ఎక్కడెక్కడయితే పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీస్ వున్నాయో ముఖ్యంగా బీడీ ఫ్యాక్టరీస్, మొదలయిన ఫ్యాక్టరీస్ వున్నచోట్ల వీటినిఏర్పాటు చేయాలి; వారు యిచ్చిన నివేదికలో చూస్తే-5 మాసాలవరకు శిశు సంరక్షణ అనేది అటువంటివారికి మేము వసతికలిగిస్తున్నాం- కార్ఖానాలలో పనిచేసేవారికి; ఆ శిశువులకు భోజనం, పాలు సదుపాయం చేస్తున్నాం అన్నారు. మనసాంప్రదాయం ప్రకారంగా 6 మాసాల తరువాతే ఉగ్గు అని పడతారు. ఈ 5 మాసాల శిశువులకు ఎటువంటి భోజనసదుపాయాలు వీరుచేస్తున్నారో అది ఆలోచించవలసిన విషయం, రెండవది- వీరు చాలా వెనుకబడినవారు, విలంతువులు, ఎటువంటి సహాయమూలేనివారు, వీరిగురించి, వీరుఏదయినా వృత్తి చేపట్టేందుకు యిటువంటి సంస్థలు కల్పించి, వారికి తగినవృత్తి నేర్చుకునేందుకు కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేసి సదవకాశాలు కల్పించాలని మనవిజేస్తున్నాను.

తరువాత, షెడ్యూల్డుతెగలు, షెడ్యూల్డుకులాలు యితర వెనుకబడిన తరగతులు అన్నారు. ఈ రోజున ఎకనమికల్లీ బ్యాక్‌వర్డు ఎంతమంది వున్నారో- వారికిమాత్రం ప్రభుత్వం యీనాడు ఎటువంటి సహాయమూ చేయడంలేదు. ఈ డిపార్టుమెంటు ముఖ్యంగా ఎకనమికల్లీ బ్యాక్‌వర్డు అయినవారినికూడా గుర్తించాలి. ఒక విషయం ట్రైబల్ వెల్‌ఫేర్ మంత్రిగారు చెప్పాలి—ఆంధ్రప్రాంతంలో వుండే లంబాడీవారికి సంబంధించి వేరేచట్టం ఏదయినావుందా; వారికి వేరేసదుపాయాలు చేయాలనేమైనా వుందా ? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతంలో నున్న లంబాడీవారికి యీ రోజున ఏ అవకాశాలయితే, ఏ సదుపాయాలయితే కలుగుతున్నవో అవి తెలంగాణా ప్రాంతములోని లంబాడీవారికి కలగడంలేదని నేను మనవిజేస్తున్నాను. అక్కడివారిని, యిక్కడివారిని వేరువేరువిధాలుగా ఎందుకుచూస్తున్నారో మంత్రిగారు చెప్పవలసివుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసినది అంటున్నారు; ఇందులో వీరి అభివృద్ధినిమిత్తం అమలుజరిపేందుకు ఎంతవున్నదనేదికూడా చూడాలి. త్వరగా నిర్ణయం తీసుకుని, ఆ అవకాశాలు యిక్కడ తెలంగాణా ప్రాంతములోనున్న లంబాడీలకుకూడా కలగజేయడానికి ప్రయత్నించాలి. ముఖ్యంగా, అన్నితరగతులవారికి శాసనమండలిలోగాని, శాసనసభలోగాని రిప్రజెంటేషన్ ఉన్నది. రిజర్వుడ్ సీట్స్ ఉన్నాయి. కాని, లంబాడిజాతి వారి సంఖ్య ఎంతోవున్నప్పటికి, వారికిమాత్రం ఎటువంటి అవకాశమూలేదు. వారికికూడా సరియైన రిప్రజెంటేషన్ చేసుకునేందుకు శాసనమండలిలో ఒక సీటు కల్పించాలని నేను మీద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేసు కుంటున్నాను. ఇందులో అవకాశాలు కలుగుతున్నవి- కోయలకు; వారి వ్యవసాయ పనులకు, ఇళ్ళుకట్టుకోవడానికి యితరత్రా నెత్తిపై మోసుకుని కట్టె తెచ్చుకోవడానికి

అవకాశమున్నది. ప్రభుత్వానికి ఏమీ డబ్బు చెల్లించకుండానే వారు కట్టె తెచ్చుకునే అవకాశమున్నది. ఇది లంబాడీవారికి లేదు. ఆంధ్రప్రాంతంలో లంబాడీవారికి కల్పించిన సదుపాయాలన్నీ తెలంగాణా ప్రాంతంలో వున్నవారికికూడా కల్పించాలని కోరుతున్నాను. లంబాడీవారు ఆవులు, బర్రెలు సాదుతూవుండేవారు. ప్రభుత్వంవారు ఆవులు, బర్రెలు కొనడానికి అవకాశం కల్పించడంలేదు. వారికి ఆ అవకాశం కల్పిస్తే వారు మంచిగా ఆవులను, బర్రెలను సాది ప్రజలకు తక్కువధరకు పాలు లభించేటట్లు చూడగలరని మనవిజేసుకుంటున్నాను. తరువాత, లంబాడీవారు ధరించే దుస్తులు ఎంతోఅందంగా ఉంటాయి. ప్రభుత్వం వాటిని దృష్టిలోపెట్టుకుని ఒక ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పి, వాటిని రిమోడలైజ్‌చేసి విదేశాలకు పంపస్తే, విదేశాలనుంచి మనకు చాలా ఎక్కువడబ్బు వస్తుంది. ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకుని, లంబాడీవారు ఎక్కువగా వున్నచోట యీదుస్తులు తయారుచేసే ఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిజేస్తున్నాను.

మంత్రిగారు యీ విషయం తెలపాలి. వడ్డెరవారున్నారు, పూసలవారున్నారు, బాల సంతపు వారున్నారు, కచ్చి పాపలి, గంగిరెద్దులవారు—ఇటువంటి వారందరికీ కూడా ఇండ్ల సౌకర్యం కలిగించాలని కోరుతున్నాను. వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఇండ్ల కోసం 1,800 రూపాయలు పెట్టి ఇల్లు కట్టిస్తున్నారని చెబుతున్నారు. ఆ మొత్తం చాలదని చాలామంది సభ్యులు యిక్కడ చెబుతున్నారు. అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు వారు విత్తనాలు ఎట్లా వేయాలో శిక్షణ యివ్వడానికి స్కూల్సు తెరిపించి వారికి నేర్పాలనీ, తగు భూమి ఇచ్చి సహాయం చేయాలనీ మనవిచేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు ఉన్నది. వీరి దగ్గర రెండు సంస్థలున్నాయి. అంటరానితనం గురించి చాలామంది గౌరవసభ్యులు నిన్న మాట్లాడారు పట్టణాలలోని హరిజనులకు అంటులేదు, గ్రామాలలో యిప్పటికి కూడా అంటు అనేది ఉన్నది. ప్రభుత్వం దీనిని పోగొట్టడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటోంది? దీనిని అరికట్టకపోతే చాలా అన్యాయం చేసినట్లవుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వ జోక్యం చేసుకొని అంటులేకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వారు కట్టించే ఇండ్లకు 1,800 రూపాయలు చాలదు, కనీసం మూడువేల రూపాయలైనా కావాలని చెబుతున్నాను. క్రిందటి సంవత్సరం ఇండ్ల స్థలాలకోసం లాండ్ ఎక్విజిషన్ను క్రింద మొత్తం 94 లక్షల రూపాయలు ఆంధ్రలో ఖర్చు చేయబడింది. తెలంగాణాలో 57 లక్షలు ఖర్చు చేయబడింది. తెలంగాణాకు ఖర్చుచేసిన దానిలోనుంచి 23 లక్షల రూపాయలు కేవలం యీ జంట నగరాలలోనే ఖర్చు చేయబడింది. మిగతా 34 లక్షల రూపాయలు మిగతా 9 జిల్లాలలోనూ ఖర్చు చేయబడింది. ఈ సంవత్సరం తెలంగాణాకు 70 లక్షలు అన్నారు. ఆంధ్రకు 105 లక్షలు అన్నారు. ఈ 70 లక్షలు నుంచీ యీ జంట నగరాలకు ఎంత యిస్తారో తతిమ్మా జిల్లాలకు ఎంత యిస్తారో తెలియదు. ఈ ట్విన్ సిటీస్‌కు వేరేఇచ్చి మిగతా 9 జిల్లాలకు వేరుగా ఇచ్చినట్లయితే న్యాయం జరుగుతుంది. ఈ నాడు మన ప్రభుత్వం పెట్టిన ప్రణాళికలను చూచి వెనుకబడిన తరగతుల వారూ, హరిజనులు, వీకర్ సెక్షన్సు—అంతా మాకు స్థలం కావాలి, మాకు స్థలం కావాలి అని అడుగుతున్నారు. అందువల్ల ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని

ఎక్కువ భూమి ఎక్వయిర్ చేయకపోతే ప్రమాదాలు కలిగే పరిస్థితి ఉన్నది. పేద ప్రజలకు ఎక్కువగా ఇండ్ల స్థలాలు యివ్వాలని చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు గరీబీ హటావో స్లోగనుకు న్యాయం చేసినవారమవుతామని మనవిచేస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. లింగయ్య : అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. ఉన్నదాంట్లో సరుకుంటామనే అన్నట్లుగా ఉన్నది. యీ డిమాండుక్రింద కోరిన మొత్తం చూస్తే 344 కోట్ల రూపాయల స్టేట్ బడ్జెటులో కేవలం 13 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఈ సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు కేటాయించారు. స్టేట్ పాపులేషను నాలుగున్నర కోట్లు ఉండగా అందులో షెడ్యూల్డు కాస్ట్సు, బాక్‌వర్డు సెక్షన్సు రెండున్నర కోట్లు ఉండగా 344 కోట్ల రూపాయలలోనూ 13 కోట్లే యివ్వడం అన్యాయం. బడ్జటులోని మొత్తం 344 కోట్లలో 60 శాతం సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు తప్పకుండా ఇవ్వవలసియుండెను. 344 కోట్లలోనూ యీ సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు 13 కోట్లు చాలా చిన్న మొత్తం. ఈ 13 కోట్లలోనూ—షెడ్యూల్డుకాస్టులూ, బాక్‌వర్డు క్లాసులూ కలిసివున్నాయి. షెడ్యూల్డు కాస్టులకు 5 కోట్ల 76 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తం కూడా మొత్తం స్టేటులోవున్న షెడ్యూల్డు కాస్టులకు సంబంధించి ఉన్నది. ఇందులో తెలంగాణా ఆంధ్రలకు యీ మొత్తం విభజన చేయడంలో చాలా అన్యాయం జరిగింది. అన్ని శాఖలకూ 1 : 2 రేషియాలో ఎలాట్‌మెంట్సు చేస్తున్నారు. ఈ శాఖకు మాత్రం మొత్తం 5.76 కోట్లలోకూ తెలంగాణాకు 1.88 కోట్లు, ఆంధ్రకు 3 88 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఇది ఏ నిష్పత్తిలో ఎలాట్ చేశారో అర్థం కావడంలేదు. 1 : 2 రేషియోలో ఎలాట్ చేసినా తెలంగాణాకు 1.92 కోట్లు రావలసియుండె. అంతేగాక, షెడ్యూల్డు కాస్ట్సు పాపులేషను 49 లక్షలు ఉన్నది మొత్తం స్టేటులో. తెలంగాణాలో 21 లక్షలు, ఆంధ్రలో 28 లక్షలు ఉన్నారు. 7 లక్షల తేడా ఉన్నది. 21 లక్షల హరిజన జనాభావున్న తెలంగాణాకు 1.88 కోట్లు, 28 లక్షల హరిజన జనాభావున్న ఆంధ్రకు 3.88 కోట్లు యిచ్చారు. ఇందులో చాలా డిస్పారిటీ ఉన్నది. జనాభా రేషియో 3 : 4 ఉన్నది. ఈ ప్రకారమైనా ఫండ్సు ఎలాట్‌మెంటు జరగాలి. తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీవారు యింతకుముందే రికమెండు చేశారుకూడా. వారు 3 : 4 నిష్పత్తిలో ఫండ్సు ఎలాట్ చేయాలని సజెస్టు చేశారు. కాని గవర్నమెంటు పట్టించుకోవడంలేదు. అటువంటప్పుడు తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీ ఎందుకు ? ఆ డెవలప్‌మెంటు కమిటీ ఎందుకు ? 3 : 4 ప్రకారం ఎలాట్ చేయాలని రికమెండు చేసిన తరువాతకూడా ఈ గవర్నమెంటు పాటించకపోతే తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటులో తెలంగాణాలో 315 పోస్టులు ఉన్నాయి. ఆంధ్రలో 302 పోస్టులు ఉన్నాయి. వీటికి ఎలాట్ అయిన మొత్తాలు చూస్తే 315 పోస్టులున్న తెలంగాణాకు 2.19 లక్షలు. 302 పోస్టులున్న ఆంధ్రకు 4.35 లక్షలు. సోషల్ వెల్ఫేరు స్కీములు ఏదో చేస్తామనుకుంటూ తెలంగాణాలో వున్న బడ్జెటు అంతా సోషల్ వెల్ఫేరు పోస్టులపైననే పోతుంటే ఇక స్కీములపైన

ఖర్చు పెట్టడానికి ఏమి ఉంటుంది? 71-72 లో షెడ్యూల్డు కాస్ట్సుకోసం కేటాయించిన ఫండ్సు 5.73 కోట్ల రూపాయలు. ఈ సంవత్సరం 5.76 కోట్లు రూపాయలు. అధికం చేసించవల్లా మూడు లక్షలు మాత్రమే. పెద్దగా ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నాము. ప్రజలను రెచ్చగొట్టుతున్నాము. ఫండ్సు మాత్రం లేవంటున్నాము. ఇది సరైన సమాధానం కాదు. డబ్బు లేకపోతే గవర్నమెంటు ఎక్కడనుంచైనా డబ్బు తెచ్చి అయినా యీ స్కీములు యింప్లిమెంటు చేయవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు కేటాయించిన ఫండ్సు వారికే యిస్తే ఏమైనా అమలు చేయడం జరుగుతుంది అట్లాకాకుండా ఏ జిల్లా పరిషత్తు దగ్గరనో, సమితి దగ్గరనో పెట్టి వారిని దేహీఅని అడగవలసి వస్తున్నది యిప్పుడు. జిల్లా పరిషత్తులో 5 వ స్టాండింగు కమిటీ ఉన్నది. అక్కడ వారు కూర్చుని స్కీము తయారుచేసి ఫైనల్ ఎప్రూవల్ కోసం 7 వ స్టాండింగు కమిటీకి పంపాలి. ఈ స్టాండింగు కమిటీల విషయం పెద్ద స్టంటుగా ఉన్నది. కలెక్టరు చైర్మనుకు అనుకూలంగా ఉండాలి, ఆయనకు తీరిక ఉండాలి, కమిటీని పిలవాలి, కమిటీకి కోరం పూర్తి కావాలి చాలాసార్లు పోస్టుపోన్ అయిపోవడం, అడ్జర్న్ అయిపోవడం జరుగుతుంది. స్టాండింగు కమిటీలు రెండు నెలలకొకసారి మీట్ అవుతాయి. వారు స్కీమ్సు యింప్లిమెంటు చేయలేకపోతున్నారు. ఫండ్సు లాప్స్ అయిపోతున్నాయి. అందువల్ల యీ ఫండ్సు సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు హెడ్డు క్రిందనే ఉండాలి కానీ పంచాయితీరాజ్‌కు యివ్వకూడదు. ఇది ఒక పశువుకు గడ్డి వేసి యింకొక పశువు దగ్గర పాలు పితికినట్లు ఉన్నది. పంచాయతీ సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకు ఇచ్చే ఫండ్స్ గ్రాంట్స్ ఇన్ ఏడ్‌గా ఇస్తున్నారు. ఆర్థిక సంవత్సరంతో దీనికి సంబంధం లేదు. ఫండ్స్ ఇచ్చినప్పటినుంచి ఒక సంవత్సరం లోపల ఖర్చు చేసుకోవాలంటారు. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మను, ఇతర అధికారులు అశ్రద్ధ చూపిస్తారు. సంవత్సరం ఉంది కదా, చూద్దాం అనుకుంటారు. మార్చి ఆఖరుకు లాప్స్ ఐపోతుందనే భయం లేనందువల్ల చివరి వరకు అలాగే ఉండిపోతాయి. ఈ విధంగా ఖర్చుకాని మొత్తాలు 13 కోట్ల రూపాయిలు ఆడిటు అబ్జక్షన్‌లో ఉండిపోయాయి. పంచాయతీ సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ లేకుండా ఉంది. ఈ డబ్బు సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు ద్వారానే యుటిలైజ్ చేస్తే బాగుంటుందని పంచాయతీ రాజ్ వారికి ఇవ్వకూడదని నేను కోరుతున్నాను. పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలలో ఈ ఫండ్స్ సరైన పద్ధతిలో యుటిలైజ్ కావడం లేదు. అక్కడ గ్రూపిజం, పాలిటిక్స్ ఉంటాయి. తమకు అనుకూలంగా ఉన్న వారి పనులేమైనా జరుగుతాయి పంచాయతీ రాజ్ జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి 15 పర్సంటు సోషల్ వెల్ఫేరు కార్యక్రమాలకు యుటిలైజ్ కావాలని జి. వో. ఉంది. దానిని ఇంతవరకు పాటించడం లేదు. వరంగల్లుజిల్లాలో వేణుగోపాల్‌గారు కలెక్టరుగా ఉన్నప్పుడు జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి బకాయి ఫండ్స్ కేటాయించి మిగతా ఫండ్స్ జిల్లా పరిషత్తుకు యుటిలైజ్ చేశారు. ఈ విధముగా పంచాయతీ రాజ్ సంస్థల జనరల్ ఫండ్సునుంచి యుటిలైజ్ చేయనిని 6-8 కోట్లు ఉన్నాయి. అసలు మా డిపార్టుమెంటుకు వచ్చేదే తక్కువ.

అందులోనుంచి పంచాయతీ రాజ్‌కు ఇచ్చి వేస్టు చేసుకోవడం ఇష్టం లేదు. ఈ మధ్యనే పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు వారు ఒక జి. వో. ఇచ్చారు. 15 పర్సెంటులోనుంచి ఇంతవరకు యుటిలైజ్ చేయడం లేదు. అందులో ఎలక్ట్రిసిటీ, హౌసింగ్ స్కీములు ఇటువంటివి ఉన్నాయి. కలెక్టర్లు మంచి ఉద్దేశంతో ఎల్. ఐ. సి. స్కీములకు 15 పర్సెంటునుంచి తీసుకునిచేస్తుంటే ఇప్పుడు ఇచ్చిన జి.వో.లో ఆ విధంగా చేయకూడదని ఇస్యూ చేసారు. ఈ జి. వోను విత్‌డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈమధ్య వెనుకబడిన తరగతులకు 15 పర్సెంటు బదులు 25 పర్సెంటుకేటాయించాలని అన్నారు. జనరల్ ఫండ్స్‌నుంచి ఇచ్చే 15 పర్సెంటును కూడా 15 పర్సెంటునుంచి 25 పర్సెంటుకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. సబ్సిడీ హాస్టల్సులో విద్యార్థులకు ఎన్నో అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి విద్యార్థికి రూ. 25 లు చొప్పున నెలకు ఇస్తున్నారు. ప్రవేటు హాస్టల్సును ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకోవడం లేదో తెలియడం లేదు. మేనేజర్లవల్ల ఏమైనా వెనక్కు పోతున్నారేమో తెలియదు. మొత్తం సబ్సిడైజ్డు హాస్టల్సును ప్రభుత్వం తీసుకున్నట్లయితే సంవత్సరానికి 50 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు అవుతుంది. ఇన్ని మాటలు చెబుతూ హాస్టల్సునైనా ప్రొవైడ్ చేయకపోవడం బాగా లేదు హైస్కూలు విద్యార్థికి రూ. 25 లు, కాలేజి విద్యార్థికి రూ. 40 లు ఇస్తున్నారు. హైస్కూలు విద్యార్థికి రూ. 40 లు, కాలేజి విద్యార్థికి రూ. 60 లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా ఖర్చు చేసినా 47.3 లక్షల కంటె ఎక్కువ కాదు. బాలికల హాస్టల్సులో వొకేషనల్ ట్రైనింగ్ నేర్పాలని సూచన చేస్తున్నాను. సబ్సిడైజ్డు హాస్టల్సును ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. 1971 నవంబరులో ఒక జి. వో. ఇస్యూ చేసారు. క్రొత్తగా సబ్సిడైజ్డు హాస్టల్సు పెట్టకూడదని అందులో చెప్పారు. కాని ఆ జి. వో ఇస్యూ ఐన తరువాత 27 క్రొత్త సబ్సిడైజ్డు హాస్టల్సు పెట్టారు. ఏ రూలు పాటిస్తున్నారో తెలియడం లేదు. ఉన్న వాటిని తీసుకోకపోవడం అట్లా ఉండగా, క్రొత్తవి 27 పెట్టడం ఏమీ బాగా లేదు. యావరేజి బేసిస్ మీద ఎడిషనల్ గ్రాంటుఇస్తున్నారు. సోషల్ వెల్ఫేరు ఆఫీసరు ఒకసారి, డెరెక్టర్ ఒకసారి జడ్. పి. ఛేర్మను ఒకసారి. కలెక్టరు ఒకసారి విజిట్ చేసి యావరేజిని బట్టి ఎడిషనల్ గ్రాంటు ఇవ్వడమనే పద్ధతి ఉంది. అది కూడా పాటించడం లేదు. కొన్నిచోట్ల ఎక్కువ మందికి ఇస్తున్నారు. ఈ ఎడిషనల్ గ్రాంటు పద్ధతి తీసివేయాలి. ఈ రోజున హరిజనుల పేరు మీదుగా మెటీరియలైజ్ ఐనది ఏమైనా ఉంటే ఎల్. ఐ. సి. హౌసింగ్ స్కీము తప్ప మరేమీ లేదు దీనిని హృదయపూర్వకంగా సపోర్టు చేస్తున్నాను. రూ. 1800 లకు కట్టేది సరిపోవడం లేదని ఒక గది మాత్రమే కాకుండా మరొక గది కూడా ఉండాలని దానిని రూ. 2500 లకు పెంచాలని గౌరవసభ్యులు చెప్పిన సూచనతో నేనూ ఏకీభవిస్తున్నాను. అట్టి సందర్భంలో ఇన్‌స్టాల్మెంటు పెరుగుతుందని చెప్పారు. ఇన్‌స్టాల్మెంటు పెరిగే బదులు పిరీడ్‌ను పెంచాలని నేను సూచిస్తున్నాను. ఏమైనా కాలనైజేషన్ కూడదు హరిజన కాలనీలని మరల పెట్టకూడదు. ఊరికి ఎడ్జసెంటుగా ఉన్న స్థలాలు ఆక్రమించండి. సులభంగా ఎక్వైర్ చేయండి. ఊరికి మధ్యలో ఉన్న స్థలాలను ఎక్వైర్ చేయవచ్చును. నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు

అడిగిన ప్రశ్నకు ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ఫలక్‌నుమా, కింగ్ కొఠీలను ప్రభుత్వం ఎక్వైర్ చేసి హౌసింగ్ కాలనీలు కడుతుందని అన్నారు. ప్రతి ఊరులోను కోటలున్నాయి. దొర ఉంటాడు. కొన్ని ఎకరాల జాగా ఉంటుంది. మాకు రెండు మూడెకరాలు తీసుకుని ఇండ్లు కట్టించాలని కోరుతున్నాను. విద్యకు సంబంధించి ఒక సూచన చేయదలచుకున్నాను. రిజర్వేషన్సు సరిగా పాటించడం లేదు. ఒకే ప్రభుత్వం ఉన్నప్పటికి ఆంధ్రలోను తెలంగాణాలోను తేడా ఉంది. ఎమ్. డి., ఎమ్ ఇ విద్యార్థులకు ఆంధ్రలో రిజర్వేషన్స్, స్కాలర్‌షిప్స్ ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో లేవు. ఇక్కడ కూడా రిజర్వేషన్స్ ఉండాలని కోరుతున్నాను. స్కాలర్‌షిప్స్ విషయంలో డీసెంట్రలైజ్ చేసి జిల్లా లెవెలులో డి ఎస్.డబ్ల్యు. వోలకు అధికారం ఇస్తే సులభంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను సర్వీసెస్ విషయంలో రూలు 10-ఎ-1 క్రింద టెంపరరీ అప్పాయింట్‌మెంట్స్ చేసేటప్పుడు రిజర్వేషన్సు పాటించకుండా జనరల్ కోటా నుంచి తీసుకుంటున్నారు. కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత వారినే పర్మనెంటు చేస్తున్నారు. ఇటువంటివి జరుగకుండా రిజర్వేషన్సు పాటించాలని కోరుతున్నాను. గ్రామాలలో హరిజనులపై ఎన్నో అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. కలెక్టరు, జిల్లా పరిషత్తు ఛేర్మెను, ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసరు, డి. ఇ. వో వీరందరూ కమిటీగా ఏర్పడి హరిజనులపై అత్యాచారాలు జరుగకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్షా, స్త్రీ సంక్షేమశాఖ మంత్రిణిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండుకు నేనుకొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. పంచాయతీ సమితులు, జిల్లాపరిషత్తుల జనరల్ రివెన్యూస్ నుంచి ఈ పద్దుకు 5 పర్సంటు ఇస్తున్నాము. మా చిత్తూరు జిల్లా ఏమి పాపం చేసుకున్నదో కాని రెండు సంవత్సరాలుగా డిస్ట్రిక్ట్ వుమెన్స్ వెల్ఫేరు ఆఫీసరు లేకుండా ఉంటున్నది. రెండు సంవత్సరాలుగా ఆ ఖాళీని ఫిలప్ చేయలేదు. స్త్రీ సంక్షేమ శాఖ సిబ్బంది సాధకబాధకాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఈ సిబ్బందిని డైరెక్టు కంట్రోలులో పెట్టుకుంటే బాగుంటుందని సమితి రాజ్యంలో వీరి ఈతిబాధలు ఎక్కువగా ఉంటున్నాయని చెబుతున్నాను. దీనిని గమనించాలి. స్త్రీ సంక్షేమ శాఖకు ప్రణాళిక క్రింద ఈ విధంగా చెప్పారు. "ప్రణాళిక పథకాల భాగంగా రాయలసీమలోని చిత్తూరులో అశక్తులైన స్త్రీల కొరకు ఒక సదనం ప్రారంభించబడింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో శిశు సంరక్షణ కేంద్రాల ప్రాధాన్యత ఎంతైనా ఉన్నది. నిధులు లభ్యం కాగానే ప్రస్తుతం ఉన్న శిశు సంరక్షణ కేంద్రాలను అధికం చేయవలసి ఉంది. స్త్రీ, శిశు సంక్షేమం కోసం ఈ శాఖ సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నది. ఐతే 60 సంవత్సరాలకు పైబడి ఉండి భౌతిక అవసరాలు తీరితే చాలుననుకుంటూ జీవితంలో ఇకపై సాధించేది ఏదీ లేదని తలచే వృద్ధ స్త్రీలకు ఇవి తోడ్పడడం లేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం వృద్ధ స్త్రీల కోసం చిత్తూరులో ఒక సదనాన్ని ప్రారంభించింది." ఐ కెనాట్ అండర్ స్టాండ్ దిస్. 60 సంవత్సరాలకు పైపడి ఉండి భౌతిక అవసరాలు తీరితే చాలుననుకుంటూ జీవితంలో ఇకపై సాధించేది ఏదీ లేదని తలచే వృద్ధ స్త్రీలకు ఇవి తోడ్పడడం లేదని అంటూ.........

Smt. B. Jayaprada :—The first part says about the Home for disabled.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—ఇక్కడ తెలుగు ప్రతిలో డిస్ఏబుల్డు అని ఎక్కడా లేదు. Kindly go through the Telugu notes.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—దీనితోపాటు ఒక కామెంటరీని కూడా యిస్తే మంచిది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తెలుగులో వ్రాయడంలో ఉండే తప్పును వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. దీనిలో ఒక సూచన. ఓల్డు ఏజ్ పెన్షన్ యిస్తున్నారు. అటువంటివి రద్దు చేసి వారందరినీ పూల్ అప్ చేసి సదనాలు కల్పిస్తే బాగుంటుంది. స్త్రీ సదనాలు సేవా సదనాలు అన్నారు. చాలా ప్రాముఖ్యముగా 6 పెండ్లిండ్లు చేశాము నాలుగు సదనాలలో పునరావాసం కల్పించాము అన్నారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—పురుళ్లు ఎన్ని పోశారు ?

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—వీటికి బదులు వీటిని వృత్తి శిక్షణా కేంద్రాలుగా రూపొందించి ఉత్పత్తి చేసే విధానం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. కేవలం యింటర్ కాస్టు మారేజి చేసినామని చెప్పడం కాకుండా వృత్తి శిక్షణయిచ్చి ఉత్పత్తి కేంద్రాలుగా తయారు చేస్తే బ్రతికే అవకాశం ఉంటుంది. జిల్లా టెయిలరింగు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు. చాలా సంతోషం. పోలీసు యూనిఫారములు, డిఫెన్సు యూనిఫారములు అన్నింటిని ఈ కేంద్రాలలో కుట్టించే ఏర్పాట్లు చేస్తే స్త్రీలకు వృత్తి కల్పించినవారము అవుతాము. కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో కాటేజి యిండస్ట్రీస్ స్త్రీ సంక్షేమ బ్రాంచీల పరంగా పెట్టి డెవలప్ చేస్తే పనిలేని కాలంలో స్త్రీలు పని చేసి ఉపాధి సంపాదించుకునే అవకాశం ఉంటుంది కనుక కాటేజ్ యిండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేయడం గురించి ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. శిశు సదనాలు శిశు సంరక్షణ కేంద్రాలు బాల విహార్లు, యివన్నీకూడా దేశం అడ్వాన్సు అయినప్పుడు ఉపయుక్తంగా ఉంటాయి కాని యిప్పుడు కావు అటువంటి ఫండ్సు అన్నీ నాగరికతను డెవలప్ చేయడానికి ఖర్చు చేయాలి. లంబాడీస్ ఉన్నారు. ఎన్ని సంవత్సరాలనుండి ఎంత ఖర్చు చేసినా వారి డ్రెస్‌ను మార్పించగలిగినామా ? ఇప్పటికి కూడా వారు అదే పద్ధతి బట్ట కట్టుకోవడం ఉండగా స్త్రీ సంక్షేమం జరిగిందనుకోవడం శోచనీయం. అర్బన్ ఏరియాస్‌లో ప్రచారం జరుపుతున్నారు. రూరల్ ఏరియాస్‌లో మిషనరీ జీల్‌తో చేస్తే తప్ప మార్పురాదు. ప్లాను స్కీము 7 లక్షలు పెట్టినాం అన్నారు. రు. 5,14,000 లు, తెలంగాణాకు రు. 1,50,000లు అన్నారు. ప్లాను ప్రొవిజను పోగొట్టుకోకుండా ఎలాకాపాడుకోగలమో యోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సోషల్ వెల్ఫేరు క్రింద publicity of eradication of untouchability....దానికోసం ప్రతినెలా 30వ తేదీన హరిజన దేగా పాటిస్తూ 25 సంవత్సరాలనుంచి చేస్తున్నప్పటికీ ప్రభుత్వమే సోషల్ బాయ్‌కాట్ చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. హరిజనులకు ప్రత్యేక గృహావసతి అని వేరే కట్టిస్తున్నారు. ఎట్లా యిరాడికేట్ చేస్తున్నాం. కాబట్టి సోషల్‌గా మనమే బాయ్‌కాట్

చేస్తున్నామా లేదా అనే విషయం మంత్రిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాను. బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కమిషను రిపోర్టులో ఎన్ని సలహాలు యిచ్చినా పట్టించుకోవడం లేదు. రిపోర్టులో ఏమి చెప్పారంటే That Government are considering actively to establish two Development Corporations, one for S.Cs and another for B.Cs. for undertaking economic uplift of S.Cs. and B.Cs. through programmes... అని చెబుతూ కనీసం బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్‌కు ఏమి చెప్పలేదంటే Reservation of 25 per cent seats in the services of the State; 25 per cent in the professional courses. అన్నారు. Scholarships to the students belonging to Backward classes whose parent's income does not exceed Rs. 3,600 per annum అన్నారు, 15% reservation of seats in the Government hostels అని చెబుతూ స్కాలర్ షిప్స్ గురించి Scholarships to the students belonging to Backward Classes whose parents income does not exceed Rs. 3,600 per annum అన్నారు. ఈ 3,600 రూపాయలు పర్ యానం అన్నారు. అది చాలా సంతోషం. స్కాలర్ షిప్స్ దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఏమి చేస్తారంటే డైరక్టరు ఆఫీసులోకి వచ్చేసరికి 500 రూపాయలు నెలకు ఆదాయం ఉంది కనుక యివ్వలేమన్నందు వల్ల డిజర్వింగ్‌గా ఉన్న వారికి దొరకడం లేదు. ఎందు చేతనంటే యిన్కం సర్టిఫికేట్సు బోగస్‌గా వస్తున్నవి. అందుచేత రావలసినవారికి స్కాలర్ షిప్స్ రావడం లేదు. హాస్టల్సులో బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్‌కు యిచ్చిన రిజర్వేషను చాలా మీగర్. Only 15 percent reservation. ఈ పర్సెంటేజి యిన్‌క్రీజ్ చేయకపోతే కనీసం బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్‌వారికి ఏ మాత్రం అందుబాటులో ఉండదు. Then regarding subsidised Hostels, There should be an end to this. దీనిని ఎందుకు ఎన్‌కరేజి చేస్తారని అడుగుతున్నాను. అందుచేతనే వారు ముందుకు రావడం లేదు. Why should not we see that Compulsory Education Scheme is implemented? అది పెట్టకుండా అన్నం పెడతాం, పాలు పోస్తాం బడికి రండి అని ఎందుకు వృధా చేస్తారు. కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషను పెట్టి విద్యార్థుల బాగోగులు గమనించి చేస్తే బాగుంటుంది. షెడ్యూల్డు కాస్ట్సు యొక్క రక్షణకు గవర్నమెంటు రావాలి. లేకపోతే ఆ డబ్బు యితరుల జేబులలోకి పోతుంది. హౌసింగ్ స్కీము పెట్టారు. కాని ఆ యిండ్లకు ఫౌండేషను లేదు. అందుచేత అవి పడిపోయిన వార్త మనం ఈ 5 సంవత్సరాలలో వినవలసి వస్తుంది. గట్టిగా వర్షాలు వస్తే ఆ ఇండ్లు నిలవవు. మంచిగా కట్టించకపోతే ఏ మాత్రం పనికి రావు. అర్బనేజి స్కూల్సు పెడుతున్నాం అన్నారు. కాని వాటికి తగిన యినస్పెక్షను లేనందువల్ల దెబ్బతింటున్నవని మంత్రిగారు గమనించాలి. బెగ్గర్ హోమ్సు స్టార్టు చేసి ...... Instead of giving Rs 15 pension or any such thing, all the Beggers should be pooled up together and they must be given proper profession. లెప్పర్సు గురించి ఎన్నో సార్లు చెప్పాను. ఒక సామెత ఉంది. పెద్ద రోగం వస్తే రామరామ అంటూ బజార్ల మీద పడతారు అని. వీరందరిని పూల్ అప్ చేసి ఒక చోట చేర్చి వారికి వృత్తి కల్పించడానికి అవకాశం యిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడయినా ప్రభుత్వ పక్షంలో భూమి చూసి అక్కడ యిండ్లు కట్టించి పునరావాసం కల్పిస్తే

బాగుపడతారు గాని అదే గ్రామంలో ఉంచడంవల్ల అభివృద్ధి చెందరు. గవర్నమెంటు వేస్టు లాండ్స్‌లో కోఆపరేటివ్ ఫార్మ్సు పెట్టి అవకాశం కల్పిస్తే కాని వారు డెవలపు కారేమో గమనించాలని కోరుతున్నాను.

The Lambadas in Telangana are treated as denotified tribes, whereas in Andhra they are known and treated as Scheduled tribes. ఇక్కడున్న లంబాడాస్ ఏమి పుణ్యము చేశారు. అక్కడున్న లంబాడాస్ ఏమి పాపము చేశారో అర్థము కావడములేదు. వీరికి యిస్తున్న అమెనిటీస్ వారికికూడ యివ్వండి. They are not able to get proper treatment on par with these people. యానాదీస్, ఎరుకలు ఎంతమంది వున్నారో లెక్కలు ఏమీ లేవు. ట్రైబల్స్ కోసము 4 వ ప్రణాళికలో ఖర్చు పెడుతున్నాము. వారికి ఎద్దులు, ఆవులు యివ్వవద్దు. కొన్ని స్కీములను కనుక అమలు చేస్తే 10 సం. లలో వారు ఎక్కువ అభివృద్ధి చెందే అవకాశము వుంది. It is learnt that about .000 tribals are having Coffee plantation in Agency areas. The plants are very old and diseased. They are mostly neglected due to ignorance and backwardness of the tribals. The Tribal Coffee Estates are now being registered by the Coffee Board. If the estates are registered they are eligible for free advice, service and loans from the Coffee Board. It is not extended. The Tribals are very backward and they cannot afford to develop plantation. The Tribal development is to be given top priority. Government should give financial assistance and encourage the tribal plantation. Definitely within 10 years, they will become lakhies. I have to give you more details regarding the work by the various departments for the Tribal Coffee Plantation Development with a scheme of Rs. 80 lakhs.

Mr. Deputy Speaker :—Is it you are making a statement ?

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఇట్లా చేయడమువల్ల 10 సం.లలో మంచి అభివృద్ధి లోకి వస్తారు. అటువంటి ప్లానులు అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను. వారికి 2 ఎకరాలనుంచి 5 ఎకరాలవరకు యిచ్చేఅవకాశము వుంది. దీనినికూడ గమనించి ట్రైబల్స్ డెవలప్‌మెంటుకు కృషిచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి యస్. వగడాలు (పాతపట్నం) :—అధ్యక్షా, పాతపట్నం తాలూకా లోని పోరంబోకు భూములను ఇంతవరకు సర్దడములేదు. రైతులు అర్జి పెడుతున్నారు. గొప్పిలినుంచి టెక్కలి, పాతపట్నంవరకు రోడ్ వేయాలి. పోరంబోకు భూములను యిచ్చినతరువాత లోనులుకూడ యిస్తే వారు బ్రతుకుతారు. పెద్దపెద్దలు ఉద్యోగాలు చేసుకొని బ్రతుకుతున్నారు. మా ప్రాంతములో హైస్కూల్సు లేవు. వాటిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి టి. రత్నాబాయి :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన స్త్రీ సంక్షేమశాఖ మంత్రిణిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ తూర్పుగోదావరిజిల్లా గిరిజన ప్రాంతములో గిరిజనుల సంక్షేమముకోసము శ్రీ సదనాన్ని ప్రారంభించవలసినదిగా కోరుచున్నాను. గిరిజన ప్రాంతములో హైస్కూల్సు వున్నచోట బాలికా హోస్టళ్లను

పెట్టవలసినదని, శిశు సంరక్షణ కేంద్రాలను కట్టాలని, రాష్ట్రములో కాలేజీలు వున్నచోట లేడీస్ హాస్టల్సు ప్రత్యేకించి కట్టించి స్త్రీల ఉన్నతాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసినదిగాను కోరుచున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో స్త్రీలవృత్తి శిక్షణాకేంద్రాలు చాలతక్కువగా వున్నవి. రాబోయే సంవత్సరములో వాటిసంఖ్యను పెంచవలసినదిగా కోరుచున్నాను. గిరిజనప్రాంతములో ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్స్ చాలమందికి యివ్వడములేదు. వారికి సకాలములో అందించే ఏర్పాటుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజనప్రాంతాలలో వైద్యసౌకర్యాలులేక చాలబాధపడుతున్నారు. నర్సులైనా అందుబాటులో వుండే ఏర్పాటుచేయాలని, స్వ్యాయింగ్ సెంటర్స్ ఏర్పాటుచేసి అక్కడున్న గిరిజనులకు న్యాయము చేకూర్చాలని కోరుతూ యీ అవకాశము యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. బసప్ప (ఉరవకొండ):—అధ్యక్షా, వెనుకపడిన తరగతులవారు, షెడ్యూల్డ్‌కేస్టుస్, ఇతరతరగతుల విషయాలుచూస్తే యీ డిమాండులోని మొత్తము చాలతక్కువ అనే భావిస్తున్నాను. రాష్ట్రములోని ఎక్కువభాగము ప్రజలు యీ వర్గాలలోనే ఉన్నారు. షెడ్యూల్డ్ తరగతులు, వెనుకపడినవారు, అగ్రజాతులు అని విభజించారు. ఈ మధ్య వీకర్ సెక్షన్సు అని మాట్లాడుతున్నాము. వీకర్ సెక్షన్సు ఏ వర్గములోకి పోతున్నదో అర్థముకాకుండా ఉంది. దీనికి ప్రత్యేకత చూపవలసిన అవసరము ఉంటుంది. వెనుకపడినతరగతుల కమీషన్‌వారు వారి రిపోర్టులో కొన్ని రకాలైన వెనుకపడినజాతులను చేర్చారు. చాలరకాలైన వర్గాలను విడిచిపెట్టారు. రాయలసీమలో బోయజాతి వుంది. మిగతా ప్రాంతాలలో వారిని వాల్మీకిజాతి అంటారు. వాల్మీకులకు బోయలకూ ఏమీభేదములేదు. బోయలనుకూడ వెనుకపడిన తరగతుల జాబితాలో చేర్చాలని కమీషనువారికి విన్నపము చేశాము. వారు దానిని త్రోసివేశారు. మా ప్రాంతములో వీరశైవలింగాయతులు అని వెనుకపడినవారు వున్నారు. వారినికూడ ఆ లిస్టులో చేర్చి చదువుచెప్పించే ఏర్పాటుచేయాలని కమీషన్ వారికి విన్నపము చేసుకొంటె వారు పెడచెవిన పెట్టారు. వారినికూడ ఆ లిస్టులో చేర్చవలసిన అవసరం వుంది. అట్లా చేర్చేదానికి మంత్రిగారు చూడాలని కోరుచున్నాను. మనము ఆలోచిస్తే హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఎక్కువగా సదుపాయాలు కలుగుతున్నవి. గిరిజనులకుకూడ హరిజనులకు జరిగినంత జరగడములేదు. మా ప్రాంతములో తాండవావాళ్లు ఎక్కువగా వున్నారు. 35 సం.ల క్రితము ఎట్లా వున్నారో ఇప్పటికీ అట్లాగే వున్నారు. 2 సం.లకొకసారి అయినా స్నానం చేస్తారో లేదో తెలియదు. గుడ్డలు మార్చుకోరు. వారి మేలు కొరకు ఎలాంటి పథకాలు చేశారో, ఎంతవరకు సాధించారో అర్థము కాకుండా వుంది. వారిని గురించి గమనించవలసిన అవసరము వుంది. హాస్టల్సును గురించి చాల మంది మిత్రులు మాట్లాడారు. వాటిల్లో చాల లోపాలున్నవి. వాటిని సర్దుబాటు చేసి బాగా రన్ చేయవలసిన అవసరము వుంది. సమితులు నిర్వహించే వాటిల్లో హాస్టల్ కమిటీలు సక్రమముగా పనిచేస్తున్నవా లేదా అజమాయిషీ చేసి మంచి కమిటీలను వేసి నడపవలసిన అవసరము వుంది. ప్రభుత్వ హాస్టల్సులో మంచి కమిటీలను వేసి వార్డెన్‌కి తోడ్పడే దానికి అవకాశము కల్పిస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే

వార్డెన్ చేసినది చేసినట్లుగా వుంటున్నది. కాబట్టి అజమాయిషీ వుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. సబ్సిడైజ్డు హాస్టల్సుకు 23 రూ.ల చొప్పున గ్రాంటు యిస్తున్నారు. ప్రైవేటుగా ధన రూపములోను, ధాన్యము రూపములోను సేకరించవచ్చునని అన్నారు కాని ఇప్పుడు ఎవ్వరూ యివ్వడము లేదు. ప్రభుత్వం యిచ్చే 23 రూ.లతో పోషింపబడాలి. అది చాలదు. దానిని పెంచవలసిన అవసరము వుంది. హరిజనులకు యిళ్ళ స్థలాలు యిస్తున్నట్లు, ఇళ్లు కట్టించి యిస్తున్నట్లు పేపర్సులో ప్రకటనలు జరుగుతున్నవి. స్థలాలు కొందరికే యిచ్చారు. ఇంటికి 1800 రూ లు కేటాయించి కట్టిస్తున్నారు. ఒక చోట 30 ఇళ్లు కట్టించే దానికంటే ఆ 1800 రూ.లను 3,000 రూ.లకు పెంచి 20 ఇళ్లు కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తే ఆ ఇళ్లు కొంతకాలమైనా వుంటాయి. లేకపోతే అవి 2,3 సం.లలోనే పడిపోయి మనము ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు అంతా వృధా అయిపోతుంది. ఉరవకొండ ప్రాంతములో 10 సం.ల క్రితము హరిజన కాలనీస్ కట్టించారు వాటిని గవర్నరుగారు ఓపెన్ చేశారు. 2, 3 సం.లలో పడిపోయినవి. వాటిల్లో ఎవరూ నివశించడం లేదు. గోడలు మాత్రము వున్నవి వాటిని పునః కట్టించడానికి ప్రయత్నము చేస్తే బాగుంటుందని కలెక్టరుకు ఎన్నిసార్లు విన్నవించుకొన్నా వారు గమనించలేదు. ఇప్పుడైనా మంత్రిగారు దీనిగూర్చి ఆలోచించి వాటిని కట్టించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుచున్నాను. ఓల్డు ఏజ్ పెన్షన్స్ తీసుకోకుండా చాలమంది వృద్ధులు చనిపోయారు. మిగిలివున్న వారికైనా ఇప్పుడు యివ్వడము లేదు. కలెక్టరు నుండి రిపోర్టు కావాలంటే చాలా కష్టం. కనుక ఇదివరకు మొదట్లో ఇచ్చినట్లుగానే 60, 70 సంవత్సరాలుగల దిక్కు మొక్కు లేని వృద్ధులకు జీవన పరిస్థితులు దుర్భరంగా వున్నాయి కాబట్టి వారికి వెంటనే వృద్ధాప్య పెన్షన్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. కొంతమందికి వస్తూ కొంతమందికి రాకపోతే బాధపడుతున్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు అనంతపురం జిల్లాలో ఉరవకొండ ప్రాంతానికి చెందినవే కొన్నివేల అప్లికేషనులు వున్నాయి. వాటిని చూసే నాధుడు లేడు. కనుక ఇదివరకటి పద్ధతిగానే అందరకూ పెన్షన్స్ ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడక్కడ హరిజనులు పోరంబోకు భూములను ఆక్రమించుకొని సాగు చేసుకుంటున్నారు, వాటికి ఇంతవరకు పట్టాలు లేవు. వారికి పట్టాలు ఇస్తే అప్పులు దొరుకుతాయి. తమ భూములను ఇంకా అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుకుంటారు కనుక వారు ఆక్రమించుకొని సాగు చేసుకుంటున్న భూములకు వెంటనే పట్టాలు ఇప్పించవలసినదిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ అయప్ప (వనపర్తి) :—అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. హరిజనుల హౌసింగ్ స్కీముకు ఎల్. ఐ. సి. వారి నుండి ఇంటికి 1800 రూపాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. చాలా మంది సభ్యులు 1800 చాలదని చెప్పారు కనీసం 2000 అయినా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. కనీసం 2000 ఇస్తే తప్ప సూపర్ వైజర్స్ స్పెసిఫికేషన్స్ ప్రకారం కట్టటానికి వీలులేదు. ఇస్తున్న 1800 20 సంవత్సరాలలో తిరిగి ఇవ్వాలని అన్నారు. నెలకు 14 రూపాయలు అంటే సంవత్సరానికి 168 రూపాయలు అయితే 20 సంవత్సరాలకు 3,300 రూపాయలు

అవుతుంది. అంటే దాదాపు ఇచ్చిన డబ్బుకు రెట్టింపు అవుతున్నది. దానికి వడ్డీ 7 పర్సెంటు. అప్పువారుడు నెలకు 14 రూపాయల చొప్పున సక్రమంగా కట్టకపోతే దానికి పీనల్ వడ్డీ 13 పర్సెంట్. అంటే మొత్తం 20 పర్సెంట్ వడ్డీ అంటే రూపాయి పది అణాలు అవుతున్నది. సామాన్యంగా ఏ హరిజనుడు నెలకు 14 రూపాయలు కట్టలేడు కనుక కనీసం పీనల్ ఇంటరెస్టు మాఫీ చేయాలని కోరుతున్నాను. హాస్టల్స్‌లో ప్రతి బోర్డరుకు 45 పైసల చొప్పున ఇస్తున్నారు. 45 పైసలకు ఏమి భోజనం వస్తుంది ? కనుక కనీసం రూపాయి అయినా ఇవ్వాలి. ప్రైవేటు హాస్టల్స్‌కు గవర్నమెంటు డబ్బు ఇస్తున్నది. అవి సరిగా నడవడం లేదని నివేదిక బట్టి తెలుస్తున్నది. అటువంటప్పుడు గవర్నమెంటు వాటిని తీసుకుని నడపాలని మనవిచేస్తున్నాను. సంవత్సరం లోపు అన్ని ప్రైవేటు హాస్టల్స్‌ను గవర్నమెంటు స్వాధీనం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అన్‌టచ్‌బిలిటి గురించి 20 సంవత్సరాల నుండి చెబుతున్నా ఇంతవరకూ పూర్తిగా నిర్మూలించలేకపోయాము. అన్‌టచ్‌బిలిటి ఆఫెన్స్ ఆన్‌బెయిల్‌బుల్ ఆఫెన్స్‌గా చేయాలని కోరుతున్నాను. హౌస్ సైట్స్‌ఫర్ హరిజన్స్ అండ్ బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్ అనిచెప్పి ఒక్కొక్క-తాలూకాలో 2, 3 గ్రామాలు ఎక్వైర్ చేస్తున్నాము. ఆ పద్ధతిప్రకారం అయితే 50 సంవత్సరాలైనా చేయలేము. కనుక అందరికూ ఒకేసారి ఇచ్చేపద్ధతి చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. లాండ్ సీలింగ్‌లో కొంతభూమి సేకరించబోతున్నాము. అలా సేకరించిన భూమి ముందు హరిజనులకు ఇచ్చి తరువాత లాండ్‌లెస్ పూర్‌కు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. జిల్లాపరిషత్తులలో, పంచాయితిసమితులలో 15 పర్సెంట్ జనరల్ ఫండ్ నుండి హరిజనులకు ఖర్చు పెట్టాలని ఉంది. కాని బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు ఎంత ఖర్చుపెట్టాలో లేదు. కనీసం 35 పర్సెంట్ వారికి ఖర్చుపెట్టాలని తెల్పుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

Sri D. Venkatesham :—Sir, are we going to sit in the afternoon?

Mr. Deputy Speaker :—Yes, We are sitting in the afternoon also.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—బిజినెస్ ఎడ్వైజరి కమిటిలో టైమ్‌టేబుల్ ఫిక్స్ చేసుకొనికూడా సాయంకాలం తిరిగి సమావేశాలు అవుతున్నాము. ఎసంబ్లి సెక్రటేరియట్ స్టాఫ్ ఉదయం 7 గంటలకు వస్తారు. మనం సాయంకాలం సమావేశం అయితే వారు రాత్రి 8 గంటలవరకు ఆఫీసులో వుండవలసివస్తుంది. వారికి టి.ఎ, డి.ఎ. లు లేవు. వారికి ప్రత్యేక ఎలవెన్స్ ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం యోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ :—మీరు కోపరేట్‌చేస్తే విదిన్ ది ఎలాటెడ్ టైమ్ వుయ్ కెన్ ఫినిష్ ది హోల్ థింగ్. కాని 5 నిమిషాలు మాట్లాడతాను అని 10, 15 నిమిషాలు తీసుకోవడంవల్ల ఇబ్బంది ఏర్పడుతున్నది. వెంకటేశంగారు సూచించినట్లు ఐ విల్ ఆస్క్ ది మినిస్టర్ టు కైండ్లీ కన్సిడర్ ఇట్.

శ్రీ సి వి.కె. రావు (కాకినాడ) :— మనం సాయంకాలం సమావేశాలువున్నా, లేకపోయినా ఎసంబ్లి స్టాఫ్‌కు, ప్రెస్‌వారికి కొన్ని సదుపాయాలు కలుగజేయాలి.

చాలా అవసరం. మనకు తప్పదనుకోండి. మామూలు వర్క్సుకు మించి వాళ్ళు ఎక్కువ వర్క్ చేస్తున్నారు కాబట్టి తమరు రికమెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The House is adjourned to meet again at 4 p.m today.

(The House re-assembled at Four of the Clock).

శ్రీ సి వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా, ప్రతి డిమాండు కూడా అందులో ఇప్పుడు మన ముందు వున్నటువంటి షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్ అండ్ కాస్ట్సు అండ్ ఆదర్ బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్, సోషల్ డిపార్టుమెంటు తరువాత స్త్రీ సంక్షేమము వద్దు, యివన్నీ కూడా మామూలు డిమాండ్సువలే ఎప్పటివలే ఒక దండకముగా వుందని చెప్పవలసివుంటుంది. ఇది ఆంజనేయదండకమో లేకపోతే విఘ్నేశ్వర దండకమో చెప్పలేనుగాని — యిద్దరు మంత్రులు కొత్త మంత్రులే, యిద్దరు మంచివారే, విఘ్నేశ్వర దండకము అనాలి. మా గొడవ ఏమో సీతమ్మ శోకము క్రింద వుందని చెప్పవలసి వస్తుంది. ఎప్పుడో సీతమ్మను రావణాసురుడు ఎత్తుకుపోయినప్పుడు అక్కడ ఎక్కడో చెట్టు క్రింద కూర్చొని ఆవిడ శోకించింది. అప్పటి నుండి యీ మానవులు ఆ శోకాన్ని పదే పదే పునశ్చరణ చేస్తున్నారు, మేము కూడా చేస్తున్నామేమోనని అనుకోవలసి వస్తున్నది. అయితే దానికి ఏ హనుమంతుడు వచ్చి విముక్తి కలిగిస్తారో మరి. మంత్రిగారు యీ సైడుకు వస్తే మార్పు రావచ్చునేమో. ఇప్పుడు మంత్రిగారికి ఉత్సాహానికి కొదవ లేదు. వారి పేరుకూడా నా పేరుతో సమానమే. యం. వి. కె. రావు అని వుంది. కనుక నా దరిదాపుగా వారి పేరు ఉన్నది. కనుక ఆయనను ప్రోత్సహించాలి. స్త్రీ సంక్షేమ మంత్రిణిగా ఆమెను చూస్తే శాసనాలు తలక్రిందులవుతాయి. ఆమెకు పట్టుదల జాస్తిగా ఉంది. ఈ స్త్రీ సంక్షేమ పథకాలు ఏ సూత్రాలపయిన ఉత్పన్నమవుతున్నాయని అడగాలి. ఈ స్త్రీ సంక్షేమ పథకాల షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్సు, బాక్ వర్డు క్లాసెస్ పయిన పేర్కొంటూ మంత్రిగారు 57-58లో ఒక కోటి 78 లక్షల రూ. లు ఖర్చు చేశాము. ఇప్పుడు 13 కోట్ల 2 లక్షల రూ లకు పైగా ఖర్చు చేస్తున్నాము చూడండి ఎంత గొప్ప చేశామో అన్నారు. బాగుంది. అయితే డబ్బు ఖర్చు చేయడములో గొప్ప ఏమి ఉంది. ఆ డబ్బు ఎవరిది ? ప్రభుత్వం తాతగారిదా ఆ డబ్బు ? అది ప్రజల సొమ్ము. ప్రజల సొమ్ము ప్రజల కోసం ఖర్చుచేయడములో ఏమి గొప్ప ఉన్నది ? ప్రజలనుంచి పన్నుల రూపేణా వారినుంచి అప్పు రూపేణా వచ్చిన డబ్బు ప్రజలకోసం ఖర్చు చేయడంలో ఏమీ గొప్పలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం నమ్రతగా ఉండాలి. ఈ నమ్రత ఎంతవరకూ ఉందో చెప్పాలంటె షెడ్యూల్డు కులాల మంత్రి గారు, స్త్రీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రిణిగారూ వీరిద్దరూ కూడ ముష్టివారికి గృహాలు కట్టిస్తామని ఎత్తుతున్నారు. ఇప్పుడు నేను ఒకటి చదివి వినిపిస్తాను. I do not know why this kind of coincidence has taken place. This we can see in the first para itself. ఈ సంక్షేమం ముష్టివారి గృహాల సంక్షేమం క్రింద ఉన్నది అన్నారు. ప్రభుత్వమును వ్యక్తిగతంగా నేను ఏమీ చెప్పను. ఉద్దేశాలు చెడ్డవి కారాదు. ప్రభుత్వ నిర్మాణం అంతా కూడా ప్రభుత్వ పోకడ. సిద్ధాంతం అంతా కూడా కలిగిన వర్గాల పయిన ఆధారపడి ఉంది. కలిగినవారంతా కూడ ముష్టివారితో

సమానమా... నిజానికి చూస్తే తాము ఏదో గొప్ప చేస్తున్నాము, లేనివానికి మేలు చేస్తున్నాము అనడం సహజము. ఈ దృక్పథం మంచిది కాదు మనం ఒక్క నోటితో రెండు పదాలు ఉపయోగించడం మంచిది కాదు మనం ఏదో లేనివానికి దానం చేస్తున్నామనే దృక్పథం ఉండకుండా లేనివానికి న్యాయం కావాలి ఇప్పటి పరిపాలనా విధానం అంతా కూడ బ్రిటిష్‌వారు ఏర్పాటు చేశారు. దానికి తోడు రాసి పెట్టి సింగారించి పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని దానిలో నడుపుతున్నారు. మన చేతిలో ఏమీ లేదు. ఇది వాస్తవంగా వచ్చినటువంటిది. ఇది మహాత్ములంటూ చెప్పినారు. అనుభవజ్ఞులు, త్యాగశీలురు చెప్పిన విషయాలు మరచిపోరాదు. ఇందులో చూస్తే కొన్ని కొటేషన్స్ ఇచ్చారు. ఇవి ఏ దృక్పథంతో ఇచ్చారో తెలియడంలేదు. ఇందులో ఉన్న మూల సూత్రాలు చూస్తే బాగుంటుంది. మన కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఆర్టికల్ 46 గురించి చెప్పారు. ఆ బూజును తొలగించి వెలుపలికి వస్తున్నారు 22 సంవత్సరాలయింది. అప్పుడున్న మేధావులు, అనుభవజ్ఞులు, త్యాగశీలురు అంతా ఆ కాన్‌స్టిట్యూషన్ తయారుచేశారు. అది ఇప్పుడు వర్తింపచేయడం ఎందుకో తెలియడంలేదు. నిజానికి అవి వల్లిస్తేచాలు అన్నట్టుగా ఉన్నారు. ఆర్టికల్ 46 ఈ విధంగా వల్లిస్తున్నారు వారు. Article 46 of the Constitution of India lays down that "the State shall promote with special care the educational and economic interests of the weaker sections of the people' and in particular, of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, and shall protect them from Social injustice and all forms of exploitation." This is a dictum which is a constitutional provision that has been there for the last 22 years. What is it that this ruling party has been doing? What is it that the predecessors of the gentry that are sitting on the Treasury Benches were doing? It is a pertinent question which I asked and which I put themselves. What is it that they are doing? The whole trouble with them is, they know pretty well that the people are awakening, and when people are awakening we have to make them opportunist-minded, we have to satisfy them with words, by some alms If that is the attitude, it is a very serious matter. I have to warn them, and I have warned them a number of times not only on the floor of this House-- this is intended for rich people and it is an accident that I come here, I have been warning them for the last 35 years in this country; at that time this gentry were kids, they were playing in the schools and were not even preparing themselves for this warning. This dictum came for the people and for the people, and we have failed to do it; our predecessors have failed to do it; they put it in print and later put them in the libraries and other places Now we are repeating. What is the result? I will tell you what Dr. Ambedkar said. He does not belong to your party. Here it is repeated in the Note supplied to us. I do not know, there must be a very intelligent young officer who prepared this statement, and got the approval of the Minister concerned. The Minister, I know, is himself broad-minded The trouble with him is he is in bad company. Naturally he would like certain principles to be enunciated. But could he implement them? He has got to implement them. What did Dr. Ambedkar say? Dr. Ambedkar is no revolutionary; He was no Congres man; he was an intellectual who saw things rather clearly,

He was no communist. Whatever that may be what Dr. Ambedkar stated in the Constituent Assembly, has been quoted in the Minister's note, and I will read it out for the understanding of the members on the Treasury Benches. We will be happy if something good is done. As far as we are concerned, we will be happy if there is sincerity of purpose on the side of the ruling party. I do not think they will have it because they are in the grip of exploiters and are under hypnotism. I therefore do not feel that they will in any way be able to get over that hypnotic condition.

What did Dr. Ambedkar say on that occasion, presenting the draft constitution to the Constituent Assembly? I would like the hon. Minister to look into para 2 of his note. He said

> "On January 26, 1950 we will have equality in politics and inequality in social and economic life".

So on January 26 1950, when the country became a Republic, when this country became free from the fetters of the Britshers, Dr. Ambedkar said

> "We will have equality in politics and inequality in social and economic life. We must remove this contradiction at the earliest moment, or else those who suffer from inequality will blow up the structure of political democracy which this Assembly has so laboriously built up."

This was a prophetic saying. This prophetic saying did not come from a communist or from a Marxist; neither did it come from Russia or China. It was an utterance made by a reformer a reformer who was born in a downtrodden class, a person who held position in the British regime and also in the Congress regime. This prophetic saying of Dr. Ambedkar has to be borne in mind.

Now, after all these years of Independence, what is the position? Has the position improved in any way? I am afraid, the position has not improved whatsoever. We must remove the contradiction, in terms of Dr. Ambedkar, at the earliest moment. Even after 25 years of Independence, we have not removed this contradiction. Far from that, there is gross poverty grave inequality in social and economic life. The result would be, this superstructure, this structure of political democracy which this Assembly has so laboriously built up will be blown up by those who suffer from this inequality. Now, it may be said, I am saying a Naxalite version. Nothing of the sort. When things go so rotten, when we cheat ourselves, when we cheat others and then take pleasure in that wonderful business, the only remedy would lie in changing it with all power at the command of the human beings. We want to please ourselves with sweet words and the Government want to please us with sweet words and mere utterances. This is nothing short of cheating the people.

May I ask, Sir, what about the Harijan hostels? Harijan hostels is another word for corruption, a byeword for rotten things.

Mr. Deputy Speaker:—Mr. Rao, you must help me. You have exceeded your time.

Sri C. V. K. Rao:—I would like to help you make this House a very interesting institution.

Mr. Deputy Speaker:—Now, Mr. Venkata Rao will speak.

Sri C. V. K. Rao:—My friend says that the interest is not taken seriously. Will you give me another 5 minutes? I have not completed.

Mr. Deputy Speaker:—Mr. Rao, please cooperate with me.

Sri C. V. K. Rao:—I will cooperate with myself.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటరావు:—అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ప్రతిపాదనలను బలపరుస్తున్నాను. ఈ ప్రతిపాదనలు చాలా అభివృద్ధి కరమైనటువంటివి. ప్రత్యేకమైనటువంటి శ్రద్ధ చూపించి మంత్రిగారు కూడా ఉత్సాహంగా ఈ శాఖను బాగా పటిష్టం చేసి వెనుకబడిన తరగతులకు, హరిజనులకు ఇతోధిక సహాయం చేయాలని పట్టుదలతో చేస్తున్నందుకు చాలా సంతోషమని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా వారు ఇచ్చిన నోటులో డిపార్టుమెంటల్ అడ్మినిస్ట్రేషను రి-ఆర్గనైజు చేసి ప్రత్యేకంగా జాయింటు డైరక్టరును పెట్టి బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు ఒక ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తామని అనడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. అలాగే దీనికి గ్రాంట్సు కూడా చాలా వివరంగా చూపించారు. మొదట హరిజన హౌస్ సైట్సు గురించి చెప్పారు. ఈ లాండు ఎక్విజిషను ప్రొసిజరు, కంబర్‌సమ్ ప్రొసిజరు, టైమ్ కన్‌జ్యూమింగు ప్రొసీజరు మనం ఫాలో అవుతున్నాము. అది ప్రతి సంవత్సరం అసెంబ్లీలో వస్తున్నది. దీనివల్ల 5 సంవత్సరాలనుంచి, 10 సంవత్సరాలనుంచి ప్రతి జిల్లాలో పెండింగు ఉన్నాయి. దీనిని సింప్లిఫై చేస్తామని సెమినారులో కూడా చెప్పారు. మన రూల్సు ప్రొవిజను సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రతి గెజిట్ నోటిఫికేషను మన స్టేటుకు రాకుండా ఏదైనా ఒక డిస్ట్రిక్టు గెజిట్‌లో పబ్లిష్ చేసి డి.ఎస్.డి.వి. నోటిఫై చేసి మనం అక్కడ చేస్తే చాలా త్వరగా చేయడానికి అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి గత సంవత్సరం ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. ఈ సంవత్సరం కూడా ఒక కోటి 20 లక్షలు ఇందులో చూపించారు. ఈ కోటి 20 లక్షలలో ఒక కోటి 5 లక్షలు హరిజనులకు 15 లక్షలు మాత్రం బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు అని పెట్టారు. కాని బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు పెట్టినది చాలదు. ప్రతి గ్రామంలో కూడా 10, 15 సంవత్సరాలనుంచి ఏ విధంగా హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలాలు ఇస్తున్నామో బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు కూడా ఆదేరకంగా ఇళ్ళ స్థలాలు కావలసిన పరిస్థితులలో ఉన్నారు. గత ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలనుంచి 12%, 15%, 20% అని వారితో కలిపి ఇవ్వాలని ప్రతిపాదనలు పెట్టాము. కాని అది చాలదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా చిన్న వృత్తులు చేసుకొనేవారు కుమ్మరి మంగలి, చాకలి మొదలైనవారు హరిజనులతోబాటు ప్రతి గ్రామంలోను చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్లందరకి కూడా ఇవ్వాలంటే ఈ 15 లక్షలు చాలదు. జిల్లాకు ఒక లక్ష కంటే ఎక్కువ రాదు. హరిజనులతోబాటు కలిపి వాళ్ళకు ఇవ్వడం అంటే ప్రత్యేకంగా

బాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు ఇవ్వాలంటే ప్రత్యేకంగా కేటాయింపు లేదని జిల్లాలలో సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసరులు ప్రపోజలు టేకప్ చేయనటువంటి పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను కాబట్టి దీనికి ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించి ఎక్కువ గ్రాంట్సు ముఖ్యంగా బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు ఇవ్వాలి. హరిజనులకు కూడా చాలదని మనవిచేస్తున్నాను. అగ్రికల్చర్ లేబరుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా 66 కోట్ల రూపాయలు 1973 ఆగస్టు లోపల ఇవ్వాలనే ప్రతిపాదన ఒకటి ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. దీనికి సాధ్యమైనంత ఎక్కువ గ్రాంట్సు చేకూర్చి ఆ విధంగా చేయవలసిన అవసరం ఉంది చాలామందికి ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చారు. ఈ డిపార్టుమెంటు సప్లయి చేసినటువంటి బడ్జెటు చూస్తే ఒక్కొక్క జిల్లాలో 4, 3 వేల మందికి ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చారు. కోటి 20 లక్షల రూపాయల లోనే ఇళ్ళ స్త్రీక్చర్సు రెయిజు చేసుకొనడానికి ఎవరైతే ప్రభుత్వం ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చిందో వారికి ఒక్కొక్కరికి 100 రూపాయలు చొప్పున ఇవ్వడం జరుగుతున్నదా అంటే అందరికీ అందడంలేదు. గత రెండు సంవత్సరాలనుంచి ఇళ్ళ స్థలాలు ఎవరికైతే ఇచ్చారో వారందరికీ ముఖ్యంగా కృష్ణా జిల్లాలో 100 రూపాయలు రాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇళ్ళ స్థలాలు పల్లపు ప్రాంతాలలో ఉన్నవి ఉన్నాయి. అవి లెవెల్సు రెయిజు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందుచేత వాళ్లు ఇళ్లు వేసుకోకుండా ఉన్నారు. అందుచేత ఈ విషయాలు మీద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చి స్త్రీక్చర్సుకు ఇవ్వనివి చాలా ఉన్నాయి. వాటికి ఈ సంవత్సరం లోపల తప్పనిసరిగా పూర్తిచేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇవన్నీ లెక్కలు తయారు చేయించి వారికి 100 రూపాయలు చొప్పున ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. కొంతమంది ఈ మధ్య జిల్లా ఆఫీసర్సును అడిగితే ఇక్కడ కోపరేటివ్ హౌసు కన్‌స్ట్రక్షన్సు సొసైటీ పెట్టాము; హరిజన గిరిజనులది, దాని తరఫున ఇళ్లు కట్టిస్తాము కాబట్టి ఇది డిస్‌కంటిన్యూ చేస్తామని చెబుతున్నారు. కాని ఇదివరకు ఎవరికైతే ఇళ్ళ స్థలాలు ఇచ్చామో వారందరికి ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం క్రాష్ ప్రోగ్రాం పెట్టి బంజరు భూములు దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాలు పేదలకు పంచిపెట్టడం జరిగింది. ఆ 20 లక్షల ఎకరాలలో ఎంతవరకు వారు సాగు చేస్తున్నారు, వారికి ఆర్థికమైన వనర్లు ఉన్నాయా లేదా, దానివల్ల వారికి సౌకర్యాలు ఉన్నాయా లేదా అని ఒక ఎంక్వయిరీగా సరైన వివరాలు సేకరించి తగిన చర్యలు తీసుకోకపోతే మనం ఎన్ని ఎకరాలు పంచినా అది నిరుపయోగం అవుతుంది. ఒక సంవత్సరం చూసి వారు సాగు చేసుకోలేని పరిస్థితులలో అమ్ముకొనే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మనం ఇచ్చినా ఫలితం లేకుండా పోతుంది. ఈ సంవత్సరం లార్జి స్కేలులో భూసంస్కరణలు పెట్టబోతున్నాము. దానివల్ల వచ్చే పొలాన్ని బీదలకు పంచిపెట్టబోతున్నాము. అది పంచిపెట్టబోయే ముందు ఇదివరకు ఇచ్చినది ఎంతవరకు సద్వినియోగం అయిందని చూడాలి. సద్వినియోగం కాకపోవడానికి కారణం ఏమిటి ? దానికి ప్రభుత్వం చేయవలసిన సహాయం ఎంత ఉందని ప్రత్యేకంగా ఒక నివేదిక తయారుచేయించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత ముఖ్యంగా హాస్టల్సు గురించి ఒక మాట చెప్పవలసి యున్నది. వీన్ని గురించి వెంగల్‌రెడ్డి కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ నివేదిక చూస్తే, ఆ హాస్టల్సు పరిస్థితి చాలా శోచనీయంగా ఉంది. ఎందుకు ఈ ప్రయివేటు హాస్టల్సును కంటిన్యూ చేయాలో అర్థం కావడంలేదు. వీటిలో చాలా అక్రమాలు, డబ్బు దుర్వినియోగము జరుగుతున్నది. 7 సంవత్సరాలవరకు ఒక బోర్డరు కూడ లేనటువంటి హాస్టల్సుకు కూడ గ్రాంటు ఇవ్వడం, వారు 40 వేలు, 50 వేలు పెట్టుబడి పెట్టి కట్టుకొన్నారని చెప్పడం చాలా శోచనీయంగా ఉన్నది. దీనిమీద ప్రభుత్వము నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. అంతే కాకుండా ఈ హాస్టల్సులో ఉన్న లోపాలకు కారణము మనము సరియైన గ్రాంటు ఇవ్వకపోవడం, ఇది అవకాశంగా తీసుకొని మిసప్రోప్రియేషన్ ఎక్కువగా చేయడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి గవర్నమెంటు హాస్టల్సు పెట్టినా, ఒక్కొక్క బోర్డరుకు సరియైన గ్రాంటు ఇచ్చేటట్లు చూడాలి లేక బోర్డర్సును తగ్గించి అయినా ఉన్న వారికి తగిన సౌకర్యాలు కలిగేటట్లు చూడాలి. మిడ్-డే-మీల్సు కొరకు కావలసిన మెటీరియల్ సప్లయి చేస్తే అంతా దుర్వినియోగము అవుతున్నది. ఆయిల్, పిండి మొదలైన వస్తువులన్నీ సద్వినియోగము జరగడం లేదు. తరువాత ఈ హరిజనులకు డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లయి గురించి బరియల్ గ్రౌండ్ గురించి, పాత్ వేసు గురించి లక్ష రూపాయలు ఇస్తే జిల్లాకు ఎంత ఇవ్వగలరు ? దానితో ఏమి చేయగలుగుతారు ? తరువాత హరిజన వాడీస్ గ్రామాలకు దూరంగా ఉంటాయి గనుక తప్పనిసరిగా వాటికి పాత్ వేసు వేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాబట్టి దీనికిగాను ఎక్కువ మొత్తాన్ని కేటాయించవలసి యుంటుంది. తరువాత ఈ బెగ్గర్ ప్రాబ్లం ఒక మెనాస్‌గా తయారైంది. శ్రీ మద్దన అయ్యపరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు దానికి ఒక సెపరేట్ సెస్సు అయినా ఏర్పాటు చేసి బెగ్గర్ హోమ్సు పెట్టి ఆ విధంగా వారిని రిస్ట్రిక్ట్ చేయకపోతె ఇది పెద్ద న్యూసెన్సు అవుతుంది; ఒక సోషియల్ ఈవిల్‌గా తయారవుతుంది. తరువాత ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ గురించి ట్రయిబల్ ఏరియాస్‌లో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకొన్నది గవర్నమెంటు. శ్రీకాకుళం ఆ ప్రాంతాలలో ఈ నక్సలైట్ ఉద్యమానికి కారణమేమిటని అప్పుడు హోం మినిస్టరుగా వెంగళరావుగారు దానిని పరిశీలించి దానిని కొంతవరకు ఎదుర్కొన్నారు. ఈ నక్సలైట్ ఉద్యమానికి కారణం ఆర్థికంగా వారికి ఉన్నటువంటి ఇబ్బందులు కారణమని తెలుస్తున్నది. కనుక వారికి సరియైన అవకాశాలు కల్పించాలి. గిరిజనులకు ఒక ప్రత్యేక కార్పొరేషన్ పెట్టి అది సరిగా పనిచేసేటట్లు చేయడంవల్ల వారి పరిస్థితి మెరుగైంది. కాని ప్లెయిన్సులో ఉన్నటువంటి, నాన్-ట్రయిబల్ ఏరియాస్‌లో ఉన్నటువంటి ట్రయిబల్సుకు మాత్రము సరియైన గ్రాంట్సు సౌకర్యాలు లేవు. మా క్రిష్ణా జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతాలలో చాలామంది లంబాడీలు, ఎరుకలు. యేనాదీలు ఉన్నారు, కాని వారికి ఇచ్చేటటువంటి గ్రాంటు చాలా తక్కువ. వారికి వ్యవసాయ పనిముట్లు కొనుకోడానికి ఇచ్చే గ్రాంట్సు చాలా తక్కువగా ఉన్నది. అది హెచ్చు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత గిరిజనులకు ఇళ్ళ స్థలాలకు సరియైనటువంటి గ్రాంట్సు లేవు. ముఖ్యంగా ప్లెయిన్ ఏరియాస్‌లో ఉన్న గిరిజనులకు మైనర్ ఇర్రిగేషన్ స్కీమ్సు, వెల్‌ఫేర్ స్కీమ్సు చేయాలన్నప్పుడు, చాలా తక్కువ గ్రాంటు ఇచ్చినారు. అది హెచ్చించాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గములో ఒక

ఊరిలో పెండాడీలకు ఒక చెరువు కట్టే విషయం గురించి గత 5 సంవత్సరాలనుంచి అడుగుతూ ఉంటే, ఇంతవరకు శాంక్షన్ కాలేదు, దానికి చీఫ్ ఇంజనీరు, పి. డబ్ల్యు. డి. వారు అభ్యంతరము చెప్పుతున్నారు, ఇది షెడ్యూల్ ఏరియా కాదు గనుక ఇది రివిన్యూ బోర్డుకు రెఫర్ చేయాలి, వారు పర్మిషన్ ఇస్తేనేగాని లేకపోతే లేదని. కనుక ట్రయిబల్ వెల్ఫేర్ మినిష్టరుగారు ఈ నాన్-ట్రయిబల్ ఏరియాలో ఉన్న ట్రయిబల్సుకుగాను మైనర్ ఇర్రిగేషన్ వర్క్సు, ఇంకా ఇతర అభివృద్ధికరమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని, ట్రయిబల్ ఏరియాస్‌లో రూల్సు ఇక్కడ కూడ అన్వయించవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి (కళ్యాణదుర్గ): అధ్యక్షా, స్త్రీ సంక్షేమ శాఖామాత్యులు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన ఈ డిమాండ్సును నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. దేశంలో ఉన్నటువంటి మొత్తము పాపులేషన్‌లో 3/4వ భాగము స్త్రీలు చిన్న పిల్లలు అయినప్పుడు, వీళ్ళకుగాను కేటాయించినటువంటి పైకము మాత్రము 56.50 లక్షలు. కాబట్టి ఈ పైకము ఏట్టి పరిస్థితులలోను ఈ స్త్రీ సంక్షేమము కోసం చాలదని దీనికి ఎక్కువ కేటాయించాలని నేను ప్రప్రథమంగా మనవిచేస్తున్నాను. స్త్రీలు నైతికంగా, సాంఘికంగా ముందుకు వస్తే తప్ప దేశము బాగుపడదు అనేది అందరికీ విదితమే. కావట్టి స్త్రీ సంక్షేమాన్ని ఎట్టి పరిస్థితులలోను ప్రభుత్వము అజాగ్రత చేయక వారి విషయంలో ఎక్కువ పైకము కేటాయించి సరియైన కార్యక్రమాలు చేపట్టి వారిని అభివృద్ధి పరచవలెనని ముమ్ముందుగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. స్త్రీ సంక్షేమం క్రింద హోమ్సు అని ఎన్నో ఉన్నాయిగాని వాటిలో ఈ సర్వీసస్ హోం చాలా ముఖ్యమైనది. ఎందుకంటే స్త్రీలకు ఒక ఆదరణ, వాళ్ళకు ముమ్ముందు బ్రతుకుతెరువు ఇచ్చేటటువంటిది ఈ హోం. ఇందులో చాలా మందిని చేర్చుకొంటున్నారు. కాని ఈ అనాథ స్త్రీలకు, దిక్కులేనివారిని గార్డియన్ను తీసుకొని వారిని చేరుస్తున్నారు. వారు ఇంటర్వ్యూకు ఒకసారి, తరువాత చేర్చుకొనేటప్పుడు ఒకసారి రావలసి యుంటుంది. ఇది వారికి చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటుంది, రెండుసార్లు రావాలంటే. కనుక వారు ఇంటర్వ్యూకు రాంగానే హోంలో చేర్చుకొనే అవకాశము కూడ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. వారికి టెయిలరింగు, టాయి మేకింగు వీటిలో ట్రెయినింగు ఇస్తున్నారు, కాని 3 సంవత్సరాలు కాగానే వారిని వట్టి చేతులతో వాపసు పంపిస్తున్నారు. వారు తిరిగి గ్రామాలకు వెనుకకు వచ్చి ముమ్ముందు వారికి బ్రతుకుతెరువు లేక యథాప్రకారంగా చింతలపాలు అవుతున్నారు. కనుక అటువంటివారికి కుట్టు మిషన్, కుట్టు పరికరాలు ఇచ్చి ఆ విధంగా వారికి ముమ్ముందు బ్రతుకుతెరువు చూపించవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాక, ఒక్కొక్క సర్వీసస్ హోంలో 150 మందికి మాత్రము అడ్మిషన్సు ఇస్తున్నారు. అది ఎంత మాత్రము చాలడం లేదు కనీసం 200 మందికైనా అడ్మిషన్సు తప్ప ఈ అనాధ స్త్రీలు అభివృద్ధి చెందడానికి. వారికి ఒక షెల్టర్ దొరకడం కష్టమవుతుంది. కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వమువారు 200 మందికి అందులో అడ్మిషన్సు ఇవ్వాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత అనంతపురములో సర్వీసస్ హోం ఉన్నది. అది టవునుకు మూడు మైళ్ళ దూరములో ఉన్నది.

ఆ బిల్డింగు బాగున్నదిగాని దానికి చుట్టు కాంపౌండు లేదు. అందువల్ల వారికి చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటున్నది. కనుక దానికి కాంపౌండు కట్టేలాగు చూడాలి. తరువాత లోపల ఒక బావి త్రవ్వినారు. దానికి పైన కట్టడములేదు. అందువల్ల దానిలో పిల్లలు పడే ప్రమాదము ఉన్నది. కనుక దానికి పైన కట్టడము పెట్టించే ఏర్పాటు చేయవలెనని కోరుతున్నాను. అంతే గాకుండా అది టవునుకు దూరముగా ఉన్నందువలన వారికి మెడికల్ ఎయిడ్ అందుబాటులో లేకుండా ఉంది. కనుక వారికి ఏదైనా ప్రత్యేకంగా మెడికల్ ఎయిడ్ లభించేటట్లు చేయాలని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఈ గ్రామ సేవికలు, ముఖ్య సేవికలు చేసేటటువంటి పని సమానంగానే ఉన్నది కాని గ్రామ సేవికలు పంచాయితీరాజ్‌కు అటాచ్ అయి ఉన్నారు, ముఖ్య సేవికలు గవర్నమెంటుకు అటాచ్ అయి ఉన్నారు. ఒక సూపర్‌విజన్ చేయాలన్నా, ఒక వర్కు చేయాలన్నా వాళ్ళకు ఎస్. డబ్ల్యు యొక్క అథారిటీ ఏ మాత్రము లేదు. కనుక వెంటనే గ్రామ సేవికలను విమెన్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు అటాచ్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ టైలరింగ్ సెంటర్స్ ఓపెన్ చేశారు. ఈ సెంటర్స్‌లో ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాస్డు కేండిడేట్స్‌ను మాత్రమే చేర్చుకోవాలని ఉంది. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పాస్డు కేండిడేట్స్‌కు వొకేషనల్ ట్రయినింగ్ సెంటర్స్‌లో అవకాశం ఉంది. ఈ టైలరింగ్ సెంటర్స్‌లో ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి, 10 వ తరగతి ఫెయిల్డు కేండిడేట్స్‌కు అవకాశం కలుగజేయాలనికోరుతున్నాను. చైల్డు అండ్ వుమన్ వెల్‌ఫేర్‌కు కలిపి ఒక బోర్డు ఏర్పాటు చేసి చైల్డు అండ్ వుమన్ వెల్‌ఫేర్‌కు మరింత అధికంగా కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్నిచోట్ల మహిళామండలులు రిజిస్టర్ చేసుకొంటున్నారు. అటువంటి వారికి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ లభించటం లేదు. అటువంటిదానికి పైకం ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు హవుస్ సైట్స్ కొరకు లాండ్ ఏక్విజిషన్ అసలు చేయటం లేదు. అందుకు ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను వేసి ఇండ్ల సైట్స్ ఇప్పించటానికి, మంచినీటి సౌకర్యం కలుగచేయటానికి సత్వర చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. వుమెన్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటు ఎక్స్‌పెన్షన్ కావాలంటే గరల్స్ హాస్టల్స్‌ను వుమన్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు ఎటాచ్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ క్రింద కుట్టు సెంటర్స్ ఉన్నవి. వాటిపైన సూపర్‌విజన్ లేదు. వాటిని అమ్ముకొంటున్నారు. ఆ కుట్టు సెంటర్స్‌ను వుమెన్‌వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంట్‌కు హేండోవర్ చేస్తే సూపర్‌విజన్ బాగా ఉంటుంది. ట్రయినింగ్ బాగా ఉంటుంది. వుమెన్‌వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ కార్నర్ విలేజస్‌లో పని చేయటం లేదు. అన్ని డిపార్టుమెంట్స్ జిల్లా ఆఫీసర్స్‌ను వెహికిల్స్ ఉన్నవి. వుమన్‌వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్స్‌కు వెహికిల్స్ లేవు. వారు కార్నర్ గ్రామాలకు వెళ్ళి పని చేయటానికి ఉత్సాహం లేదు. వారికి వెహికిల్స్ ఇస్తే తప్ప, వారు కార్నర్ విలేజస్‌కు వెళ్ళి వర్కు చేయటానికి అవకాశం లేదు. ఈ స్త్రీ సంక్షేమం అభివృద్ధి కావాలంటే-మన మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకొని యీ వుమెన్‌వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంట్‌ను ఎక్స్‌పేన్షన్ చేసి ఆ డిపార్టుమెంట్‌చేత అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు జరిపి స్త్రీలకు ఉత్సాహం కలుగజేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిమాండ్ ప్రవేశ పెట్టారు. బడ్జట్ మంచిగా ఉంటుందికాని. తర్వాత బడ్జట్ ఏమైపోతున్నదో తెలియదు. అది న్యాయంగా నడవటం లేదు. అన్యాయంగా నడిచిపోతున్నది కాబట్టి ఇపుడు వచ్చిన మంత్రిగారు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని యీ అన్యాయం జరగకుండా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ యీ హవుస్‌లో- హరిజనులకు అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నామని, హరిజనులకు ఇండ్లస్థలాలు ఇస్తున్నామని, వారికి అన్ని సౌకర్యాలు లభిస్తున్నవని—చెబుతున్నారు గాని బయట వారికి ఏమీ లభించటం లేదు. ఈ హవుస్‌లో కూర్చున్నంతసేపు యీ కాంగ్రెస్ లీడర్స్, ఇండిపెండెంట్ సభ్యులు అందరూ హరిజనులకు ఇవి కావాలి, అవి కావాలి అని చెబుతున్నారుగాని-బయటకు వెళ్ళిన తర్వాత ఒక్క ఎం. ఎల్. ఎ గాని, ఒక్క లీడర్‌గాని సరైన పద్ధతులలో తాలూకాలలో నడవటం లేదు. అసెంబ్లీలో కూర్చున్నంతసేపూ మాటలు మాట్లాడటంతప్ప. వారి మనసులో అటువంటిది ఏమీ లేదనేది వారికి కూడ తెలుసు. వారు బయట ఏమి చేస్తున్నారో హృదయంమీద చెయ్యి వేసుకొని చెప్పమనండి. వారు ఏమి చేస్తున్నారు ? ఈ పోరంబోకు భూములు హరిజనులకు ఇస్తున్నామని చెప్పటమేగాని, తమ జీతగాళ్ళ పేరుమీద పట్టా తీసుకొని- ఆ భూమి తమ స్వాధీనంలోనే పెట్టుకొంటున్నారు. వందల ఎకరాలు ఉన్నవారికే భూములు వస్తున్నాయిగాని హరిజనులకు భూమి దక్కటంలేదు. మంత్రులు, సర్‌పంచ్‌లు రికమెండ్ చేసినవారికే ఇస్తున్నారుగాని సామాన్య హరిజనుడుకి ఇవ్వటం లేదు. 10 సంవత్సరాలనుంచి ఒక తాలూకాలో భూమి ఎక్వయిర్ చేసి 10 ఎకరాలు భూమి ఇవ్వలేదు. కాని ఆ డబ్బు వినియోగం అవుతుంది. ఆ డబ్బు ఎక్కడ ఖర్చు చేస్తున్నారు ? పాలుపంచుకొంటున్నారుగాని హరిజనులకు భూములు ముట్టటం లేదు. వికారాబాద్ తాలూకాలో హరిజనులు ఉన్నారు, గిరిజనులు ఉన్నారు ; లంబాడీలు ఉన్నారు. వారికి త్రాగటానికి మంచినీటి బావులు లేవు. ఇండ్లు కట్టిస్తాము, లాండ్ ఎక్విజిషన్‌చేసి ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తున్నాము అంటున్నారుగాని ఇవ్వటం లేదు. ఆ డబ్బు అంతా ఆఫీసర్స్ పాలుపంచుకొంటున్నారు ; తింటున్నారు. ఇండ్లు కట్టిస్తామంటున్నారు. ఒక వరండా, ఒక కమరా ఉంటుంది అంటున్నారు. అది ఒక్క ఆలుమగలకు మాత్రమే సరిపోతుంది. నలుగురు పిల్లలు ఉంటే—భార్యభర్తలు ఎట్లా సంసారం చేస్తారు ? కాబట్టి ఆ ఇళ్ళకు రూ. 1,800 లు ఇచ్చేది సరిపోదు. రేగడి మిట్లో పునాది నింపటానికే వెయ్యి రూ. లు అవుతుంది. ఇక పైన ఎట్లా కడతారు ? 3 వేలు, రూ. 3,500 లతో రెండు పెద్ద హాల్సు ఒక రూమ్ అయితే మంచిగా ఉంటుంది. ఇదివరకు గవర్నమెంట్ కట్టించిన ఇండ్లు కాళీపోయాయి.

ఆ డబ్బు ఎవరు భరిస్తారు? అది భగవంతుడికే తెలియాలి. గవర్నమెంట్ ఒక స్కూల్ బిల్డింగ్ ఒక రూమ్ కట్టాలంటే నాలుగైదువేల రూ. లు అవుతుంది. ఈ రూ. 1,800 లతో ఎట్లా ఇల్లు తయారవుతుంది; ప్రభుత్వం యీ రూ. 1,800 హరిజనులకు ఫ్రీగా ఇవ్వటం లేదు. గవర్నమెంట్ ఆ డబ్బు లోన్‌గా ఇస్తున్నది, 20 సంవత్సరాలలో వసూలు చేస్తామంటున్నారు. ఆ ఇండ్లు గవర్నమెంటే ఒక కంట్రాక్టర్‌ను సూపర్‌వైజర్‌నుపెట్టి ఎందుకు కట్టించకూడదు? అట్లా కట్టిస్తే న్యాయం అవుతుంది. అట్లాకాకుండా రూ. 1,800 లతో మన్నుతో ఇల్లు కడితే-తర్వాత ఆ ఇల్లు కూలిపోతే ఆ డబ్బు ఎవరిదగ్గర వసూలు చేస్తారు? అది గవర్నమెంట్ భరిస్తారా? దయచేసి డబ్బు ఎక్కువ చేసి ఇళ్ల కట్టిస్తే గవర్నమెంట్‌కు కీర్తి ఉంటుంది. అది న్యాయం అవుతుంది. లేకపోతే డబ్బు వృథా అవుతుంది. ఆ ఇళ్లు కూలిపోయినతరువాత వారు ఆ ఇంటి నుంచి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత ప్రభుత్వం ఆ డబ్బు ఎక్కడనుంచి వసూలు చేస్తారు? అది అన్యాయమైన పద్ధతి. మంత్రిగారు నిలబడి ఎంక్వయిరీచేసి సరిఅయిన పద్ధతిలో ఇండ్లు కట్టించి ఇస్తే-అపుడు గరీబీ హఠావో అన్నది నిజమైన మాట అవుతుంది. ఆఫీసర్స్ సరిగా బయట పనిచేయటం లేదు. కాబట్టి మంత్రిగారు గ్రామాలు టూర్‌చేసి ఏమి అన్యాయం జరుగుతున్నది అన్నది చూడాలి. ఇపుడు మంత్రిగారు ఆ విధంగా టూర్‌చేసి చూడటం లేదు. వారు హైదరాబాదులో కూర్చుని ఎవరో పోయి అంతా సరిగా నడుస్తున్నదంటే-ఎస్-అంటారు అది న్యాయం కాదు.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :-అధ్యక్షా, సోషల్‌వెల్‌ఫేర్ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. మాట్లాడేముందు ప్రభుత్వం వారు ఈ మధ్యనే తీసుకొన్న 5 విషయాలకు వారికి అభినందనలు తెలపవలసిన అవసరం ఉన్నదని భావిస్తున్నాను. హౌస్‌సైట్స్ క్రింద 66 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి బృహత్‌పథకాన్ని తీసుకొన్నందుకు, దానిలో 25 పర్సంటు బాక్‌వర్డు క్లాస్‌వారికి యిస్తున్నందుకు, చాల సాహసంతో 10 కోట్ల రూపాయలు ఋణం తీసుకొని వారికి యిళ్లు కట్టించే ఏర్పాటు చేసినందుకు, మెడికల్ కాలేజెస్‌లో 300 సీట్స్ నిండిపోయిన తరువాత సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ వచ్చిన తరువాత యింకొక సంవత్సరం చేస్తాము అనే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉన్నాకూడ 8 రోజులలోపల సాహసోపేతంగా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఒప్పుకోనప్పటికి 71 సీట్లు మెడికల్ కాలేజిలో పెంచినందుకు, 50 పర్సంట్ మించకుండా హరిజనులకు గిరిజనులకు వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వేషన్ యిచ్చే ప్రిన్సిపుల్‌ను కమిషన్ యొక్క రిపోర్టు ప్రకారం ఒప్పుకొన్నందుకు, హరిజనులకు, బాక్‌వర్డు క్లాసుకు పోరి

ఆర్థికస్థోమతను పెంచడానికి రెండు కార్పొరేషన్స్‌ను ఏర్పాటు చేయడానికి అనౌన్స్ చేసినందుకు, ఈ అయిదు కారణాలవల్ల మన ప్రభుత్వాన్ని హృదయపూర్వకంగా అభినందించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నదని మీ ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఈ చెప్పిన వాటన్నిటికి తగినంత ఆర్థికస్థోమత మన దగ్గర లేదు. 13 కోట్ల రూపాయలు మనకు సరిపోదు అనే భావనలో చాల బలం ఉన్నదని నేను కూడ ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆర్థిక వనరులు మనకు లేవు అనే సంగతి మన అందరకు తెలుసు. తెలిసినప్పటికి కూడ ఏ ఉద్దేశ్యంతో ఏ ఆశయంతో సాహసంగా ప్రభుత్వం ఈ చర్యలు తీసుకొన్నదో ఇప్పుడు కాకపోతే వచ్చే సంవత్సరం అయినా, మరి రెండు సంవత్సరాలలో అయినా తీసుకొన్నటువంటి కార్యక్రమాలన్నిటిని కూడ ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుందనే విశ్వాసం నమ్మకం మనకు ఉండవలె. అవి ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని నమ్మకం నాకు ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి ఒక సలహా యివ్వదలచుకొన్నాను. బాక్‌వర్డు క్లాస్‌వారి సంఖ్య మన రాష్ట్రంలో రెండు కోట్ల వరకు ఉన్నది. హరిజనులు గిరిజనుల సంఖ్య 75 లక్షల వరకు యున్నది. హరిజన, గిరిజనులకు కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ఒక ప్రొటెక్షను యున్నది. వారికి రిజర్వేషన్స్ ఉన్నాయి. బాక్‌వర్డు క్లాస్‌వారికి కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో లేదు. వారికి రిజర్వేషన్ లేదు. స్టేట్ సబ్జక్ట్సు మాత్రమే. మనకు ఉన్నది 13 కోట్లు అని అనుకుంటున్నాము అందుచేత నా సలహా ఏమంటే — ప్రొటెక్షన్ ఉన్నటువంటి బాక్‌వర్డు క్లాస్, షెడ్యూల్ ట్రైబ్స్‌కు సంబంధించిన ఖర్చు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియాను భరించమని వారు దానిని గ్రాంట్‌గా స్టేట్‌గవర్నమెంటుకు యిచ్చినట్లయితే అదనంగా వచ్చిన డబ్బుతో వారికి ఉన్న సమస్యలు తీర్చవచ్చు. మనకువున్న వనరులతో వెనుకబడిన తరగతులయొక్క సమస్యలు పరిష్కరించడానికి కొంత ఉపయోగపడుతుంది. 4, 5 కోట్ల రూపాయలు మనకు కలిసివస్తాయని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. వెనకబడిన తరగతులకు సంబంధించినంతవరకు ఈ మధ్యనే సుప్రీమ్‌కోర్టుయిచ్చిన జడ్జిమెంట్ ప్రకారం 92 కులాలను దీనిలో చేర్చడంజరిగింది. 92 కులాలను నాలుగు భాగాలుగా చేర్చినారు. సైకిల్ సిస్టమ్ అనేది ఏర్పాటు చేసినారు. ఆ సైకిల్ సిస్టమ్ ప్రకారం చాల వెనుకబడిఉన్నవారిని ఎ తరగతిలో పెట్టి వొకేషనల్ గ్రూప్ అని, బి తరగతి, కన్‌వర్టెడు క్రిస్టియను సి. తరగతి, అదర్స్‌నాలుగవ తరగతిలో పెట్టారు. ఈ సైకిల్ సిస్టమ్‌వల్ల కొన్నిఅనర్థకాలు వచ్చే అవకాశం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకఉద్యోగం, ఒక స్టూడెంటును భర్తీ చేయడం అనేసమస్య వచ్చినప్పుడు మొదటితరగతికి చెందినవాడు లేకపోయి నట్లు ఉంటే రెండవవారికి యివ్వవలెను. రెండవవాడు లేకపోతే మూడవవాడికి

యివ్వవలెను. మూడవవాడు లేకపోతే నాలుగవవాడికి యివ్వవలెను అనేది యున్నది. నాకు తెలిసినంతమటుకు మొదటిదానిలో దొరకడం చాలకష్టం. మొదటితరగతిలో ఉన్నవారంతా దేశద్రిమ్మరులు. బ్యాక్‌వర్డు క్లాసులోకూడ అట్టడుగునఉన్న 20 కులాలు ఎలా ఉన్నాయి అంటే న్యాయంగా చెప్పాలంటే- హరిజనులకన్న అధోగతిలో ఉన్నవారిని బాక్‌వర్డుక్లాసులో వేయడంజరిగింది. ఎక్సు క్రిమినల్ ట్రైబ్సు, కన్‌వర్‌టెడ్ క్రిస్టియన్సు కొంచెం బెటర్. ఎక్స్‌క్రిమినల్ ట్రైబ్సు అంటే ఒడ్డెజాతివారు, పిచ్చగుంట్లవారు, బుడబుక్కలవారు బజారులో తిరిగేవారికోసం స్టేట్‌హోమ్స్ ఏర్పాటుచేస్తాము అన్నారు. కాని దేశద్రిమ్మరులు అయిన వీరికోసం ఏర్పాటుచేయవలసిన అవసరం యున్నది. ఆక్లాసుకు 7 పర్సెంట్ ఏదోఇస్తే వారికిచెందవు. అవి బి తరగతి వారికి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. సైకిల్ సిస్టమ్ అనేది తీసివేసి న్యాయంగా వీరికియిచ్చే 25 పర్సంట్ బ్లాక్‌గా మెరిట్‌మీద వారికి ఇస్తే బాగాఉంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. వీరి ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంతవరకుఅయితే బాగుకాదో అంతవరకు వారు పైకిరావడానికి వీలులేదనేదానిని ప్రభుత్వమే బలపరుస్తున్నది. ఈ కార్పొరేషన్ స్థాపించడంద్వారా ఈ కార్పొరేషన్‌లో ఈ కమ్యూనిటీని తీసుకోనేముందు కులాల ప్రాతిపదికగా కాకుండా వృత్తిని తీసుకుంటే-15, 20 వృత్తులలో ఈ 92 కులాలను యిమిడించడానికి అవకాశం ఉన్నదని నేను అనుకుంటున్నాను. వృత్తి అనేది ఆధారంగా పెట్టుకుంటే కులానికి 5 ఎకరాలు భూమి యిచ్చినట్లుగా, 100, 200 రూపాయలు గ్రాంట్స్, లోన్స్ యిచ్చేపద్ధతి పెట్టుకుంటే మీరు ఎన్నికోట్లరూపాయలతో కార్పొరేషన్ పెట్టుకున్నా సరిపోయేది కాదు. బేసిక్ కాపిటల్‌కు షేర్‌కాపిటల్‌కు ఉపయోగపడే ధనాన్ని కార్పొరేషన్ నుంచి తీసుకొని వారివృత్తికి సంబంధించిన ధనాన్ని బ్యాంక్‌నుంచి తీసుకొని వారిని అర్గనైజుచేసేపద్ధతి పెట్టుకుంటే బాగుపడతారు. వారు దీనిని మరొకవిధంగా వాడితే బాగుండదు. అందుచేత ప్రొఫెషన్ బేసిక్‌గా తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మరొక ముఖ్యమైనవిషయం బాక్‌వర్డుక్లాసులో కొన్నివృత్తుల వారి విషయంలో ప్రభుత్వం యిదివరకే చాలశ్రద్ధ తీసుకుంటూయున్నది. ఉదహారణకు వీవర్సును తీసుకోండి. వీవర్సుమీద 5½ కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టిఉన్నాము. రెండుకోట్లు ముందుయిచ్చాము. రెండున్నరకోట్లకు రిజర్వు బ్యాంక్‌కు గ్యారంటీయిచ్చినాము. ఒక కోటిరూపాయలు మరమగ్గాలకు యిచ్చినాము. ఫిషర్‌మెన్‌కోసం సెపరేట్‌గా డిపార్ట్‌మెంట్‌యున్నది. వారి ఆర్థికపరిస్థితి బాగు చేసేందుకు మనం ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. టాపర్స్ ఉన్నారు. టాపర్స్‌కు

యిండస్ట్రీ అనేదిలేదు. కొన్ని కన్సెషన్సుమీద కల్లుదుకాణాలు ప్రభుత్వం యిస్తున్నది. కొన్ని వృత్తులవారికి ఈ కార్పొరేషన్‌నుంచి సహాయం చేయవలసిన అవసరంలేదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. వెనుకబడిన తరగతులలో అట్టడుగున ఉన్నవారికి మొట్టమొదలు ఈ ఆర్థికసహాయం దొరికే ఏర్పాట్లు చేయవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ వృత్తులకు కొంత ప్రొటెక్షను అవసరం. కొన్ని కోట్లరూపాయలుపెట్టుబడిపెట్టి ఈ వృత్తులను ఎంత చేసినప్పటికి వేరే అగ్గనైతెడుగా ఉన్నటువంటి కొన్ని ప్రాక్టిసెస్ ఉన్నాయి. టేలరింగ్‌వృత్తిని బాగుచేయాలంటే—రెడిమేడ్ షాప్‌వారు ఉన్నారు. వారినుంచి వీరికి ప్రొటెక్షన్ ఎంతవరకు యివ్వమో అంతవరకు వీరిని పైకి తీసుకురావడానికి ఉండేఅవకాశం సన్నగిల్లుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. నేను ఒక లెటర్‌చదివి వినిపించదలచు కొన్నాను. ఇప్పుడే ప్రభుత్వాన్ని అభినందించిఉన్నాను. 300 సీట్స 371 సీట్స్‌కు సదుద్దేశ్యంతో పెంచినది. దేవుడువరమిచ్చినా పూజారి వరమివ్వడు అన్నట్లుగా 71 సీట్స 28 సీట్స్‌కు సెక్రటేరియట్‌వారు దించడంజరిగింది·

"The number of seats to be created for the Backward Classes category according to the orders issued in the G. O. works out to 71 seats. The Director of Medical Services had already filled up 28 seats by the candidates coming from that category in the results already announced and 16 seats having arisen out of the transfers of B. Scs and M. Scs to the second year and the exchange of Telangana candidates coming from the same category, the net additional seats to be created for the backward classes will therefore be 27."

71 సీట్స యివ్వమని ప్రభుత్వం నిర్ణయించేస్తే అనాటివరకు బాక్‌వర్డుక్లాస్ అనే క్రైటీరియా లేకముందు సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ రాకముందు 300 సీట్స్ నింపినటువంటి వారి దానిలో మెరిట్‌మీద వచ్చిన బాక్‌వర్డు క్లాస్ వారిని 28 మందిని తీసుకువచ్చి 71 క్రింద జమకట్టి మాకు లెక్క చూపిస్తున్నారు. సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిష్టర్ గారు వెంటనే దానిలో జోక్యం కలిగించుకొని 71 లో 28 పోను మిగతా సీట్స్ ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. బాక్‌వర్డు క్లాస్‌కు సెపరేట్ డైరక్టరేట్ కావాలని కమిషన్ వారు అన్నారు. కమిషన్ వారి అభిప్రాయాన్ని ఒప్పుకొని మేము జాయింట్ డైరక్టర్‌ను యిస్తామని ప్రభుత్వం జి. ఓ. యిష్యూ చేసినది 8 నెలల క్రిందట. డైరక్టరేట్ సెపరేట్ లేదు. జాయింట్ డైరక్టర్‌ను అప్పాయింట్ చేయడం జరగలేదు. అది అయినా కనీసం వెంటనే చేయించినట్లయితే అవసరమైనప్పుడు మళ్లీ మేము సెపరేట్ డైరక్టరేట్ కావాలని కోరుకోడానికి అవకాశం

ఉంటుంది. జి.ఓ.లో రెండు మాటలు ఉన్నాయి. ప్రతి డిపార్టుమెంటు వారు గవర్నమెంటు ఆధ్వర్యంలో ఉండే కార్పొరేషన్స్ గాని అక్కడ బాక్‌వర్డ్ క్లాస్ వారికి ఈ రేషియో ప్రకారం ప్రొటెక్షన్ ఉండాలి అన్నారు. అటువంటిది ఏమి జరిగినట్లు లేదు. అన్ని డిపార్టుమెంట్సు వారు జి. ఓ. యిష్యూ చేసినారా లేదా, కార్పొరేషన్స్ వారు ఇన్‌స్ట్రక్షన్ యిచ్చినారా లేదా అని చూడడానికి సోషల్ వెల్ఫేర్ డైరక్టర్‌గారు ఒక వాచ్‌డాగ్‌గా ఉండాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడెక్కడైతే సర్వీసెస్‌లో సెలక్షన్ అనే మాట ఉంటుందో అక్కడ తప్పనిసరిగా సోషల్ వెల్ఫేర్ డైరక్టర్ ఉండి తనకు సంబంధించి 50 పర్సెంట్ హరిజన్, గిరిజన్ అండ్ బాక్‌వర్డ్ క్లాస్ వారి సెలక్షన్ అవుతున్నదా లేదా అనేది చూడాలని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. వీరి దగ్గర తగిన మెషినరి లేదు. ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బు అంతా జిల్లా పరిషత్‌ల ద్వారా జరుగుతున్నది. జిల్లా పరిషత్‌లు అంటే మీకు తెలియనిది కాదు. అవి పూర్తిగా సెంటర్స్ ఆఫ్ పాలిటెక్స్ అండ్ యింట్రిగ్స్‌గా ఉన్నవి. సోషల్ వెల్ఫేర్‌కు సంబంధించిన వ్యవహారం ఈ డబ్బు అయినా కనీసం వారి నుంచి తప్పించి సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు క్రింద తీసుకువచ్చినట్లయితే కొంత అయినా న్యాయం జరుగుతుందని ఆశిస్తూ దీనిని బలపరుస్తున్నాను.

شری مسعود احمد (عادل آباد) جناب اسپیکرصاحب - ریاستی حکومت نے ہریجنوں اور قبائلیوں کیلئے کارپوریشن قائم کرنے کا جو اعلان کیا ہے میں اسکا خیرمقدم کرتےہوئے چند ایک باتین آپکے سامنے رکھونگا - جیسا کہ میرے پیشرو معزز اراکین نے کہا آج کے بدلے ہوئے حالات میں ہریجنوں کو- گریجنوں اور سماج کے کمزور طبقات کی ہمدردی اور فلاح و بہبود کیلئے آگے جارہے ہیں تو موزانہ میں جو ۱۳ کروڑ کی گنجائش فراہم کی گئی ہے وہ ناکافی ہے- مثال کےطور پرمیں کہونگا کہ ھاسسٹلس کیلئے ۲۳ تا ۲۰ روپیہ فی اسٹوڈنٹ رکھے گئے ہیں- آپکو معلوم ہونا چاہئے کہ آج کےحالات میں ۲۳ تا ۲۰ روپیہ رکھےجارہے ہیں وہ نہایت ہی ناکافی ہیں- ضرورت اس بات کی ہےکہ جب ہم سوشلیزم کی سمت آگے جارہے ہیں توہریجنوں - گریجنوں اور سماج کے کمزور سکشن کےجتنے بھی اسٹوڈنٹس ہیں انہیں کمپلسری فری ایجوکیشن دیجائے- اسکالرشپ کےنام پر جو امونٹ دیا جارہا ہے وہ کم ازکم اتنا دیا جانا چاہئے کہ انکے یونیفارم اور دیگر ضروریات کی تکمیل ہو-

اس موقع پر اسپیکرصاحب کےتوسط سے ایک اہم مسئلہ کی طرف میں حکومت کی توجہ مبذول کرواںگا - لوگوں کےمعیار زندگی کو بڑھانے کیلئے آجکل سب سے زیادہ ہمارے سامنے زمین کا مسئلہ ہے- میں جس ضلع کی نمائیندگی کرتاہوں - عادل آباد- وہاں کئی محصورہ ایسی اراضیات ہیں جن پر سالہا سال سے ہریجن اور گریجن کاشت کرتے ہوئے آرہے ہیں- ہریجنوں اور گریجنوں کی کاشت کے پیش نظر حکومت

نے ایک جی ۔او ۔ نکالا جسکے ذریعہ محکمہ جنگلات کو پابند کیا گیا کہ ۱۹٦۴ کے پہلے سے جو هریجن کاشت کررهے هیں انہیں بیدخل نہ کیا جائے ۔ میں اس موقع پر حکومت سے یہ ریپریزنٹیشن کرونگا کہ ۶۴ع سے پہلے ان لوگوں کی جو کاشت کاری ہے اسکو روک دیا گیا ہے ۔ ضرورت اس بات کی ہے کہ آج جہاں لینڈ سیلنگ بل لا رہے ہیں ، جہاں ہم زرعی اصلاحات لاکر سماج میں ایک انقلاب لانا چاہتے ہیں ۔ تو اس موقع پر میں یہ کہونگا کہ محصورہ کے اندر جو قابل کاشت اراضیات ہیں اور جن پر ۶۴ع سے پہلے سے سماج کے کمزور طبقات اور هریجن اور گریجن کاشت کرتے ہوئے آرہے ہیں ان اراضیات کی یکسوئی کیجاکر انکے پٹے کردیئے جائیں ۔ دوسری بات میں آپکے سامنے یہ کہونگا کہ ٹرائبلس کو گائے ران اور پرمپوک اراضیات کا دس ایکر کا پٹہ دیاجاتا ایک مسلمہ اصول ہے۔ اس اصول کا شیڈولڈ کاسٹ پر بھی اطلاق کیا جا تو بہتر ہوگا ۔

میں زیادہ وقت نہ لیتے ہوئے آپکے سامنے چند باتیں کہونگا ۔ وہ یہ کہ پٹہ کرنے کی جو اسکیات ہیں اسکو پٹیل پٹواریوں پر نہ چھوڑا جائے بلکہ اسکے لئے ایک خاص عملہ مقرر کیاجائے ۔ اس موقع پر هریجنوں اور گریجنوں کیلئے روزگاری کی فراہمی سے متعلق بھی میں چند باتیں کہونگا ۔ چند دن پہلے دیہی نظم ونسق میں هریجنوں اور گریجنوں کو حصہ ملتا تھا ۔ اس غرض کے لئے ریاستی حکومت نے پٹواریوں کو ٹریننگ دینے کی ایک اسکیم نکالی لیکن آج تک انکا تقرر عمل میں نہیں آیا۔ اسیطرح ایک اور بات میں آپکے سامنے کہونگا ۔ آج سے دوسال پہلے ایدلا پور کی مشہور جاترا کے موقع پر ٹرائبل ولفیر کے اسپیشل افیسر صاحب نے اعلان کیاتھا کہ چونکہ ٹرائبلس زیادہ تعلیم حاصل نہیں کرسکے ہیں اسلئے انکے لئے ایک ڈرائیونگ سنٹر قائم کیاجائیگا تاکہ جتنے بھی گورنمنٹ ڈپارٹمنٹس ہیں ان میں جیپ ڈرائیورس کی جائیدادوں پر ٹرائبلس کا تقرر کیاجائے ۔ لیکن دوسال کا عرصہ ہورہا ہے آجتک اس جانب توجہہ نہیں کیگئی ۔

آخر میں میں ایک اور بات کی طرف حکومت کی توجہ مبذول کراونگا ۔ جہاں هریجنوں اورگریجنوں کیلئے زمینات کا مسئلہ اہم ہے وہاں پر امکنہ کا مسئلہ بھی کافی اہمیت رکھتا ہے۔ یہ بڑی خوشی کی بات ہے کہ سنٹرل گورنمنٹ نے ٦٦ کروڑ روپیہ کی ایک اسکیم نکالی ہے جسکے ذریعہ چارسال کے اندر سماج کے تمام زرعی مزدوروں کو امکنہ تعمیر کرکے دیئے جائینگے ۔ اس ضمن میں میں ایک بات عالیجناب سپیکر صاحب کی وساطت سے منسٹر صاحب سے یہ کہونگا کہ لینڈ اکویزیشن کیلئے

ہمارے پاس برس ہا برس سے جو قانون بنا ہوا ہے وہ بہت فرسودہ اور قابل ترمیم ہے۔ سوشل سرویس ڈپارٹمنٹ کے تحت ایک اسپشل آفیسر صاحب لینڈ اکویزیشن کر رہے ہیں لیکن آج گیارہ مہینے گزرنے کے باوجود بھی مسئلہ کی کسیوی نہیں ہوئی ہے۔ اسلئے ضرورت اس امر کی ہے کہ اس ایکٹ میں فوری ترمیم کیجائے ورنہ ۲۶ کروڑ روپیہ کی اسکیم جو مرکزی حکومت لاگو کرنا چاہتی ہے دھری کی دھری رہ جائیگی۔

آخرمیں میں حکومت کی توجہ ایک اور مسئلہ کی طرف مبذول کرانا چاہتا ہوں۔ میں جس کانسٹیٹوانسی سے آیا ہوں وہاں ایک تہائی تعداد میں ٹرائبلس رہتے ہیں۔ اس ٹرائبل ایریا کے اندر دو سو فیٹ تک بھی پانی فراہم نہیں ہوتا۔ اسلئے ضرورت اس امر کی ہے کہ ایک اسکیم کے تحت رگ مشین کے ذریعہ سے پینے کے پانی کا انتظام کیاجائے۔

جہاں تک ٹرائبل ولیجس میں الکٹرسٹی اور اریگیشن کا تعلق ہے مجھے یہ کہنے کی اجازت دیجئے کہ وہاں آپکی اسکیمات کے باوجود میری کانسٹیٹوانسی میں کوئی ایک موضع بھی ایسا نہیں ملے گا جہاں پر الکٹرسٹی دیگئی ہے۔ اسکے لئے سب سے بڑی رکاوٹ رمیونریشن کا سوال ہے۔ اسلئے میں حکومت سے درخواست کرونگا کہ اس کی معافی دی جاکر الکٹرسٹی کی سپلائی کیجائے۔

اس موقع پر میں ایک اور بات یہ کہونگا کہ حکومت نے ٹرائبلس کو سود کے دھندے سے نجات دلانے کیلئے قابل تحسین کام انجام دیا ہے۔ چونکہ اسپیکر صاحب ٹائم کی لمٹ رکھ رہے ہیں اسلئے آخر میں ایک اہم مسئلہ کیطرف توجہ دلاکر اپنی تقریر ختم کرنا چاہتا ہوں۔ ہمارے پاس تلنگانہ میں نظام کے دور میں ٹرائبل اور نان ٹرائبل ولیجس کو نوٹیفائی کیا گیا لیکن اب حالات یہ ہوگئے ہیں کہ جس چیز کو ۲۰ سال پہلے نوٹیفائی کئے ہیں وہ یکسر بدل گئے ہیں نان ٹرائبلس کی جگہ ٹرائبلس اور ٹرائبلس کی جگہ ہنڈ پرسنٹ نان ٹرائبلس آباد ہوگئے ہیں۔ چنانچہ اسکا نتیجہ یہ ہیکہ آپ جو رقم ٹرائبلس کیلئے مختص کر رہے ہیں اس سے وہ لوگ فائدہ نہیں اٹھا رہے ہیں اسلئے میں آنریبل اسپیکر صاحب کے توسط سے حکومت سے یہ درخواست کرونگا کہ ٹرائبلس اور نان ٹرائبلس کے تعین کیلئے ایک کمیٹی بیٹھائیں اور ایسا نہ کیا جائے تو جو کچھ بھی رقومات ٹرائبلس کیلئے دیجارہی ہیں وہ نان ٹرائبل ایریاز پر خرچ ہوجائینگی اسلئے میں ایک کمیشن بٹھانے کیلئے حکومت سے درخواست کرتے ہوئے رخصت چاہتا ہوں۔

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా వుమెన్ వెల్ఫేరు మినిష్టర్‌గారి విషయంలో—ఆమె కొత్త మినిస్టర్, ఆమెకు ఏ సంగతీ కూడా తెలియదు. ఈ డిమాండు డిపార్టుమెంటులో తయారుజేస్తే ఆమె యిక్కడకు తీసుకొచ్చి ప్రవేశపెట్టింది. అంతకంటే, అక్కడ ఏమి వున్నదో, ఏమి నడుస్తున్నదో ఆమెకేమీ తెలియదు. షి యీజ్ వెరీ ఇన్నొసెంట్, సర్.

తరువాత, అతి ముఖ్యమైన విషయం-వుమెన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అంటే మొత్తం అంతా ఆడవాళ్లు వుండాలని అర్థం. ఒకప్పుడు క్వాలిఫైడ్ లేడీస్ లేనందుకు మగవాళ్ళను కూడా తీసుకున్నారు. ఆడవారిలో క్వాలిఫైడ్ హాండ్స్ దొరికినతరువాత కూడా ఈ వెంకటాచారిని అక్కడనే ఉంచడం ఎందుకు? అసలే ఆడవారు ఉద్యోగాలులేక బాధపడుతున్నారు. ఉమన్స్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటులో యీ వెంకటాచారి సూపరింటెండెంటుగా ఉంటున్నారు. మొన్న రత్నసభాపతిగారుకూడా ఒక ప్రశ్న తెచ్చారు. దానికి మంత్రిగారు సరైన సమాధానం చెప్పలేదు. అసలు ఆ మనిషి అక్కడ ఎందుకు ఉండాలి? నేను ఆ మనిషి చరిత్రనుగురించి చెప్పదలచుకున్నాను. ఆడవారి మధ్యన అతను ఉండడం, కొంతమంది ఆడవారిని బాధపెట్టడం జరుగుతున్నది. To-day the Prime Minister of India is a lady, the Prime Minister of Ceylon is a lady. Here also the Minister, she is a lady. లేడీస్‌కు మొత్తం దేశాన్నే పరిపాలించే శక్తివుంటే యీ డిపార్టుమెంటులో యీ వెంకటాచారి ఎందుకు ఉండాలి? Rogue, this chap. ఇతనినిగురించి ఎన్నోసార్లు చెప్పాము. అక్కడ వుండే ఆడవాళ్లతో— నేను అటువంటిదాంట్లోకి పోకూడదు. ఆమాటలు చెప్పకూడదు. హజ్‌బెండ్‌కూడా వచ్చి కాళ్ళమొక్కాడు. హజ్‌బెండ్ ఇంటికిపోకుండా-యిదంతా మినిస్టరుకు తెలుసు, డైరెక్టరుకు తెలుసు - అందరికీతెలుసు. తెలిసివుండికూడ ఊరుకుంటున్నారంటే అర్థంకావడంలేదు. అతను 4లక్షలరూపాయలవరకూసంపాదించుకున్నాడు— అతని స్టేటస్ ఏమిటి? తక్షణమే అతనిని అతని పేరెంటు డిపార్టుమెంట్ అయిన రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు పంపించేయాలి. వెంటనే అక్కడ లేడీని అప్పాయింటు చేయాలి. లేడీస్‌నుకూడా వేరే డిపార్టుమెంట్సు నుంచి తెచ్చి యీ డిపార్టుమెంటులో పెడుతున్నారు. ఆ సంస్థలోనే వున్నవారికి ప్రమోషన్సు యివ్వాలి కాని వేరే డిపార్టుమెంట్సునుంచి తేకూడదని చెబుతున్నాను. సూయింగ్ సెంటర్సు ఎన్నిఉన్నాయి. తెలంగాణాలో ఒకటి ఆంధ్రలో ఒకటి ఉన్నాయి. వీటితో ఆడవారు ఎట్లా బ్రతుకుతారో అర్థంకావడంలేదు. ఒక లేడీ మంత్రిగా వుండికూడా యీ డిమాండుకు యింతతక్కువ మొత్తం కేటాయిస్తే ఎట్లా ఒప్పుకున్నారో అర్థంకావడం లేదు. పిల్లలకు హోమ్సు అన్నారు. పేద ఆడవారు కూలిచేసుకోడానికిపోతే చిల్డ్రన్స్ హోమ్సు పెట్టారన్నారు. అదంతా అబద్ధం. ఎక్కడాలేవు. డిపార్టుమెంటువారు తయారుచేసియిస్తే యీ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. దానినిగురించి ఒక కమిటీ వేసినట్లయితే డిటెయిల్సులోకి పోవడానికి వీలుంటుంది. ఇంకా కొన్నివిషయాలున్నాయి, కాని చెప్పడానికికూడా వీలులేకుండా ఉంది. ఉమన్స్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటులో—ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సేంజి కూడా లేడీస్‌కు సెపరేటుగా ఉండాలి

మనకు వేలకొలది. లక్షలకొలది నిరుద్యోగులున్నారు. ఆ మగవాళ్లమధ్య ఆడవారు ఎట్లాఉంటారు ? ఎక్స్చేంజిలలో ఆడవారి పేర్లుకూడా రావు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అంతా స్త్రీ సామ్రాజ్యం కావాలని ఒక్కమాటలో చెప్పండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ప్యూనునుంచి డైరెక్టరువరకూ అంతా లేడీస్సే ఉండాలి అక్కడ. ఒక్క మగవానినికూడా అక్కడ నియమించడానికి వీలులేదు. లేడీసులో ఇంజనీర్సు, డాక్టర్సు, గ్రాడ్యుయేట్సు - అన్ని క్వాలిఫికేషన్సు ఉన్న వారున్నారు. వీరెవ్వరికికూడా ఉద్యోగానికి ఛాన్సు దొరకకుండా బాధపడుతున్నారు. A separate University for women should be established to meet the growing needs of women like the Karve University in Poona. పూనాలో ప్రత్యేకంగా లేడీస్కు యూనివర్శిటీ ఉన్నట్లుగానే యిక్కడకూడా లేడీసుకు ప్రత్యేకంగా ఒక యూనివర్సిటీ స్థాపించాలని కోరుతున్నాను This University should be located in King Kothi Palace by acquiring under the Urban Property Ceiling Act. ఆ బిల్డింగును అర్బన్ ప్రాపర్టీ సీలింగుక్రింద తీసుకుంటే అక్కడ మంచికాలేజీలు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. టీచర్సుపని చేస్తున్నవారికి—ట్రెయినింగుతోసహా హాస్టల్సు ఉన్నాయన్నారు. మా ఇంటికి ఎదురుగానే ఒక ఒకేషనల్ ట్రెయినింగు స్కూలు నడుస్తోంది. అక్కడ హాస్టలులేదు, ఏమీలేదు. టీచర్సుకు నెలజీతాలుకూడా సరిగా దొరకడంలేదు రూల్సు రెగ్యులేషన్సు కూడా లేవు కాబట్టి వారంతా రిజైన్ చేసిపోయినట్లుకూడా వార్త ఉన్నది. మునుపు ఒక డైరెక్టరు ఉన్నారు, మంత్రి ఉన్నారు—మినిస్టరు, డైరెక్టరు, ఆ సూపరింటెండెంటు — యీ ముగ్గురిదీ ఒక మాట. ఎక్కడకుపోయినా ఎడ్వాన్సుగా వెళ్ళాలి, డబ్బులు కలెక్టు చేయాలి, పంచుకోవాలి. ఈ మంత్రిగారు అట్లా పంచుకో కుండా గట్టిగా పనిచేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటుకు వున్న మంత్రిగారు క్రొత్త. ఉమన్స్ వెల్ఫేరు మంత్రి క్రొత్త, ట్రయిబల్ వెల్ఫేరు మంత్రి కూడా క్రొత్త. వీరికి అనుభవం లేకపోవచ్చు. సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రిగారు పెద్ద బుక్లాగ ఒక నోట్ ఇచ్చారు. డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేడ్కర్నుకూడా కోట్ చేశారు. ఆ ప్రకారం నడుచుకుంటే బాగుంటుంది. అన్టచ్బిలిటీ గురించి ఉన్నది. ప్రభుత్వం తాముకట్టించే ఇళ్ళుకూడా బయట ఎక్కడనో కట్టిస్తోంది. బావులు వేరేగా పెట్టుతోంది. ఇక అటువంటప్పుడు అంటరానితనం ఎట్లాపోతుంది ? అంటరానితనంపోవాలంటే ఇంటర్కాస్టు మారేజస్ జరిపించాలి. మద్రాస్ప్రభుత్వంవారు ఒక జి. ఓ పాస్ చేశారు. అ. జి. ఓ. నం. 2748, తేదీ 21 సెప్టెంబరు, 1968. ఇంటర్ కాస్టు మారేజస్ చేసుకునేవారికి ఎంకరేజిమెంటు యివ్వాలని వున్నది. ఒక గోల్డుమెడల్ యివ్వాలనీ, పదివేల రూపాయలనీకూడా వారు నిర్ణయం చేశారు. అక్టోబరు రెండవ తేదీన గోల్డు మెడల్సు ఇస్తుంటారు. ఎప్రిసియేషన్ సర్టిఫికేట్సు కూడా ఇస్తుంటారు, వేరేవారుకూడా ఆ విధంగా రావాలని గంభీరంగా ఫంక్షనుచేసి ఎంకరేజిమెంటు యిస్తున్నారు. అట్లాచేస్తేనే యీ జాతి భేదాలు పోతాయి, కులభేదాలు పోతాయి. అంతవరకు దానికి అవకాశం లేదని చెబుతున్నాను. ఏప్రిల్ 10 వ తేదీన ఒక సెమినార్ చేశారు యిక్కడ. రిజల్యూషన్సు పాస్ చేశారు. ఆ విషయం ఎంతవరకు అమలులోకి వచ్చింది? ఇక్కడకూడా ఇంటర్కాస్టు మారేజస్ చాలావర

అయినాయి. ఇక్కడ షెడ్యూల్డు కాస్టులవారి గురించి వారిపైన దయ, ప్రేమ ఉన్నట్లు చాలామంది అప్పర్ కాస్టులవారు మాట్లాడారు. కానీ వారే మళ్లా వీరిని ఇంటిదగ్గరకు రానివ్వరు. మాటలైనా చెప్పారు, సంతోషం.

కుమారి ఎం. కమలమ్మ :—మేము హరిజన కాలనీస్‌లో ఉంటున్నాము. వారుకూడా ఉంటారేమో అడగండి.... ...

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నేను షెడ్యూల్డు కాస్టును. మీనింగులెస్ టాక్‌కు నేను జవాబు చెప్పేది లేదు.

తరువాత, చంగల్‌రెడ్డి రిపోర్టు వున్నది. మొన్ననే మనకు యిచ్చారు. దాని ప్రకారం హాస్టల్సు ఉన్నాయి. బాత్‌రూమ్స్, లావెటరీస్ లేవు. 200 మంది మెంబర్సు ఉంటే ఒక్క బాత్‌రూమ్ వున్నది. ఆ పిల్లలు ఎప్పుడు లావెట్రీస్‌కు వెళతారు, ఎప్పుడు బాత్‌రూమ్స్‌కి వెళ్ళి స్నానాలు చేస్తారు_ఒక్క బాత్‌రూమే ఉంటే. కొన్నిచోట్ల బాయిస్ అండ్ గరల్స్ కలిసి వున్నారు. కొన్నిచోట్ల యింటిదగ్గరే హాస్టల్సుపెట్టి నడిపిస్తున్నారు. భార్యపేర కోడలిపేర, బిడ్డలపేర హాస్టల్సుపెట్టి నడిపిస్తున్నారు. ఈ విషయాలన్నీ గవర్నమెంటుకు బాగా తెలుసు. బోగస్ హాస్టల్సుకూడా నడుస్తున్నాయి. డైరెక్టరుకూ, స్టాఫుకూ అందరికీ బాగాతెలుసు. వీరందరికీకూడా అందులో వాటా ఉందికాబట్టి అటువంటి హాస్టల్సుకుకూడా డబ్బు యిస్తున్నారు. ఇది నేను చెప్పడమే కాదు, చంగల్‌రెడ్డిగారిచ్చిన రిపోర్టులోకూడ వున్నది.

ఇక ఫుడ్ విషయం వున్నది. మోజంజాహి మార్కెటు దగ్గర హాస్టల్సు వున్నాయి. మంత్రిగారు ఎప్పుడైనా విజిట్ చేశారో లేదో కాని నేను నాలుగైదుసార్లు పోయి చూచాను. అక్కడే ఒక హాలు ఉన్నది. పడుకోడానికి స్థలాలు లేవు. పెట్టెలు అవీ పెట్టుకోడానికి స్థలంలేదు. వాటికి నిలవ చారు పోస్తారు. మనం కుక్కలనైనా ఎంతో ప్రేమగా చూస్తాము. ఒకప్పుడు బాబాసాహెబు అంబేడ్కర్ కాస్టును ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారు—ఈనాడు పాపం అనేమాటవరకూ ఉంటుందికానీ వారికి యాక్చువల్‌గా ఏమీచేయడం లేదు. గత 25 సంవత్సరాలనుంచి ఏ షెడ్యూల్డుకాస్టు బాగుపడ్డాడు? ఏ హరిజనరైతు బాగుపడ్డాడు? ఎక్కడ వేసిన గొంగళీ అక్కడనే ఉంది, ఈ విధంగా వారు బాధ పెడుతున్నారు. వారికి ఎవో ఇస్తున్నాము, ఎడ్లు ఇస్తున్నాము, పనిముట్లు ఇస్తున్నాము అనడం శుద్ధ అబద్ధం. ఐదు సంవత్సరాలక్రితం జీ. వో. ఇచ్చారు. వారికి ఇవ్వకూడదని అన్నారు. డిపార్టుమెంటువారు చెప్పింది ఇక్కడ చెబుతున్నారు తప్ప యాక్చువల్‌గా వాళ్ళకు ఇచ్చారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. చెంగల్రెడ్డి కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం కొన్నిచోట్ల వారికి ఒకేసారి భోజనం పెడుతున్నారు. కేర్‌నుంచి ఆయిల్ దొరుకుతుంది, రవ్వ దొరుకుతుంది. ఒకపూట అది ఇచ్చినా రెండవపూట అన్నం పెట్టవచ్చునుకదా. ఈ డబ్బు అంతా కాజేస్తున్నారు. ఈ డిపార్టుమెంటు బోగసు డిపార్టుమెంటు అని చెబుతున్నాను. నా నోటీసుకు వచ్చింది ఏమిటంటే—కొన్ని ప్రయివేటు హాస్టల్సు మేనేజర్లు ప్రాస్టిట్యూషన్ డెన్స్‌క్రింద నడుపుతున్నారని. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు చెప్పింది అబద్ధం కాదు. కాకినాడలో ఒక హాస్టలు వుంది. పేరు చెప్పడం నాకు యిష్టంలేదు. ఆడపిల్లల హాస్టల్సు అని పెట్టి

కాకినాడ ఎవరై ఫారిన్ టూరిస్టులు వస్తే ఆడపిల్లలను వాడుకుంటున్నారు. ఇంత ఘోరం నడిచేటప్పుడు డిపార్టుమెంటు ఎట్లా డబ్బు యిస్తున్నదని అడగదలచుకున్నాను. మనకు బిర్లాల టాటాల ఇండస్ట్రియల్ ఎంపైర్స్ వున్నాయి. ఈ హాస్టల్సుకూడా కొంతమంది చేతులలో ఎంపైర్స్ మాదిరి నడుస్తున్నాయి. ఇవి ప్రజల డబ్బు, ఎవరి అబ్బ సొమ్ము కాదు. డిపార్టుమెంటు డబ్బును ఖర్చు చేసేటప్పుడు ఆలోచించి చేయాలి. ఈరకంగా ఖర్చు అవుతున్నా వారికి చీమకుట్టినంత బాధకూడా లేదన్నమాట. హరిజనులనుంచి విజ్ఞాపన వచ్చింది కాబట్టి పెట్టామంటున్నారు. హరిజనులనే మాటే నాకు సరిగా అనిపించడం లేదు. హరిజనులని ఎవరూ అనడం నాకు ఇష్టం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏమనాలి ?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—షెడ్యూల్డు కులాలు అనండి. నిమ్నజాతులు అనండి. హరిజనులంటే హరికి పుట్టిన పిల్లలు. వారికి తలిదండ్రులు లేరా? మహాత్మాగాంధి ఏమి అనుకుని ఆ పేరు పెట్టారోకాని నాకు సరిగా అనిపించదు. పూర్వకాలంలో పెండ్లిండ్లు చేయకుండా ఆడపిల్లలను దేవునిపైన వదలివేసేవారట. హైదరాబాదులో అటువంటిది లేదు కాని ఆంధ్రలో ఉందేమో. దీనిని బాన్ చేయాలి అంటున్నాను. హరిజన శబ్దం మాకు వినడానికి ఇష్టం లేకుండా ఉంది. ఆడపిల్లలను ఈ విధంగా అన్యాయం చేసిన వారిపైన క్రిమినల్ కేసులు పెట్టి మర్దరుకు ఏ పనిష్మెంట్ ఇస్తారో వారికి ఆ పనిష్మెంటు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గ్రాంట్సు విషయంలో 20 మంది పిల్లలుంటే 50 మందికి చూపిస్తారు. చెంగల్రెడ్డి గారి రిపోర్టును బట్టి చెబుతున్నాను. నిజానికి అందరికి తెలిసిన సంగతే. దీనిని స్టాప్ చేయాలి అంటున్నాను. మంత్రి గారు డిపార్టుమెంటుపై భరోసా పెట్టుకుంటే కుదరదు. హాస్టల్సులో ఏ విధంగా నడుస్తున్నదో చూడాలి. ప్రభుత్వ హాస్టల్సులో పుస్తకాలు, గుడ్డలు కూడా ఇస్తున్నారు. ప్రవేటు హాస్టల్సులో కూడా ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? వారు షెడ్యూల్డ్ కులాల పిల్లలు కారా? ప్రవేటు స్కూల్సులో షెడ్యూల్డ్ కులాలకు చెందిన పేద పిల్లలు ఉన్నారు. వారికి కూడా ఇవ్వాలి. ఇదివరకు ప్రతి స్కూలులోను పిల్లలకు గుడ్డలు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు దానిని ఆపివేసారు. హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో డి. ఎస్. వెంకట్రావు రబాకారు రిజీంలో ఒక కోటి రూపాయలు ఫండు ఏర్పాటు చేసారు. దానిని ఖతం చేసుకుని కన్వర్టెడ్ క్రిస్టియన్లకు కూడా చెల్లిస్తున్నారు. వారికి వేరే ఫండు పెట్టాలి. రత్నసభాపతిగారు ప్రొద్దుట బాక్వర్డు క్లాసెస్ కమిషన్ గురించి చెప్పారు. ఆ రిపోర్టును సరిగా అమలులోనికి తేవడం లేదు. రిపోర్టు సరిగా అమలుచేయాలని వారి పర్సంటేజి వారికి ఇవ్వాలని వారికి రావలసిన స్కాలర్షిప్స్ సరిగా టైంకు అందేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. విద్యార్థులకే ఇవ్వాలి కాని హాస్టల్సు వారికి ఇస్తే వారు కాజేస్తున్నారు. సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటునుంచి కొన్ని వీక్లీలకు కొంత డబ్బు ఇచ్చినట్లు ఉంది. ఒక వీక్లీకి మూడు వేలు ఇచ్చినట్లు ఉంది. పేరు కూడా వినని వీక్లీలున్నాయి. డెల్టా జ్యోతి అనే వీక్లీ. తెలంగాణాలో కూడా అటువంటి పేపర్లు ఉన్నాయి. వాటికి కూడా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. తమిళనాడులో ఇంటర్ కాస్టు మారేజి చేసుకున్న కపుల్కు మూడు సెంట్ల ఇండ్ల స్థలం ఊరికే ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగా

వారు ఎంకరేజి చేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కూడా తొందరలో అటువంటిది తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. స్త్రీ సంక్షేమం గురించి మరల చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఒక స్త్రీలకే ప్రత్యేకంగా సంబంధించిన సంస్థలో ఒక మేల్ మెంబరు ఉంటున్నారంటే వారికి ఏమి ఇంటరెస్టు ఉందో అర్థం కాకుండా ఉంది. అక్కడ అతడు డబ్బులు కాజేస్తున్నాడు. పై వారికి ఇస్తున్నాడు. మంత్రిణి క్రొత్త కనుక ఆమెకు అందక పోవచ్చును. ఆయనను అక్కడనుంచి పంపివేయాలి. ట్రయిబ్సు గురించి తెలంగాణాలో అక్కడక్కడ ఏదో యిస్తున్నాం అంటున్నారు. కాని, యిచ్చేది సరిపోవడం లేదు. ఆదిలాబాదులో మాత్రం మంచి స్కీము తెచ్చారు. అక్కడ ఉండే షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారు ఏమంటున్నారంటే వారు భాషేతర ప్రాంతాలవారు మహారాష్ట్రవారు మన దగ్గర ఉండిపోయినారు. ఇప్పుడు వారి దగ్గర భూములు పట్టాలు చేయకుండా కష్టాలు పెడుతున్నారు. వారి కష్టాలు లేకుండా చేయాలి. ట్రయిబల్ వెల్ఫేరు డైరెక్టరు 20 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నాడు. మూడు సంవత్సరాలకు ఛేంజ్ చేయాలని ఉన్నప్పటికి ఒకతనే ఒకే డిపార్టుమెంటులో ఎన్ని సంవత్సరాలుంటాడో నాకు అర్థం కాకుండా ఉంది. ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటులో పది సంవత్సరాలు, యిరవై సంవత్సరాలు ఉంటూ అక్కడనుంచే రిటైరు అయిపోయేటటువంటివి వున్నాయి. అది మంచిది కాదు. ఆఫీసర్సును మార్చాలి. సేల్సు టాక్సుడిపార్టుమెంటులో ఒక ఆఫీసరు వచ్చినట్లయితే ఆఫీసరుగానే ఉండిపోతున్నాడు. ప్రమోషన్సు కూడా లేవు. నలుగురు కలెక్టర్సు ఉంటే ఆఫీసు వర్కులో పడేశారు. ఇటువంటి అన్యాయాలు షెడ్యూల్డ్ కాస్టుకి జరుగుతున్నాయి. షెడ్యూల్డ్ కాస్టు ఆడువారు ఎన్నో బాధలు పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం షెడ్యూల్డ్ కాస్టుకి ఎన్నో అమెనిటీస్ యిస్తామంటున్నారు. లెట్రెన్సు బాత్రూమ్సు కట్టిస్తామన్నారు. పల్లెటూర్లలో ఎవరికీ లేవు. ఎక్కడ కట్టినారో తెలియదు. పోయిన సంవత్సరం కేటాయించారు. కాని ఎక్కడా కట్టనట్లుగా ఉంది కేటిల్ యిస్తామని చెబుతున్నారు. అది ఎంతవరకు యిచ్చారు. ఎవరయితే 200 రూపాయలు ఖర్చుపెడతారో వారికే పోతున్నవి కాని బీదవారికి మాత్రం దొరకడం లేదు. కోళ్లు, పందులు యిండస్ట్రీస్ అని తీసుకు వచ్చారు. అది ఎలా యిండస్ట్రీలోకి వస్తాయో తెలియడం లేదు. కాటేజి యిండస్ట్రీ అంటారేమో. చాల మంది ఆంధ్ర బ్యాంకుకు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. పౌల్ట్రీ పెట్టుకుంటామని. కాని బ్యాంకు వారు రెఫ్యూజ్ చేసినట్లు లెటర్సు వచ్చినవి. దీని విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకుంటారు? బరియల్ గ్రౌండ్స్ విషయంలో షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారు చస్తే కూడా మూడు అడుగుల జాగా లేదు. ఈ సందర్భంలో నేను ఒక సూచన చేస్తున్నాను. ఇకనుంచి పాతిపెట్టడం మానుకుని కాల్చేస్తేనే బాగుంటుంది, దానికి గాను ఒక కాంపౌండు కట్టి స్నానానికి బాత్ రూమ్సు కడితే కంపల్సరీగా అక్కడకు తీసుకువచ్చేట్లు చేయవచ్చు. బెగ్గర్ విషయంలో చూసే దట్ ఈజ్ ఎ షేం టు దిస్ గవర్నమెంట్. నేను ఆస్ట్రేలియా, సిలోను వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ నాకు బెగ్గర్సు కనపడలేదు. ఇక్కడ చూడండి. ఆబిడ్ రోడ్డుకి ఒకసారి వెళ్ళండి. లేక స్టేషనుకు వెళ్ళండి. ఎక్కడకు పోయినా బెగ్గర్సు చుట్టేసుకుంటారు. లెపర్సు ఎక్కువగా ఉంటారు. అటువంటప్పుడు ఫారిన్ కంట్రీస్‌లో మన పేరు చెబితే యిండియా అంటే బెగ్గర్స్ అని ఉంది. హైదరాబాదు

కార్పొరేషనువారు లాలాపేటలో ఒక భవనం కట్టారు. అక్కడ బెగ్గర్సును అదుపులో పెట్టకపోవడం చేత అడుక్కు తినడం అలవాటయి బయటకు వచ్చి అడుక్కు తింటున్నారు. అందుచేత గట్టిగా చర్య తీసుకొని పోలీసులను అక్కడ పెట్టి వారిని బయటకు రానీయకుండా చెస్తే ఇక్కడ ఒక బిచ్చగాడు కూడా కనపడడు. లెప్రసీ పట్టణాలలో ఎక్కువగా ఉంది. అది అంటువ్యాధి. కొన్ని రోజులలో వ్యాపిస్తుంది. ఎవరికైనా ఆ వ్యాధి రావచ్చు. చాలమంది బాధ పడుతూంటారు. ఒక పిన్ను గుచ్చుకున్నా తెలియదు, వారిని దూరంగా ఫారెస్టులో పెట్టాలని నేను చెబుతున్నాను.

కుమారి ఎం. కమలమ్మ :— వారు ఫారిన్ కంట్రీస్‌లో బెగ్గర్సు కనిపించ లేదన్నారు. కాని నేను కూడా ఫారిన్ వెళ్ళాను. మనీలా, బ్యాంకాక్, హాంకాంగ్ వెళ్ళాను. అక్కడ కూడా బెగ్గర్సు కనిపించారు. అందుచేత ఫారిన్ కంట్రీస్‌లో బెగ్గర్సు లేరనడం సరికాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ఐయాం వెరీ సారీ. బెగ్గర్సుకు జాతి అని దేశం అనీ తెలియదు. వారు ఏ క్లాస్సు వారో కూడా తెలియదు. వారు కూడా ఫారిన్ వెళ్ళారట. మరి నాకు కనిపించలేదు బెగ్గర్సు. వారికి ఎట్లా కనిపించారో నాకు విచిత్రంగా ఉంది. నేను బెగ్గర్సు విషయం ఒక సూచన చేయదలచుకున్నాను. బెగ్గర్ హోమ్సు పెట్టినంతవరకు బాగానే ఉంది. సికిందరాబాదులో పెట్టామన్నారు. కాని అక్కడ అదుపులో పెట్టాలి. కుముద్‌నాయక్‌గారు మేయరుగా పోలీసుల సహాయం బెగ్గరు హోంలను అదుపులో పెట్టడానికి కావాలని వ్రాస్తే పోలీసువారు మద్దతు యివ్వలేదు. ఆర్ఫనేజెస్ పెట్టారన్నారు. చాలా సంతోషం. ఎక్కడ ఉన్నాయంటే హైదరాబాదు, వరంగల్లు, కాకినాడలో ఉన్నాయన్నారు. అక్కడ సరిగా విద్యా సౌకర్యం యిస్తున్నారా లేక వాటిని డెన్స్‌గా తయారు చేస్తున్నారా అనేది స్పష్టంగా చెప్పాలి. హోం ఫర్ ది ఏజ్డు అండ్ డిసెబిల్డు. ఇవి విజయవాడలో హైదరాబాదులోఉన్నా యన్నారు. ఇవన్నీ మాకు క్రొత్తగా కనిపిస్తున్నవి. ఒకసారి కనీసం మా అపోజిషన్ మెంబర్సుకు అయినా వాటిని చూపించండి. దీని గురించి ఒక కమిటి వేయాలి ఇదివరకు సెల్ ఒకటి వేశారు. ఎం.టి.రాజుగారు చీఫ్ శక్రటరీ చైర్మనుగా ఉండిరి. ఆయనకు ఎన్ని రిప్రజెంటు చేసినా ఒకటి కూడా తీసుకోలేదు. ఆ సెల్ ఏమయినదో తెలియదు. మరొక కమిటీని లెజిస్లేటర్సుతో కలిపి వేస్తే ప్రభుత్వానికి అండదండగా ఉంటుంది. మహిళా మండలులు అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీరు 40 నిముషాలు తీసుకున్నారు. త్వరగా ముగించండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— మహిళా మండలులు అంటున్నారు. సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు క్రింద అమౌంటు యిస్తారు. జిల్లాపరిషత్తు క్రింద అమౌంటు యిస్తారు. ఇవన్నీ కూడా బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు దగ్గర ఉంటుంది. ఎక్కడా కట్టినట్లుగా లేదు. ఎక్కడో కొన్ని ఉన్నాయి. డెవలప్మెంటు ఆఫీసరు మూడు నెలలు పనిచేస్తే తీసిపారేశారు. ఎక్కడో పోయి అద్దె యిండ్లు తీసుకుని మహిళా మండలి పెడుతున్నారు. అయితే దానిలో మెషీన్సు లేవు.

అడల్టు ఎడ్యుకేషన్ కావాలన్నారు. టీచర్సు లేరు. పేరుకు తీసుకువచ్చారు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు డిటెయిల్స్‌లోకి పోయి చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్పెషల్ తెలంగాణా డెవలప్‌మెంటు స్కీము అంటున్నారు. అది ఏమిటో బోగస్‌లాగ కన్పిస్తోంది. ఈ స్కీము ఏమిటో తెలియడము లేదు. దీనివల్ల ఇక్కడ చేసినది ఏమిటి? Grants-in aid are also being given to some voluntary organisations which are undertaking propaganda for eradication of untouchability. How much is that, the Government has not mentioned. దీనికి ఏదో డబ్బు కేటాయించారు. ఎంత యిస్తున్నారో, మెన్షన్ చేయలేదు. ఎక్కడ ప్రాపగండా చేస్తున్నారో తెలియదు. అన్‌టచబిలిటీ పోగొట్టడానికి పబ్లిసిటీ కొరకు గ్రాంట్ యిస్తున్నారు. ఇవన్నీ మాకు వివరముగా చెప్పాలని కోరుచున్నాను. ఎక్కువ టైము యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—అధ్యక్షా, మాట్లాడడానికి మాకు ఛాన్సు యివ్వలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈశ్వరీబాయిగారితో చర్చ పూర్తి అయినది.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—ఆమె మాట్లాడినదానిలో అసెంబ్లీ అంతా మాట్లాడినట్లే అనుకొంటే ఎట్లా ?

ఒక గౌరవసభ్యుడు :—మాకు కూడ అవకాశము దొరకలేదు అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :—నాకు అవకాశము రాలేదు అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందరికి ఒకే డిమాండు మీద అవకాశము రాదు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు (ఏలూరు) :—మా గ్రూపునుంచి కూడ పేరు యిచ్చాము. మాకు కూడ అవకాశము రాలేదు. I request somehow time regulation will have to be strictly enforced.

Mr. Speaker :—What can I do ? According to the programme we had to conclude this morning itself. I have agreed to sit and have given you two hours more. Still we could not complete. What can I do ?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—ఈవెనింగ్ సెషన్ పెట్టినా మాకు అవకాశము లేకుండా చేయడము...........

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ విప్‌ని అడిగి మాట్లాడండి.

Smt. B. Jayaprada :—Sir, under this Women's Welfare Demand, 14 Members have spoken and all of them have given valuable suggestions.

Smt. J. Eswaribai :—Let the Minister speak in Telugu.

Smt. B. Jayaprada :—Sir, 14 Members have spoken on this Demand and have given valuable suggestions including the inadequacy of the allotments. I also share their opinion that Rs. 57.0 lakhs and

odd is after all nothing ; still, perhaps we will have to satisfy ourselves in view of the paucity of funds. The Women Welfare Department has not confined itself to Women Welfare activities only. It has realised that Women Welfare is not complete without considering the Welfare of children ; so child welfare activities are also taken in this department. అధ్యక్షా, స్త్రీ సంక్షేమముగురించి, శిశు సంక్షేమముగురించి 45 క్రెషెస్ వున్నవి. శిశువులకు 40 చిల్డ్రన్ హోమ్స్ వున్నవి. 28 బాల విహారులు, స్టేటు ఆఫ్టర్ కేర్ హోమ్స్, సర్వీసు హోమ్స్ వున్నవి. వృద్ధులైన వారికే కాకుండా స్త్రీల రిహేబిలిటేషనుకు సౌకర్యాలు కలుగచేయబడినవి. They must make their lives worth living. చదువుకొనే స్త్రీలను 3 సం. లు పిల్లలు వుంటే పిల్లలతో సహా వుంచుతారు. ఆ టైములో వారు చదువుకొంటే చదువు కోవచ్చును. చేతివృత్తుల ట్రెయినింగ్ యిస్తారు. 3 సం. లు అయి వారు బయటకు వచ్చేటప్పటికి వారంతట వారు జీవించే అవకాశము కల్పించడానికి నిర్ణయించ బడినది. ఈ యాక్టివిటీస్ అన్నీ డిస్ట్రిక్ట్ హెడ్‌క్వార్టర్సులోను పరిమితమైనదని మాట్లాడిన 14 మంది సభ్యులు చెప్పారు. అది వాస్తవము. గ్రామస్థాయికి కూడ పోవలసిన మాట వాస్తవము. వెంకటేశంగారు మాట్లాడుతూ 20 వ శతాబ్దములో వున్నా సుగాలీల డ్రెస్‌ని మార్పుచేయలేక పోతున్నాము అన్నారు. కాలానుగుణంగా వారు మారడానికి వీలుగా విద్యాసౌకర్యాలను కలుగుచేయాలి. మంచి సలహాలను యిచ్చారని మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్రులు తమ అలవాట్లను అంతత్వరగా మార్చుకో లేరు అనేది అందరికి తెలిసినదే. చాల టైము కావలసి వుంటుంది. ఉన్న పరిస్థితులలో విమెన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు పబ్లిసిటీ తక్కువ అని చెప్పే అభిప్రాయము వుంది. ఈ డిపార్టుమెంటుకు చాల యిబ్బందులున్నవి. వీరు పంచాయతీ డిపార్టుమెంటు ద్వారా వర్క్ చేయాలి. వీరిద్దరికి కో ఆర్డినేషను లేదు. క్రెషెస్ విమెన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు రన్ చేసేవే కాకుండా ఫ్యాక్టరీస్ డిపార్టు మెంటు కూడ రన్ చేస్తున్నది. ఫ్యాక్టరీ డిపార్టుమెంటు క్రింద పని చేసేవారికి అక్కడ వుంటాయి. విమెన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వారిని సూపర్‌వైజ్ చేయ డానికి అవకాశము లేదు. కో ఆర్డినేషను లేదనేది వున్నది. దీనికి కో ఆర్డినేషను అవసరము. 50 శాతము వున్న స్త్రీలకు విమెన్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు అని పెట్టి 57 లక్షల అలాట్‌మెంటుతో పరిమితము చేస్తున్నాము అంటే అది చాల తక్కువ అనే మనవి చేయవలసివుంటుంది. ఉన్నదాంట్లో ఈ డిపార్టుమెంటు చేతనైనంత చేస్తున్నది. ఎడ్యుకేషనల్ యాక్టివిటీస్, చిల్డ్రన్స్ హోమ్స్, ఒకేషనల్ ట్రెయినింగ్ సెంటర్స్ గురించి మంచి సలహాలు యిచ్చారు. సభ్యులు చెప్పిన అభి ప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఉన్న వాటిని మెయిన్‌టెయిను చేయాడానికి సరిపోయే బడ్జెటు మనది. ఈ సంవత్సరము పెంచడానికి ప్రొవిజను లేదు. అయ్యపురెడ్డి గారు, వంకా సత్యనారాయణగారు మంచి సలహాలు యిచ్చారు. లేడీస్ తరఫున వారికి థేంక్స్ చెబుతున్నాను. గ్రామాలలో స్త్రీలకు శానిటరీ ప్రొవిజన్సు గురించి చెప్పారు. అది చాల ముఖ్యమైన సలహా. ఈ విషములో విమెన్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు ముఖ్య సేవికలు అనండి, గ్రామ సేవికలు అనండి వారిని ఎడ్యుకేట్ చేయగలుగుతారు. పంచాయతీవారు కూడ దీనిని చెక్ అప్ చేయవలసి వుంటుంది. పంచాయతీ రాజ్

డిపార్టుమెంటు ముందుకు వస్తే ఉమెను వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటు కూడ సహాయము చేసి మేచింగ్ గ్రాంట్సు ఇవ్వడమో, సబ్సిడైజ్ చేయడమో జరుగుతుంది. గ్రామాలలో విమెన్ కోసము శానిటరీ ప్రొవిజన్సుని కలుగచేయడము చాల అవసరము. మంచి సలహా చెప్పినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు. విజయరామానుజంగారు వర్కింగ్ వుమెన్స్ హాస్టల్స్ గురించి చెప్పారు. అవి చాలా అవసరమే కాని వున్న పరిస్థితులలో డిస్ట్రిక్టు హెడ్ క్వార్టర్సులో వర్కింగ్ వుమెన్స్ హాస్టల్ పెట్టే పరిస్థితి కన్పించడం లేదు. వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ టేకప్ చేస్తే ప్రభుత్వం తగిన సహాయం చేయడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. టెయిలరింగ్ సెంటర్స్, వొకేషనల్ ట్రయినింగ్ సెంటర్స్ వున్నాయి. వారు ట్రయినింగ్ అయి బయటకు వచ్చిన పిదప వారు చేసిన గూడ్సుకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని చెప్పారు. అది వాస్తవమే. అది తప్పనిసరిగా ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

వెంకటేశంగారు ట్యూయింగ్ సెంటర్స్ పెట్టి ట్రయినింగ్ ఇస్తున్నారు. వారికి పోలీసు కాని లేక ఏ ఇతర గవర్నమెంట్ అండర్ టేకింగ్స్‌లో యూనిఫారమ్స్ వారి చేతనే కుట్టించే ఏర్పాటు చేయాలని సలహా ఇచ్చారు. అది సముచితమైన సలహా. దానిని గురించి ఆలోచిస్తాము. చివరిన మాట్లాడుతూ ఈశ్వరీబాయిగారు సలహాలూ ఇచ్చారు, తిట్టారు. అవన్నీ తప్పనిసరిగా వుయ్ విల్ మేక్ నోట్ ఆఫ్ ఇట్. వారు సూపరెంటెండెంట్ మీద కాన్‌సెన్‌ట్రేట్ చేశారు. రత్నసభాపతిగారు కాల్ ఎటెన్షన్ నోటీసో, షార్టు నోటీసు క్వశ్చనో ఇచ్చారు. అది డిపార్టుమెంటుకు పంపాను. రెండు మూడు రోజుల్లో ఆ విషయం మనవిచేస్తాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రిపోర్టు తెప్పించి చూడడంకాదు. యు ట్రాన్స్‌ఫర్ టు ది పేరెంట్ బాడి.

శ్రీమతి జయప్రద :—చేయాలన్నా ఐ మస్ట్ హ్యావ్ ఫుల్ ఇన్ఫర్మేషన్. ఈ డిమాండును బలపర్చవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—వుమెన్‌కు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ గురించి చెప్పాను.

శ్రీమతి బి. జయప్రద :-వుమెన్ ప్రత్యేక ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌ఛేంజ్ మొదలు ప్రత్యేక యూనివర్శిటీ వరకు వారు వెళ్లారు. ఐ డోన్ట్ థింక్ ఇట్ ఈజ్ పాసిబుల్.

శ్రీ కె. భీమరావు :—అధ్యక్షా, ట్రైబల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటును 66 లో సెపరేట్ చేశారు. అందుకుముందు సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంటుతో కలిసి వుండేది. కాని 1970 నుండి స్కీములు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.

The measures can be divided into three subjects such as Education, Economic Development and improvement of the Tribal areas.

Under education, come : schools. hostels, supply of books and clothing, scouting programme Last year, we started scouting programme. This year we propose to organise 'Guide Units'.

This year, we are starting a new scheme for promotion of cultural talents, where special coaching will be given in painting, music, dance, drama etc.

Under education, we are also conducting employment oriented training programmes. Since last two years, we are running Pre-Examination Training Centre. It is really useful to the tribal children. Before sitting at the competitive examinations, these tribcl childran will be giving training here. Our children who are undergoing that training are successful and they are getting appointments without anybody's recommendations. Under the scheme of cash grants to unemployed tribal graduates, which scheme we started last year, for graduates and post-graduates, for a graduate we give Rs. 100, and for a post-graduate, we give Rs. 150 by way of cash grants for six months and within that period they must be provided with some job. Yet another new scheme Self-Employment Scheme, of providing financial assistance to the tribals was taken up last year.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి :—మంత్రిగారు మాకు అందచేసిన నోటులోని విషయాలే చెబుతున్నారు. పాత పంచాంగం మాదిరిగా వుంది. సభ్యులు చెప్పిన విషయాలకు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ కె. భీమ్‌రావు :—గౌరవ సభ్యులు చాలామంది ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ గురించి మాట్లాడలేదు. శ్రీకృష్ణగారు మాట్లాడుతూ శ్రీకాకుళంలో ట్రైబ్స్‌కు జ్యూట్ మిల్లు పెట్టాలని చెప్పారు. ఆ ప్రపోజల్ వుంది. Correspondence is going on between the State Government and the Central Government. I hope that may be started. సభ్యులు చాలామంది తెలంగాణాలో వున్న లంబాడీలను షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్ క్రింద ఎందుకు చేర్చలేదు అని అడిగారు. అది ఇంక్లూడ్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. క్రిందటిసారి పార్లమెంట్ డిజాల్వ్ అయింది కనుక అది రాలేదు. ఆ బిల్లు పార్లమెంటులో పెండింగ్‌లో వుంది. ఇట్ ఈజ్ లైక్లీ టు కమ్ అని చెప్పారు. తెలంగాణాలో లంబాడీలకు డి. ఎన్. టీ. లకు ఇస్తున్న ప్రోత్సాహం ఇవ్వడం లేదన్నారు. తెలంగాణాలో లంబాడీలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. Housing aid we give; scholarships we give; house-site provision also is there; supply of seed and seed farms, - we give; supply of drinking water is there. ఇవన్నీ ఇస్తున్నాము. షెడ్యూల్డు ట్రైబ్స్‌కు, డి.ఎన్.టీ.లకు డిస్క్రిమినేషన్ రిక్రూట్‌మెంట్స్ రిజర్వేషన్‌లోనే వుంది. హసన్‌గారు కొన్ని సలహాలు ఇచ్చారు. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 1941-47 వరకు Manifold Tribal welfare activities have increased - Dynamic activities have been started and are under operation. ట్రైబల్ కార్పొరేషన్ యాక్టివిటీస్ సరిగా జరగడంలేదు, ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ ఛార్జెస్ 75 పర్సెంట్ అవుతున్నదన్నారు. అది నిజం కాదు. ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్ ఛార్జెస్ 15 నుండి 18 పర్సెంట్ వరకు మాత్రమే అవుతున్నవి. యాక్టివిటీస్‌కు సంబంధించి రిపోర్టు ఇస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. సెపరేట్‌గా ఒక ప్రశ్న పంపిస్తే ఐ విల్ ఫర్నిష్ ది ఫుల్ ఇన్ఫర్మేషను సర్. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు మొదలు చాలా కామెంట్స్ యిచ్చారు, దీనికి చాలా తక్కువ యిచ్చారన్నారు, సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు

చాలా పెద్దగా వుంది. వారు అమూల్యమైన సలహాలు యిస్తారనుకున్నాను. కాని ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ గురించి ఏమి మాట్లాడలేదు. హాస్టల్సు పెట్టాలి, యింకా చాలా సౌకర్యాలు కావాలని చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. లాస్టులో ఈశ్వరీబాయిగారు చాలా బాగా చెప్పారు. ఆఫీసర్సును మూడు సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువ ఒక చోట వుంచవద్దు అన్నారు. అది అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మేటర్, ఎక్స్‌పీరియన్సునుబట్టి వుంటుంది. ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ యాక్టివిటీస్ unless one has experience he cannot work అందుచేత ఎక్స్‌పీరియన్సుడ్ ఆఫీసర్సు వుంచే కాన్సంట్రేట్ చేయ గలుగుతారని ప్రభుత్వ వుద్దేశం వుంది. వేరే డిపార్టుమెంట్సులో సాధారణముగా మూడు సంవత్సరాలకు ట్రాన్సుఫర్సు అవుతూ వుంటాయి. రంగదాసుగారు చెంచుల గురించి చెప్పారు. నేను కర్నూలు జిల్లా వెళ్ళి శ్రీశైలంవద్ద అందరిని కలిశాను, వారి కండిషన్సు చూశాను. మనూరు ప్రాంతము చూశాను, మినిష్టరు అయిన తరువాత కూడా వెళ్ళాను. డిప్యూటి కలెక్టరు, కలక్టరుతో ప్రాబ్లమ్సు డిస్కస్ చేశాము. వారికి ఎడ్యుకేషనల్ ఫెసిలిటీస్ యివ్వాలి, వీరికొరకు ఆంధ్రలో 13 స్కూల్సు వున్నవి. తెలంగాణా ప్రాంతములో 2 హాస్టల్సు 3 స్కూల్సు ఒక అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్ వుంది. రెండు హాస్టల్సు మొన్ననే యినాగురేషను చేసి వచ్చాను. వారు చెప్పేదేమంటే— we need not do anything. ఈ డిపార్టుమెంటు సెపరేటు అయింది. ఎన్నో కార్యక్రమాలు వస్తున్నాయని వారు సంతోషపడుతున్నారు. Many tribals are coming forward and demanding so many things. ఇంకొకటి, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కేంద్ర ప్రభుత్వము ఒక పైలటు ప్రాజక్టును సాంక్షను చేసింది. ఆ కార్యక్రమము కూడా బాగానే జరుగుతుంది. లాస్టు యియర్ ట్రైబల్ వెల్ఫేర్‌కు 35 లక్షల 75 వేలు కేంద్ర ప్రభుత్వము న్యూట్రిషను ప్రోగ్రాం క్రింద యిచ్చింది. ఈ సంవత్సరము కూడా ఆ ప్రోగ్రాం డబుల్, ట్రిబుల్ అయ్యేట్లు వుంది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియావారు యాక్సెప్టు చేశారు, అటువంటి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. మెంబర్సు చాలామంది లంబాడి డ్రెస్ గురించి చెప్పారు. I do not think Lambadis are wearing that dress because of poverty. It is being done because of their culture and automatically after sometime it will disappear. అయితే స్లోలీ అది పోవడానికి వీలుంటుందేమో........

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— లంబాడీలు యిష్టపడకుండా, వారి గురువును తీసుకవచ్చి ఆ డ్రెస్ ఛేంజ్ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నారు. దాని గురించి మీరు కూడా ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో లంబాడీలు but they do not change their dress. ఇది ఎప్పటినుండో వస్తుంది ఎట్లా మారుస్తాము అని మాట్లాడుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులు మంచి సలహాలు యిచ్చారు. అయితే యీ డ్రెస్ గురించి ప్రభుత్వము కాన్సంట్రేటు చేయవలసిన అవసరము లేదు. లంబాడి డ్రెస్ ఛేంజ్ కావాలని వెంకటేశ్వరరావుగారు, వెంకట రావుగారు యింకా యిద్దరు ముగ్గురు చెప్పారు. చక్రధరరావుగారు లంబాడి డ్రెస్ కొరకు ఒక ఫ్యాక్టరీని పెట్టాలని యితర కంట్రీస్‌కు ఎక్స్‌పోర్టు చేయాలని చెప్పారు.

ఎంతవరకు దాని డిమాండు వుందో నాకు తెలియదు. ఈశ్వరీబాయిగారు ఛేంజ్ చేయాలంటున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తామని చెబుతూ యీ అవకాశము యిచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ వున్నవి. తెలంగాణాలో చాలా తక్కువగా వున్నవి. కనీసము తిండి లేనివారికి—అరణ్య ప్రాంతములో వుండే ఫల సహాయము చిన్న కాంట్రాక్ట్సు తీసుకోడానికి—తెలంగాణాలో కూడా వెంటనే కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. భీమరావు :—వారికి ఫారెస్ట్సులో సొసైటీస్ వున్నవి. కొన్ని ప్రాపర్‌గా రన్ కావడంలేదు. Now we are thinking. గిరిజన కార్పొరేషను ద్వారా టేకప్ చేస్తే బాగుంటుందనే ఆలోచన వుంది. It is under consideration.

Sri M. Narayana Reddy :—With regard to Telangana, there are lakhs of denotified tribes the counter-parts of which have been inlluded in scheduled tribes in Andhra. This matter has been engaging the attention of Government for several years, but nothing has come out of it. I would like to know whether the Government have taken up the matter with the Central Government with regard to tribes w o have b en denotified some years ago, in order to g t full assistance for the welfare of backward communities and also other facilities which the scheduled tribes are entitled to.

Sri K Bheem Rao ;—The hon. member himself might be knowing very well, because he was a Memb r of Parliament, about the inclusion of the denotified tribes in scheduled tribes. The State Government are giving every facili y to them and in some respect they are getting more facilities than usual.

Sri Syed Hassan :—There are two points to be clarified. One is, the Girijan Co-Operative have been working since about 16 years. We would like to have a statement of their assets and liabilities placed on the Table of the House. The other is, in Telangana the Lambadas have been declared as scheduledtribes, but in Andhra they have not been included in seheduled tribes. What are the proposals of Government in this regard?

Sri K. Bheem Rao :—I have already replied. About the Grijan Co-operative, it was started 16 years back, but it was only confined to Srikak lam and Visakhpatnam Last year it was extended to Telangana and some other parts of Andhra. If the hon. Member wants further information, let him put a separat question. With regard to denctifed tribes, the State Government have already recommended to the Central Government and the matter is pending with the Central Government.

شری مسعود احمد ۔ میں نے ڈی نوٹیفائیڈ ٹرائبلس کے تعلق سے سوال کیاتھا جہاں پر ٹرائبلس رھتے ھیں وہ ڈی نوٹیفائیڈ ولیجس نہیں اور جہاں پر ٹرائبلس نہیں رھتے وہ ڈی نوٹیفائیڈ ھے۔ اس تعلق سے منسٹر صاحب وضاحت کریں ۔

شری کے - بھیم راؤ - اس مسئلہ کا تعلق پارلیمنٹ اور پریسڈنٹ آف انڈیا سے ہے - یہ کس زمانہ میں ڈی نوٹیفائیڈ ہوئے ہیں معلوم نہیں - نان ٹرائبلس کا جو انکروچہمنٹ ہوا وہ ویسا ہی باقی ہے اسلئے نان ٹرائبلس کیلئے میں نہیں کہہ سکتا - جیسا کہ میں نے کہا یہ مسئلہ پارلیمنٹ اور پریسیڈنٹ آف انڈیا کے اختیار میں ہے -

శ్రీ గంట్లాన సూర్యనారాయణ :— మంత్రిగారు అన్ని విషయాలు చెప్పారు. కాని మా కొండ ప్రాంతాలలో పాడేరు కొండ ప్రాంతము. అక్కడ కొండజాతులు కొండప్రాంతపుభూములు దున్నుకుంటున్నారు. పెద్దవారు వారిని ఇబ్బందిపెడుతున్నారు కొండజాతులకు ఆ భూములు ఇచ్చేట్లుగా రెవిన్యూడిపార్టు మెంటువారికి సిఫార్సుచేయమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె భీమ్‌రావు :— నేను రెండుమూడు సార్లు పాడేర్లు చింతపల్లి వెళ్లాను. అటువంటివి మా దృష్టికి రాలేదు. మెంబర్లు ఇప్పుడు చెప్పారు. ఆ విషయం చూస్తాము.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు : — అధ్యక్షా, హరిజన శాఖల డిమాండు పయిన సభ్యులు హుందాగా నిర్మాణాత్మకమయిన సూచనలు చేశారు. చాలా సంతోషం. ఈ డిమాండుపయిన 34 మంది మాట్లాడారు. వారడిగిన వాటన్నింటికి సమాధానం చెప్పాలంటె టైము చాలా పడుతుంది. అయినా ప్రయత్నం చేస్తాను. ముందుగా రత్నసభాపతిగారు వీకర్ శక్షన్సు గురించి చెప్పారు. వీకర్ శక్షన్సు అంటె ఎవరు అన్నారు. మనకు సంబంధించినంతవరకూ వీకర్ సెక్షన్సు అంటె షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్సు, షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్సు, బాక్‌వర్డు క్లాసెస్ వారు 1,500 రూ. ల లోపు ఆదాయం ఉన్న కమ్యూనిటిస్ తరువాత వుమెన్ వీరు వీకర్ సెక్షను క్రిందకు వస్తారు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి : — సెమినారులో రిజల్యూషను ఒకటి పాస్ చేశారు. నేను చదివానుకూడా. ఆ సజషను ప్రకారంగా ఇండియన్ సొసైటీలో కాస్ట్సు ప్రకారంగా....నిర్వచించాలన్నారు. ఆ సజషను ప్రకారం చేస్తారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— మేము ఆ సజషన్సు పరిశీలించాలి. కాస్టుపద్ధతిలో వీకర్ సెక్షన్సుగా తీసుకోవాలా లేదా అనేది ఉంది, కాని మనం సెమినార్ రిజల్యూషనును పరిశీలిస్తున్నాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— స్పెసిఫిక్‌గా ప్రభుత్వం వారు యీ రిజల్యూషనును కన్‌సిడర్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కరస్పాన్‌డెన్సు చేస్తారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— వారు రిజల్యూషనును పరిశీలిస్తున్నారు.

Sri B. Ratnasabhapathy:—He is avoiding it, Sir. Let him say 'Yes' or 'No'

Mr: Speaker:—He is conveniently avoiding. You can raise the issue after he concludes his speech.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— మనకు దాదాపు 4½ కోట్ల జనాభా ఉంది. అందులో 2½ కోట్లు షెడ్యూల్డ్‌కాస్ట్సు, ట్రయిబ్సు, బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్ వారు ఉన్నారు.

ఇంత పెద్ద జనాభాకు 13 కోట్ల రూ.ల తో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలుచేయడమంటే కష్టము. అందరిని మెప్పించలేము. ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించాలన్నారు చాలామంది. మేముకూడా కోరుతున్నాము. ఇప్పటివరకూ 2 కోట్ల రూ.లు ఉన్నది ఇప్పుడు 13 కోట్ల రూ.లకు పెంచాము. సి.వి.కె. రావుగారు యీ డబ్బు ఎవరిది ప్రభుత్వంయొక్క అబ్బసొమ్మా అన్నారు, ఎవరి అబ్బసొమ్మూ కాదు. అది వేరే సంగతి. అయితే బలహీనవర్గాల సంక్షేమం చూడడానికి, వారి సంక్షేమం నిమిత్తం 2 కోట్ల రూ.ల నుంచి 14 కోట్ల రూ.లకు పెంచాము. 10 కోట్ల రూ.లు హావుసింగ్ స్కీముకు ఖర్చుచేస్తున్నాము. ఇదేకాకుండా 65 కోట్ల రూ.లతో హావుస్ సైట్లుకు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరినాము. వారు 15 కోట్ల రూ.లు ఇస్తామన్నారు. హావుసింగుమంత్రిగారు వెళ్ళి మాట్లాడారు. వారు సహాయం చేస్తారు. ఈశ్వరీబాయిగారు ప్రతి మాటకు బోగస్‌అనే పదం వాడారు. ఆ మాట ఇకమీదట వాడవద్దని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఏదో ఒక హాస్టలు, ఒక ఆఫీసరు బోగస్ అవవచ్చు. కాని డిపార్టుమెంటునంతా బోగస్ అనడం మంచిదికాదు. వారు ఇకముందు ఆ మాట వాడవద్దని కోరుతున్నాను. కష్టపడి పనిచేసే ఆఫీసర్లు ఉన్నారు. 10 కోట్ల రూ.ల యల్ ఐ.సి. స్కీముతో 55 వేల ఇళ్ళలోను 10 వేల ఇళ్లుకట్టాము 10 వేల ఇళ్లు రూఫింగ్, 10 వేల ఇళ్లు లింటల్ లెవెల్‌లోనూ ఉన్నాయి. ఒక సంవత్సరములో ఎంతో ప్రోగ్రెస్ చూపించాము. బోగస్ ఏమీలేదు. డైరక్టర్లు, ఆఫీసర్లు 24 గంటలూ కష్టపడి పనిచేస్తున్నారు. వారిపయిన 4 బాధ్యతలున్నాయి. డైరక్టరేట్, శక్రటేరియట్, హరిజన గిరిజన సెల్, హావుసింగ్ యీ కార్యక్రమాలు వారు చూస్తున్నారు. నిజంగా కష్టపడి పనిచేసేవారిని ఎప్రిషియేట్ చేయాలి. తేలికగా మాటలుఅనడం బాగుండలేదు. నేను ఈశ్వరీబాయిగారిని కోరేదేమంటే అటువంటి మాటలు ఇకముందు వాడవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—మంచిగా పనిచేస్తే ఎందుకు అంటాము.

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— ఇప్పుడు బడుగువర్గాలకు ఆర్థికస్థోమత పెంచాలని ఉంది. వారు సోషలిజములో ముందుకువెళ్లాలన్నా వారికి సెక్యూరిటీ కావాలన్నా వారికి ఆర్థికస్థోమత అవసరం. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ స్కాలర్‌షిప్స్ విషయం పూర్తిగా మార్చాలని పేదలకు ఆర్థికస్థోమత పెంచాలని కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. గత సంవత్సరంకంటె యీ సంవత్సరం ఆర్థికస్థోమతకు కేటాయించాం 70-71 లో 65 లక్షలుఉంటె 71-72లో 90 లక్షల రూ.ల వరకూ ఖర్చుచేశాము. ఈశ్వరిబాయిగారు పందులు, కోళ్ళు ఇస్తున్నారన్నారు. వారికి ఎద్దులు నాగళ్లు ఇస్తున్నాము. భూమి సాగుచేసుకోడానికి ఆర్థికసహాయం చేస్తున్నాము. ఒకరికి ఇద్దరకూ ఇస్తే చాలదన్నారు. కాని లక్షలమందికి సహాయంచేశాము, చేస్తున్నాము. సుమారు 20 లక్షల ఎ. బంజరుభూమి పంచాము. ఆ భూమి ఎంతవరకూ సాగులోకి తెస్తున్నారు, ఏవిధంగా యుటిలైజు చేస్తున్నారు అనేవి చూడడానికి ఒక ఎంక్వయిరీ కమిటీద్వారా పరిశీలనచేయించాలని ప్రభుత్వంవారు నిర్ణయించారు. ఇంతేకాకుండా షెడ్యూల్డు క్లాసెస్ వారికి కార్పొరేషను పెట్టాలని, బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌వారికి ఫైనాన్సు

కార్పొరేషను పెట్టాలని మేము ఆలోచనచేస్తున్నాము. మన శ్రీకృష్ణగారుకూడా చెప్పడంలో ఎకనామిక్ డెవలప్‌మెంటుకు మీరు సహాయంచేయాలని అన్నారు. వీలైతే ఆర్థికస్థోమత పెంచాలి, మనం కబుర్లు చెప్పినంతమాత్రాన కాదన్నారు. అది నిజమే. దానికోసమే మేము కార్పొరేషను పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానికి అప్పుడే కార్యక్రమం ప్రారంభించాము. ఆర్థికమంత్రిగారుకూడా పూర్తిగా సహకరించి ఆ రెండు కార్పొరేషనులు పెట్టడానికి వీలుకల్పిస్తారని భావిస్తున్నాము. వారుకూడా చేస్తామని చెబుతున్నారు. కాబట్టి ఈ 2 పెట్టవచ్చనే ఆలోచన చేస్తున్నాం. దానికి కావలసిన షేర్ కాపిటల్ ఎక్కడనుంచి తీసుకోవాలనే యోచన చేస్తున్నాము. పెట్టినతరువాత దానినిబట్టి ఇతర ఫైనాన్సియల్ బ్యాంక్సునుంచి కూడా ఆధారం తీసుకుంటే ఎక్కువసహాయం చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. మనం ఒక కోటి రూపాయలు ఆర్థికసహాయం చేయాలని పెడితే ఆ కోటి రూపాయలు ఎంతమందికి ఎన్నిజిల్లాలలో సహాయం చేయగలుగుతాము. అది కష్టంఅవుతుంది. అందుకని ఒక కోటి రూపాయలు మూలధనం పెట్టి కార్పొరేషను పెడితే 10 కోట్లు ఇతర సంస్థలనుంచి మనం సేకరిస్తే కొంతవరకైనా సహాయం చేయగలగడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు, హరిజనులకు కలిపి ఒకటే కార్పొరేషను పెడితే ఆ 10 కోట్లు అందరికి పంచవలసి వస్తుందని రెండింటికి రెండు సపరేటు కార్పొరేషనులు పెడితే 20 కోట్లు అయినా వాళ్ళకు ఆర్థికసహాయం చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుందనే ఉద్దేశంతో ఈ 2 కార్పొరేషనుల ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. ఎకనామిక్‌కు సంబంధించినంతవరకు కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామని నేను మనవిచేస్తున్నాను. చాలామంది సభ్యులు ముఖ్యంగా శ్రీ కృష్ణగారు, శ్రీమతి ఈశ్వరీబాయిగారు హరిజనులమీద అట్రాసిటీస్ జరుగుతున్నాయని వాటిమీద సరైనటువంటి యాక్షను తీసుకోవడం లేదని అక్కడ ఉన్నటువంటి భూస్వాములు, పెద్దపెద్ద వారందరూ ఆ కేసులను హుషప్ చేస్తున్నారని దీనివల్ల చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నదని చెప్పడం జరిగింది. దానికి మేము ఆలోచన చేస్తున్నాము. చీఫ్ సెక్రటరీగారు ఒక సెల్ ఉందన్నారు. శ్రీమతి ఈశ్వరీబాయిగారు ఆ సెల్ ఎక్కడ ఉంది, ఏమి చేస్తుంది అని అడిగారు. దానికి ఇన్‌చార్జి మా డైరెక్టరుగారే. ఎక్స్‌అఫీషియో డెప్యూటీ సెక్రటరీగా వుంటారు. చీఫ్ సెక్రటరీగారు జి. ఎ. డి. ఇన్‌చార్జికాబట్టి వారియొక్క ఆధీనంలో ఈ పిటిషన్లు అన్నీ ఎంక్వయిరీ చేయడం జరుగుతున్నది. అట్లాగే శ్రీకృష్ణగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 4, 5 చోట్ల దౌర్జన్యాలు జరిగాయని వాటిమీద సరైనటువంటి యాక్షను తీసుకోలేదని చెప్పారు. ఇదివరకు అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. చీఫ్‌మినిష్టరుగారు వెంటనే యాక్షను తీసుకుంటామని వారికి హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. వారి హామీప్రకారం డి. ఐ. జి; సి. ఐ. డి. వారు అక్కడికి వెళ్ళడం ఎంక్వయిరీ చేయడం అక్కడ ఆఫీసర్లు ఎవరైతే దీనికి బాధ్యులో వారిమీద యాక్షను తీసుకోడానికి ఏర్పాట్లు జరిగాయి. అందుచేత సత్వరంగా ఎంక్వయిరీచేసి చేయవలసిన కార్యక్రమం అంతా చేసినారని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఇటువంటివి చాలాచోట్ల జరుగుతున్నాయి. చాలాచోట్లనుంచి జరుగుతున్నాయనేటటువంటి రిపోర్టులు రావడం జరిగింది. దౌర్జన్యాలు చేసేవారిని నాకు కూడా అప్పుడప్పుడు

పిటీషన్సు పంపిస్తున్నారు. అయితే వీటికి మనం సరైనటువంటి యాక్షను తీసుకో వలసినటువంటి అవసరం వుంది. అందుకు మేము ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు హైపవర్ కమిటి ఒకటి పెట్టాలని వుంది. ఎడ్యుకేషను, హోం, ఐ. జి. పి. కి సంబంధించినటువంటి వాళ్ళందరిని కమిటీలోవేసి ఎప్పటికప్పుడు యాక్షను తీసుకోవాలి. ఇది ఎఫెక్టివుగా వుండాలంటే జిల్లా లెవెల్‌లోనే కలెక్టరును ఛైర్మన్‌గా పెట్టి ఎస్. పి; డి.ఇ.ఒ., ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసరులనుపెట్టి జిల్లాపరిషత్ సెక్రటరీని దీనికి సెక్రటరీగా వుంచి అక్కడ స్థానికంగా వున్నటువంటి హరిజన ఎమ్. ఎల్. ఏ. స్‌ను, బ్యాక్‌వార్డు ఎమ్. ఎల్. ఏ. స్‌ను వేసి ఒక కమిటీగా కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయాలని ఆలోచనలో ఉంది. ఆ కమిటీవారు హరిజనులమీద, వీకర్ సెక్షన్సుమీద జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాల మీదే కాకుండా సర్వీసెస్‌లో రిజర్వేషన్సు జరుగుతున్నదా లేదా, అమలు జరుపుతున్నారా లేదా అనేటటువంటి విషయాలు కూడా వారు పరిశీలన చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుచేత ఆ కమిటీలనుకూడా త్వరలోనే మేము ఏర్పాటు చేస్తాము. అయితే ఈ కమిటీలు చేస్తున్నటువంటి పనిని ఎప్పుడైనా అర్జెంటుపచ్చినా కోఆర్డినేటు చేయడానికి హైపవర్‌కమిటీ ఒకటి స్టేట్ లెవెల్‌లో ఉండాలనే నిర్ణయం చేసాము. వీకర్ సెక్షన్సుమీద జరిగేటటువంటి అట్రాసిటీస్ గురించి ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకొనడానికి దానిమీద చర్యలు తీసుకోవడానికి హైపవర్ కమిటీని పెట్టాలని మేము నిర్ణయం చేసాము. అందులో పెద్ద పెద్ద ఆఫీసరులను, హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంట్సును ఉంచి ఎప్పటి కప్పుడు మనం ఇచ్చేటటువంటి ఉత్తర్వులను ఇంప్లిమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. సర్వీసెస్ విషయంలోకూడా నానాదాసుగారు, కేశవులుగారు ఇంకా కొంతమంది చెప్పారు. ప్రమోషన్సులో రిజర్వేషన్సు అమలు జరపడంలేదని అన్నారు. ప్రమోషన్సులో అమలుజరపడం అనేటటువంటిది కొంచెము కష్టమైనటువంటి విషయం. రిక్రూట్‌మెంటులో చేయగలుగుతున్నాముకాని ప్రమోషన్సులో చేయడం కొంచెము కష్టం అవుతున్నది. టెంపరరీ ఎంప్లాయిమెంటునుంచికూడా రిజర్వేషను కావాలన్నారు. తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాము. వెంటనే వుత్తర్వులుకూడా ఇస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ప్రమోషన్సు ఎందుకు కష్టం.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—ప్రమోషను చేయడంలో కాండిడేట్సు వుంటే తప్పనిసరిగా రిజర్వేషను ప్రకారం యిస్తారు. అంతకంటే కాండిడేట్సు తక్కువ అయినప్పుడు ఇవ్వడానికి అవకాశం లేకుండాపోతున్నది. టెంపరరీగా వేస్తున్నారు. వేసినతరువాత కొంతకాలం అయినతరువాత పెర్మనెంటు చేస్తున్నారుకాబట్టి మాకు అన్యాయం జరుగుతున్నదని చెప్పారు. అది నిజమే. అందుచేత టెంపరరీ అప్పాయింట్మెంట్సు చేసినప్పుడు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్ఛేంజినుంచి తప్పనిసరిగా పిలిచి సెలక్టు చేసినప్పుడు మన రూల్సుప్రకారం వాళ్ళకు కేటాయింపులు జరగాలి. దానివిగురించి తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. హరిజన కలెక్టర్సు 4 గురు వుంటే 4గురిని తీసుకొనివచ్చి లూప్‌లైన్సులోనో, డైరక్టరేట్సులోనో పెడుతున్నారని అన్నారు. వారు కలెక్టర్లుగా వుంటే బాగా వుపయోగిస్తారనికూడా అన్నారు. వీకర్ సెక్షన్సుకు ఎక్కువ సహాయం చేయడానికి వారిని వుపయోగించడం జరుగుతుంది.

ఇప్పుడు ఒంగోలు కలెక్టరు చంద్రయ్యగారు వున్నారు. వారిని డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్‌గా వేసినారు. బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌లో చాలా వీకర్ సెక్షను అయినటువంటి ఫిషర్‌మెన్ యొక్క శ్రేయస్సు చూసేటటువంటి వ్యక్తిగా వారిని నియమించడం జరిగింది. అట్లాగే పేములుగారిని అడిషినల్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు వేయడం జరిగింది. చిన్న చిన్న సొసైటీలు పెడుతున్నారు వీకర్ సెక్షన్సుకోసం. అవి అన్నీ చూసుకునేందుకు వారిని వుపయోగించడం జరిగింది. ఓబయ్యగారు వున్నారు. వారిని లాండు రిఫారమ్సుకు ఇన్‌చార్జిగా వేసారు. వీకర్ సెక్షన్సు దానియొక్క ఫలితం అనుభవించాలని పెడుతున్నాముకాబట్టి వారిని అందులో పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఇద్దరు కలెక్టర్సు వున్నారు. నిజామాబాద్‌లో హరిజన కలెక్టరు ఉన్నారు. అట్లాగె వరంగల్లులోకూడా హరిజన కలెక్టరు వున్నారు. అందుచేత నేను మనవిచేసేది — వారు ఏదో చేస్తున్నారని అభిప్రాయం కలుగవలసిన అవసరం లేదు. వారికి వీకర్ సెక్షన్సుకు సహాయం చేసేటటువంటి బాధ్యతాయుతమైనటువంటి పదవులు ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :— ఈ లాండు రిఫారమ్సు విషయంలో పెద్ద చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లుగా ఇక్కడ చెబుతున్నారు. ఆ లాండు రిఫారమ్సు విషయంలో బెనిఫిట్ హరిజనులకు, పూర్ సెక్షన్సుకు జరగాలంటే దానికి పోస్టు డిస్ట్రిక్టు కలక్టర్సు, వారు చెప్పినట్లు ఓబయ్యగారిని దానికి వేశారు. అది మంచిదే. మిగతా కలెక్టర్సును కీ పోస్టులలో ఉన్నటువంటివారిని ఎందుకు ఈ సమయంలో మార్చారు. వారిని ఆ కీ పోస్టులలోనే ఉంచితే చాలా బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :— అందుచేత వారికి బాధ్యతయుతమైన కార్యక్రమం ఇవ్వడం జరిగింది. పోతే కేశవులుగారు మాట్లాడుతూ 300 ఎమ్. బి. బి. ఎస్. సీట్సు ఉంటే 72 సీట్సు బ్యాక్‌వార్డు క్లాసెస్‌కు అలాట్ చెసారు. చాలా సంతోషం అని చెప్పారు. కాని దానిలో 28 సీట్సు మాత్రమే ఫిల్ అప్ చేసి అక్కడ ఇచ్చాము ఇక్కడ ఇచ్చామని లెక్కలు చెబుతున్నారు—అది న్యాయం కాదని అన్నారు. దానిని గురించి తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తాము. బ్యాక్‌వార్డు క్లాసెస్‌కే 71 సీట్సు కేటాయింపు జరిగింది కాబట్టి ఆ 71 సీట్సు కూడా బ్యాక్‌వార్డు క్లాసెస్‌కు ఇచ్చేందుకు ఇనస్ట్రక్షన్సు ఇస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి సుమిత్రాదేవి (మేడ్‌చల్) :— అధ్యక్షా, పేములుగారు ఇప్పుడే సంఘారెడ్డి కలెక్టరు అయినారు. కలెక్టరు అంటే పెద్ద పోస్టు. వీకర్ సెక్షన్ వీకర్ సెక్షన్ అనేది మనకు ఒక పదము అయిపోయింది. అనడమే గాని అమలు జరగడం లేదు. ఆయన అక్కడికి వచ్చి సంవత్సరము, సంవత్సరమున్నర కాలేదు. అప్పుడే అక్కడినుంచి తొలగించేశారు. ఎక్కడెక్కడైతే షెడ్యూల్ కాస్ట్సు హయ్యెస్టు ఆఫీసర్సు ఉన్నారో వారినంతా తొలగించేసి ఇంకొకచోట పెట్టారు ఎక్కడో ఒకచోట ఉండవలెను కదా అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. కాని ఇంత తొందరగా ఆ పోస్టులో నుంచి తొలగించడం ఎందుకని. కలెక్టరు అంటే

జిల్లా అధికారిగా ఆయన ఎన్నో పనులు చేయవచ్చు. ఎక్కడో పెడతామంటే దానికి కారణం ఏమిటో చెప్పుతారా ?

శ్రీ ఎం. వి. క్రిష్ణారావు :—జిల్లాలో చేసేటటువంటి కార్యక్రమాలు కలెక్టరు ఎవరైనా బాధ్యతతో చేస్తారో. కాని రాష్ట్రం మొత్తం మీద వీకర్ సెక్షన్సు చేయవలసిన సహాయము చాలా ఉన్నది. అందుచేత ఆయనను కోఆపరేటివ్ కు డిపార్టుమెంటు అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్‌గా వేశారు. ఆవిధంగా ఈ వీకర్ సెక్షన్సును ఇంకా బాధ్యతాయుతంగా ఎక్కువగా సహాయం చేయడానికి అవకాశము కలుగుతుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— మీ ఉద్దేశము. ఈ షెడ్యూల్ కాస్టునే ఈ వీకర్ సెక్షన్సుకు లాభదాయకంగా ఉంటారు గాని ఫార్వర్డు క్లాసస్ ఉండరనే కదా ? అదే కదా మీ అర్థము. అంతవరకు వచ్చిందన్నమాట. అది ఒప్పుకోండి.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— కలెక్టరుగా వారు ఉంటేనే వీకర్ సెక్షన్సు బాగు పడతారు అనే ఉద్దేశం పడినారు అని ఆవిధంగా చెప్పాను.

శ్రీ లింగయ్య :— నిజామాబాదులో ఉన్న కలెక్టరు షెడ్యూల్ కాస్టు అని చెప్పుతున్నారు. కాదు, ఆయన షెడ్యూల్ కాస్టు కాదని చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— మాకు వచ్చిన ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఆయన హరిజనుడని. అది కరెక్టండి.

శ్రీ లింగయ్య (చరియాల) :—వారికి ప్రమోషన్సులో రిజర్వేషను చేయడానికి వీలులేదంటున్నారు. దాన్ని గురించి కొన్ని జి.ఓ. లు కూడ ఉన్నాయి. చదవమంటే చదువుతాను.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :— నేను వీలులేదని చెప్పలేదు. ఆ ప్రమోషన్సు చేసేటప్పుడు. ఆ రిజర్వేషన్‌లో ఆ కాండిడేట్సు ఉంటే తప్పనిసరిగా చేస్తారు. లేనప్పుడు ఏమి చేయాలనేది సమస్య. మీరు లెక్కలు చెప్పుతున్నారు, ప్రమోషన్సులో దాని ప్రకారము రాలేదని. రిక్రూట్‌మెంటులో గాని, టెంపరరీ రిక్రూట్‌మెంటులో గాని మేము తప్పనిసరిగా రిజర్వేషను చేస్తామని చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ లింగయ్య :—అంతేకాకుండా విత్‌డ్రా చేసుకొనిన కలెక్టరును ఏదో లిస్టు చేసినామంటున్నారు, ఒక హైలెవల్ పోస్టుకు వెళ్ళినంతమాత్రాన కలెక్టరు పోస్టులో మేము ఉండడానికి వీలులేదా ; వేరే డి. ఆర్. ఓ. స్ ఉన్నారు, సబ్ కలెక్టర్సు ఉన్నారు కదా.

శ్రీ ఎం. వి. క్రిష్ణారావు :—అయ్యా, ఇందులో చాలా అర్థం చేసుకోవాలి గౌరవ సభ్యులు. అసలు కలెక్టరుకంటే ఎక్కువగా ఈ వీకర్ సెక్షన్సుకు సహాయం చేసేటటువంటి పోస్టులో వేశారు. అది అర్థం చేసుకోండి. ఈవేళ లాండ్ రివిన్యూ ఎంత ముఖ్యమో, అంత ఈ కోఆపరేషన్ డిపార్టుమెంటు కూడ ముఖ్యము. దీంట్లో ఎంతో ఎక్కువమందికి సహాయం చేయడానికి వీలుందనే ఉద్దేశముతోనే వేశారు గాని మరొక ఉద్దేశము కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఈ వీకర్ సెక్షన్సుకు షెడ్యూల్ కాస్ట్సు మాత్రమే సహాయం చేస్తారు మేము. ఫార్వర్డు క్లాసస్ చేయము అనేటటువంటి మీ అభిప్రాయాన్ని మీరు ఒప్పుకోండి. ఈ షెడ్యూల్ కాస్ట్సువాళ్లు నలుగురు కలెక్టర్సుగా ఉంటే చూడలేక పోయినారా? ఈ వీకర్ సెక్షన్సుకు బాగుపరచాలంటే వారే బాగుపరుస్తారు. మేము బాగుపరచలేము అనేది మీరు ఒప్పుకోండి.

శ్రీ ఎం. వి. క్రిష్ణారావు :—లేదండి. అందరూ బాగుపరుస్తారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—కలెక్టరు ఎక్కడైనా మూడు సంవత్సరాలు ఉండాలి కదా. మరి ఈ లోపల ఆయనను అక్కడనుండి డిస్టర్బ్ చేసేటటువంటి పని ఎందుకు వచ్చిందని. ఒక డిపార్టుమెంటులో 20 యేళ్లవరకు ఒకే డైరెక్టరు ఉండవచ్చు...

శ్రీ ఎం. వి. క్రిష్ణారావు :—ఎక్కడ అవసరమైతే అక్కడ పెడతాము. అధ్యక్షా, ఒక మినిస్టరు తన డిమాండు మీద రిప్లయి ఇచ్చేటప్పుడు బ్రేక్ లేకుండా చేసేటటువంటి కన్వెన్షన్ వారు చేయాలండి. మధ్యలో క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్సు వస్తే, ఆ ఫ్లో, ఆ ట్రెండ్ పోడైపోతుంది.

Mr. Speuker;—(To Sri M. V. Krishna Rao) You proceed and conclude. Afterwards if there is anything for clarification, we will take up

శ్రీ ఎం. వి. క్రిష్ణారావు :—ఇక హౌస్ సైట్స్ గురించి కోటి, 50 లక్షలు అంటే మరి ఇంతకు క్రితం సంవత్సరం నుంచి వచ్చినటువంటి 30 లక్షలు కలుపుకొని 50 లక్షలు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. మరి ఈ సంవత్సరం కూడ కోటి, 20 లక్షలు అంటే గత సంవత్సరం ఎంత అలాట్‌మెంటు చేసినారో అంత అలాట్‌మెంటు చేయడం జరిగింది. ఈ హౌస్ సైట్సు అగ్రికల్చర్ లేబర్‌కు అందరికి కూడ ఇవ్వాలి అని, వారికే కాదు. బ్యాక్‌వర్డు క్లాససుకు, ఇంకా పూరర్ క్లాససుకు ఇవ్వాలని మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ఈ 65 కోట్లకు స్కీము గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించడం జరిగింది. అది శాంక్షన్ అయి వస్తే ఇంకా ఉత్సాహంగా మనము చేయడానికి వీలు కలుగుతుంది. అయితే మనకు వచ్చినటువంటి సమస్య ఏమిటంటే లాండ్ అక్విజిషన్‌లో చాలా ట్రబుల్సు వస్తున్నాయి. ఇది సాగడంలేదు, 20 సంవత్సరాలైనా కూడ మా గ్రామాలకు రాలేదని సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. అది కొన్ని చోట్ల జరుగుతున్నటువంటి మాట నిజమే. లాండ్ అక్విజిషన్ యాక్టు ప్రకారం చేసినప్పుడు కొంత అలస్య జరుగుతుంది. అందుకని అయ్యపరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఒకవేళ సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు వారి యాక్టును అమెండ్ చేసుకోడానికి ఒప్పుకోకపోయినా, ఆలస్యమైనా, మన స్టేట్ లెవల్‌లో యాక్టు పెడితే బాగుంటుంది ఈ లాండ్ అక్విజిషన్‌కు. అది కూడ పరిశీలన చేస్తాము. ఎందుకంటే మనకు ఇప్పుడు గనుక పది కోట్లు గనుక సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇస్తామని అంటే మనము ఈ హౌస్ సైట్సు తీసుకోవాలంటే చాలా కష్టమవుతుంది. దీనికి సిబ్బంది ఎక్కువ చేసుకోవచ్చు, డ్రైవ్ చేసుకోవచ్చు. కాని లాండ్ అక్విజిషన్ యాక్టు

ప్రకారము కొంచెము కష్టమవుతుంది. మనము సీలింగు యాక్టు పెట్టాము. అర్బన్ సీలింగు గాని, లాండ్ సీలింగు గాని పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానికి ఆర్డినెన్సు ఇష్యూచేయడం కూడ జరిగింది. ఈ విల్లుపల్లి వచ్చేటటువంటి భూమి ప్రప్రథమంగా మన హౌస్ సైట్సుకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి అని గవర్నమెంటు నిర్ణయముచేయడం జరిగింది. ఎక్కడ హౌసు సైట్సుకు ఎక్కువ అవకాశము ఉంటుందో ఆ స్థలాలు తీసుకొంటాడు. అంతే కాకుండా హౌసు సైట్సుకు కావలసినటువంటి ఇతర స్థలాలు ఉంటే మరి మన యాక్టు క్రింద వచ్చినటువంటి భూములు అక్కడికి దగ్గరగా ఉంటే. ఈ భూములు కూడ మనము హౌస్ సైట్సు క్రింద తీసుకోవడానికి అవకాశము కలుగుతుంది ఇంతేకాకుండా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇచ్చిన డబ్బు కూడ అంతా పెడితే బాదాపు ఈ సమస్యను సత్వరంగా పరిష్కారం చేయడానికి వీలవుతుంది. పోతే, హౌసింగ్ ప్రోగ్రామ్సు గురించి చాలా మంది చెప్పారు. 15 వందలు చాలదు, ఇది పెంచాలని. ఇది చాలా కాలంగా అసెంబ్లీలో చెప్పుతున్నటువంటి విషయం. అది కూడ కన్సిడర్ చేస్తున్నాము. ఈ ఆగస్టు తరువాత వచ్చేటటువంటి బ్యాచ్‌లో వీలైనంతవరకు ఈ అమవుంటు పెంచి కొంచెము పెద్దగా పెట్టడానికి ఆ ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఒక రూము పెడితే చాలదు, 2 రూములు ఉండాలి అన్నారు. అదికూడ ప్రయత్నం చేసి ఒక స్కెచ్ కూడ వేసి సభ్యులకు తెలియపరచి అందరికీ ఆమోదకరమైనటువంటి ఏర్పాటు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము అని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. అంటే డబ్బు మరింత ఏక్కువగా కాకుండా కొంత ఎక్కువగా పెట్టే ఏర్పాటుచేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మీకు మనవిచేస్తున్నాను.

వసంత నాగేశ్వరరావుగారు ఇతర మిత్రులు ఏడిషనల్ హౌసెస్ 50 వేలు వచ్చే సంవత్సరంకూడా ఇంప్లిమెంట్ చేయాలని కోరారు. దానిని గురించి తప్పని సరిగా మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. షేర్ కేపిటల్ అపుడే తయారు చేశాము. దీనికి సభ్యులు పూర్తిగా సహకరించి అక్కడే కట్టేదానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ డబ్బు చాలటంలేదని అంటున్నారు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారి యొక్క సహకారంతో—దీనికి కొంత సహాయంగా తీసుకొంటేబాగుంటుందని ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఫారెస్టు మంత్రిగారితో మాట్లాడటం జరిగింది. ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటు వారు ఎట్లా కూల్స్ ఇస్తున్నారో, అట్లా ఏదన్నా కాంట్రాక్ట్సు ఇచ్చే పద్ధతులలో తేలిక ధరలో రూఫ్ మెటీరియల్ ఇస్తే ఇంటికి రూ. 200 లు కలిసి వస్తుంది.

హాస్టల్స్ విషయం ఉంది. షెడ్యూల్డు కాస్టు, బాక్‌వర్డు క్లాసెస్. షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్స్‌కు మొత్తం 7,000 హాస్టల్స్ ఉన్నవి. అందులో 80 వేల మంది బోర్డర్స్ ఉన్నారు. దీనికి 3 కోట్ల రూపాయలదాకా ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది. బోగస్ హాస్టల్స్ ఉంటే ఉండవచ్చును. ఈ సంవత్సరం అటువంటి హాస్టల్స్ మాత్రం మాకు తెలిసినంతవరకు చాలామట్టుకు మేము పరిమితం చేయటం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ హాస్టల్ అయినా బోగస్‌గా ఉన్నదంటే—మేము వెంటనే ఎంక్వయిరీ చేసి దానిని రద్దు చేయటం జరిగింది. గత సంవత్సరం కొన్ని హస్టల్స్ రద్దుచేసి కొత్త హస్టల్స్ పెట్టటం జరిగింది. 50 హస్టల్స్ మేము కొత్తవి పెట్టాము.

30 పాత హాస్టల్స్‌ను తీసివేయటం జరిగింది. ప్రభుత్వ పాలసీ ఏమిటంటే—సబ్సిడైజ్‌డ్ హాస్టల్స్ మాత్రం ఇవ్వటం లేదు. కొత్త హాస్టల్స్ పెడితే—గవర్నమెంటు హాస్టల్స్ పెడుతున్నాము. చంగల్‌రెడ్డిగారి రిపోర్టు వచ్చింది. ఆ రిపోర్టు రాకముందే కొన్ని చర్యలు తీసుకొన్నాము. ఇన్స్‌పెక్షన్ అథారిటీ గురించి వారు చేసిన రికమెండేషన్—మేము ఇదివరకే ఇస్యూ చేయటం జరిగింది. గరల్స్ హాస్టల్స్, బాయిస్ హాస్టల్స్ సెపరేట్ చేసే విషయంలో చర్యలు తీసుకొనడం జరిగింది. వారిచ్చిన రికమెండేషన్స్ చాలావరకు తీసుకోవటం జరిగింది. అన్ని హాస్టల్స్ ప్రొవిన్షియలైజ్ చేయాలి, ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి అనేది వారి మెయిన్ రికమెండేషన్ ఉంది. అందుకు ప్రభుత్వం ఇపుడు దాదాపు 50 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే తప్ప అన్ని హాస్టల్స్ ప్రొవిన్షియలైజ్ చేయలేము. మా పాలసీ ఏమిటంటే—కొత్త హాస్టల్స్ సబ్సిడైజ్‌డ్ హాస్టల్స్ ఇవ్వటంలేదు. ఏదయినా ఆరోపణలు వచ్చి దుర్వినియోగపరుస్తున్నారు అంటే—అటువంటి హాస్టల్స్‌ను రద్దు చేసి వాటి స్థానే ప్రభుత్వం తరపున హాస్టల్స్ పెట్టటం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా ముందు కార్యక్రమం ప్రారంభించాము. డబ్బు కేటాయింపు జరిగినపుడు—కొంత కాలంలో అన్ని హాస్టల్స్ ప్రభుత్వం తీసుకొనేది మాత్రం ఖాయం. ఎంత కాలంలో చేస్తాము అని అంటే—మనదగ్గర ఉన్న డబ్బునుబట్టి మేము దీనిని ప్రొవిన్షియలైజ్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. వాకాడు హాస్టలు ఉంది. అది శ్రీనివాసులురెడ్డి గారికి చాలా స్పెషలైజ్‌డ్ సబ్జక్టు. వారు ఇపుడు ఇక్కడ లేరు. వారు చాలా బాగా మాట్లాడుతారు అన్ని విషయాలు చాలా హుందాతనంగా మాట్లాడుతారు. కాని అందులో వాకాడు లేని వాక్యం మాత్రం ఉండదు, ఏ ఉపన్యాసం చెప్పినా, చాలా వాకచక్యం కలిగినవారు. ఈ వాకాడు హాస్టల్స్‌ను చంగల్‌రెడ్డి కమిటీవారు కూడ వెళ్ళి చూడటం జరిగింది. వారి రిపోర్టులో వారు చెప్పారు. చాలా బాగా డిసిప్లైన్డ్‌గా, బాగా జరుగుతున్నటువంటి హాస్టల్, ఏవో కొంచెం లోటుపాట్లు ఉండవచ్చును, ఆ లోటుపాట్లు సరిచేసుకోవాలి. 6 హాస్టల్స్ బదులు 4 హాస్టల్స్ చేయాలని వారు రికమెండ్ చేయటం జరిగింది. దానిపైన ప్రతి అసెంబ్లీలో వచ్చినటువంటి ఆరోపణలు ఉన్నవి. ఆ ఆరోపణలు ఎంక్వయిరీ చేయమని చెప్పటం జరిగింది. కలెక్టర్‌గారిని అడగటం జరిగింది. కలెక్టర్‌గారు ప్రిలిమినరీ రిపోర్టు పంపించారు. ఆ రిపోర్టుపైన ప్రభుత్వం ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది. వారి రిపోర్టు వచ్చినా, రాక పోయినా మా డైరెక్టర్‌గారు వెళ్ళి స్వయంగా దానిని పరిశీలన చేసి ఆ ఎంక్వయిరీని పూర్తి చేస్తారని నేను సభవారికి హామీ ఇస్తున్నాను.

ఓల్డేజ్ పెన్షన్స్ గురించి సభ్యులు మాట్లాడారు. అధికారాలు, కలెక్టరుకు ఇచ్చారు అన్నారు. ఇదివరకు ఓల్డేజి పెన్షన్స్ సమితులు, ఆర్. డి. ఓ వారు ఇచ్చినపుడు ఎవరికి పడితే వారికి ఇస్తున్నారని అసెంబ్లీలో విమర్శ చేయటం జరిగింది. ఆ విమర్శవల్ల ప్రభుత్వంవారు ఆ ఆర్డర్‌ను విత్‌డ్రా చేసి నిలిపివేయటం జరిగింది. డిసేబుల్డ్ అంటే కుంటివారికి. అవయవాలు లోటు ఉన్నవారికి ఓల్డేజ్ పెన్షన్ ఇవ్వటం—లేదా డైరెక్టుగా కలెక్టర్‌గారు ఎంక్వయిరీ చేసినవారికి ఇవ్వటం జరుగుతున్నది "ఈ ప్రోగ్రామ్ చాలాకాలంనుంచి ఉంది; ఇచ్చినవారు చాలా మంది

పోయివుంటారు, ఇపుడు కొత్త వారికి ఇవ్వకుండా ఉంటే ఎట్లా, కొత్త వారికి ఇచ్చే కార్యక్రమం ఎర్పాటు చేయాలి" అని సభ్యులు చెప్పారు. దానిని గురించి ఆలోచన చేస్తున్నాము, ఇపుడు గవర్నమెంటు శాంక్షను చేసేదానికి అధారిటీ పెట్టుకొన్నారు. అది గవర్నమెంటు కాకుండా కలెక్టర్ ఇచ్చేదానికి మేము పరిశీలన చేస్తున్నాము అని మనవిచేస్తున్నాను. కలెక్టర్‌గారు అక్కడ లోకల్‌గా ఎంక్వయిరీ చేసి వారు సాటిస్‌పై అయితే—65 సం.ల వయసుపైన ఉంటే, వేరే ఆధారం లేనివారై ఉంటే తప్పనిసరిగా ఇవ్వవచ్చును. మనం యీ బ్లాకులలో తహశీల్దారుకు అప్పగించినపుడు అట్లా కాకుండా అనేకమైన సర్టిఫికేట్స్ ఇవ్వటం జరిగినది. దానిపైన ఇక్కడ సభ్యులందరు సూచనలు చేస్తే ఆ కార్యక్రమాన్ని నిలుపుదల చేయటం జరిగింది. ఇపుడు మరల దానిని గురించి పరిశీలన చేసి ఆ కార్యక్రమాన్ని పూర్తిగా చేయటానికి ఉన్న డబ్బు ఖర్చుచేయటానికి పునరుద్ధరించటానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

బెగ్గరీ గురించి చాలామంది మిత్రులు చెప్పారు. తప్పనిసరిగా దీనిని ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి అన్నారు అయ్యపురెడ్డిగారు రెలిజియస్ ఎండోమెంట్స్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ మీద 10 పర్సెంట్, 20 పర్సెంట్ లెవీ వేసి ఆ డబ్బుతో బెగ్గర్ హోమ్స్ నడిపి, బెగర్ లేకుండా చేయాలని అన్నారు. మనకు పేదరికం ఎక్కువగా యీ బెగర్స్‌లో కనబడుతున్నది. ఏ పట్టణానికి వెళ్ళినా ఏ రోడ్ మీద చూసినా బెగ్గర్స్ కనపడతారు. ఈ న్యూసెన్సు తీసివేయాలని చెప్పటం జరిగింది. ఈ మధ్య నేను హరియానా వెళ్ళినప్పుడు చూశాను. హరియానాలో ఒక్క బెగ్గర్‌కూడ లేడు. వారి బెగ్గర్ హోమ్ ఖాళీగా ఉన్నది. వారు చట్టం చేశారు. బెగ్గర్ దొరికితే వాడిని తీసుకుపోయి బెగ్గర్‌హోమ్‌లో పెట్టి వాడికి వృత్తి ఏర్పాటుచేసి ఆ వృత్తి నేర్చుకోనే కార్యక్రమం రూపొందించారు. యాక్టులో ప్రతి ఆఫీసర్, జిల్లా సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసరు, వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంట్ ఆఫీసర్స్, పోలీసు ఆఫీసర్స్-వీరందరికి బెగ్గర్స్‌ను పట్టుకొనే అధికారం ఉంది. ఎవరైనా బెగ్గర్ దొరికితే వెంటనే అరెస్టుచేసి తీసుకువెళ్ళి జైలులో పెడతారు. జైలులో— ఎంక్వయిరీ చేసి బెగ్గర్‌హోమ్‌కు పంపిస్తారు. బెగర్‌హోమ్‌లో వృత్తి నేర్పుతారు. తర్వాత వదలివేస్తారు. హరియానాలో బెగ్గర్స్‌లేరు. కాని చండీఘర్‌లో బెగ్గర్స్ చాలామంది కనబడతారు. ఇక్కడ ఇంతమంది బెగర్స్ ఉన్నారేమిటి—మీరు చట్టం చేశారు కదా అని అక్కడి ఆఫీసర్స్‌ను అడిగితే—చండీఘర్ మాది కాదు, సెంట్రల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఏరియా, మా బెగ్గర్స్ అందరూవచ్చి చండీఘర్‌లో చేరారు అన్నారు. హరియానా బెగ్గర్స్ అందరు పంజాబ్, చండీఘర్, ఢిల్లీ వెళ్ళిపోయారు. ఎబుల్‌బెగ్గర్స్ ఉన్నారు, వారికి పని కల్పించాలని అయ్యపురెడ్డిగారు అన్నారు. లెప్రాసీబెగ్గర్స్ ఉన్నారు. ఈ మధ్యనే హైలెవెల్ మీటింగ్ జరిగింది. అందులో డిసైడ్ చేయడం జరిగింది. ముందు మూడు రీజియన్స్‌లో మూడు బెగ్గర్‌హోమ్స్ పెట్టి అందులో ముందు లెప్రాసిబెగ్గర్స్‌ను పెడతామని, తర్వాత చిన్నవారికి (బెగ్గర్స్) పెడదామని—ఇలా స్టేజ్‌బైస్టేజ్ ఇతర బెగ్గర్స్‌ను తీసుకోవాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము. త్వరలో యీలాంటి బెగ్గర్ యాక్టును శాసనసభలో ప్రవేశపెడతామని మనవిచేస్తున్నాను,

సూర్యనారాయణగారు—పెద్దగా 60, 70 మందితో అడ్వయిజరీ కమిటీలు వేస్తున్నారు ఊరికే కూర్చోవటం తప్ప మీటింగులో ఏమి జరుగుతున్నది. స్మాలర్ కమిటీలు వేయాలని చెప్పారు. దానిని గురించి పరిశీలన చేస్తాము. జిల్లా లెవెల్‌లో యీ కమిటీలు ఎట్లాగూ వస్తున్నవి. అన్‌టచ్‌బులిటీ ఎట్రాసిటీస్ ఏమైనా జరిగితే, లేదా సర్వీసెస్‌లో అన్యాయం జరిగితే వాటిని చూడడానికి కలెక్టర్ చైర్మన్‌గా కమిటీ వేయటం జరుగుతున్నది. అందులో నాన్ అఫిషియల్స్ మెంబర్స్‌గా హరిజన ఎం. ఎల్. ఏ. లను వేస్తున్నాము. అందులో బాక్‌వర్డుక్లాసెస్ ఎం. ఎల్. ఏ. లను కూడ వేసి వారి సమస్యలను వారు చూడటానికి అవకాశం కలుగజేస్తున్నాము. ఆ కమిటీనే లోకల్‌గా అడ్వయిజరీకమిటీగా చేసి, వారే యీ హవుస్‌సైట్స్ సమస్య, ఇతర సమస్యలు తీసుకొనటానికి అవకాశం కలిగేటట్లు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. సోషల్‌వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంట్‌ను పంచాయతీరాజ్ నుంచి వేరుపర్చాలని, చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. దానివల్ల ఆలస్యం అవుతున్నదని అన్నారు. నిజమే. కొన్ని చోట్ల పంచాయతీసమితులలో వారికి ఇష్టం లేకపోతే చాలా ఆలస్యం అవుతున్నది. అప్పటికి జి. ఓ. ఇస్యూ చేశారు. నెల రోజులకు పంచాయతీసమితికి వచ్చిన పిటీషను డిసైడ్ చేయకపోతే జిల్లా సోషల్‌వెల్ఫేర్ ఆఫీసర్ ఆ పిటీషనుమీద యాక్షన్ తీసుకొని డిసైడ్ చేయవచ్చును. నెల రోజులుకాదు; అసలు అక్కడ నుంచి ఒక ఫైలుకూడ కదలటంలేదు. సోషల్‌వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు క్రింద బ్లాక్‌లెవెల్‌లో ఆఫీసరు లేరు. అక్కడ అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ రిలేషన్ ఆఫీసర్‌యే మా కార్యక్రమాలు చేయాలని పెట్టారు. అతనిపైన కంట్రోలు డైరక్టర్ ఆఫ్ ఇన్‌ఫర్మేషనుదే. వార్తలు పంపించటానికి బ్లాక్ లెవెల్‌లో ఆ ఆఫీసర్‌ను పెట్టారు. ఆ ఆఫీసర్‌తోనే మేము యీ ల్యాండ్ఎక్విజిషను హౌసింగ్ కార్యక్రమాలు చేయించ వలసివస్తున్నది. అదికూడ పరిశీలన చేస్తున్నాము. అది అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ రిలేషను ఆఫీసర్‌కాక, మా సోషల్‌వెల్ఫేర్ ఎక్స్టెన్షను ఆఫీసరు క్రింద చేంజ్ చేయాలని పరిశీలన చేస్తున్నాము. ఇక్కడ డైరక్టరేట్‌లో కూడ జాయింట్‌డైరక్టర్ కావాలని కేశవులుగారు అన్నారు. కనీసం డైరక్టర్ ఉండాలి, డైరక్టర్ లేకపోతే జాయింట్ డైరక్టర్ అయినా ఉండాలి, దానికి జి. ఓ. ఇస్యూచేసి కూడ ఇంప్లిమెంట్ చేయలేదు అన్నారు. అది పరిశీలన చేశాము. అది ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటువారు పరిశీలన చేస్తున్నారు. జాయింట్ డైరక్టర్‌ను ఎపాయింటు చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మన స్టేటులో వెల్ఫేర్ ప్రోగామ్స్‌కు కో ఆర్డినేషను లేదు. వుమెన్ వెల్ఫేర్ ఉంది. అది పంచాయతీరాజ్‌కు సంబంధించింది. ట్రయిబల్‌వెల్ఫేర్ రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్‌కు సంబంధించింది. సోషల్‌వెల్ఫేర్ ఎడ్యుకేషను డిపార్టు మెంట్‌కు సంబంధించింది. ఇట్లా యీ సంబంధాలు కాకుండా ఒకటే సెక్రటేరియట్ పెట్టి యీ వెల్ఫేర్ ప్రోగ్రామ్స్ అంతా దానిక్రిందకు తీసుకురావాలని, క్రింది లెవెల్ నుంచి పై లెవెల్‌వరకు యీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెటప్ చేంజ్ చేయాలని తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది వచ్చేటట్లయితే కొంచెం సులువుగా ఈ కార్యక్రమాలు జరగడానికి అవకాశం కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. స్కాలర్‌షిప్స్ విషయంలో ఇన్‌కం సర్టిఫికెట్స్ బోగస్ ఇన్‌కం సర్టిఫికేట్స్ ఇస్తున్నారు అన్నారు. లింగయ్యగారు డిసెంట్రలైజ్

చేయాలి అన్నారు. స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలోకూడ మేము ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు హాస్టల్ మేనేజర్స్‌కు ఇవ్వడంలేదు ఇదివరకులాగా. రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్ షిప్స్ తీసివేయడం జరిగింది. కడప స్కాలర్‌షిప్స్ కూడ ఇన్‌స్టిట్యూషన్ హెడ్ ద్వారా వారికి పెడుతున్నాయి తప్ప ఇతరులకు ఇవ్వడం జరగడం లేదు. ఇంకా డిసెంట్రలైజ్ చేసి మా డైరక్టరేట్ లెవెల్ కంటె క్రింద జిల్లా లెవెల్‌లో సులువుగా వారికి అందేటట్లుగా పరిశీలన చేస్తున్నాము అదికూడ త్వరలోనే కార్యక్రమం రూపొందిస్తున్నాం. స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో అని మనవి చేస్తున్నాను. బోగస్ హాస్టల్ గురించి చెప్పారు. ఈశ్వరీబాయిగారు బరియల్ గ్రౌండ్స్ గురించి చెప్పారు. కొన్ని గ్రామాలలో చాల కష్టంగా యున్నది. పబ్లిక్ లెట్రిన్స్ లేక ఎంత బాధపడుతున్నారో అలాగే బరియల్ గ్రౌండ్స్ లేక చాల బాధపడుతున్న గ్రామాలు ఉన్నాయి. వాటికి కొంత అలాట్‌మెంట్ చేశాముగాని చాల కొద్ది. అది ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశాము బరియల్ గ్రౌండ్స్‌లో వేరే కావలసిన సౌకర్యాలు కూడ చేయడం మంచిది. అవి పంచాయితీలు టేకప్ చేస్తే మంచిది. కొన్ని పంచాయితీలు బరియల్ గ్రౌండ్స్ ఏర్పాటు చేశారు. షెల్టర్ ఏర్పాటు చేశారు. ప్లాట్‌ఫారమ్ కట్టారు. అవికూడ చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ కృష్ణగారు ఉప్పుగుండూరులో 1,900 ఎకరాలు 33 సంవత్సరాల నుంచి లీజ్‌కు యిచ్చారని చెప్పారు. ఆ విషయం కూడ తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తాను అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఇప్పుడు లీజ్ రద్దు అయింది.

శ్రీ ఎమ్.వి. కృష్ణారావు :— రద్దు అయితే మంచిది. పేదవారికి ఇప్పిద్దాము. కనీస వేతనాలకు మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టు యున్నది. లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయిమెంట్ చేస్తున్నారు. వారికి ఈ వివరాలుకూడ అందజేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. స్కాలర్ షిప్స్‌లో కొంత డబ్బు తక్కువ అయింది అన్నారు. ఆ డబ్బు గత సంవత్సరం బాక్‌వర్డ్ క్లాస్ జి.ఓ. రావడం లేట్ అవడంవల్ల కొన్ని కారణాల వల్ల అయింది. ఈ సంవత్సరం పని పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. రత్నసభాపతిగారు సెన్‌సెస్, స్టాటిస్టిక్స్ తీసుకోవాలి అని చెప్పారు. ఇది చాల అవసరమైనటువంటిది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— అలాట్‌మెంట్ లేదుగదా ? ఎట్లా పూర్తి చేస్తారు ?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :— అడిషనల్ అలాట్‌మెంట్ తీసుకొని పూర్తి చేస్తాము. సెన్‌సెస్ స్టాటిస్టిక్స్ విషయం చాల అవసరం అయింది. వీకర్ సెక్షన్స్ ఎటువంటి పరిస్థితులలో ఉన్నారు అనేది మనం తెలుసుకోవడం అవసరం. సెన్‌సెస్ అనేది సెంట్రల్ సబ్జక్టు. వారిని యిదివరకే కోరడం జరిగింది. బాక్‌వర్డు క్లాస్ యివన్నీ డివైడ్ చేయాలని అడిగితే వారు అంగీకరించలేదు. అయితే ఒక సర్వేలాగ పెట్టి స్టేట్ గవర్నమెంట్ వీకర్ సెక్షన్స్‌కు సంబంధించినంతవరకు ఏదైనా కార్య క్రమం, వారియొక్క వివరాలు తీసుకోడానికి మేము పరిశీలన చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. బాక్‌వర్డు క్లాస్ కమిషన్ రిపోర్టు చాల అన్యాయం. అప్పుడు ఉన్నటు వంటి వారు వ్రాయించారు అనే ఆరోపణ చేశారు. రత్నసభాపతిగారు. ఆ ఆరోపణ న్యాయమైనది కాదు. బాక్‌వర్డు క్లాస్ కమిషన్‌వారు తిరిగారు. దానిలో బాక్‌వర్డుక్లాస్

ఎమ్.ఎల్.ఏస్ సభ్యులుగా ఉన్నారు. చైర్మన్ బాక్‌వర్డు క్లాస్ కానంతమాత్రాన అది సరిగాలేదు అనడం మంచిదికాదు. వారందరు తిరిగి సోషియో, ఎకనమిక్, ఎడ్యుకేషన్ ఈ పరిస్థితులన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రిపోర్టు తయారుచేయడం జరిగింది. అదే కాకుండా హైకోర్టు మనయొక్క జి.ఓ. ను కొట్టివేయడం, తరువాత గవర్నమెంట్ అప్పీల్ చేస్తే సుప్రీంకోర్టు అప్‌హెల్డు చేయడం జరిగింది. జరిగినప్పుడు ఈ బాక్‌వర్డు క్లాస్ కమిషన్ రిపోర్టును జడ్జిమెంటులో చర్చించడం జరిగింది. చర్చించి ఆమోదించారు. సుప్రీంకోర్టు, హయ్యర్ అథారిటీస్ వారు చేసినప్పుడు మనం ఏదో వేరుగా క్రొత్త కమిషన్ వేయాలంటే, యిది పనికిరాదంటే భావ్యం కాదు కాని ఏదైనా సమస్యలు ఉంటే పరిశీలన చేయవచ్చు. ఏదైనా ఒక వర్గానికో, ఇంకొకరికో అన్యాయం జరుగుతోంది అంటే దానికి సంబంధించినంతవరకు ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. సభ్యులందరు చాల సూచనలు చేశారు. ఆ సూచనలన్నీ నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఇంటర్‌కాస్టు మారేజెస్ గురించి శ్రీకృష్ణగారు, ఈశ్వరిబాయిగారు కూడ చెప్పారు. అది నిజం. దానిని గురించి మద్రాసు గవర్నమెంటు వారు చేస్తున్నమాట యదార్థమే. నేను కూడ అక్కడికి వెళ్ళి వచ్చినప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు మనం కూడ ఒక స్కీము తయారుచేశాము. ఇంటర్ కాస్టు మారేజ్ చేసుకొన్నవారికి 2,500 రూపాయలు ఉచితంగా ఇవ్వాలని సర్వీసెస్‌లో వారికి స్థానం యివ్వాలని ఆలోచన చేసి ఒక స్కీము చేయడంజరిగింది. 25th year of freedom సందర్భంగా ఆ స్కీము తీసుకోవాలని దానికి కొంత డబ్బు కేటాయించారు. ఆ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—హరిజనులు, బాక్‌వర్డు కమ్యూనిటీస్ కాస్టు హిందూస్ చేసుకుంటే అది యింటర్‌కాస్టు మారేజ్. కమ్మ, రెడ్డి, పాతకాపు చేసుకుంటే కాదు.

శ్రీ ఎమ్.వి. కృష్ణారావు :—ఈశ్వరీబాయి గారు ఏ ఉద్దేశ్యంతో అడిగారో ఆ ఉద్దేశ్యంలోనే చెపుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—షెడ్యూల్ కాస్ట్ ఆర్ షెడ్యూల్ ట్రైబ్స్ అండ్ బాక్‌వర్డు కమ్యూనిటీస్. Scheduled Castes or Scheduled Tribes and Backward Classes. Scheduled Castes or Scheduled Tribes and most backward classes.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—షెడ్యూల్ కాస్టు, షెడ్యూల్ ట్రైబ్స్‌తో సంబంధం చేస్తేనే యింటర్ కాస్టు మారేజ్. దానిని గురించి కూడ ఆలోచన చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—జి.ఓ. పాస్ చేశారు గదా? 10 వేల రూపాయలు గోల్డు మెడల్ గురించి, యిస్తున్నారు. భూమి యిస్తున్నారు. ఎంకరేజ్‌మెంట్ యిస్తున్నారు. మీరు ఏమి చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—మేము కూడ ఈ సంవత్సరం 25th year of freedom కార్యక్రమాలలో యిది మెయిన్‌గా పెట్టాము. 5 లక్షల రూపాయలు

కేటాయింపు చేయాలని ప్రయత్నంచేస్తున్నాము. స్వతంత్ర రజతోత్సవముల చిహ్నంగా ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. లింగయ్య :—ఉదయం క్లారిఫై చేయమని అడిగాను. అది క్లారిఫై కాలేదు. మొత్తం సోషల్ వెల్ఫేర్ బడ్జెటు 13 కోట్లు అయితే అందులో షెడ్యూల్ కాస్టుకు వచ్చినది 5 కోట్లు 76 లక్షలు మాత్రమే. ఇది ఆంధ్ర తెలంగాణ మధ్య డివిజను ఏ బేసిస్ మీద జరిగింది. జనరల్ ఫండ్స్‌లో అదర్ డిపార్టుమెంట్సులో లాగా 1 : 2 రేషియోలో జరిగిందా ? ఆ విధంగా జరిగినా గాని యిప్పుడు అలాటు అయినది — తెలంగాణకు 1 కోటి 87 లక్షల చిల్లర. ఆంధ్రకు 3 కోట్లు 88 లక్షల చిల్లర. ఇది కంపేర్ చేసినట్లయితే 1 : 2 రేషియోలో లేదు. 1 : 2 రేషియో కావాలంటే తెలంగాణాకు 1 కోటి 92 లక్షలు రావాలి. ఇది ఏ బేసిస్ మీద జరిగింది. రీజినల్ కమిటీ డెవలప్‌మెంటు కమిటీవారు యిధివరకు ఎన్నో రెకమెండేషన్సు చేసినారు. టోటల్ పాప్యులేషను షెడ్యూల్డ్ కాస్టువారు 49 లక్షలు ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంలో యున్నది. తెలంగాణలో 21 లక్ష. ఆంధ్రలో 23 లక్షలు. డిస్‌పారిటీ ఓన్లీ 7 లాక్స్. రేషియో 3 : 4. 3 : 4 పాప్యులేషను రేషియో ప్రకారం బడ్జెటు డివైడ్ చేయాలి. 1 : 2 రేషియోలో కూడ కాలేదు. ఏ పరిస్థితిలో జరిగిందో చెప్పాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—అన్ని ఫండ్స్ జరిగినట్లుగా యిది కూడ జరిగింది. వివరం కావాలంటే పర్సనలుగా అడిగితే చెపుతాను.

Mr. Speaker: —Clarification cannot be a speech. The clarification should be in the form of a supplementary question, if it is not covered in the speech of the Minister. If I have to allow all the members, I don't think this will be a good practice. I shall be happy to put an end to this practice. One or two members can draw his attention.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యీ ప్రమోషన్సులో రిజర్వేషన్సు గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. సూటబుల్ కాండిడేట్సు వుంటే చూస్తాం, చేస్తాం అన్నారు ; దానిపై క్లారిఫికేషను యివ్వవలసి ఉంది. ఎందుకంటే జి. ఒ. లో It is neither necessary nor desirable to provide reservations అనేమాట క్లియర్‌గా ఉంది. వారికి ఏమైనా రిజర్వేషన్సు యివ్వాలనే ఉద్దేశం వుంటే దానిని అమెండ్ చేయవలసి ఉంటుంది. అది క్లారిఫై చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :— అధ్యక్షా, హరిజనులకు యిచ్చే హౌస్ సైట్సు గురించి చెబుతూ వంద రూపాయిలు స్ట్రక్చర్‌కు యిస్తామని ఎక్స్‌ప్లనేటరీ నోటులో చెప్పారు. ఇస్తున్నారు, కాని చాలామందికి యింకా యివ్వవలసి ఉంది. ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన కోటి 20 లక్షలలో నుంచి యీ స్ట్రక్చర్ నిమిత్తం యివ్వవలసిన వారికంతా యిచ్చిన తరువాత మిగతాదానిలో నుంచి హౌస్ సైట్సుకు యిస్తారా ? వంద రూపాయిలు యివ్వకపోవడంవల్ల వారు స్ట్రక్చర్ వెయ్యలేకపోతున్నారు. దీనికి సంబంధించి మంత్రిగారు హామీ యిస్తారా ?

Sri M. Narayana Reddy:— With regard to the assignment of house sites, Government has to complete this work before the end of August, In view of that the staff assigned under Social Welfare Department etc is so inadequate. They are only 2 or 3 clerks, They will never be able to complete in one or two years. Whether the hon. Minister will increase the staff to accelerate the assignment programmes?

శ్రీ సి. దాస్ :—అధ్యక్షా, పెరుమాళ్లు (పార్లమెంటు) కమిటీ - ఎస్టిమేట్స్, పబ్లిక్ అండర్‌టేకింగ్స్ కమిటీ మాదిరిగా పార్లమెంటులోకూడా ఒక కమిటీ 'టు సేఫ్‌గార్డు ది ఇంటరెస్ట్సు ఆఫ్ హరిజన్స్ అండ్ గిరిజన్స్- ఒక కమిటీని నియమించారు. ఆవిధంగానే యిక్కడకూడా- అసెంబ్లీ మెంబర్సుతో ఒక కమిటీని నియమించడానికి ఆలోచిస్తారా? రెండవది- కాలేజెస్‌లోను, హైస్కూల్సులోను యితర విద్యార్థులతో సమానంగా హరిజన విద్యార్థులు చదువులో ముందుకురావడానికి హాస్టల్స్‌ను, అలాగే కాలేజెస్, హైస్కూల్సుకు సంబంధించి అక్కడ వీరికి టీచింగుకు టీచర్సును పెడతారా?

శ్రీ పి. లక్ష్మణరావు :—అధ్యక్షా, కాలేజెస్, హైస్కూల్సు రిఒపెన్‌చేసి వన్ మంత్ అయింది. హరిజన్స్, గిరిజన్స్‌కంటె రెట్టింపువున్నారు బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్ వారు. వారికి సఫిషియంట్ నంబర్ ఆఫ్ హాస్టల్స్ లేవు. ప్రతి హెడ్‌క్వార్టర్సు లోను హాస్టెల్స్ ఓపెన్ చేస్తారా?

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—అధ్యక్షా, ఈ సోషల్ వెల్-ఫేర్ హాస్టల్స్, ప్రభుత్వం నడుపుతున్న హాస్టల్స్‌గాని, ప్రయివేట్ హాస్టల్స్‌గాని వీటిలో అడ్మిషన్స్‌గురించి ఒక విషయం చెప్పవలసివుంది. ఒక కుటుంబంలో నలుగురైదుగురు పిల్లలు చదువుతూ వుంటారు టీచర్సు పిల్లలుగాని, ఇతర ఉద్యోగుల పిల్లలుగాని, యీ హాస్టెల్స్ వారి పిల్లలతోనే నిండిపోతున్నాయి. ఇతరత్రా కూలిచేసుకునే వారిపిల్లలు హాస్టెల్‌లో చేరడానికి అవకాశం వుండడంలేదు అందువల్ల ఒకకుటుంబంనుండి ఇద్దరికి ప్రవేశం అని ఒక కండిషన్ పెట్టాలి. రెండవది- సోషల్ వెల్‌ఫేర్ హాస్టల్ వార్డెన్ నియామకానికి సెకెండరీగ్రేడ్ కావాలని పెట్టారు. సెకెండరీగ్రేడ్ అయితే టీచర్‌కు పోవచ్చు: అక్కడ వారు చేసే పనేమీ ఎక్కువగా లేదు- రైస్ యివ్వడం పోవడంతప్ప ట్యూషన్ చెప్పడంగాని యితరత్రా పనులేమీ లేవు కాబట్టి ఫోర్తుఫారంగాని, ఫిఫ్త్‌ఫారమ్‌గాని చాలునని పెడితే సరిపోతుంది.

శ్రీ డి. ప్రకాశం (అద్దంకి) :—అధ్యక్షా, టెన్తు క్లాసువరకు ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్ ఇస్తున్నాం. పుస్తకాలు యిస్తున్నాం. ఇప్పుడు టెన్తు క్లాసు ఇన్‌వాలిడ్ అయిపోయింది. స్కూల్ ఫయినల్ పాస్‌అయితే ఏదయినా ఉద్యోగం చేసేవాడు. ఇప్పుడు టెన్తు క్లాసు ఒక క్వాలిఫికేషన్‌గా, చూడడంలేదు, అందువల్ల ఇంటర్‌మీడియెట్ వరకు హరిజనులకు, గిరిజనులకు, బీదప్రజల పిల్లలకు ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్, పుస్తకాలు యివ్వడం ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది, రెండవది- ఎల్. ఐ. సి లోన్‌తో- రూ. 1,800 లతో ఇళ్ళు కట్టమని ఇస్తున్నాం ప్రతినెలా రూ. 10 లు కట్టమంటే కట్టలేరు. కొంతమంది, రూ. 10 లు కట్టలేము కాబట్టి తీసుకోపడంవల్ల యిబ్బంది

అవుతుందని తీసుకోవడంలేదు. అందువల్ల ఆ రూ. 1 800 పీరిగా యిస్తే ప్రజానీకం సంతోషపడతారు. మంత్రిగారిని యోచించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

కుమారి ఎం. కమలమ్మ :—అధ్యక్షా, ప్రొద్దుట మాట్లాడుతూ ఒక విషయం చెప్పాను. మనకు 360 కోట్ల రూపాయలు జనరల్ బడ్జెట్ ఉంది. దీంట్లోనుంచి కనీసం 2% అయినా బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు, వుమెన్‌కు యివ్వమని, ప్రతిజిల్లాకులోను చిల్డ్రన్‌హోం పెట్టమని నేను చెప్పాను. దానికి సమాధానంరాలేదు. ఇంకొక విషయం. కృషి సెంటర్సు ఎక్కడనో పట్టణాలలో పెట్టారు. అట్లాగాక పల్లెటూళ్ళలో పెడితే పొలాలలో పనిచేసుకునే వారికి అవి ఉపయోగపడతాయి. అవికూడా ఎక్కువగా ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయాలనుగూర్చి చెప్పవలసినదిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

Sri Syed Hasan :—I could gather from the speech of the hon. Minister all these castes are in backward class without any discretion or creed. I want to know that whose income is Rs. 1500 annually or less, would they come under the category of backward-class. Why this discrimination is made between a person and person, and community and community, for the fecilities to be provided for the backward classes?

శ్రీ కడుపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యక్షా, ఎకనమికల్లీ పూర్‌కి మినిమమ్ రూ. 1,500 లు పర్ ఇయర్ అని పెట్టి, అంతకంటే ఎక్కువవుంటే వారి బిడ్డలు ఎలిజిబుల్ కాదన్నారు. ప్రయిమరీ టీచర్‌కు లెక్కవేసిచూస్తే దాదాపు రూ. 2,400 చిల్లర అవుతుంది; అంతమాత్రంచేత వారు ఎకనమికల్లీ పూర్ కాదనడానికి వీల్లేదుగదా వారిబిడ్డలకు చదువుచెప్పించుకోవాలంటే కష్టమవుతుంది కాబట్టి, యీ రూ. 1,500 అన్నది రిజిడ్‌గా వున్నది కాబట్టి దీనిని పెంచుతారా ?

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, బోర్డర్సుగా చేరాలంటే రూ. 300 లు ఆదాయం వున్నదని సర్టిఫికెట్ వుంటేనేగాని ఎలిజిబుల్ కావంటున్నారు. రోజుకు 80 పైసలు ఆదాయమన్నమాట. దీనివల్ల చాలాయాతన అవుతున్నది. దీనిని పెంచుతారా ? అలాగే ఎకనమికల్లీ బ్యాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు పాలిటెక్నిక్స్‌లో స్కాలర్‌షిప్సు యివ్వడం ఆపివేశారు. బోర్డింగ్ గ్రాంట్ యిస్తే స్కాలర్‌షిప్సు యివ్వమని, స్కాలర్‌షిప్సు యిస్తే బోర్డింగ్ గ్రాంట్సు యివ్వమని అంటున్నారు. మంత్రిగారు యీ విషయమై కూడ చెప్పవలసి ఉంటుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—పల్లెటూళ్లలో షెడ్యూల్డు కాస్టులవారు పిల్లలను స్కూల్సుకు పంపరు, వారికి చదువులేదు. కాబట్టి వారిని కంపల్సరీగా స్కూలుకు పంపే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—కేశవులుగారు ప్రమోషన్సులో రిజర్వేషను విషయం రెయిజ్ చేశారు. రిజర్వేషను రిక్రూట్‌మెంటు స్టేజిలో ఉన్నది. దానిని టెంపొరరీ ఎప్పాయింటుమెంట్సుకు కూడా విస్తరింపచేస్తామని మనవి చేశాము. అటువంటి అవకాశం వుంటే ప్రమోషన్సు విషయంలోకూడా ఆలోచిస్తాము. ఇండ్ల

కోసం హౌస్ సైట్సు యిస్తున్నవారికే వంద రూపాయలు యిస్తున్నారన్నారు. మనం హౌసింగు విషయం పెద్దగా తీసుకోవడంవల్ల యిదివరకు వలె ప్రతివారికి వంద రూపాయలు ఇవ్వడానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది. ఇండ్ల స్థలాలు తీసుకొన్నచోట హౌసింగు స్కీము పెట్టి వందరూపాయలు యివ్వడం కంటే యీ హౌసింగు స్కీముకే ఎక్కువ ప్రిఫరెన్సు యిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. నారాయణరెడ్డిగారు యీ హౌసింగు స్కీముకు చాలినంత స్టాపు లేదన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి హౌసింగు స్కీము వస్తుంది, యీ కార్యక్రమాలు చేయడానికి స్టాపు చాలదు కాబట్టి యింక్రీజు చేసే విషయం పరిశీలన చేస్తున్నాము. అక్కడనుంచి గ్రీన్ సిగ్నల్ రాగానే ఎడిషనల్ స్టాపును వేయవలసిన అవసరమున్నది. ఉత్సాహంగా పని జరిపించడానికి ప్రోత్సాహిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. పెరుమాళ్లు కమిటీ రికమెండేషను ప్రకారం ఎం. ఎల్. ఏలతో కమిటీ వేస్తారా అన్నారు. కౌన్సిలు నుంచి వెళ్ళిన ఎంక్వయిరీ కమిటీ రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. పరిస్థితులనుబట్టి, సమస్యనుబట్టి పరిశీలన చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ట్యూషన్సు ఏర్పాటు చేస్తారా అన్నారు. ఈ ట్యూషన్సు కొన్నిచోట్ల ఉన్నాయి. వార్డెన్సుగా 4వ ఫారమో, 5వ ఫారమో చదివినవారిని వేస్తే సరిపోతుంది కదా సెకండరీగ్రేడువారు ఎందుకు అన్నారు. కానీ వార్డన్ అంటే వార్డన్ కం ట్యూటర్ క్రింద లెక్క. ఆయన సెకండరీ గ్రేడు పాసై వుంటే పిల్లలకు చదువు చెబుతాడనే ఉద్దేశంతో వేయడం జరుగుతోంది. స్కూలు హాస్టల్సు అయితే సెకండరీగ్రేడు వారినీ. కాలేజీ హాస్టల్సు అయితే బి. ఇడి. పాసైన వారినీ వేయాలని ఉన్నది.

ఫిషర్‌మన్‌కు ప్రత్యేక సదుపాయాలు కల్గించాలని చెప్పారు. పరిశీలన చేస్తున్నాము. ఫిషర్‌మన్ విషయం ఎడ్యుకేషనులో బాక్‌వర్డు క్లాసులవారందరికంటే కూడా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. హాస్టల్సులో యీ ఫిషర్‌మన్‌కు కూడా అవకాశం కలిగించుతూ ఉత్తరువులు జారి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు పదవ తరగతివరకు ఫ్రీ ఎడ్యుకేషను యిస్తున్నారు, ఇంటర్మీడియేటు వరకూ కూడా ఫ్రీ ఎడ్యుకేషను యిస్తే బాగుంటుందన్నారు. ఇది పరిశీలన చేయవలసి వుంటుంది. ఇళ్ళకు కూడా పది రూపాయలు కట్టలేకుండా ఉన్నారు కాబట్టి ఫ్రీ ఆఫ్ కాస్టు ఇవ్వాలన్నారు. ప్రభుత్వమే పది కోట్ల రూపాయలు తెచ్చి యిక్కడ హౌసింగు స్కీము తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం డబ్బే అయితే వారు కోరుతున్నట్లు ఆలోచించవచ్చు. ఎల్. ఐ. సి. నుంచి 10 కోట్ల రూపాయలు అప్పు తెచ్చాము. వారు రైటాఫ్ చేస్తే మంచిదే కానీ వారు చేసే పరిస్థితి లేదు. అప్పు తెచ్చాము, మళ్ళా కూడా అప్పు తేవలసిఉంటుంది. ఇట్లా 55 వేల ఇళ్ళు కట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు అవి ఉచితంగా యివ్వాలని బాధ్యతగల గౌరవసభ్యులు అనడం భావ్యం కాదు. వడ్డీ తగ్గించడంలో గానీ, యిన్‌స్టాలుమెంట్సు పెంచడంలో గానీ, లేక వారు ఆ మొత్తం తొందరగా కట్టిస్తే కొంచెం తగ్గించడానికి—అటువంటి రాయితీలు వీలుంటే పరిశీలించాలి కానీ మొత్తం ఫ్రీగా యిచ్చే సమస్య లేదని స్పష్ట పరుస్తున్నాను. ఉమన్సు వెల్ఫేరుకు రెండు కోట్ల రూపాయలైనా యివ్వాలన్నారు

కమలగారు. జనాభా ఎక్కువ. మనిషికి ఒక రూపాయి చొప్పున యిచ్చినా చాలా ఎక్కువ అవుతుంది. ఆ ఆలోచనతో మేము కూడా ఏకీభవిస్తున్నాము. ఆలోచిస్తాము. బాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌కు 7 కోట్ల రూపాయలిస్తే బాగుంటుందన్నారు. వీకర్ సెక్షన్స్‌కు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి కాబట్టి ఉన్నటువంటి బడ్జటులో, ఉన్నటువంటి యిబ్బందులలో కొంతవరకైనా సహాయం చేయాలనే దీక్షతో పని చేస్తున్నామని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎకనామికల్లి బాక్‌వర్డు అన్నారు. 1,500 రూపాయలకంటే తక్కువ వున్నవారినే వీకర్ సెక్షన్స్ క్రింద తీసుకొంటున్నారంటే—వీకర్ సెక్షన్స్ అంటే డిఫైన్ చేయమని అడిగినప్పుడు నేను చెప్పినమాట అది. 1,500 లోపు వున్న యితర కాస్టులలోని వారిని కూడా వీకర్ సెక్షన్స్ క్రింద తీసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. ఇంకోసారి పరిశీలన చేయాలంటే ఆలోచిస్తాము. వెంకటరావుగారు 1,500 లను పెంచాలన్నారు. వీకర్ సెక్షన్సుకు-బల్క్ ఆఫ్ పాపులేషనుకు సౌకర్యాలు చేయవలసిన అవసరమున్నది. స్కాలర్‌షిప్స్ గానీ, హాస్టల్సు గ్రాంట్సు కానీ ఎక్కువైనకొద్ది ప్రభుత్వ భారం కూడా ఎక్కువ అవుతుంది. ఇది పెంచిన కొలది ఎక్కువమందికి సహాయం చేయవలసి వుంటుంది. ఇప్పటికి వున్నదానినే 50 పర్సంటు కూడా మీట్ కాలేకుండా ఉన్నాము. ఇంకా పెంచుకుంటూ వెడితే లాభం లేదు. రెండు వేలు అంటామనుకోండి. దానిని మీటయ్యే పరిస్థితులలో పెంచితే తప్ప ఉపయోగం ఉండదు. ఇప్పుడు యిది సాధ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎకనామికల్లీ బాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌వారికి స్కాలర్‌షిప్ అందలేదు, బోర్డింగు గ్రాంట్సు యిచ్చినవారికి స్కాలర్‌షిప్ యివ్వడం లేదు అంటున్నారు. సాధ్యమైనంత ఎక్కువ మందికి సహాయం చేయాలనుకున్నప్పుడు బోర్డింగు గ్రాంటు, స్కాలర్‌షిప్, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కాలర్‌షిప్-ఒక్కరికే నాలుగైదు రకాలైన సహాయాలు కూడా యివ్వడం భావ్యం కాదు. అందరికీ సహాయం అందాలి. బోర్డింగు గ్రాంటు ఒకరికి యిస్తే స్కాలర్‌షిప్ యింకొకరికి వస్తే, మెరిట్ స్కాలర్‌షిప్ యింకొకరికి—యీ విధంగా ఎక్కువమందికి సహాయం అందే పద్ధతి ఆలోచించాలి తప్ప ఒక్కరికే అన్ని రకాల స్కాలర్‌షిప్స్, గ్రాంట్సు యివ్వడం భావ్యం కాదు. మనకున్న డబ్బులో ఎక్కువమందికి సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో యీ విధంగా చేయడం జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈశ్వరీబాయిగారు కంపల్సరీ ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషను అన్నారు. కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషను అని పేరుకు ఉన్నది. కానీ యాక్టు యింప్లిమెంటు చేస్తే ప్రజలు బాధ పడతారు. బాక్‌వర్డు ఏరియాస్‌లో ఆశ్రమం స్కూల్సు పెట్టి భోజనం పెట్టి చదివిస్తే తప్ప యిది అమలు కాదు. అంతేగాని ఊరికే కంపల్సరీ అన్నపటికీ కూడా ఉపయోగం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

కేశవులుగారు షెడ్యూల్డు కాస్టుస్, షెడ్యూల్డు ట్రయిబ్సు బాధ్యత రాజ్యాంగ రీత్యా సెంట్రలు గవర్నమెంటుది కాబట్టి వారికి కావలసిన డబ్బు సెంట్రలు గవర్నమెంటే ప్రొవైడ్ చేయాలన్నారు. అట్లా చేస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారికిచ్చే డబ్బు స్టేటు సబ్జక్టు అయిన బాక్‌వర్డు క్లాసెస్ వారికి యివ్వవచ్చునన్నారు. దానిని గురించి కూడా పరిశీలన చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తే మరీ సంతోషం. ఈ 13 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తే యీ డబ్బు వెనుకబడ్డ తరగతులవారికోసం ఉపయోగించవచ్చు. మేము కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి యీ సూచన చేస్తామని

మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు కో-ఆపరేటివుగా, హుందాతనంగా, గౌరవంగా నిర్మాణాత్మకంగా సూచనలు చేశారు, ప్రశ్నలు అడిగారు. సంతోషం. అధ్యక్షుల వారిద్వారా వారందరికీ అభినందనలు తెలియజేస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr· Speaker : –The question is :

Sri Syed Hasan :—Sir, I wish to withdraw my cut motion.

(The cut motion was by leave of the House withdrawn).

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker:—I am now putting the main motions to vote.

The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 50,04,400 under demand No· XXVII Women's Welfare"

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 13,02,01,300 under demand No. XXIX, Welfare of Scheduled Castes and other Backward Classes"

The motions were adopted·

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సభను వాయిదా వేయడానికి ముందుగా ఒక విషయం నేను గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకురావాలనుకుంటున్నాను. మనం అన్ని డిమాండ్సు గురించీ ఏ రోజు ఏ డిమాండు చర్చించాలనేది అన్ని పక్షాల ప్రతినిధులతోనూ కలిసి సంప్రదించి నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు అవి చర్చ చేస్తున్నాము. ఒకే రోజు పూర్తి చేయవలసిన డిమాండ్సు కొన్ని ఉన్నాయి. రెండు రోజుల వ్యవధి ఇచ్చినవి కొన్ని డిమాండ్సు ఉన్నాయి. ఆ రెండు రోజుల వ్యవధి యిచ్చిన డిమాండ్సు కూడా నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకూ శుక్రవారం వేసుకోవడం జరిగింది. శుక్రవారంనాడు నానఫీషియల్ డేకు రెండు గంటలివ్వడం జరుగుతుంది కనుక దాదాపు అన్ని డిమాండ్సుకు కూడా ఒక రోజే కేటాయించినట్లు అనుకోవచ్చు.

మనకు ఎనిమిదిన్నర నుంచి పదిన్నరవరకు ప్రశ్నలతో కాని కాల్ ఎటెన్షన్‌లతో కాని రూల్ 341 క్రింద వచ్చే వాటితో కాని జరుగుతుంది. 11 గంటలవరకు కూడా ఒక్కొక్కప్పుడు పోతాయి. పదిన్నరకే పూర్తి చేసుకున్నప్పటికి అదే రోజున పూర్తి చేసుకోవలసిన డిమాండుకు మూడు గంటల కంటె వ్యవధి ఉండదు. ప్రభుత్వం తరపున జవాబు చెప్పవలసిన మంత్రికి దాదాపు ఒక గంట ఇవ్వడం జరుగుతోంది. సభ్యులకు ఉండే వ్యవధి రెండు గంటలకే పరిమితమవుతున్నది. రెండు గంటలలో ప్రారంభోపన్యాసకులు 15 నిముషాలు తీసుకుంటున్నారు. ముగింపు చేసే సభ్యులు కనీసం 15 నిముషాలు తీసుకుంటున్నారు. ఈశ్వరీబాయిగారివంటి వారు ఎక్కువ టైం పుచ్చుకున్నా ఫరవాలేదు అనుకోండి. ఇక మిగిలిన టైంలో పది మందికే అవకాశం వస్తుంది. లేదా 11 మందికి రావచ్చును. కాంగ్రెసు పక్షం సంఖ్యను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, వారికి 6 మందికి అవకాశం ఇస్తాం. ప్రతిపక్షాలకు 5 మందికి అవకాశం ఇస్తామనే అభిప్రాయంతో ఇంతవరకు జరుగుతోంది.

ఆ విధంగా లెక్క వేస్తే 22 రోజులకు కాంగ్రెసు పక్షంనుంచి 6 మంది చొప్పున అవకాశం ఇస్తే 132 మంది కంటె ఎక్కువ మందికి అవకాశం రాదు. వారు 219 మంది ఉన్నారు. మా సభ్యులందరికి అవకాశం రాలేదంటే దానికి నేను బాధ్యుణ్ణి కాదు. ఈ వైపున ఉన్న అన్ని గ్రూపుల వారికి పార్టీల వారికి ఏ పక్షానికి చెందని వారికి వచ్చే అవకాశం తీసుకుంటే 130 మంది కంటె ఎక్కువ మందికి రాదు. వారు 70 మందే ఉన్నారు. ఒక్కొక్కరిగా తీసుకుంటే ప్రతి ఒక్కరికి అవకాశం వస్తుంది. లేదా కొద్ది మందికి రెండవ అవకాశం కూడా రావచ్చును. అంతకంటె అవకాశం రాదు. నేను పేరు ఇచ్చాను, పిలవలేదు అంటే నాకు ఒక్కొక్కప్పుడు బాధ కలుగుతుంది. మీ కోరికపైనే నాలుగైదు రోజులలో సాయంత్రం కూర్చోడానికి అంగీకరించాను. ఐనప్పటికి తృప్తి లేకుండా పోతున్నదనే బాధ నాకు కలుగుతోంది. ఈ సమయంలో దీని ప్రస్తావన చేయడానికి కారణం ఏమిటంటే — ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని అన్నిపార్టీల విప్పులు ఏ డిమాండుకు ఎంత టైం ఉంది, ఆ టైం పరిమితిలో ఎంతమంది సభ్యులు మాట్లాడవచ్చును, మీరే నిర్ణయించి నాకు ఇవ్వండి. ప్రభుత్వం పక్షం విప్ ఇతర పార్టీల వారితో సంప్రదించి వారి లిస్టు తీసుకుని ఒక రోజున 11 మంది ఎవరిని పిలవాలో చెప్పండి. వరుసగా అన్ని రోజులకు మీరే విభజన చేసుకుని చెబితే ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా పిలవడం జరుగుతుంది అందరి సభ్యులకు అవకాశం రావాలి అనుకుంటే ఎవరికీ రాదు. మరొక సూచన కూడా సూచిస్తాను. అన్ని రోజులకు ఏ డిమాండుపైన ఏ కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులు మాట్లాడాలో, ఈ వైపునుంచి ఎవరు మాట్లాడాలో నాయకులతో కన్‌సల్టు చేసి ఒకేసారి నిర్ణయం చేయవచ్చును. రోజుకు 6 గురు కంటె కాంగ్రెసు వైపున 5 గురు కంటె ప్రతిపక్షాల నుంచి అవకాశం రాదని అనుకున్నప్పుడు ఆ విధంగానే చేయవచ్చును. అట్లాగే ఇటు పక్షంవారు కూడా తయారు చేసి ఇవ్వవచ్చును. దీనిని మీరు పాటించనప్పుడు అధ్యక్షులు అందరికి అవకాశం ఇవ్వలేదనే మాట ఇక్కడ ప్రస్తావన చేయవద్దు. అందరూ సహకరిస్తారని అనుకుంటాను.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—5-6 అనే నిర్ణయం మా స్ట్రెంత్‌ను బట్టి న్యాయం చేయడం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరే కాకుండా మంత్రిగారికి గంట పోతుంది. ప్రభుత్వమే మీది. ఛాంబరులో కూర్చుని చర్చ చేసి వచ్చిన అభిప్రాయం అది. కావాలంటే మీరు కూర్చుని మాట్లాడండి. ఆ విధంగా నిర్దుష్టమైన పంపకం చేసుకోవాలంటే ఛాంబరులో కూర్చుని ఒక నిర్ణయానికి రావచ్చును. రాబోయే చర్చలను నిర్దుష్టంగా అనుకున్న సమయంలో ముగించాలని కోరుతూ సభను రేపు ఉదయం ఎనిమిదిన్నర గంటలకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned till Half Past-Eight of the Clock on Wednesday, the 12th July, 1972)